

Iris Oifigiúil

an Aontais Eorpaigh

An t-eagrán Gaeilge

Faisnéis agus Fógraí

Leathanach

III Bearta Ullmhúcháin

AN CHOMHAIRLE

- Comhsheasamh (CE) Uimh. 10/2009 an 9 Eanáir 2009 a ghlac an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 251 den Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh chun go nglacfaí Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialtóirí Fuinnimh ⁽¹⁾ 1
- Comhsheasamh (CE) Uimh. 11/2009 an 9 Eanáir 2009 a ghlac an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 251 den Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh chun go nglacfaí Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le coinníollacha rochtana ar an líonra um mhalartuithe trasteorann sa leictreachas agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 ⁽¹⁾ 16
- Comhsheasamh (CE) Uimh. 12/2009 an 9 Eanáir 2009 a ghlac an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 251 den Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh chun go nglacfaí Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le coinníollacha rochtana ar na líonraí tarchurtha gáis nádúrtha agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005 ⁽¹⁾ 38
- Comhsheasamh (CE) Uimh. 13/2009 an 16 Feabhra 2009 a ghlac an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 251 den Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh chun go nglacfaí Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le staidreamh Comhphobail a bhaineann le trádáil eachtrach a dhéanamh le tíortha nach Ballstáit iad agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1172/95 ón gComhairle ⁽¹⁾ 58
- Comhsheasamh (CE) Uimh. 14/2009 an 16 Feabhra 2009 a ghlac an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 251 den Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh chun go nglacfaí Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear Grúpa na Rialálaithe Eorpacha Teileachumarsáide (GERT) ⁽¹⁾ 67

⁽¹⁾ Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE

III

(Bearta Ullmhúcháin)

AN CHOMHAIRLE

COMHSHEASAMH (CE) Uimh. 10/2009

a ghlac an Chomhairle an 9 Eanáir 2009

chun go nglacfaí Rialachán .../2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... lena mbunaítear Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialtóirí Fuinnimh

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

(2009/C 75 E/01)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa (⁽¹⁾),

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún (⁽²⁾),

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh (⁽³⁾),

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Le Teachtaireacht ón gCoimisiún an 10 Eanáir 2007 dar teideal 'Beartas Fuinnimh don Eoraip' luadh a thábhachtaí atá sé an margadh inmheánach sa leictreachas agus sa ghás nádúrtha a thabhairt chun críche. Aithníodh gur beart bunúsach é chun an cuspóir sin a bhaint amach an réim rialúcháin a fheabhsú ar leibhéal an Chomhphobail.
- (2) Le Cinneadh 2003/796/CE (⁽⁴⁾), bunaíodh grúpa comhairleach neamhspleách maidir le leictreachas agus gás ar a dtugtar 'Grúpa Rialtóirí na hEorpa um Leictreachas agus Ghás' ('an ERGEG') chun comhairliú,

comhordú agus comhar a éascú idir na comhlachtaí rialúcháin sna Ballstáit agus idir na comhlachtaí sin agus an Coimisiún, d'fhonn an margadh inmheánach sa leictreachas agus sa ghás nádúrtha a chomhdhlúthú. Is éard atá sa ghrúpa sin ionadaithe na n-údarás rialúcháin náisiúnta a bunaíodh de bhun Threoir 2003/54/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2003 maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa leictreachas (⁽⁵⁾) agus Treoir 2003/55/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2003 maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha (⁽⁶⁾).

- (3) Tá an margadh inmheánach sa leictreachas agus sa ghás go mór faoi chomaoiún ag an obair atá déanta ag ERGEG ón uair a bunaíodh é. Ach mar sin féin tá tuairim fhorleathan san earnáil, agus tá sé molta ag ERGEG féin, gur cheart go dtarlódh comhar deonach idir na húdaráis rialúcháin náisiúnta laistigh de struchtúr Comhphobail a bhfuil inniúlachtaí soiléire aige agus a bhfuil de chumhacht aige cinntí rialúcháin a ghlacadh i roinnt cásanna sonracha.
- (4) D'iarr Comhairle Eorpach Mhárta 2007 ar an gCoimisiún bearta a mholadh chun meicníocht neamhspleách a bhunú le haghaidh comhair idir na húdaráis rialúcháin náisiúnta.
- (5) Ar bhonn an mheasúnaithe tionchair maidir leis na hacmhainní a theastódh le haghaidh eintitis lárnaigh, thángthas ar an tuairim go mbeadh roinnt buntáistí fadtéarmacha ag roinnt le heintiteas lárnach neamhspleách nach mbeadh ag roinnt le roghanna eile. Dá bhrí sin, ba cheart go mbunófaí Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialtóirí Fuinnimh ('an Ghníomhaireacht').

(⁽¹⁾) IO C 211, 19.8.2008, lch. 23.

(⁽²⁾) IO C 172, 5.7.2008, lch. 55.

(⁽³⁾) Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 18 Meitheamh 2008 (nár foilsíodh fós an Iris Oifigiúil) Comhsheasamh ón gComhairle an 9 Eanáir 2009 agus Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an ... (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).

(⁽⁴⁾) IO L 296, 14.11.2003, lch. 34.

(⁽⁵⁾) IO L 176, 15.7.2003, lch. 37.

(⁽⁶⁾) IO L 176, 15.7.2003, lch. 57.

- (6) Na feidhmeanna rialúcháin a chuireann na húdaráis rialúcháin náisiúnta i gcrích i gcomhréir le Treoir 2009/.../CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa leictreachas ⁽¹⁾ agus le Treoir 2009/.../CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha ⁽¹⁾, ba cheart go gcinnteodh an Ghníomhaireacht go gcomhordófar mar ba cheart iad agus go gcomhlánófar ar leibhéal an Chomhphobail iad i gcás inar gá. Chuige sin, tá sé riachtanach neamhspleáchas, cumais theicniúla agus rialúcháin, trédhearcacht agus éifeachtúlacht na Gníomhaireachta a ráthú.
- (7) Ba cheart go ndéanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht ar chomhar réigiúnach idir oibreoirí córas tarchurtha in earnáil an gháis agus in earnáil an leictreachais agus ar chur i gcrích chúram Líonra Eorpach Oibreoirí na gCóras Tarchurtha don Leictreachas (an 'ENTSO don Leictreachas' agus thascanna Líonra Eorpach Oibreoirí na gCóras Tarchurtha don Ghás (an 'ENTSO don Ghás')). Tá páirteachas na Gníomhaireachta fíor-riachtanach chun a áirithiú go mbeidh an comhar idir oibreoirí córas tarchurtha éifeachtúil agus trédhearcach chun tairbhe an mhargaidh inmheánaigh don leictreachas agus an mhargaidh inmheánaigh don ghás nádúrtha.
- (8) Tá ról tábhachtach ag an nGníomhaireacht chun Treoirlínte réime neamhcheangailteacha a fhorbairt a gcaithfidh cóid líonra bheith i gcomhréir leo. Meastar gurb íomchuí freisin agus go bhfuil sé i gcomhréir lena sprioc go mbeidh ról ag an nGníomhaireacht in athbhreithniú na ndrúchtachód líonra (tráth a gcruthaithe agus tráth a modhnaithe araon) chun a áirithiú go mbeidh siad i gcomhréir leis na Treoirlínte réime neamhcheangailteacha, sula molfaidh sí don Choimisiún iad a ghlacadh.
- (9) Is íomchuí réim a chur ar fáil ina mbeidh údaráis rialúcháin náisiúnta in ann comhoibriú. Ba cheart go n-éascódh an réim sin cur i bhfeidhm aonfhoirmeach na reachtaíochta ar an margadh inmheánach sa leictreachas agus sa ghás. I gcás ina mbeidh níos mó ná Ballstát amháin i gceist, ba cheart go dtabharfaí de chumhacht don Ghníomhaireacht cinntí aonair a ghlacadh. Ba cheart go gcumhdódh an chumhacht sin faoi choinníollacha áirithe saincheisteanna teicniúla, an córas rialúcháin do bhonneagar leictreachais agus gáis a nascann dhá Bhallstát nó a d'fhéadfadh dhá Bhallstát ar a laghad a nascadh, agus, mar rogha dheireanach, díolúintí ó rialacha an mhargaidh inmheánaigh d'idirnascairí nua leictreachais agus bonneagair nua gáis agus iad suite i níos mó ná aon Bhallstát amháin.
- (10) De bhrí go bhfuil léargas ag an nGníomhaireacht ar na húdaráis rialúcháin náisiúnta, ba cheart go mbeadh ról comhairleach aici i leith an Choimisiúin i dtaca le ceisteanna rialúcháin margaidh. Ba cheart go mbeadh sé de cheangal uirthi freisin an Coimisiún a chur ar an eolas i gcás ina bhfeicfidh sí nach iad na torthaí a theastaíonn a bheith ag teacht as an gcomhar idir oibreoirí córas tarchurtha, nó nach bhfuil údaráis rialúcháin náisiúnta nach bhfuil na Treoirlínte á gcomhlíonadh ag a chinneadh ag leanúint tuairim na Gníomhaireachta ar bhealach leordhóthanach.
- (11) Ba cheart freisin go mbeadh an Ghníomhaireacht in ann treoirlínte neamhcheangailteacha a eisiúint chun cuidiú le húdaráis rialúcháin agus le gníomhaithe margaidh i dtaca le dea-chleachtais a roinnt.
- (12) Ba cheart struchtúr na Gníomhaireachta a chur in oiriúint d'fhonn freastal ar riachtanais shonracha an rialúcháin fuinnimh. Ní mór, go háirithe, ról sonrach na n-údarás rialúcháin náisiúnta agus a neamhspleáchas a chur san áireamh go hiomlán.
- (13) Ba cheart go mbeadh na cumhachtaí is gá ag an mBord Riaracháin chun an buiséad a bhunú, chun a chur chun feidhme a sheiceáil, chun rialacha inmheánacha a tharraingt suas, chun rialacháin airgeadais a ghlacadh agus chun an Stiúrthóir a cheapadh. Ba cheart go n-úsáidfí córas uainíochta d'athnuachan na gcomhaltaí den Bhord Riaracháin a cheapfaidh an Chomhairle, chun a áirithiú go mbeidh rannpháirteachas cothrom ann ó thaobh na mBallstát de thar achar ama.
- (14) Ba cheart go mbeadh na cumhachtaí is gá ag an nGníomhaireacht chun na feidhmeanna rialúcháin a chur i ngníomh i mbealach a bheidh éifeachtúil agus, thar aon rud eile, neamhspleách. Ní hamháin gur eochairphrionsabal den dea-rialachas é neamhspleáchas na n-údarás rialúcháin ach is bunchoinníoll é le haghaidh muinín sa mhargadh a áirithiú freisin. Ba cheart, dá bharr sin, gan dochar do ghníomhú na gcomhaltaí thar ceann a n-údarás náisiúnta féin, go ngníomhódh Bord na Rialtóirí go neamhspleách ar aon leas margaidh agus nach n-iarraíodh sí teagasc ná nach nglacfaidh sé le teagasc ó aon rialtas Ballstáit, ón gCoimisiún ná ó aon eintiteas eile, bíodh sé poiblí nó príobháideach.
- (15) I gcás ina mbeidh cumhachtaí ag an nGníomhaireacht chun cinntí a dhéanamh, ba cheart, ar mhaithe le gontacht nós imeachta, ceart achomhairc chuig Bord Achomhairc a dheonú do pháirtithe leasmhara, Bord a bheadh ina chuid den Ghníomhaireacht ach a bheadh neamhspleách ar a struchtúr riaracháin agus rialúcháin. Ar mhaithe le leanúnachas, ba cheart go gceadófaí gan ach cuid den Bhord Achomhairc a athrú nuair a bheadh a chomhaltaí á gceapadh nó á n-athnuachan.
- (16) Ba cheart go maoiníofaí an Ghníomhaireacht go príomha ó bhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh, trí tháillí agus trí ranníocaíochtaí saorálacha. Na hacmhainní a chomhthiomsaíonn na húdaráis rialúcháin le haghaidh a gcomhair ar leibhéal an Chomhphobail, ba cheart go leanfaidh siadsan, go háirithe, de bheith ar fáil don Ghníomhaireacht. Ba cheart go leanfaidh nós imeachta buiséid an Chomhphobail d'fheidhm a bheith aige a mhéid a bhaineann le haon fhóirdheontas atá inniuirearaithe ar bhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh. Thairis sin, ba cheart gurb í an Chúirt Iniúcháirí a dhéanfaidh iniúchadh ar chuntais i gcomhréir le hAirteagal 91 de Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2343/2002 ón gCoimisiún an 19 Samhain 2002 maidir leis an Rialachán Réime Airgeadais do na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 185 de Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1605/2002 ón gComhairle maidir leis an Rialachán Airgeadais is infheidhme ar bhuiséad ginearálta na gComhphobal Eorpach ⁽²⁾.

⁽¹⁾ IO L ...⁽²⁾ IO L 357, 31.12.2002, lch. 72.

- (17) Ba cheart go mbeadh foireann an-phroifisiúnta ag an nGníomhaireacht. Go háirithe, ba cheart go mbainfeadh an Gníomhaireacht leas as inniúlacht agus as taithí na foirne a bheidh ar iasacht ó na húdaráis rialúcháin náisiúnta, ón gCoimisiún agus ó na Ballstáit. Ba cheart go mbeadh feidhm maidir le foireann na Gníomhaireachta ag Rialacháin Foirne Oifigigh na gComhphobal Eorpach agus ag Coinníollacha fostaíochta sheirbhísigh eile na gComhphobal Eorpach, dá ngairtear 'na Rialacháin Foirne' agus na 'Coinníollacha fostaíochta' faoi seach anseo feasta a leagadh síos i Rialachán (CEE, Euratom, CEEG) Uimh. 259/68 ⁽¹⁾ agus ag na rialacha a ghlac institiúidí na gComhphobal Eorpach go comhpháirteach chun na rialacháin sin a chur i bhfeidhm. Ba cheart go nglacfadh an Bord Riaracháin, i gcomhaontú leis an gCoimisiún, na bearta cur chun feidhme is gá.
- (18) Ba cheart go ndéanadh an Gníomhaireacht na rialacha ginearálta maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid atá i seilbh comhlachtaí Comhphobail a chur i bhfeidhm. Ba cheart go mbunódh an Bord Riaracháin na bearta praiticiúla chun sonraí íogaire tráchtála agus sonraí pearsanta a chosaint.
- (19) Ba cheart go mbeadh tíortha nach Ballstáit den Chomhphobal iad in ann páirt a ghlacadh in obair na Gníomhaireachta i gcomhréir leis na comhaontuithe iomchuí a chuirfidh an Comhphobal i gcrích.
- (20) Ba cheart na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 ag leagan síos na rialacha mionsonraithe maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽²⁾.
- (21) Ba cheart, go háirithe, go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún na Treoirínte is gá a ghlacadh i gcásanna ina mbeidh an Gníomhaireacht inniúil chun na téarmaí agus na coinníollacha rochtana ar bhonneagar trasteorann agus chun an tslándáil oibríochtúil do bhonneagar trasteorann a chinneadh. Ó tharla go bhfuil raon feidhme ginearálta ag na bearta sin agus gur le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, trína fhorlíonadh le heilimintí nua neamhriachtanacha, ba cheart iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá bhforáiltear in Airteagal 5a de Chinneadh 1999/468/CE.
- (22) Ó tharla nach féidir cuspóir an Rialacháin seo, comhar idir na húdaráis rialúcháin náisiúnta ar leibhéal an Chomhphobail, a bhaint amach go leordhóthanach ar leibhéal na mBallstát agus gur fearr, dá bhrí sin, is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL 1

Bunú agus stádas dlítheanach

Airteagal 1

Bunú

1. Bunaítear leis an Rialachán seo Gníomhaireacht um Chomhar na Rialtóirí Fuinnimh ('an Gníomhaireacht').
2. Is í aidhm na Gníomhaireachta cuidiú leis na húdaráis rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 34 de Threoir 2009/.../CE agus in Airteagal 38 de Threoir 2009/.../CE na cúraimí rialúcháin a chuirtear i gcrích sna Ballstáit a dhéanamh ar leibhéal an Chomhphobail, agus, i gcás inar gá, chun a ngníomhaíocht a chomhordú.
3. Go dtí go mbeidh áitreabh na Gníomhaireachta ullamh, beidh sí suite ar áitreabh an Choimisiúin.

Airteagal 2

Stádas dlítheanach

1. Comhlacht Comhphobail, a mbeidh pearsantacht dhlítheanach aici, a bheidh sa Gníomhaireacht.
2. I ngach Ballstát, beidh ag an nGníomhaireacht an inniúlacht dhlítheanach is fairsinge atá ar fáil ag daoine dlítheanacha faoin dlí náisiúnta. Féadfaidh sí, go háirithe, maoin shochorraithe agus maoin dhochorraithe a fháil nó a dhiúscairt agus féadfaidh sí bheith ina páirtí in imeachtaí dlíthiúla.
3. Déanfaidh a Stiúrthóir ionadaíocht ar an nGníomhaireacht.

Airteagal 3

Comhdhéanamh

Is é a bheidh sa Gníomhaireacht:

- (a) Bord Riaracháin a fheidhmeoidh na cúraimí a leagtar amach in Airteagal 12;
- (b) Bord na Rialtóirí a fheidhmeoidh na cúraimí a leagtar amach in Airteagal 14;
- (c) Stiúrthóir a fheidhmeoidh na cúraimí a leagtar síos in Airteagal 16;
- (d) Bord Achomhairc a fheidhmeoidh na cúraimí a leagtar amach in Airteagal 18.

Airteagal 4

Cineál ghníomhartha na Gníomhaireachta

Féadfaidh an Gníomhaireacht:

- (a) tuairimí agus moltaí a eisiúint a dhíreofar ar oibreoirí córas tarchurtha;

⁽¹⁾ IO L 56, 4.3.1968, lch. 1.

⁽²⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

- (b) tuairimí a eisiúint a dhíreofar ar údaráis rialúcháin;
- (c) tuairimí agus moltaí a eisiúint a dhíreofar ar an gCoimisiún;
- (d) cinntí leithleacha a ghlacadh i gcásanna sonracha dá dtagraítear in Airteagal 7, Airteagal 8 agus in Airteagal 9.

CAIBIDIL II

Cúraimí*Airteagal 5***Cúraimí Ginearálta**

Féadfaidh an Ghníomhaireacht, ar iarratas ón gCoimisiún nó ar a tionscnamh féin, tuairim a thabhairt don Choimisiún maidir leis na ceisteanna uile a bhaineann leis an gcuspoir dár bunaíodh í.

*Airteagal 6***Cúraimí maidir le comhar idir oibreoirí córas tarchurtha**

1. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim don Choimisiún maidir le dréacht-reachtanna, liosta comhaltáí agus dréacht-rialacha nós imeachta an ENTSO don Leictreachas i gcomhréir le Airteagal 5(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... maidir le coinníollacha rochtana ar an líonra um mhalartuithe trasteorann sa leictreachas ⁽¹⁾ agus maidir le dréacht-reachtanna, liosta comhaltáí agus dréacht-rialacha nós imeachta ENTSO don Ghás i gcomhréir le hAirteagal 5(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... maidir le coinníollacha rochtana ar na líonraí tarchurtha gáis nádúrtha ⁽¹⁾.
2. Déanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht ar chur i gcrích chúraimí an ENTSO don Leictreachas dá bhforáiltear in Airteagal 9 de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus ar chur i gcrích chúraimí an ENTSO don Ghás dá bhforáiltear in Airteagal 9 de Rialachán (CE) Uimh. .../2009.
3. Féadfaidh an Ghníomhaireacht tuairim a chur ar fáil:
 - (a) don ENTSO don Leictreachas dá bhforáiltear in Airteagal 8 (2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus don ENTSO don Ghás dá bhforáiltear in Airteagal 8(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 maidir leis na cóid líonra; agus
 - (b) don ENTSO don Leictreachas dá bhforáiltear sa chéad fhomhír d'Airteagal 9(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus don ENTSO don Ghás dá bhforáiltear sa chéad fhomhír d'Airteagal 9(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 maidir leis an dréacht-chlár oibre bliantúil agus maidir leis an dréacht-phlean forbartha neamhcheangailteach 10 mbliana.
4. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim chuí-réasúnaithe agus moltaí don ENTSO don Leictreachas, don ENTSO don Ghás, agus don Choimisiún i gcás ina measfaidh sí nach ndéantar neamh-idirdhealú, iomaíocht éifeachtach agus feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh nó leibhéal leordhóthanach d'idirnascadh trasteorann a bheadh oscailte do rochtain tríú páirtithe a áirithiú leis an dréacht-chlár oibre bliantúil nó leis an dréacht-phlean forbartha neamhcheangailteach 10 mbliana a cuireadh faoina bráid i gcomhréir leis an dara fhomhír d'Airteagal 9(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus an dara fhomhír d'Airteagal 9(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009.

⁽¹⁾ IO L ...

Cuirfidh an Ghníomhaireacht dréacht-Treoirlíne réime neamhcheangailteach faoi bhráid an Choimisiúin i gcás ina n-iarrfar sin uirthi faoi Airteagal 6(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus faoi Airteagal 6(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009. Athbhreithneoidh an Ghníomhaireacht an dréacht-Treoirlíne réime neamhcheangailteach agus cuirfidh sí faoi bhráid an Choimisiúin an athuair í i gcás ina n-iarrfar sin uirthi faoi Airteagal 6(4) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus faoi Airteagal 6(4) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009.

Tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim réasúnaithe don ENTSO don Leictreachas agus don ENTSO don Ghás maidir leis an gcód líonra i gcomhréir le hAirteagal 6(7) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus le Airteagal 6(7) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009.

Cuirfidh an Ghníomhaireacht an cód líonra faoi bhráid an Choimisiúin agus féadfaidh sí a mholadh go nglacfar é i gcomhréir le hAirteagal 6(9) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus le hAirteagal 6(9) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009. Ullmhóidh an Ghníomhaireacht dréachtchód líonra agus cuirfidh sí faoi bhráid an Choimisiúin é i gcás ina n-iarrfar sin uirthi faoi Airteagal 6(10) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus faoi Airteagal 6(10) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009.

5. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim chuí-réasúnaithe don Choimisiún i gcomhréir le hAirteagal 9(1) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus le Airteagal 9(1) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 i gcás inar mhainnigh an ENTSO don Leictreachas agus nó an ENTSO don Ghás cóid líonra a chur chun feidhme a forbraíodh faoi Airteagal 8(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus faoi Airteagal 8(2) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 nó cóid líonra a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 6(1) go (10) de na Rialacháin sin ach nach bhfuil glactha ag an gCoimisiún faoi Airteagal 6(11) de na Rialacháin sin.

6. Déanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht agus anailís ar chur i bhfeidhm na gcód líonra agus na Treoirlínte arna nglacadh ag an gCoimisiún mar a leagtar síos in Airteagal 6(11) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus in Airteagal 6(11) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 iad, agus ar a n-éifeacht ar chomhchuíbhiú na rialacha is infheidhme atá dírithe ar chomhtháthú margaidh a éascú agus ar neamhidirdhealú, ar iomaíocht éifeachtach agus ar fheidhmiú éifeachtúil an mhargaidh agus tabharfaidh sí tuarascáil don Choimisiún.

7. Déanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht ar an gcomhar réigiúnach idir oibreoirí córas tarchurtha dá dtagraítear in Airteagal 12 de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus in Airteagal 12 de Rialachán (CE) Uimh. .../2009, agus tabharfaidh sí aird chuí ar thoradh an chomhair sin le linn di a cuid tuairimí, a cuid moltaí agus a cuid cinntí a chur i dtoll a cheile.

*Airteagal 7***Cúraimí i leith na n-údarás rialúcháin náisiúnta**

1. Glacfaidh an Ghníomhaireacht cinntí aonair maidir le saincheisteanna teicniúla i gcás ina bhforáiltear do na cinntí sin i dTreoir 2009/.../CE, i dTreoir 2009/.../CE, i Rialachán (CE) Uimh. .../2009 nó i Rialachán (CE) Uimh. .../2009.

2. Féadfaidh an Ghníomhaireacht, i gcomhréir lena clár oibre nó ar iarratas ón gCoimisiún, Treoirlínte neamhcheangailteacha a ghlacadh chun cuidiú le húdaráis rialúcháin agus le gníomhaithe margaidh dea-chleachtas a roinnt le chéile.

3. Cuirfidh an Ghníomhaireacht comhar idir na húdaráis náisiúnta rialúcháin agus idir na húdaráis rialúcháin ar leibhéal réigiúnach chun cinn, agus tabharfaidh sí aird chuí ar thoradh an chomhair sin le linn di a cuid tuairimí, a cuid moltaí agus a cuid cinntí a chur i dtoll a chéile. Má mheasann an Ghníomhaireacht gur gá rialacha ceangailteacha don chomhar sin, cuirfidh sí na moltaí iomchuí faoi bhráid an Choimisiúin.

4. Arna iarraidh sin d'aon údarás rialúcháin nó don Choimisiún, tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim uathí ina measfar cibé an gcomhlíonann cinneadh a rinne údarás rialúcháin na Treoirlínte dá dtagraítear i dTreoir 2009/.../CE, i dTreoir 2009/.../, i Rialachán (CE) Uimh. .../2009 nó i Rialachán (CE) Uimh. .../2009.

5. I gcás nach leanfaidh údarás rialúcháin náisiúnta tuairim na Gníomhaireachta ar bhealach leordhóthanach mar a thagraítear dó i mír 4 laistigh de cheithre mhí ó dháta an tuairim a fháil, cuirfidh an Ghníomhaireacht é sin in iúl don Choimisiún.

6. I gcás ina mbeidh deacrachtaí i gcás ar leith ag údarás rialúcháin náisiúnta maidir le cur i bhfeidhm na dTreoirlínte dá dtagraítear i dTreoir 2009/.../CE, i dTreoir 2009/.../CE, i Rialachán (CE) Uimh. .../2009 nó i Rialachán (CE) Uimh. .../2009, féadfaidh sé tuairim a iarraidh ar an nGníomhaireacht. Tar éis di dul i gcomhairle leis an gCoimisiún, tabharfaidh an Ghníomhaireacht a tuairim uathí laistigh de cheithre mhí tar éis an iarraidh sin a fháil.

7. I gcomhréir le hAirteagal 8, cinnfidh an Ghníomhaireacht na téarmaí agus na coinníollacha don rochtain agus don tslándáil oibríochtúil i dtaca le bonneagar leictreachais agus gáis lena nasctar dhá Bhallstát ar a laghad, nó lena bhféadfaí dhá Bhallstát ar a laghad a nascadh, dá ngairfear 'bonneagar trasteorann' anseo feasta.

Airteagal 8

Cúraimí maidir leis na téarmaí agus na coinníollacha do rochtain agus do shlándáil oibríochtúil i dtaca le bonneagar trasteorann

1. I gcás bonneagair trasteorann ní chinnfidh an Ghníomhaireacht na saincheistean rialúcháin a thagann faoi inniúlacht údarás rialúcháin náisiúnta, lena bhféadtar na téarmaí agus na coinníollacha don rochtain agus don tslándáil oibríochtúil a áireamh, ach amháin:

- (a) mura n-éireoidh leis na húdaráis inniúla rialúcháin náisiúnta teacht ar chomhaontú laistigh de thréimhse shé mhí ón lá ar cuireadh an comhad faoi bhráid an údarais deiridh de na húdaráis rialúcháin sin; nó
- (b) má dhéanann na húdaráis inniúla rialúcháin náisiúnta é sin a iarraidh go comhpháirteach.

Féadfaidh na húdaráis inniúla rialúcháin náisiúnta a iarraidh go comhpháirteach go gcuirfear síneadh nach faide ná sé mhí leis an tréimhse dá dtagraítear i bpointe (a).

Le linn di a cinneadh a ullmhú, rachaidh an Ghníomhaireacht i gcomhairle leis na húdaráis rialúcháin náisiúnta agus leis na

hoibreoirí córais tarchurtha lena mbaineann agus cuirfear ar an eolas í faoi thograí agus barúlacha na n-oibreoirí córais tarchurtha go léir lena mbaineann.

2. Cuimseofar na nithe seo a leanas sna téarmaí agus sna coinníollacha don rochtain ar infrastruchtúir trasteorann:

- (a) nós imeachta chun acmhainn a leithroinnt;
 - (b) amchláir don leithroinnt;
 - (c) ioncam ón bplódú a roinnt;
 - (d) muirir a ghearrtar ar úsáideoirí an bhonneagair, dá dtagraítear dóibh in Airteagal 17(1)(d) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 agus in Airteagal 35(1)(d) de Threoir 2009/.../CE.
3. I gcás ina dtarchuirfear cás chuig an nGníomhaireacht faoi mhír 1:
- (a) tabharfaidh an Ghníomhaireacht a cinneadh laistigh de thréimhse shé mhí ó lá an tarchurtha;
 - (b) féadfaidh an Ghníomhaireacht, más gá, cinneadh eatramhach a thabhairt chun go n-áiríteofar cosaint ar shlándáil an tsoláthair nó ar shlándáil oibríochtúil an bhonneagair i dtrácht.

4. Féadfaidh an Coimisiún Treoirlínte a ghlacadh maidir leis na cásanna ina mbeidh an Ghníomhaireacht inniúil chun na téarmaí agus coinníollacha a chinneadh do rochtain agus do shlándáil oibríochtúil an bhonneagair trasteorann. Na bearta sin, a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, glacfad iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 31(2) den Rialachán seo.

Airteagal 9

Cúraimí eile

1. Féadfaidh an Ghníomhaireacht, mar rogha dheireanach, cinneadh a dhéanamh ar diolúintí dá bhforáiltear in Airteagal 17(5) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009. Féadfaidh an Ghníomhaireacht cinneadh a dhéanamh ar dhíolúintí freisin, dá bhforáiltear in Airteagal 35(4) de Threoir 2009/.../CE, i gcás ina mbeidh an bonneagar lena mbaineann suite ar chríocha níos mó ná Ballstáit amháin.

2. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim, arna iarraidh sin don Choimisiún i gcomhréir le hAirteagal 3(1)(b) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009 nó le hAirteagal 3(1)(b) de Rialachán (CE) Uimh. .../2009, maidir le cinntí na n-údarás rialúcháin náisiúnta ó thaobh deimhniúcháin.

Airteagal 10

Comhairliúcháin

Agus a tascanna á gcur i gcrích, rachaidh an Ghníomhaireacht i gcomhairle go forleathan agus go luath le rannpháirtithe sa mhargadh, oibreoirí córais tarchurtha, tomhaltóirí, úsáideoirí deiridh agus, i gcás inarb ábhartha, le húdaráis iomaíochta, gan dochar dá n-inniúlachtaí faoi seach, ar bhealach oscailte trédhearcach, go háirithe nuair a bhaineann a cúraimí le hoibreoirí córais tarchurtha.

CAIBIDIL III

Eagraíocht*Airteagal 11***An Bord Riaracháin**

1. Seisear comhalta a bheidh ar an mBord Riaracháin. Beidh comhalta malartach ag gach comhalta. Ceapfaidh an Coimisiún comhalta amháin agus a mhalartach agus ceapfaidh an Chomhairle cúigear comhalta agus a malartaigh. Ceithre bliana a bheidh sa téarma oifige agus beidh sé inathnuaite aon uair amháin. Sé bliana a bheidh sa chéad téarma oifige do leath na gcomhaltaí agus a malartaigh, don chéad sainordú.

2. Ceapfaidh an Bord Riaracháin a Chathaoirleach agus a Leaschathaoirleach as líon a chomhaltaí. Glacfaidh an Leaschathaoirleach áit an Chathaoirligh go huathoibríoch mura mbeidh an Cathaoirleach in ann a dhualgais a chomhlíonadh. Dhá bhliain an téarma oifige a bheidh ag an gCathaoirleach agus ag an Leaschathaoirleach, agus beidh sé inathnuaite aon uair amháin. Rachaidh téarma oifige an Chathaoirligh agus an Leas-Chathaoirligh in éag nuair a scoirfidh siad de bheith ina gcomhaltaí den Bhord Riaracháin.

3. Is é an Cathaoirleach a chomórfaidh cruinnithe an Bhoird Riaracháin. Cathaoirleach Bhord na Rialtóirí, nó ainmnitheach an Bhoird sin, agus Stiúrthóir na Gníomhaireachta, beidh siad rannpháirteach sna pléití mura gcinntídh an Bord Riaracháin a mhalairt maidir leis an Stiúrthóir. Tiocfaidh an Bord Riaracháin le chéile i ngnáthsheisiún ar a laghad dhá uair sa bhliain. Tiocfaidh sé le chéile freisin ar thionscnamh a Chathaoirligh, ar iarraidh ón gCoimisiún nó ar iarraidh ó thrian dá chomhaltaí ar a laghad. Féadfaidh an Bord Riaracháin cuireadh a thabhairt d'aon duine a bhféadfadh tuairim ábhartha a bheith aige freastal ar a chuid cruinnithe mar bhreathnadóir. Féadfaidh comhairleoirí nó saineolaithe cúnámh a thabhairt, faoi réir na rialacha nós imeachta, do chomhaltaí an Bhoird Riaracháin. Soláthróidh an Gníomhaireacht seirbhísí rúnaíochta don Bhord Riaracháin.

4. Is trí thiomlath dhá thrian de na comhaltaí a bheidh i láthair a ghlacfar cinntí an Bhoird Riaracháin.

5. Beidh vóta amháin ag gach comhalta. Leagfar amach an méid seo a leanas ar bhealach níos mionchruinne i rialacha nós imeachta an Bhoird Riaracháin:

(a) na socrúithe maidir le vótáil, go háirithe na coinníollacha faoinar féidir le comhalta amháin feidhmiú thar ceann comhalta eile agus, más iomchuí, na rialacha maidir le córaim;

(b) na socrúithe maidir leis an uainíocht is infheidhme d'athnuachan comhaltaí den Bhord a cheapfaidh an Chomhairle chun a áirithiú go mbeidh na Ballstáit rannpháirteach ann ar bhealach cothrom thar thréimse ama.

6. Ní bheidh comhalta den Bhord Riaracháin ina chomhalta de Bhord na Rialtóirí.

7. Glacfaidh comhaltaí an Bhoird Riaracháin orthu féin go ngníomhóidh siad go neamhspleách ar mhaithe le leas an phobail. Chun na críche sin, déanfaidh gach duine díobh araon dearbhú maidir lena oibleagáidí agus dearbhú maidir lena leasanna, lena sonrúidh siad nach bhfuil aon leas aige a bhféadfaí a mheas mar dhochar dá neamhspleáchas nó go bhfuil leas díreach nó indíreach aige a bhféadfaí a mheas mar dhochar

dá neamhspleáchas. Poibleofar na dearbhuithe sin go bliantúil agus i scríbhinn.

*Airteagal 12***Cúraimí an Bhoird Riaracháin**

1. Tar éis dó dul i gcomhairle le Bord na Rialtóirí agus tuairim fhabhrach an Bhoird sin a fháil i gcomhréir le hAirteagal 14(2), ceapfaidh an Bord Riaracháin an Stiúrthóir i gcomhréir le hAirteagal 15(2).

2. Ceapfaidh an Bord Riaracháin comhaltaí Bhord na Rialtóirí go foirmiúil i gcomhréir le hAirteagal 13(1).

3. Ceapfaidh an Bord Riaracháin comhaltaí an Bhoird Achomhairc go foirmiúil i gcomhréir le hAirteagal 17(1).

4. Áiritheoidh an Bord Riaracháin go gcuirfidh an Gníomhaireacht a misean i gcrích agus go gcomhlíonfaidh sí na cúraimí a shanntar di i gcomhréir leis an Rialachán seo.

5. Tar éis dó dul i gcomhairle leis an gCoimisiún, tar éis formheas Bhord na Rialtóirí a fháil i gcomhréir le hAirteagal 14(3), glacfaidh an Bord Riaracháin, roimh an 30 Meán Fómhair gach bliain, clár oibre na Gníomhaireachta don bhliain dár gcionn agus cuirfidh sé chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCoimisiún é. Glacfar an clár oibre gan dochar don nós imeachta buiséadach bliantúil agus poibleofar é.

6. Glacfaidh an Bord Riaracháin clár ilbhliantúil agus, más gá, athbhreithneoidh siad é. Beidh an t-athbhreithniú sin bunaithe ar thuascáil mheastóireachta a dhéanfaidh saineolaí seachtach neamhspleách, ar iarratas ón mBord Riaracháin. Poibleofar na doiciméid sin.

7. Feidhmeoidh an Bord Riaracháin a chumhachtaí buiséadacha i gcomhréir le hAirteagal 20 go hAirteagal 23.

8. Cinntídh an Bord Riaracháin, tar éis dó comhaontú an Choimisiúin a fháil, cibé acu an nglacfaidh sé le haon leagáidí nó deonacháin nó deontais ó fhoinsí Comhphobail eile nó le haon ranníocaíocht dheonach ó na Ballstáit nó óna gcuid údarás rialúcháin. Díreofar go sainráite sa tuairim a thabharfaidh an Bord de bhun Airteagal 23(5) ar na foinsí maoinithe a liostaítear sa mhír seo.

9. Feidhmeoidh an Bord Riaracháin údarás araíonachta ar an Stiúrthóir, i gcomhairle le Bord na Rialtóirí.

10. Más gá, ullmhóidh an Bord Riaracháin beartas foirne na Gníomhaireachta de bhun Airteagal 27(2).

11. Glacfaidh an Bord Riaracháin na forálacha speisialta maidir le ceart rochtana ar dhoiciméid na Gníomhaireachta, i gcomhréir le hAirteagal 29.

12. Déanfaidh an Bord Riaracháin an tuascáil bhliantúil maidir le gníomhaíochtaí na Gníomhaireachta, ar bhonn dréacht-thuascáil bhliantúil dá dtagraítear in Airteagal 16(8), a ghlacadh, a fhoilsiú agus a tharchur chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún, chuig an gCúirt Iniúchóirí agus chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa, faoin 15 Meitheamh. Beidh rannán neamhspleách sa tuascáil bhliantúil sin, arna fhorghéar ag Bord na Rialtóirí, a bhainfidh le gníomhaíochtaí rialúcháin na Gníomhaireachta le linn na bliana lena mbaineann.

13. Glacfaidh an Bord Riaracháin a rialacha nós imeachta féin agus foilseoidh sé iad.

Airteagal 13

Bord na Rialtóirí

1. Is iad a bheidh ar Bhord na Rialtóirí:

(a) ionadaithe sinsearach do na húdaráis rialúcháin, dá dtagraítear in Airteagal 34(1) de Threoir 2009/.../CE agus in Airteagal 38(1) de Threoir 2009/.../CE iad, agus malartach amháin do gach Bhallstát ó fhoireann shinsearach reatha na n-údarás seo, agus

(b) ionadaí amháin don Choimisiún gan ceart vótála.

2. Ceapfaidh Bord na Rialtóirí Cathaoirleach agus Leaschathaoirleach as líon a chomhaltaí. Glacfaidh an Leaschathaoirleach áit an Chathaoirligh mura mbeidh an Cathaoirleach in ann a dhualgais nó a dualgais a chomhlíonadh. Dhá bhliain go leith an téarma oifige a bheidh ag an gCathaoirleach agus ag an Leaschathaoirleach, agus beidh sé inathnuaite aon uair amháin. Rachaidh téarma oifige an Chathaoirligh agus an Leaschathaoirligh in éag, áfach, nuair a scoirfidh siad de bheith ina gcomhaltaí de Bhord na Rialtóirí.

3. Is trí thromlach dhá thrian de na comhaltaí a bheidh i láthair a ghníomhóidh Bord na Rialtóirí. Beidh vóta amháin ag gach comhalta nó malartach.

4. Glacfaidh Bord na Rialtóirí a Rialacha nós imeachta féin agus foilseoidh sé iad. Leagfar amach ar bhealach níos mionchruinne sna rialacha nós imeachta na socruithe maidir le vótáil, go háirithe na coinníollacha faoina bhféadfaidh comhalta amháin feidhmiú thar ceann comhalta eile agus, más iomchuí, na rialacha maidir le córaim. Féadfar foráil a dhéanamh sna rialacha nós imeachta do mhodhanna sonracha oibre chun ceisteanna a éireoidh i gcomhthéacs tionscnamh um chomhar réigiúnach a bhreithniú.

5. Le linn dó na cúraimí a thugtar dó leis an Rialachán seo a chomhlíonadh, agus gan dochar dá chomhaltaí a bheith ag gníomhú thar ceann a n-údarás rialúcháin faoi seach, gníomhóidh Bord na Rialtóirí go neamhspleách agus ní iarrfaidh sé ná ní ghlacfaidh sé teagaisc ó rialtas aon Bhallstáit, ón gCoimisiún ná ó aon eintiteas poiblí ná príobháideach.

6. Soláthróidh an Gníomhaireacht seirbhísí rúnaíochta do Bhord na Rialtóirí.

Airteagal 14

Cúraimí Bhord na Rialtóirí

1. Tabharfaidh Bord na Rialtóirí tuairim don Stiúrthóir maidir leis na tuairimí, moltaí agus cinntí dá dtagraítear in Airteagail 5, 6, 7, 8 agus 9 agus a bheidh á mbreithniú lena nglacadh. Ina theannta sin, cuirfidh Bord na Rialtóirí, laistigh dá réimse inniúlachta, comhairle ar an Stiúrthóir i dtaca le cur i gcrích chúraimí an Stiúrthóra.

2. Tabharfaidh Bord na Rialtóirí tuairim don Bhord Riaracháin maidir leis an iarrthóir atá le ceapadh mar Stiúrthóir i gcomhréir le hAirteagal 12(1) agus Airteagal 15(2). Is trí thromlach trí cheathrú dá chomhaltaí a ghlacfaidh Bord na Rialtóirí an cinneadh sin.

3. I gcomhréir le hAirteagal 12(5) agus le hAirteagal 16(6) agus i gcomhréir leis an réamhdhréacht do bhuiséad a bhunaítear i gcomhréir le hAirteagal 22(1), formheasfaidh Bord na Rialtóirí clár oibre na Gníomhaireachta don bhliain dár gcionn agus, roimh an 1 Meán Fómhair, cuirfidh sé faoi bhráid an Bhoird Riaracháin é lena ghlacadh.

4. Déanfaidh Bord na Rialtóirí an rannán neamhspleách den tuarascáil bhliantúil maidir le gníomhaíochtaí rialúcháin a fhoráiltear in Airteagal 12(12) agus in Airteagal 16(8).

Airteagal 15

Stiúrthóir

1. Is é Stiúrthóir na Gníomhaíochta, a bheidh ag gníomhú i gcomhréir leis an gcomhairle dá dtagraítear sa dara habairt d'Airteagal 14(1) agus, i gás ina bhforáiltear amhlaidh sa Rialachán seo, i gcomhréir le tuairimí Bhord na Rialtóirí, a dhéanfaidh bainistiú ar an nGníomhaireacht. Gan dochar do rólanna an Bhoird Riaracháin agus Bhord na Rialtóirí faoi seach, ní iarrfaidh an Stiúrthóir, ná ní ghlacfaidh sé, aon teagasc, i dtaca le tascanna an Stiúrthóra, ó aon rialtas, ón gCoimisiún ná ó eintiteas poiblí ná príobháideach.

2. Ceapfaidh an Bord Riaracháin an Stiúrthóir tar éis dó tuairim fhabhrach Bhord na Rialtóirí a fháil, ar bhonn fiúntais mar aon le scileanna agus le taithí, as liosta de thriúr iarrthóirí ar a laghad arna moladh ag an gCoimisiún, tar éis cuireadh poiblí um léiriú spéise. Sula ndéanfar an ceapachán, féadfar a iarraidh ar an iarrthóir a roghnóidh an Bord Riaracháin ráiteas a dhéanamh os comhair choiste inniúil Pharlaimint na hEorpa agus ceisteanna ó chomhaltaí an choiste sin a fhreagairt.

3. Cúig bliana a bheidh i dtéarma oifige an Stiúrthóra. I gcathemh na tréimhse naoi mí díreach roimh dheireadh na tréimhse seo, déanfaidh an Coimisiún measúnú a dhéanfaidh go háirithe ar an méid seo a leanas:

(a) feidhmíocht an Stiúrthóra;

(b) dualgais agus riachtanais na Gníomhaireachta sna blianta atá le teacht.

Déanfar an measúnú a bhaineann le pointe (b) le cúnaimh ó shaineolaí seachtrach neamhspleách.

4. Ag gníomhú dó ar thogra ón gCoimisiún, agus tuarascáil an mheasúnaithe agus tuairim Bhord na Rialtóirí ar an measúnú sin á gcur san áireamh aige, agus sna cásanna siúd amháin ina mbeidh sé inchosanta ar bhonn dualgais agus riachtanais na Gníomhaireachta, féadfaidh an Gníomhaireacht síneadh amháin a chur le téarma oifige an Stiúrthóra go ceann trí bliana ar a mhéid.

5. Cuirfidh an Bord Riaracháin in iúl do Pharlaimint na hEorpa go bhfuil sé ar intinn aige síneadh a chur le téarma oifige an Stiúrthóra. Laistigh de mhí sula gcuirfear síneadh lena théarma oifige, féadfar a iarraidh ar an Stiúrthóir ráiteas a dhéanamh os comhair choiste inniúil Pharlaimint na hEorpa agus ceisteanna ó chomhaltaí an choiste sin a fhreagairt.

6. I gcás nach gcuirfear síneadh lena théarma oifige, fanfaidh an Stiúrthóir in oifig go dtí go gceapfar a chomharba.

7. Ní fhéadfar an Stiúrthóir a chur as oifig ach amháin de bhun cinnidh ón mBord Riaracháin, tar éis tuairim fhabhrach Bhord na Rialtóirí a fháil. Is trí thiomlathas trí cheathrú dá chomhaltaí a ghlacfaidh an Bord Riaracháin an cinneadh seo.

8. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle a iarraidh ar an Stiúrthóir tuarascáil a thíolacadh maidir le comhlíonadh a dhualgas.

Airteagal 16

Cúraimí an Stiúrthóra

1. Beidh an Stiúrthóir freagrach as ionadaíocht a dhéanamh ar an nGníomhaireacht agus beidh sé i bhfeighil a bainistíochta.

2. Ullmhóidh an Stiúrthóir obair an Bhoird Riaracháin. Glacfaidh sé páirt, gan cead vótála, in obair an Bhoird Riaracháin.

3. Glacfaidh an Stiúrthóir na tuairimí, na moltaí agus na cinntí dá dtagraítear in Airteagail 5, 6, 7, 8 agus 9, agus a mbeidh tuairim fhabhrach Bhord na Rialtóirí faighte ina dtaobh, agus foilseoidh sé iad.

4. Beidh an Stiúrthóir freagrach as clár oibre bliantúil na Gníomhaireachta a chur chun feidhme faoi threoir Bhord na Rialtóirí agus faoi rialú riaracháin an Bhoird Riaracháin.

5. Déanfaidh an Stiúrthóir na bearta iomchuí, go háirithe teagasc inmheánacha riaracháin a ghlacadh agus fógraí a fhoilsiú, chun a chinntiú go bhfeidhmeoidh an Gníomhaireacht i gcomhréir le forálacha an Rialacháin seo.

6. Gach bliain ullmhóidh an Stiúrthóir dréachtchlár oibre na Gníomhaireachta don bhliain dár gcionn agus cuirfidh sé faoi bhráid Bhord na Rialtóirí agus an Choimisiúin é faoin 30 Meitheamh den bhliain sin.

7. Tarraingeoidh an Stiúrthóir réamhdhréacht do bhuiséad na Gníomhaireachta suas de bhun Airteagal 22(1) agus cuirfidh sé buiséad na Gníomhaireachta chun feidhme de bhun Airteagal 23.

8. Gach bliain, ullmhóidh an Stiúrthóir dréacht-tuarascáil bhliantúil ina mbeidh rannán neamhspleách faoi ghníomhaíochtaí rialúcháin na Gníomhaireachta agus rannán faoi chúrsaí airgeadais agus riaracháin.

9. Maidir le foireann na Gníomhaireachta, feidhmeoidh an Stiúrthóir na cumhachtaí dá bhforáiltear in Airteagal 27(3).

Airteagal 17

Bord Achomhairc

1. Seisear comhaltaí agus seisear malartach a bheidh ar an mBord Achomhairc, á roghnú as foireann shinsearach reatha nó iar-fhoireann shinsearach na n-údarás rialúcháin náisiúnta, na n-údarás iomaíochta nó institiúidí eile náisiúnta nó Comhphobail a bhfuil taithí chuí in earnáil an fhuinnimh acu. Ainmneoidh an Bord Achomhairc a Chathaoirleach. Glacfar cinntí an Bhoird Achomhairc trí thiomlathas cáilithe de cheathrar ar a laghad den seisear comhaltaí. Tionólfar an Bord Achomhairc de réir mar is gá.

2. Is é an Bord Riaracháin a cheapfaidh comhaltaí an Bhoird Achomhairc, ar mholadh ón gCoimisiún, tar éis cuireadh poiblí

um léiriú spéise agus tar éis dó dul i gcomhairle le Bord na Rialtóirí.

3. Cúig bliana a bheidh i dtéarma oifige chomhaltaí an Bhoird Achomhairc. Beidh an téarma sin inathnuaite. Beidh comhaltaí an Bhoird Achomhairc neamhspleách agus a gcinntí á ndéanamh acu. Ní bheidh siad faoi cheangal ag aon teagaisc. Ní fhéadfaidh siad aon dualgas eile a fheidhmiú sa Gníomhaireacht, ar a Bord Riaracháin nó ar Bhord na Rialtóirí aici. Ní fhéadfar comhalta den Bhord Achomhairc a chur as oifig le linn a théarma oifige ach amháin má bhíonn sé ciontach i mí-iompar tromchúiseach, agus má dhéanann an Bord Riaracháin cinneadh chuige sin tar éis dó dul i gcomhairle le Bord na Rialtóirí.

4. Ní fhéadfaidh comhaltaí den Bhord Achomhairc páirt a ghlacadh in aon imeachtaí achomhairc má bhíonn leas pearsanta acu iontu, nó má bhí baint acu cheana leis na himeachtaí mar ionadaithe do dhuine de na páirtithe iontu, nó má bhí siad rannpháirteach sa chinneadh a bhfuil achomharc á dhéanamh ina aghaidh.

5. Más rud é, ar cheann de na cúiseanna dá dtagraítear i mír 4 nó ar aon chúis eile, go measann comhalta de Bhord Achomhairc nár cheart do chomhalta eile páirt a ghlacadh in aon imeachtaí achomhairc, cuirfidh comhalta céadluaite é sin in iúl don Bhord Achomhairc. Féadfaidh aon pháirtí sna himeachtaí achomhairc agóid a dhéanamh in aghaidh comhalta den Bhord Achomhairc a bheith rannpháirteach ar aon cheann de na forais dá dtagraítear i mír 4, nó má bhíonn amhras ann go bhfuil an comhalta sin claonta. Ní féidir agóid a bhunú ar náisiúntacht na gcomhaltaí, ná ní bheidh an agóid inghlactha má bhíonn céim den nós imeachta glactha ag an bpáirtí sna himeachtaí achomhairc seachas cur i gcoinne comhdhéanamh an Bhoird Achomhairc agus fios aige go raibh cúis agóide ann.

6. Cinnfidh an Bord Achomhairc ar an ngníomh a dhéanfar sna cásanna a shonraítear i mír 4 agus i mír 5 agus ní bheidh an comhalta lena mbaineann rannpháirteach sa chinneadh sin. Chun críocha an cinneadh sin a dhéanamh, is é an malartach a ghabhfaidh ionad an chomhalta lena mbaineann ar an mBord Achomhairc, ach amháin má bhíonn an malartach sa chor céanna. Sa chás seo, ainmneoidh an Cathaoirleach duine ionaid as na malartaigh a bheidh ar fáil.

7. Glacfaidh comhaltaí an Bhoird Riaracháin orthu féin go ngníomhóidh siad go neamhspleách ar mhaithe le leas an phobail. Chun na críche sin, déanfaidh sé dearbhú maidir lena oibleagáidí agus dearbhú maidir lena leasanna, lena sonróidh sé nach bhfuil aon leas aige a bhféadfaí a mheas mar dhochar dá neamhspleáchas nó nach bhfuil leas díreach nó indíreach aige a bhféadfaí a mheas mar dhochar dá neamhspleáchas. Poibleofar na dearbhuithe sin go bliantúil agus i scríbhinn.

Airteagal 18

Achomhairc

1. Féadfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach, lena n-áirítear údarais rialúcháin náisiúnta, achomharc a dhéanamh in aghaidh cinnidh dá dtagraítear in Airteagal 7, in Airteagal 8 agus/nó in Airteagal 9 atá dírithe ar an duine sin, nó in aghaidh cinnidh a bhaineann go díreach agus go leithleach leis an duine sin, bíodh is gur cinneadh é atá dírithe ar dhuine eile.

2. Déanfar an t-achomharc, mar aon le ráiteas ar na forais atá leis, a chomhdú i scríbhinn sa Gníomhaireacht, laistigh de dhá mhí ón lá ar tugadh fógra faoin gcinneadh don duine lena mbaineann, nó ina éagmais sin, ón lá ar foilsíodh cinneadh na Gníomhaireachta. Glacfaidh an Bord Achomhairc cinneadh faoin achomharc laistigh de dhá mhí ón uair a thaiscfear é.

3. Ní bheidh éifeacht fionraíochta ag achomharc a thaiscfear de bhun mhír 1. Féadfaidh an Bord Achomhairc, áfach, má mheasann sé gur gá sin sna himthosca, a ordú go bhfionrófar feidhmiú an chinnidh atá á chonspóid.

4. Má tá an t-achomharc inghlactha, scrúdóidh an Bord Achomhairc cibé acu an bhfuil bunús maith leis an achomharc. Tabharfaidh sé cuireadh, a mhinice is gá, do na páirtithe sna himeachtaí achomhairc tuairimí a chomhadú laistigh de theorainneacha sonraithe ama maidir leis na fógraí a eisíodh sé féin, nó maidir le teachtaireachtaí ó na páirtithe eile sna himeachtaí achomhairc. Beidh páirtithe sna himeachtaí achomhairc i dteideal cur i láthair ó bhéal a dhéanamh.

5. Féadfaidh an Bord Achomhairc, faoi chuimsiú théarmaí an Airteagail seo, aon chumhacht atá mar chuid d'inniúlacht na Gníomhaireachta a fheidhmiú nó féadfaidh sé an cás a tharchur chuig comhlacht inniúil na Gníomhaireachta. Beidh cinneadh an Bhoird Achomhairc ina cheangal ar an gcomhlacht inniúil.

6. Glacfaidh an Bord Achomhairc a Rialacha nós imeachta féin agus foilseoidh sé iad.

7. Foilseoidh an Gníomhaireacht cinntí an Bhoird Achomhairc.

Airteagal 19

Caingne os comhair na Cúirte Céadchéime agus na Cúirte Breithiúnais

1. Féadfar caingean a thabhairt os comhair na Cúirte Céadchéime nó os comhair na Cúirte Breithiúnais i gcomhréir le hAirteagal 230 den Chonradh, lena gconspóidfear cinneadh a ghlac an Bord Achomhairc, nó i gcásanna nach mbeidh aon cheart ann os comhair an Bhoird Achomhairc, cinneadh a ghlac an Gníomhaireacht.

2. I gcás mainneoidh an Gníomhaireacht cinneadh a ghlacadh, féadfar imeachtaí i ngeall ar neamhghníomh a thabhairt os comhair na Cúirte Céadchéime nó os comhair na Cúirte Breithiúnais i gcomhréir le hAirteagal 232 den Chonradh.

3. Cuirfear de cheangal ar an nGníomhaireacht na bearta is gá a ghlacadh chun breithiúnas na Cúirte Céadchéime nó breithiúnas na Cúirte Breithiúnais a chomhlíonadh.

CHAPTER IV

Forálacha airgeadais

Airteagal 20

Buiséad na Gníomhaireachta

1. Is éard a bheidh in ioncam na Gníomhaireachta an méid seo a leanas, go háirithe:

(a) fóirdheontas ón gComhphobal, a iontrálfar i mbuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh (Rannán an Choimisiúin);

(b) na táillí a íocfar leis an nGníomhaireacht de bhun Airteagal 21;

(c) aon ranníocaíocht dheonach ó na Ballstáit nó óna n-údaráis rialúcháin, dá dtagraítear in Airteagal 12(8);

(d) aon leagáidí, deonacháin nó deontais dá dtagraítear in Airteagal 12(8).

2. Cuimseoidh an caiteachas costais foirne, costais riaracháin, costais bonneagair agus costais oibríochtúla.

3. Beidh an t-ioncam agus an caiteachas ar comhardú.

4. Déanfar réamhaisnéisí i leith ioncam agus caiteachas uile na Gníomhaireachta do gach bliain airgeadais, a bheidh comhthráthach leis an mbliain féilire, agus iontrálfar iad i mbuiséad na Gníomhaireachta.

Airteagal 21

Táillí

1. Dlífear táillí don Gníomhaireacht as cinneadh díolúine a iarraidh de bhun Airteagal 9(1).

2. Socróidh an Coimisiún na táillí dá dtagraítear i mír 1.

Airteagal 22

Bunú an bhuiséid

1. Gach bliain, faoin 15 Feabhra, tarraingeoidh an Stiúrthóir réamh-dhréachtbhuiséad suas a chuimseoidh an caiteachas oibríochtúil agus an clár oibre intuartha don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin, agus cuirfidh sé an réamhdhréacht don bhuiséad sin chuig an mBord Riaracháin mar aon le liosta de phoist shealadacha. Gach bliain, déanfaidh an Bord Riaracháin meastachán ar ioncam agus ar chaiteachas na Gníomhaireachta don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin, bunaithe ar an réamhdhréacht don bhuiséad a ullmhóidh an Stiúrthóir. Déanfaidh an Bord Riaracháin an meastachán sin, lena n-áireofar dréachtphlean bunaíochta, a chur chuig an gCoimisiún faoin 31 Márta. Sula nglacfar an meastachán, cuirfear an dréacht a d'ullmhaigh an Stiúrthóir chuig an mBord Rialúcháin, a fhéadfaidh tuairim a thabhairt ina leith.

2. Cuirfidh an Coimisiún an meastachán chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle dá ngairfear an 't-údarás buiséadach' anseo feasta mar aon le réamh-dhréachtbhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh.

3. Ar bhonn na meastachán, iontrálfaidh an Coimisiún na réamhaisnéisí is gá dar leis i réamh-dhréachtbhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh maidir leis an bplean bunaíochta agus maidir leis an méid den deontas a íocfar as buiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh i gcomhréir le hAirteagal 272 den Chonradh.

4. Glacfaidh an t-údarás buiséadach an plan bunaíochta don Gníomhaireacht.

5. Ullmhóidh an Bord Riaracháin buiséad na Gníomhaireachta. Beidh sé ina bhuiséad críochnaitheach tar éis do bhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh a bheith glactha go críochnaitheach. I gcás inar gá, coigeartófar é dá réir.

6. Tabharfaidh an Bord Riaracháin fógra gan mhoill don údarás buiséadach faoi aon tionscadal atá ar intinn aige a chur chun feidhme agus a bhféadfadh impleachtaí suntasacha airgeadais a bheith aige ar mhaoiniú a bhuiséid, go háirithe faoi aon tionscadal a bhaineann le maoin amháil foirgnimh a fháil ar cíos nó a cheannach. Cuirfidh sé an Coimisiún ar an eolas faoi seo. Má bhíonn sé ar intinn ag ceachtar brainse den údarás buiséadach tuairim a eisiúint, cuirfidh sé in iúl don Gníomhaireacht, laistigh de dhá sheachtain tar éis dó an fhaisnéis maidir leis an tionscadal foirgníochta a fháil, go bhfuil sé ar intinn aige tuairim den sórt sin a eisiúint. Mura bhfaighfear freagra, féadfaidh an Gníomhaireacht dul ar aghaidh leis an oibriocht a bheartaítear.

Airteagal 23

Cur chun feidhme agus rialú an bhuiséid

1. Gníomhóidh an Stiúrthóir mar oifigeach údarais agus cuirfidh sé buiséad na Gníomhaireachta chun feidhme.
2. Faoin 1 Márta tar éis dheireadh gach bliana airgeadais, seolfaidh oifigeach cuntasáíochta na Gníomhaireachta na cuntais shealadacha ar aghaidh chuig oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin agus chuig an gCúirt Iniúchóirí mar aon leis an tuarascáil faoin mbainistíocht buiséid agus airgeadais don bhliain airgeadais sin. Chomh maith leis sin, seolfaidh oifigeach cuntasáíochta na Gníomhaireachta an tuarascáil faoin mbainistíocht buiséid agus airgeadais chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle faoin 31 Márta den bhliain dar gcionn. Comhdhlúthóidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin cuntais shealadacha na n-institiúidí agus na gcomhlachtaí dláraithe ansin i gcomhréir le hAirteagal 128 de Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1605/2002 ón gComhairle an 25 Meitheamh 2002 maidir leis an Rialachán Airgeadais is infheidhme ar bhuiséad ginearálta na gComhphobal Eorpach ⁽¹⁾ ('an Rialachán Airgeadais').
3. Faoin 31 Márta tar éis dheireadh gach bliana airgeadais, seolfaidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin cuntais shealadacha na Gníomhaireachta ar aghaidh chuig an gCúirt Iniúchóirí mar aon le tuarascáil faoin mbainistíocht buiséid agus airgeadais don bhliain airgeadais sin. Déanfar an tuarascáil faoin mbainistíocht buiséid agus airgeadais don bhliain airgeadais sin a sheoladh ar aghaidh freisin chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.
4. Tar éis don Stiúrthóir barúlacha na Cúirte Iniúchóirí a fháil maidir le cuntais sealadacha na Gníomhaireachta i gcomhréir le forálacha Airteagal 129 den Rialachán Airgeadais, ullmhóidh sé cuntais chríochnaitheacha na Gníomhaireachta faoina fhreagracht féin agus cuirfidh sé faoi bhráid an Bhoird Riaracháin iad chun tuairim a fháil uaidh ina leith.
5. Tabharfaidh an Bord Riaracháin tuairim uaidh maidir le cuntais chríochnaitheacha na Gníomhaireachta.
6. Faoin 1 Iúil tar éis deireadh na bliana airgeadais, tarchuirfidh an Stiúrthóir na cuntais chríochnaitheacha sin, mar aon le tuairim an Bhoird Riaracháin, chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig an gCúirt Bhreithiúnais.
7. Foilseofar na cuntais chríochnaitheacha.
8. Tabharfaidh an Stiúrthóir freagra ar bharúlacha na Cúirte Iniúchóirí agus cuirfidh sé chuig an gCúirt é faoin 15 Deireadh Fómhair. Cuirfidh sé cóip den fhreagra sin freisin chuig an mBord Riaracháin agus chuig an gCoimisiún.

⁽¹⁾ IO L 248, 16.9.2002, lch. 1.

9. Cuirfidh an Stiúrthóir faoi bhráid Parlaimint na hEorpa, arna iarraidh sin di, aon fhaisnéis is gá do chur i bhfeidhm rianúil an nós imeachta um urscaoileadh don bhliain airgeadais a bheidh i gceist, dá bhforáiltear in Airteagal 146(3) den Rialachán Airgeadais.

10. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, ar mholadh ón gComhairle a ghníomhóidh trí thromlach cáilithe, urscaoileadh a thabhairt don Stiúrthóir roimh an 15 Bealtaine den bhliain $N + 2$, i leith an bhuiséid don bhliain airgeadais N a chur i gníomh.

Airteagal 24

Rialacha Airgeadais

Tar éis dul i gcomhairle leis an gCoimisiún, tarraingeoidh an Bord Riaracháin na rialacha airgeadais suas a mbeidh feidhm acu maidir leis an nGníomhaireacht. Féadfaidh na rialacha sin claonadh ó Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2343/2002 más gá sin de réir riachtanais shonracha oibríochtúla na Gníomhaireachta, ach ní mór go n-aontódh an Coimisiún leis sin roimh ré.

Airteagal 25

Bearta frithchaloise

1. Chun críocha calaois, éilliú agus aon ghníomhaíocht neamhdhlíthiúla eile a chomhrac, beidh feidhm gan srian ag forálacha Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Bealtaine 1999 maidir le himscrúdaithe arna gcur i gcrích ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) ⁽²⁾ maidir leis an nGníomhaireacht.
2. Aontóidh an Gníomhaireacht don Chomhaontú Idirinstiúideach an 25 Bealtaine 1999 idir Parlaimint na hEorpa, Comhairle an Aontas Eorpaigh agus Coimisiún na gComhphobal Eorpach maidir le himscrúduithe inmheánacha arna seoladh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) ⁽³⁾ agus glacfaidh sí láithreach na forálacha iomchuí maidir le fostaithe uile na Gníomhaireachta.
3. Leagfar amach go sainráite sna cinntí maidir le maoiniú agus sna comhaontuithe agus na hionstraimí cur chun feidhme a eascraíonn astu go bhféadfaidh an Chúirt Iniúchóirí agus OLAF seiceálacha ar an láthair a chur i gcrích, más gá, ar thairbhíthe airgid atá íoctha amach ag an nGníomhaireacht agus ar chomhaltaí foirne atá freagrach as an airgead sin a leithdháileadh.

CAIBIDIL V

Forálacha ginearálta

Airteagal 26

Pribhléidí agus díolúintí

Beidh feidhm ag an bPrótocal ar Phribhléidí agus Díolúintí na gComhphobal Eorpach maidir leis an nGníomhaireacht.

⁽²⁾ IO L 136, 31.5.1999, lch. 1.

⁽³⁾ IO L 136, 31.5.1999, lch. 15.

Airteagal 27

Foireann

1. Beidh feidhm ag na Rialacháin Foirne, ag na Coinníollacha fostaíochta agus ag na rialacha a ghlac institiúidí na gComhphobal Eorpach go comhpháirteach chun na Rialacháin Foirne agus na Coinníollacha fostaíochta a chur i bhfeidhm, maidir le foireann na Gníomhaireachta, lena n-áirítear a Stiúrthóir.

2. Glacfaidh an Bord Riaracháin, le comhaontú an Choimisiúin, na bearta cur chun feidhme is gá, i gcomhréir leis na socruithe dá bhforáiltear in Airteagal 110 de na Rialacháin Foirne.

3. Feidhmeoidh an Ghníomhaireacht i ndáil lena foireann féin na cumhachtaí a thugtar don údarás ceapacháin leis na Rialacháin Foirne agus na cumhachtaí a thugtar don údarás atá i dteideal conarthaí a thabhairt i gcrích leis na Coinníollacha Fostaíochta.

4. Féadfaidh an Bord Riaracháin forálacha a ghlacadh chun go bhféadfar saineolaithe náisiúnta ó na Ballstáit a fhostú ar iasacht chuig an nGníomhaireacht.

Airteagal 28

Dlíteanas na Gníomhaireachta

1. I gcás dliteanais neamhchonarthaigh, déanfaidh an Ghníomhaireacht, i gcomhréir leis na prionsabail ghinearálta is coiteann do dhlíthe na mBallstát, aon damáiste a shlánú a mbeidh sí nó a foireann ina siocair leis i bhfeidhmiú a gcuid dualgas. Beidh dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais in aon díospóid a bhaineann le damáiste den sórt sin a leigheas.

2. Beidh dlíteanas pearsanta airgeadais agus dlíteanas araíonachta fhoireann na Gníomhaireachta i leith na Gníomhaireachta faoi rialú ag na forálacha ábhartha is infheidhme maidir le foireann na Gníomhaireachta.

Airteagal 29

Rochtain ar dhoiciméid

1. Beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid de chuid Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle agus an Choimisiúin ⁽¹⁾ maidir le doiciméid a bheidh i seilbh na Gníomhaireachta.

2. Glacfaidh an Bord Riaracháin bearta praiticiúla, faoin ... (*) chun Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 a chur i bhfeidhm.

3. Féadfaidh na cinntí a ghlac an Ghníomhaireacht de bhun Airteagal 8 de Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 a bheith ina n-ábhar gearáin chuig an Ombudsman nó ina n-ábhar imeachtaí os comhair na Cúirte Breithiúnais, i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos in Airteagal 195 agus in Airteagal 230 den Chonradh faoi seach.

⁽¹⁾ IO L 145, 31.5.2001, lch. 43.

(*) Sé mhí ó dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

Airteagal 30

Rannpháirtíocht tríú tíortha

1. Beidh an Ghníomhaireacht oscailte do rannpháirtíocht tríú tíortha a mbeidh comhaontuithe tugtha i gcrích acu leis an gComhphobal ar dá réir a bheidh dlí an Chomhphobail glactha acu agus á chur i bhfeidhm acu i réimse an fhuinnimh, agus, más ábhartha, i réimsí an chomhshaoil agus an iomaíochais.

2. Faoi fhorálacha ábhartha na gcomhaontuithe sin, déanfar socruithe lena sonrófar, go háirithe, cineál, méid, scóip agus gnéithe nós imeachta maidir le rannpháirtíocht na dtíortha sin in obair na Gníomhaireachta, lena n-áirítear forálacha maidir le ranníocaíochtaí airgeadais agus foireann.

Airteagal 31

An Coiste

1. Tabharfaidh coiste cúnamh don Choimisiún.

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go (4) agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Airteagal 32

Socruithe teanga

1. Beidh feidhm ag forálacha Rialachán Uimh. 1 ón gComhairle an 15 Aibreán 1958 ag cinneadh na dteangacha atá le húsáid ag an gComhphobal Eorpach ⁽²⁾ maidir leis an nGníomhaireacht.

2. Déanfaidh an Bord Riaracháin cinneadh maidir le socruithe inmheánacha teanga na Gníomhaireachta.

3. Soláthróidh Ionad Aistriúcháin Chomhlachtaí an Aontais Eorpaigh na seirbhísí aistriúcháin a theastóidh chun go bhfeidhmeoidh an Ghníomhaireacht.

CAIBIDIL VI

Forálacha críochnaitheacha

Airteagal 33

Meastóireacht

1. Déanfaidh an Coimisiún meastóireacht, le cúnamh ó shaineolaí seachtrach neamhspleách, ar ghníomhaíochtaí na Gníomhaireachta. Cuimseoidh an mheastóireacht sin torthaí obair na Gníomhaireachta agus torthaí a modhanna oibre, i ndáil lena cuspóir, lena sainordú agus leis na tascanna atá sainithe sa Rialachán seo agus ina clár oibre bhliantúla.

⁽²⁾ IO 17, 6.10.1958, lch. 385.

2. Gheobhaidh Bord na Rialtóirí torthaí na meastóireachta agus eiseoidh sé moltaí maidir le hathruithe ar an Rialachán seo, ar an nGníomhaireacht agus ar a cleachtais oibre chuig an gCoimisiún, a fhéadfaidh iad a chur ar aghaidh, maille lena thuairim féin agus le tograí iomchuí, chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.

3. Cuirfidh an Coimisiún an chéad tuarascáil mheastóireachta faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle laistigh de cheithre bliana tar éis don chéad Stiúrthóir dul i mbun a

dhualgas. Tíolacfaidh an Coimisiún tuarascáil mheastóireachta gach cúig bliana ar a laghad ina dhiaidh sin.

Airteagal 34

Teacht i bhfeidhm agus bearta sealadacha

1. Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.
2. Beidh feidhm ag Airteagail 5, 6, 7, 8, 9 agus 10 ón ... (*).

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh i/sa ...

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

...

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

...

(*) 18 mí ó dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

RÁITEAS AR CHÚISEANNA NA COMHAIRLE

I. RÉAMHRÁ

1. An 19 Meán Fómhair 2007, thíolaic an Coimisiún togra le haghaidh Rialacháin lena mbunaítear Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh, bunaithe ar Airteagal 95 den Chonradh, mar aon le pacáiste ina raibh ceithre cinn eile de thograí a bhain le margadh inmheánach an fhuinnimh.
2. Thug Coiste na Réigiún agus Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa a dtuairimí maidir leis an bpacáiste iomlán an 10 ⁽¹⁾ agus an 22 Aibreán 2008 ⁽²⁾ faoi seach.
3. Ghlac Parlaimint na hEorpa a Tuairim ⁽³⁾ ar an gcéad léamh an 18 Meitheamh 2008, agus d'fhormheas sí 73 leasú. Níor thíolaic an Coimisiún togra modhnaithe.
4. An 9 Eanáir 2009, ghlac an Chomhairle a Comhsheasamh i gcomhréir le hAirteagal 251 den Chonradh.

II. CUSPÓIRÍ AN TOGRA

5. Is cuid den tríú pacáiste maidir le margadh inmheánach an fhuinnimh é an togra, mar aon leis an Treoir maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha, an Rialachán maidir le coinníollacha le haghaidh rochtain ar na líonraí tarchuradóireachta gáis nádúrtha, an Treoir maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa leictreachas agus an Rialachán maidir le coinníollacha le haghaidh rochtain ar an líonra um malartuithe trasteorann sa leictreachas. Rannchuidíonn an togra seo leis an gcreat rialúcháin a chur ar bun a bhfuil gá leis chun go mbeidh oscailt an mhargaidh lánéifeachtach agus chun margadh aonair sa ghás agus sa leictreachas a bhunú trí Ghníomhaireacht a chur ar bun chun cúnamh a thabhairt do na húdaráis rialúcháin na cúraimí rialúcháin a fheidhmítear ar an leibhéal náisiúnta a fheidhmiú ar leibhéal an Chomhphobail agus, i gcás inar gá, chun a ngníomhaíocht a chomhordú.

III. ANAILÍS AR AN gCOMHSHEASAMH

6. Barúlacha Ginearálta

- 6.1. Ghlac an Coimisiún leis na hathruithe ar fad a rinne an Chomhairle ar an togra uaidh
- 6.2. Maidir leis na 73 leasú a ghlac Parlaimint na hEorpa, lean an Chomhairle an Coimisiún sa mhéid go ndearna sí an méid seo a leanas
 - ghlac sí leis na 25 leasú seo a leanas:
 - go hiomlán (le hathdhréachtú uaireanta): 9, 12, 45, 47, 48, 49, 53, 54, 58, 59 agus 66
 - go páirteach/i bprionsabal/in éirim: 3, 4, 11 (an chéad chuid), 13, 15, 16, 40, 44, 51, 57, 61, 64, 68 agus 76; agus
 - níor ghlac sí leis na 25 leasú seo a leanas: 8, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 29, 30, 34, 36, 37, 38, 46, 50, 52, 55, 56, 60, 62, 63, 67, 69, 71 agus 73, ar fhorais a bhain le substaint, le foirm nó le comhréireacht.
- 6.3. D'imigh an Chomhairle ón seasamh a bhí ag an gCoimisiún sa mhéid seo a leanas:
 - ghlac sí go substaintiúil le leasú 65 agus
 - níor ghlac sí leis na 23 leasú seo a leanas: 5, 6, 7, 10, 11 (an dara cuid), 14, 19, 24, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 39, 41, 42, 43, 70, 72, 74 agus 75.

⁽¹⁾ IO C 172, 5.7.2008, lch. 55.

⁽²⁾ IO C 211, 19.8.2008, lch. 23.

⁽³⁾ Nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil.

7. Barúlacha Sonracha

7.1. Maidir leis na leasuithe ó PE nuair a d'imigh an Chomhairle ón seasamh a bhí ag an gCoimisiún:

- (a) Ghlac an Chomhairle le leasú 65 (a bheadh ag luí leis an gceangal a bheadh ar an Stiúrthóir gníomhú i gcomhréir go hiomlán leis na teoracha ón mBord Rialálaithe).
- (b) Níor ghlac an Chomhairle leis na 23 leasú a liostaítear thuas (pointe 6.3) ar na forais seo a leanas:
 - (i) leasú 5: déantar dúbailt ar na cúraimí a chuir an Coimisiún i gcrích agus níl an leasú sin ag teacht leis na cúraimí a thuarar sa togra ón gCoimisiún.
 - (ii) leasú 6: ní leanfaidh aon bhreisluach as agus mícheart ós rud é go leanfaidh an comhar idir rialálaithe de bheith ann lasmuigh den chreat a chuirfidh an Gníomhaireacht ar fáil.
 - (iii) leasú 7: déantar raon feidhme na Gníomhaireachta a dhoiléiríú agus déantar cineál neamhcheangailteach cuid dá gníomhartha a bhréagnú.
 - (iv) leasú 10: déantar neamhspleáchas rialálaithe náisiúnta, dá bhforáiltear sa Treoir maidir le Leictreachas agus sa Treoir maidir le Gás a mheascadh le neamhspleáchas chomhlachtaí na Gníomhaireachta.
 - (v) leasú 11 (an dara cuid): níl aon bhreisluach ann ná níl an leasú sin comhchuí le cúraimí an Stiúrthóra.
 - (vi) leasú 14: níl sé ag teacht le forálacha oibriúcháin an Rialacháin.
 - (vii) leasú 19: déantar gníomhachtaí na Gníomhaireachta a mheascadh lena chúraimí mar a chuirtear síos orthu in Airteagail 5 go 10.
 - (viii) leasú 24: is leor Airt. 30 (rannpháirtíocht tríú tíortha) chun a áirithiú go mbeidh páirt ghníomhach ag tríú tíortha in obair na Gníomhaíochta.
 - (ix) leasú 26: tugann an Chomhairle dá haire nach bhféadfadh an Coimisiún glacadh leis an leasú seo ach i gcomhair cinntí ar leith i gcásanna sonracha agus faoi choinníollacha a bheadh sainmhínithe go beacht. Thairis sin, ní léir don Chomhairle aon fhoras chun go dtarmilgí cumhachtaí an Choimisiúin sna cúrsaí sin agus tugann sí dá haire, leis, nach gcuirfeadh an leasú seo srian ar chumhachtaí na Gníomhaireachta ach maidir le cóid theicniúla agus ba cheart go gcumhdófaí cóid an mhargaidh freisin le tuairimí na Gníomhaireachta.
 - (x) leasú 27 agus 28: cumhdaítear a bheag nó a mhór iad le hAirt. 6(6), le hAirt. 7(3) agus le hAirt. 8(1) an tríú fomhír.
 - (xi) leasú 31: ní fhéadfaidh an Gníomhaireacht comhoibriú a áirithiú idir rialálaithe.
 - (xii) leasú 32: agus leasú 33: is iondúil gur faoi raon cúraimí an Choimisiúin a thagann na cúraimí.
 - (xiii) leasú 39: déantar dúbailt ar na cúraimí a thuarar faoi Threoir 2004/67 maidir le slándáil sholáthar an gháis nádúrtha agus le Treoir 2005/89 déantar dúbailt ar shlándáil sholáthar an leictreachais agus ar an infheistíocht bonneagair.
 - (xiv) leasú 42: díritear le airt. 7 den togra ar na rialálaithe seachas ar na OCTanna.
 - (xv) leasú 35, leasú 41 agus leasú 43: déanann leasú 35 agus leasú 41 dúbailt ar a chéile, agus i dteannta leasú 43, déanann siad dúbailt ar chúraimí atá curtha i gcrích cheana féin ag an gCoimisiún de bhun na Treorach maidir le Leictreachas agus de bhun na Treorach maidir le Gás.
 - (xvi) leasú 70: atá contrártha (c) le cineál deonach na rannpháirtíochta náisiúnta agus (ca) nach bhfuil infheidhme dáiríre.
 - (xvii) leasú 72: d'fhéadfaí é a fháil faoi nósanna imeachta an Bhoird Rialúcháin an chaoi ar cheart dó a thuairim a fhoirmliú a chinneadh.
 - (xviii) leasú 74: ba cheart é a fhágáil faoin gCoimisiún cinneadh a dhéanamh maidir le cibé ar cheart comhchomhairliúcháin a dhéanamh agus cé chomh fairsing ba cheart an comhchomhairliúcháin a bheith, agus an mheastóireacht ar siúl.
 - (xix) leasú 75: tá an tréimhse ama a bhfuil coinne léi sa leasú seo róghearr le go bhféadfaí meastóireacht éifeachtach a dhéanamh lena linn.

- 7.2. Maidir leis an *togra ón gCoimisiún*, thug an Chomhairle isteach modhnuithe áirithe eile (a bhaineann le substaint agus/nó le foirm) chun go bhforálfai do Ghníomhaireacht rialúcháin, a bheadh neamhspleách ar na Ballstáit agus ar an gCoimisiún, agus a mbeadh teorainneacha soiléire ar na cúraimí a bheadh uirthi, ar teorainneacha iad a léireodh na cúraimí a chuirfí ar an nGníomhaireacht leis an Treoir maidir le Leictreachas agus leis an Treoir maidir le Gás agus leis an Rialachán maidir le Gás agus leis an Rialachán maidir le Leictreachas. Díríonn anGhníomhaireacht ar shaincheisteanna maidir le níos mó ná Ballstát amháin a mhéid a bhaineann le cinnteoireacht cheangailteach; maidir lena rannpháirtíocht i gcúrsaí teicniúla (cód líonra a bhunú) rinneadh é a neartú, ach is de chineál comhairleach fós é. I gcoitinne, ceadaítear do na leibhéil náisiúnta a bpáirt a ghlacadh (e.g. cur chuige dhá chéim chun téarmaí agus coinníollacha maidir le rochtain agus maidir le slándáil oibríochtúil don bhonneagar trasteorann (Airt. 8)). Sna cúraimí seo uile, téitear i gcomhairle go cuí le rannpháirtithe sa mhargadh agus leis na húdaráis ar na leibhéil náisiúnta (Airt. (8(1), 10) agus tugtar aird chuí ar thorthaí an chomhair réigiúnaigh idir OCTanna agus rialálaithe (Airt. 6(6) agus 7(3)).

Leis an gcomhsheasamh seo (Airt. 13), foráiltear do Bhord Rialúcháin láidir ar a mbeidh ionadaithe sinsearach ar na rialálaithe náisiúnta, agus Stiúrthóir na Gníomhaireachta a bheidh ag gníomhú i gcomhréir leis an mBord Rialúcháin. Foráiltear leis an gcomhsheasamh seo freisin do Bhord Riaracháin (Airt. 11) a bheidh tearc de réir ballraíochta agus éifeachtach agus ar a mbeidh 6 bhall (mar a mhol PE, leasú 44), a mbeidh cúigear díobh le ceapadh ag an gComhairle agus duine amháin díobh ag an gCoimisiún, le huainíocht pháirteach a áiríteoidh rannpháirtíocht leordhóthanach na mBallstát thar am. D'fhonn an chuntasacht dhaonlathach a fheabhsú, neartaíodh na forálacha trédhearcachta go suntasach, e.g. maidir le leasanna chomhaltaí an Bhoird (e.g. Airt. 11(7)).

D'fhonn an Ghníomhaíocht a oiriúnú i bhfianaise na taithí, tugtar isteach leis an gcomhsheasamh seo meicníocht um athbhreithniú (Airt. 33(2)), le hionchur láidir ón mBord Rialúcháin.

COMHSHEASAMH (CE) Uimh. 11/2009

a ghlac an Chomhairle an 9 Eanáir 2009

chun go nglacfaí Rialachán .../2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... maidir le coinníollacha rochtana ar an líonra um mhalartuithe trasteorann sa leictreachas agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

(2009/C 75 E/02)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún ⁽²⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta atá leagtha síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽³⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Is éard is aidhm don mhargadh inmheánach sa leictreachas, margadh atá á chur chun feidhme de réir a chéile ó 1999 ar aghaidh, fíor-rogha a thabhairt do thomhaltóirí uile an Chomhphobail, cibé saoránaigh nó gnólaigh iad, mar aon le deiseanna nua gnó agus tuilleadh trádála trasteorann a chothú, chun éifeachtúlacht a mhéadú, chun praghsanna iomaíocha agus caighdeán arda seirbhíse a bhaint amach, agus chun cuidiú le slándáil an tsoláthair agus leis an inbhuanaitheacht.
- (2) Le Treoir 2003/54/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2003 maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa leictreachas ⁽⁴⁾ agus Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2003 maidir le coinníollacha rochtana ar an líonra um mhalartuithe trasteorann sa leictreachas ⁽⁵⁾, cuireadh go suntasach leis na hiarrachtaí chun an margadh inmheánach sin a chruthú san leictreachas.
- (3) Tá constaicí ann faoi láthair sa Chomhphobal, áfach, maidir le leictreachas a dhíol faoi choinníollacha comhionanna, gan idirdhealú gan mhíbhuntáiste. Go háirithe, níl rochtain neamh-idirdhealaitheach ar líonraí ann, agus níl leibhéal na maoirseachta rialúcháin chomh éifeachtach céanna go fóill, i ngach mBallstát.

- (4) Leis an Teachtaireacht ón gCoimisiún an 10 Eanáir 2007 dar teideal 'Beartas Fuinnimh don Eoraip', leagadh béim ar a thábhachtaí atá sé an margadh inmheánach sa leictreachas a thabhairt chun críche agus cothrom na féinne a thabhairt do ghnóthais fuinnimh uile an Chomhphobail. Le Teachtaireachtaí an Choimisiúin an 10 Eanáir 2007 dar teideal 'Ionchais an mhargaidh inmheánaigh sa ghás agus sa leictreachas' agus 'Fiosrúchán de bhun Airteagal 17 de Rialachán (CE) Uimh. 1/2003 ar earnálacha an gháis agus an leictreachais san Eoraip (Tuarascáil Chríochnaitheach)', léiríodh nach soláthraítear, leis na rialacha agus na bearta reatha, an réim is gá chun cuspóir an mhargaidh inmheánaigh a fheidhmiú go maith a bhaint amach.

- (5) Chomh maith leis an réim rialúcháin atá ann a chur chun feidhme go críochnúil, ba cheart an réim rialúcháin don mhargadh inmheánach sa leictreachas a a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 í a chur in oiriúint, i gcomhréir leis na teachtaireachtaí sin.

- (6) Tá gá, go háirithe, le comhar agus comhordú níos fearr idir na hoibreoirí córais tarchurtha, chun cóid líonra a chruthú lena soláthrófar agus lena mbainisteofar rochtain éifeachtach ar na líonraí tarchurtha thar teorainneacha, agus chun pleanáil atá comhordaithe agus réamhbhreathnaitheach agus forás iontaofa teicniúil a áirithiú don chóras tarchurtha sa Chomhphobal, ag féachaint go cuí don chomhshaol. Ba cheart go mbeadh na cóid líonra sin i gcomhréir leis na treoirlínte réime neamhcheangailteacha a d'fhorbair an Ghníomhaireacht um Chomhar idir Rialtóirí Fuinnimh arna bunú le Rialachán (CE) Uimh. .../2009 ⁽⁶⁾ ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ('an Ghníomhaireacht'). Ba cheart go mbeidh ról ag an nGníomhaireacht in athbheithniú na ndruchtchód líonra, lena n-áirítear cibé an gcomhlíonann siad na treoirlínte réime neamhcheangailteacha, agus ba cheart go dtabharfaí de chumhacht di a mholadh don Choimisiún iad a ghlacadh. Ba cheart go ndéanfaidh an Ghníomhaireacht measúnú ar na modhnaithe a bheartaítear sna cóid líonra agus ba cheart go dtabharfaí de chumhacht di a mholadh don Choimisiún iad a ghlacadh. Ba cheart go n-oibreodh oibreoirí córais tarchurtha a líonraí i gcomhréir leis na cóid líonra sin.

- (7) Chun go n-áiríteofar bainistiú den chéad scoth ar an líonra tarchurtha leictreachais agus chun go mbeifear in ann trádáil a dhéanamh sa leictreachas agus é a sholáthar thar teorainneacha sa Chomhphobal, ba cheart Líonra Eorpach Oibreoirí na gCóras Tarchurtha don Leictreachas ('an ENTSO don Leictreachas') a bhunú. Ba cheart go gcuirfeadh an ENTSO don Leictreachas a chuid cúraimí i gcrích i gcomhréir le rialacha iomaíochta an

⁽¹⁾ IO C 211, 19.8.2008, lch. 23.

⁽²⁾ IO C 172, 5.7.2008, lch. 55.

⁽³⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 18 Meitheamh 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil), Comhsheasamh ón gComhairle an 9 Eanáir 2009 agus Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa ... (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).

⁽⁴⁾ IO L 176, 15.7.2003, lch. 37.

⁽⁵⁾ IO L 176, 15.7.2003, lch. 1.

⁽⁶⁾ IO L ...

Chomhphobail. Ba cheart go mbeadh cúraimí an ENTSO don Leictreachas soiléir agus ba cheart gur de chineál é a mhodh oibre a d'áiríteadh éifeachtúlacht, a chineál ionadaíoch agus trédhearcacht. Na cóid líonra a ullmhaíonn an ENTSO don Leictreachas, ní cheaptar iad chun ionad na gcód líonra náisiúnta riachtanach a thógáil maidir le saincheisteanna nach saincheisteanna trasteorann iad. De bhrí go bhféadfaí dul chun cinn níos éifeachtaí a dhéanamh trí chur chuige ar an leibhéal réigiúnach, ba cheart d'oibreoirí córais tarchurtha struchtúir réigiúnacha a bhunú laistigh den struchtúr comhair ginearálta, agus go n-áireofaí ag an am céanna go mbeadh na torthaí ar an leibhéal réigiúnach comhoiriúnach le cóid líonra agus le pleananna forbartha líonra neamhcheangailteacha 10 mbliana ar leibhéal an Chomhphobail. Ní féidir comhar laistigh de struchtúir réigiúnacha den chineál sin a bheith ann mura ndéantar gníomhaíochtaí líonraí a dhíchuachadh go héifeachtach ó ghníomhaíochtaí giniúna agus soláthair. Cheal díchuachadh den sórt sin, d'fheadfadh sé gur iompraíocht fhrith-iomaíoch a bheadh mar thoradh ar chomhar réigiúnach idir na hoibreoirí córais tarchurtha.

- (8) Tá leas rannpháirtithe uile an mhargaidh i gceist san obair a bhfuiltear ag súil léi ón ENTSO don Leictreachas. Tá sé riachtanach mar sin go mbeadh próiseas comhairliúcháin éifeachtach ann agus na struchtúir a bunaíodh cheana féin chun an próiseas comhairliúcháin a éascú agus a shruthlíniú, amhail an tAontas um Chomhordú Tarchurtha Leictreachais, rialtóirí náisiúnta nó an Ghníomhaireacht, ba cheart go mbeadh ról tábhachtach acu.
- (9) Leis an Rialachán seo, ba cheart go leagfaí síos bunphrionsabail maidir le praghsáil agus leithdháileadh acmhainne, agus ba cheart go bhforálfaí go nglacfar treoirlínte ina dtabharfar mionsonraí maidir le breis prionsabal agus modheolaíochtaí ábhartha, d'fhonn go bhféadfaí oiriúnú gasta a dhéanamh do chúinsí athraitheacha.
- (10) I margadh atá oscailte, iomaíoch, ba cheart go gcúiteofaí oibreoirí córais tarchurtha as na costais a tabhaíodh agus sreabha leictreachais trasteorann á n-óstáil acu ar a líonraí agus gurbh iad oibreoirí na gcórais tarchurtha ina dtionscnaítear na sreabha trasteorann sin agus na gcórais tarchurtha ina gcríochnaíonn siad a chúiteodh iad.
- (11) Íocaíochtaí agus fáлтаis a eascraíonn as cúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha, ba cheart iad a chur san áireamh agus taraifí náisiúnta líonra á socrú.
- (12) Féadfaidh an méid is iníoctha ar rochtain trasteorann ar an gcóras athrú go suntasach, ag brath ar an oibreoir córais tarchurtha lena mbaineann agus mar thoradh ar dhifriochtaí i struchtúr sna córais taraifithe a chuirtear i bhfeidhm sna Ballstáit. Dá bhrí sin, tá leibhéal áirithe comhchuibhithe riachtanach chun saobhadh trádála a sheachaint.
- (13) Bheadh gá le córas cuí comharthaí suímh, ar bhonn an phrionsabail gur cheart go léireodh leibhéal na muirir do rochtain ar an líonra an comhardú idir giniúint agus

tomhaltas sa réigiún lena mbaineann, ar an mbonn go ndéantar na muirir do rochtain ar an líonra a dhifreáil idir táirgeoirí agus/nó do thomhaltóirí.

- (14) Ní bheadh sé oiriúnach go gcuirfí taraifí acharbhainteacha i bhfeidhm nó, ar choinníoll go mbeadh comharthaí suímh iomchuí i bhfeidhm, go mbeadh taraif shonrach ann nach n-íocfadh ach onnmhaireoirí nó allmhaireoirí amháin chomh maith leis an muirear ginearálta ar rochtain ar an líonra náisiúnta.
- (15) Is é an réamhchoinníoll d'iomaíocht éifeachtach sa mhargadh inmheánach sa leictreachas muirir neamhidirdhealaitheacha agus trédhearcacha a bheith ann ar úsáid an líonra, lena n-áirítear línte idirnasctha sa chóras tarchurtha. Ba cheart an acmhainn atá ar fáil sna línte sin a shocrú ar na leibhéil is airde a bheidh i gcomhréir leis na caighdeáin sábháilteachta d'oibriú slán líonra.
- (16) Tá sé tábhachtach go seachnófar saobhadh iomaíochta a thiofadh as caighdeáin éagsúla sábháilteachta, oibríochta agus pleanála a bheith in úsáid ag oibreoirí sna Ballstáit. Thairis sin, ba cheart go mbeadh trédhearcacht ann do rannpháirtithe sa mhargadh maidir leis an acmhainn inaistrithe atá ar fáil agus na caighdeáin slándála, pleanála agus oibríochta a mbeadh tionchar acu ar an acmhainn inaistrithe atá ar fáil.
- (17) Monatóireacht a rinne an Coimisiún agus na húdaráis rialúcháin náisiúnta ar an margadh le blianta beaga anuas, léiríonn sí nach leor na ceanglais reatha trédhearcachta agus na rialacha reatha um rochtain ar bhonneagar.
- (18) Tá gá le rochtain chothrom ar fhaisnéis maidir le stádas fisiceach an chórais ionas go mbeidh rannpháirtithe uile an mhargaidh in ann staid ginearálta an éilimh agus an tsoláthair a mheasúnú agus go mbeidh siad in ann cúiseanna na n-athruithe sa phraghas mórdhíola a shainaithint. Áirítear leis seo, faisnéis níos cruinne ar ghiniúint, ar sholáthar agus ar éileamh leictreachais, lena n-áirítear réamhfaisnéisí, acmhainn an líonra agus an idirnaisc, sreabha agus cothabháil, an cothromú agus an acmhainn cultaca.
- (19) D'fhonn muinín sa mhargadh a dhaingniú, ní foláir do na rannpháirtithe bheith cinnte go bhféadfar iad sin a ghabhann d'iompar mí-úsáideach a chur faoi réir pionós. Ba cheart go gcuirfí ar chumas na n-údarás inniúil líomhaintí maidir le mí-úsáid sa mhargadh a fhiosrú go héifeachtach. Is gá, dá bhrí sin, go mbeadh rochtain ag na húdaráis inniúla ar shonraí ina bhfuil faisnéis maidir le cinntí oibríochtúla a ghlacann gnóthais soláthair. Déanann na gineadóirí go leor cinntí ábhartha i margadh an leictreachais agus ba cheart dóibh an fhaisnéis sin a choimeád ar fáil do na húdaráis inniúla go ceann tréimhse socraithe. Ba cheart go mbeadh díolúine ón oibleagáid sin ag gineadóirí beaga nach bhfuil de chumas acu i ndáiríre an margadh a shaobhadh.
- (20) Ba cheart go mbeadh rialacha ann maidir le húsáid an ioncaim a eascraíonn ó nósanna imeachta um bainistiú ar phlódú, seachas nuair a bheadh cineál sonrach an idirnascaire ina údar do dhíolúine ó na rialacha sin.

- (21) Ba cheart go gcuirfeadh bainistiú ar fhadhbanna an phlódaithe comharthaí eacnamaíocha cuí ar fáil d'oibreoirí córais tarchurtha agus do rannpháirtithe sa mhargadh agus ba cheart go mbeadh an bainistiú sin bunaithe ar mheicníochtaí an mhargaidh.
- (22) Ba cheart infheistiocht i mbonneagar mór nua a chur chun cinn go láidir agus feidhmiú ceart an mhargaidh inmheánaigh sa leictreachas a áirithiú ag an am céanna. D'fhonn an dea-thionchar atá ag idirnascairí srutha dhírigh atá díolmhaithe ar iomaíocht agus ar chinnteacht soláthair a fheabhsú, ba cheart suim an mhargaidh a thástáil le linn chéim phleanála an tionscadail agus ba cheart rialacha maidir le bainistiú ar phlódú a ghlacadh. I gcás ina mbeidh idirnascairí srutha dhírigh suite ar chríoch níos mó ná Ballstát amháin, ba cheart don Ghníomhaireacht déileáil leis an iarraidh ar dhíolúine, mar rogha dheiridh, le go gcuirfí a himpleachtaí trasteorann san áireamh ar bhealach níos fearr agus chun an láimhseáil riaracháin a gheobhaidh sí a fheabhsú. Thairis sin, mar gheall ar an mbaol neamhghnách a bhaineann leis na mórthionscadail dhíolmhaithe sin a thógáil, gnóthais a bhfuil leasanna soláthair agus táirgthe acu, ba cheart go mbeadh siad in ann leas a bhaint as maolú sealadach ó na rialacha maidir le díchuachadh iomlán do na tionscadail lena mbaineann.
- (23) Chun feidhmiú rianúil an mhargaidh inmheánaigh sa leictreachas a áirithiú, ba cheart foráil a dhéanamh do nósanna imeachta lena gceadaítear cinntí agus treoirlínte maidir le *inter alia*, tairifí agus leithdháileadh acmhainne an Choimisiún agus fós rannpháirtíocht údarás rialúcháin na mBallstát a áirithiú sa phróiseas sin, i gcás inarb iomchuí, tríd a gcomhlachas Eorpach. Tá ról tábhachtach ag na húdaráis rialúcháin, mar aon le húdaráis ábhartha eile sna Ballstáit, chun rannchuidiú le feidhmiú ceart an mhargaidh inmheánaigh sa leictreachas.
- (24) Ba cheart go n-áiríteoidh na húdaráis rialúcháin náisiúnta go gcomhlíonfar na rialacha atá sa Rialachán seo agus na treoirlínte a ghlacfar ar bhonn an Rialacháin seo.
- (25) Ba cheart go mbeadh ceanglas ar na Ballstáit agus ar na húdaráis náisiúnta inniúla faisnéis ábhartha a chur ar fáil don Choimisiún. Ba cheart don Choimisiún faisnéis den sórt sin a choimeád faoi rún. I gcás inar gá, ba cheart go mbeadh deis ag an gCoimisiún faisnéis ábhartha a iarraidh ar na gnóthais lena mbaineann, ar choinníoll go gcuirfí na húdaráis náisiúnta inniúla ar an eolas.
- (26) Ba cheart do na Ballstáit rialacha a leagan síos maidir leis na pionóis a bheidh infheidhme i gcás ina ndéanfar sárúithe ar fhorálacha an Rialacháin seo agus ba cheart dóibh a áirithiú go gcuirfear chun feidhme iad. Ní mór do na pionóis sin a bheith éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach.
- (27) Na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart iad a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 ag leagan síos na nósanna imeachta maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽¹⁾.
- (28) Ba cheart, go háirithe, go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún na treoirlínte is gá a bhunú nó a ghlacadh d'fhonn an íosleibhéal comhchuibhithe is gá a sholáthar chun cuspóirí an Rialacháin seo a bhaint amach. Ó tharla go bhfuil raon feidhme ginearálta ag na bearta sin agus gur le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, trína fhorlíonadh le heilimintí nua neamhriachtanacha, ba cheart iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá bhforáiltear in Airteagal 5a de Chinneadh 1999/468/CE.
- (29) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo, eadhon réim comhchuibhithe a sholáthar do mhalartuithe trasteorann leictreachais, a ghnóthú go leordhóthanach agus gur fearr, dá bhrí sin, is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar a leagtar amach san Airteagal sin é, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (30) Ag féachaint do raon na leasuithe atá á ndéanamh leis seo ar Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003, is inmhianaithe, ar mhaithe le soiléireacht agus le cuíchóiriú, na forálacha ábhartha a athmhúnlú trína mbailiú le chéile i dtéacs amháin i Rialachán nua,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Ábhar agus raon feidhme

Is é atá mar aidhm ag an Rialachán seo:

- (a) rialacha cothroma a leagan síos maidir le malartuithe trasteorann leictreachais, agus feabhas a chur, dá réir, ar iomaíocht sa mhargadh inmheánach sa leictreachas, agus saintréithe áirithe na margaí náisiúnta agus réigiúnacha á gcur san áireamh. Chuige sin, bunófar meicníocht cúitimh do shreabha trasteorann an leictreachais agus socrófar prionsabail chomhchuibhithe maidir le muirir tarchurtha trasteorann agus maidir le leithdháileadh acmhainne atá ar fáil ó na hidirnascairí idir córais tarchurtha náisiúnta;
- (b) margadh a bheidh trédhearcach agus a fheidhmeoidh go maith agus a mbeidh leibhéal ard slándála ag soláthar an leictreachais ann a éascú. Soláthraítear leis, meicníochtaí le go mbeifear in ann na rialacha do mhalartuithe trasteorann sa leictreachas a chomhchuihbhiú.

⁽¹⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

Airteagal 2

Sainmhínithe

1. Chun críche an Rialacháin seo, is iad na sainmhínithe atá in Airteagal 2 de Threoir 2009/.../CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa leictreachas ⁽¹⁾ is infheidhme, ach amháin an sainmhíniú ar 'idirnascaire' a gcuirtear an méid seo a leanas ina ionad:

ciallaíonn 'idirnascaire' líne tarchurtha a théann trasna teorainn idir Ballstáit agus a nascann córais náisiúnta tarchurtha na mBallstát.

2. Beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (a) ciallaíonn 'údaráis rialúcháin' na húdaráis rialúcháin dá dtagraítear in Airteagal 34(1) de Threoir 2009/.../CE;
- (b) ciallaíonn 'sreabh trasteorainn' sreabh fisiceach leictreachais ar líonra tarchurtha a eascraíonn as tionchar gníomhaíochtaí na dtáirgeoirí agus/nó na gcustaiméirí, ar líonra tarchurtha lasmuigh den Bhallstát sin. Más cuid de bhloc rialaithe singil iad líonraí tarchurtha de chuid dhá Bhallstát nó níos mó, go hiomlán nó go páirteach, meastar gur cuid de líonra tarchurtha, chun críche meicníocht chúitimh na n-oibreoirí córais tarchurtha dá dtagraítear in Airteagal 13 amháin, de chuid ceann amháin de na Ballstáit lena mbaineann an bloc rialaithe ina iomláine, chun go seachnófar go measfaí sreabha laistigh den bhloc rialaithe céanna mar shreabha trasteorann agus chun go seachnófar go mbeadh íocaíochtaí cúitimh faoi Airteagal 13 mar thoradh air. Féadfaidh údaráis rialúcháin na mBallstát lena mbaineann socrú a dhéanamh cén Ballstát a measfar gur cuid den líonra tarchurtha é an bloc rialaithe ina iomláine;
- (c) ciallaíonn 'plódú' staid nuair nach féidir idirnasc a nascann líonraí tarchurtha náisiúnta freastal ar na sreabha fisiceacha uile a eascraíonn ó thrádáil idirnáisiúnta agus atá á n-iarraidh ag rannpháirtithe sa mhargadh, toisc go bhfuil easpa acmhainne sna hidirnascairí agus/nó sna córais líonra tarchurtha náisiúnta lena mbaineann;
- (d) ciallaíonn 'onnmhairiú dearbhaithe' seoladh leictreachais i mBallstát amháin ar bhonn socraithe chonarthaigh a chiallaíonn go mbeidh glacadh comhfhreagrach comhuaineach (allmhairiú dearbhaithe) leictreachais i mBallstát eile nó i dtríú tír;
- (e) ciallaíonn 'idirthuras dearbhaithe' staid nuair a tharlaíonn onnmhairiú dearbhaithe leictreachais agus ina mbaineann an bealach a ainmnítear don idirbheart le tír nach dtarlóidh an seoladh nó an glacadh comhfhreagrach comhuaineach leictreachais inti;
- (f) ciallaíonn 'allmhairiú dearbhaithe' leictreachas a ghlacadh i mBallstát nó i dtríú tír go comhuaineach le seoladh an leictreachais (onnmhairiú dearbhaithe) i mBallstát eile;
- (g) ciallaíonn 'idirnascaire nua' idirnascaire nach bhfuil críochnaithe faoi ... (*).

⁽¹⁾ IO L ...

(*) Dáta theacht i bhfeidhm an Rialacháin aisghairthe (CE) Uimh. 1228/2003.

Airteagal 3

Deimhniúchán oibreoirí córais tarchurtha

1. Scrúdóidh an Coimisiún aon fhógra faoi chinneadh ar dheimhniúchán oibreora córais tarchurtha mar a leagtar síos é in Airteagal 10(6) de Threoir 2009/.../CE, a luaithe is a fhaightear é. Laistigh de dhá mhí ón lá a bhfaighfidh sé fógra den sórt sin, tabharfaidh an Coimisiún a thuairim don údarás rialúcháin náisiúnta ábhartha maidir lena chomhoiriúnacht le hAirteagal 10(2) nó le hAirteagal 11, agus le hAirteagal 9 de Threoir 2009/.../CE.

Agus an tuairim dá dtagraítear sa chéad fhomhír á hullmhú aige, féadfaidh an Coimisiún iarraidh ar an nGníomhaireacht a tuairim a chur ar fáil ar chinneadh an údaráis rialúcháin náisiúnta maidir le deimhniúchán. I gcásanna mar sin, déanfar an tréimhse dhá mhí dá dtagraítear sa chéad fhomhír a shíneadh dhá mhí eile.

In éagmais tuairime ón gCoimisiún laistigh den tréimhse dá dtagraítear sa chéad fhomhír agus sa dara fhomhír, measfar nach bhfuil aon agóid ag an gCoimisiún i gcoinne chinneadh an údaráis ar dheimhniúchán.

2. Nuair a gheobhaidh sé tuairim ón gCoimisiún, glacfaidh an t-údarás rialúcháin náisiúnta, laistigh de dhá mhí, a chinneadh deireanach maidir le deimhniúchán an oibreora córais tarchurtha, ag cur an tuairim sin go láidir san áireamh. Foilseofar cinneadh an údaráis rialúcháin agus tuairim an Choimisiúin in éineacht lena chéile.

3. Féadfaidh na húdaráis rialúcháin agus/nó an Coimisiún, tráth ar bith le linn an nós imeachta, iarraidh ar oibreoir córais tarchurtha agus/nó ar ghnóthas a dhéanann feidhm ar bith giniúna nó soláthair, aon fhaisnéis atá ábhartha do chomhlíonadh a gcúraimí faoin Airteagal seo a sholáthar.

4. Urramóidh na húdaráis rialúcháin agus an Coimisiún rúndacht aon fhaisnéise íogaire tráchtála.

5. Féadfaidh an Coimisiún treoirilínte a ghlacadh lena leagtar amach sonraí an nós imeachta a bheidh le leanúint chun mír 1 agus mír 2 den Airteagal seo a chur i bhfeidhm. Na bearta sin, a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 23(2).

6. I gcás ina bhfaighidh an Coimisiún fógra faoi chinneadh ar dheimhniúchán oibreora córais tarchurtha faoi Airteagal 9(10) de Threoir 2009/.../CE, glacfaidh sé cinneadh a bhaineann le deimhniúchán. Comhlíonfaidh an t-údarás rialúcháin cinneadh an Choimisiúin.

Airteagal 4

Líonra Eorpach na n-oibreoirí córais tarchurtha don leictreachas

Comhoibreoidh na hoibreoirí córais tarchurtha uile ar leibhéal an Chomhphobail tríd an ENTSO don Leictreachas d'fhonn comhlánú an mhargaidh inmheánaigh sa leictreachas a chur chun cinn agus bainistiú den chéad scoth agus éabhlóid theicniúil shlán an líonra tarchurtha don leictreachas a áirithiú.

*Airteagal 5***Bunú ENTSO don leictreachas**

1. Faoin ... (*) cuirfidh na hoibreoirí córais tarchurtha don leictreachasdréacht-reachtanna faoi bhráid an Choimisiúin agus na Gníomhaireachta, chomh maith le liosta comhaltaí agus dréacht-rialacha nós imeachta an ENTSO don Leictreachas a bheidh le bunú, lena n-áirítear rialacha nós imeachta a bhaineann leis an gcomhairliúchán a dhéanfar le geallsealbhóirí eile.
2. Laistigh de dhá mhí ón lá a bhfaighfear iad, tar éis di dul i gcomhairle le heagraíochtaí atá mar ionadaithe do na geallsealbhóirí uile, cuirfidh an Gníomhaireacht tuairim ar fáil don Choimisiún maidir leis na dréacht-reachtanna, maidir le liosta na gcomhaltaí agus maidir leis na dréacht-rialacha nós imeachta.
3. Tabharfaidh an Coimisiún tuairim uaidh maidir leis na dréacht-reachtanna, le liosta na gcomhaltaí agus dréacht-rialacha nós imeachta tráth nach déanaí ná trí mhí ón lá a bhfaighfear tuairim ón nGníomhaireacht.
4. Tráth nach déanaí ná trí mhí ón lá a bhfaighfear an tuairim ón gCoimisiún, bunóidh na hoibreoirí córais tarchurtha an ENTSO don Leictreachas, glacfaidh siad a reachtanna agus a rialacha nós imeachta agus foilseoidh siad iad.

*Airteagal 6***Cód líonra a bhunú**

1. Tar éis dó dul i gcomhairle leis an nGníomhaireacht, leis an ENTSO don Leictreachas agus leis na geallsealbhóirí ábhartha eile, bunóidh an Coimisiún liosta tosaíochta bliantúil lena n-aithneofar na réimsí a leagtar amach in Airteagal 8(6) a bheidh le cur san áireamh i bhforbairt na gcód líonra.
2. Féadfaidh an Coimisiún iarraidh ar an nGníomhaireacht dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach a chur faoina bhráid laistigh de thréimhse réasúnach nach faide ná sé mhí, treoirlíne lena leagfar amach prionsabail a bheidh oibiachtúil agus soiléir, i gcomhréir le hAirteagal 8(7), d'fhorbairt cód líonra a bhaineann leis na réimsí a sainaitníodh sa liosta tosaíochta. Féachfaidh gach treoirlíne réime neamhcheangailteach le neamhidirdhealú, iomaíocht éifeachtach agus feidhmiú éifeachtach an mhargaidh a chur chun cinn. Ar iarraidh réasúnaithe ón nGníomhaireacht, féadfaidh an Coimisiún síneadh a chur leis an tréimhse sin.
3. Rachaidh an Gníomhaireacht i gcomhairle leis an ENTSO don Leictreachas agus le geallsealbhóirí ábhartha eile maidir leis an dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach, le linn tréimhse nach lú ná dhá mhí, ar bhealach oscailte trédhearcach.
4. Má mheasann an Coimisiún nach rannchuidíonn an dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach le neamhidirdhealú, iomaíocht éifeachtach agus feidhmiú éifeachtach an mhargaidh, féadfaidh sé iarraidh ar an nGníomhaireacht athbhreithniú a dhéanamh ar an dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach laistigh de thréimhse réasúnach agus í a athchur faoi bhráid an Coimisiúin.
5. Má mhainníonn an Gníomhaireacht dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach a chur faoi bhráid an Choimisiúin nó a athchur faoina bhráid faoi mhír 2 nó faoi mhír 4,

(*) Dáta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, i.e. 18 mí ó theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

tarraingeoidh an Coimisiún an dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach sin suas.

6. Iarrfaidh an Coimisiún ar an ENTSO don Leictreachas cód líonra atá i gcomhréir leis an treoirlíne ábhartha réime neamhcheangailteach a chur faoi bhráid na Gníomhaireachta laistigh de thréimhse ama réasúnach nach faide ná 12 mhí.

7. Laistigh de thréimhse thrí mhí ón lá a bhfaighfear cód líonra, tráth a bhféadfaidh an Gníomhaireacht dul i gcomhairle go foirmiúil leis na geallsealbhóirí ábhartha, cuirfidh an Gníomhaireacht tuairim réasúnaithe faoi bhráid an ENTSO don Leictreachas maidir leis an gcód líonra.

8. Féadfaidh an ENTSO don Leictreachas an cód líonra a leasú i bhfianaise thuairim na Gníomhaireachta agus é a athchur faoi bhráid na Gníomhaireachta.

9. A luaithe agus a bheidh an Gníomhaireacht sásta go bhfuil an cód líonra i gcomhréir leis na treoirlínte ábhartha réime neamhcheangailteach, cuirfidh an Gníomhaireacht an cód líonra faoi bhráid an Choimisiúin agus féadfaidh sí a mholadh go nglacfar é.

10. I gcás inar mhainníonn an ENTSO don Leictreachas cód líonra a fhorbairt laistigh de thréimhse ama a leag an Coimisiún síos faoi mhír 6, féadfaidh an Coimisiún iarraidh ar an nGníomhaireacht dréachtchód líonra a ullmhú ar bhonn na treoirlíne ábhartha réime neamhcheangailteach ábhartha. Féadfaidh an Gníomhaireacht dul i mbun tuilleadh comhairliúcháin agus dréachtchód líonra á ullmhú aici faoin mí seo. Cuirfidh an Gníomhaireacht dréachtchód líonra arna ullmhú faoin mí seo faoi bhráid an Choimisiúin agus féadfaidh sí a mholadh go nglacfar é.

11. Féadfaidh an Coimisiún cód líonra amháin nó níos mó sna réimsí a liostaítear in Airteagal 8(6) a ghlacadh, ar a thionscnamh féin, i gcás inar mhainníonn an ENTSO don Leictreachas cód líonra a fhorbairt nó inar mhainníonn an Gníomhaireacht dréachtchód líonra dá dtagraítear i mír 10 den Airteagal seo a ullmhú, nó ar mholadh ón nGníomhaireacht faoi mhír 9 den Airteagal seo.

I gcás ina mbeartóidh an Coimisiún cód líonra a ghlacadh ar a thionscnamh féin, féadfaidh an Coimisiún dul i gcomhairle leis an nGníomhaireacht, leis an ENTSO don Leictreachas agus leis na geallsealbhóirí ábhartha eile maidir leis an dréachtchód líonra le linn tréimhse nach lú ná dhá mhí.

Na bearta sin, gur le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad trína fhorlíonadh, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 23(2).

12. Beidh an t-Airteagal seo gan dochar do cheart an Choimisiúin treoirlínte a ghlacadh agus a leasú mar atá leagtha síos in Airteagal 18.

*Airteagal 7***Cód Líonra a Mhodhnú**

1. Daoine ar dóigh dóibh leas a bheith acu sa chód líonra, lena n-áirítear an ENTSO don Leictreachas, oibreoirí córais tarchurtha, úsáideoirí córais agus tomhaltóirí, féadfaidh siad dréachtmodhnuithe a mholadh don Gníomhaireacht ar chód líonra ar bith a ghlactar faoi Airteagal 6. Ar a thionscnamh féin, féadfaidh an Gníomhaireacht modhnuithe a mholadh freisin.

2. Leagfaidh an Gníomhaireacht síos, ina Rialacha Nós Imeachta, próisis éifeachtúla maidir le measúnú agus comhairliúchán críochnúil i dtaca le dréachtmhodhnuithe, lena n-áirítear comhairliúchán leis an ENTSO don Leictreachas agus le húsáideoirí córais. Tar éis an phróisis seo, féadfaidh an Gníomhaireacht moltaí réasúnaithe le haghaidh modhnuithe a chur chuig an gCoimisiún, agus comhleanúnachas na moltaí sórt sin le cuspóirí na gcód líonra a leagtar amach in Airteagal 6(2) á mhíniú aici.

3. Féadfaidh an Coimisiún modhnuithe a ghlacadh ar aon chód líonra arna ghlacadh faoi Airteagal 6, agus moltaí na Gníomhaireachta á cur san áireamh aige. Na bearta sin, a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 23(2).

4. Agus na modhnuithe atá beartaithe ámbreithniú, ní mheasfar, faoin nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 23(2), ní bhreithneofar ach amháin na gnéithe a bhaineann leis an modhnú atá beartaithe. Beidh na modhnuithe a mholtar gan dochar do mhodhnuithe eile a fhéadfaidh an Coimisiún a mholadh.

Airteagal 8

Cúraimí an ENTSO don Leictreachas

1. Tarraingeoidh an ENTSO don Leictreachas suas cóid líonra sna réimsí dá dtagraítear i mír 6 den Airteagal seo, ar iarradh ón gCoimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 6(6).

2. Féadfaidh an ENTSO don Leictreachas cóid líonra a tharraingt suas sna réimsí a leagtar amach i mír 6 i gcás nach mbainfidh na cóid sin le réimsí a chumhdaítear leis an iarraidh a dhéanfaidh an Coimisiún chuige. Cuirfear na cóid líonra sin faoi bhráid na Gníomhaireachta le go dtabharfaidh sí tuairim uaithi.

3. Glacfaidh an ENTSO don Leictreachas:

- (a) uirlisí coiteanna d'oibriú an líonra, lena n-áirítear scála coiteann chun teagmhais a aicmiú agus pleananna taighde;
- (b) plean forbartha líonra neamhcheangailteach 10 mbliana ar fud an Chomhphobail ('plean forbartha líonra'), lena n-áirítear tuar ar leorgacht giniúna Eorpach, gach dhá bhliain;
- (c) clár oibre bliantúil;
- (d) tuarascáil bhliantúil;
- (e) tuar bliantúil ar leorgacht giniúna an tsamhraidh agus an gheimhridh.

4. Cumhdófar, leis an tuar ar leorgacht giniúna Eorpach dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 3, leorgacht foriomlán an chórais leictreachais freastal ar éilimh reatha agus éilimh réamh-mheasta don leictreachas don tréimhse cúig bliana atá le teacht chomh maith leis an tréimhse idir cúig agus 15 bliana ó dháta an tuair sin. An tuar Eorpach ar leorgacht giniúna, tógfaidh sé ar na tuair náisiúnta ar leorgacht giniúna a ullmhaíonn gach oibreoir córais tarchurtha é féin.

5. Is éard a bheidh sa chlár oibre bliantúil dá dtagraítear i bpointe (c) de mhír 3 liosta de na cóid líonra atá le hullmhú agus cur síos orthu, plean maidir le comhordú oibriú an líonra agus gníomhaíochtaí taighde agus forbartha, a dhéanfar an bhliain sin, agus féilire tascach.

6. Agus sainiúlachtaí réigiúnacha, más iomchuí, á gcur san áireamh, cumhdóidh na cóid líonra dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2 na réimsí seo a leanas:

- (a) rialacha maidir le slándáil agus iontaofacht an líonra, lena n-áirítear rialacha i dtaca le tarchur teicniúil na hacmhainne cúltaca do shlándáil oibríochtúil an líonra;
- (b) rialacha maidir le nasc leis an ngréasán;
- (c) rialacha maidir le rochtain ag tríú páirtithe;
- (d) rialacha maidir le malartú sonraí agus le socrú sonraí;
- (e) rialacha idir-inoibritheachta;
- (f) nósanna imeachta oibríochtúla i gcás éigeandála;
- (g) rialacha maidir le leithdháileadh acmhainne agus maidir le bainistiú ar phlódú;
- (h) rialacha trádála a bhaineann le soláthar teicniúil agus oibríochtúil seirbhísí rochtana ar an líonra agus le comhardú an chórais;
- (i) rialacha trédhearcachta;
- (j) rialacha comhardaithe lena n-áirítear rialacha maidir le cumhacht cúltaca a bhaineann leis an líonra;
- (k) rialacha maidir le struchtúir chomhchuibhithe do tharaifí tarchurtha lena n-áirítear comharthaí suímh agus rialacha maidir le cúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha; agus
- (l) éifeachtúlacht an fhuinnimh i dtaca le líonraí leictreachais.

7. Ní dhéanfar na cóid líonra a fhorbairt ach amháin maidir le gnéithe a bhaineann le líonraí trasteorann agus beidh siad gan dochar do cheart na mBallstát cóid náisiúnta a bhunú do shaincheisteanna nach mbaineann le líonraí trasteorann.

8. Déanfaidh an ENTSO don Leictreachas monatóireacht agus anailís ar chur chun feidhme na gcód líonra agus na dtreoirilínte arna nglacadh ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 6(11), agus ar a n-éifeacht ar chomhchuibhiú na rialacha is infheidhme arb é is aidhm dóibh comhthathú an mhargaidh a éascú. Cuirfidh an ENTSO don Leictreachas tuarascáil chuig an nGníomhaireacht maidir le torthaí a mhachnaimh agus áireofar inti torthaí na hanailíse a bheidh sa tuarascáil bhliantúil dá dtagraítear i bpointe (d) de mhír 3 den Airteagal seo.

9. Cuirfidh an ENTSO don Leictreachas ar fáil an fhaisnéis uile atá riachtanach don Gníomhaireacht chun a cúraimí a chomhlíonadh faoi Airteagal 9(1).

10. Gach dhá bhliain, glacfaidh agus foilseoidh ENTSO don Leictreachas plean neamhcheangailteach forbartha líonra. Cuimseofar samhaltú an líonra chomhtháite, forbairt cásanna, tuar ar leorgacht giniúna Eorpaigh agus measúnú ar stóinseacht an chórais sa phlean infheistiúcháin.

Go háirithe, déanfaidh an plean forbartha líonra na nithe seo a leanas:

- (a) tógfaidh sé ar phleananna infheistíochta náisiúnta, ar phleananna infheistíochta réigiúnacha dá dtagraítear in Airteagal 12 (1) agus, más iomchuí, ar na treoirlínte do Líonraí Fuinnimh Tras-Eorpacha i gcomhréir le Cinneadh Uimh. 1364/2006/CE ⁽¹⁾;
- (b) i réimse na n-idirnascairí trasteorann, tógfaidh sé ar riachtanais réasúnta úsáideoirí na gcóras éagsúil, agus déanfaidh sé gealltanais fhadtéarmacha ó infheisteoirí dá dtagraítear in Airteagal 8 agus in Airteagal 13 agus Airteagal 22 de Threoir 2009/.../CE a chomhtháthú;
- (c) aimseoidh sé bearnaí san infheistíocht, go háirithe maidir le acmhainn trasteorann.

11. Arna iarraidh sin don Choimisiún, tabharfaidh an ENTSO don Leictreachas a thuairimí don Choimisiún maidir leis na treoirlínte a ghlacadh mar atá leagtha síos in Airteagal 18.

Airteagal 9

An Ghníomhaireacht i mbun monatóireachta

1. Déanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht ar chur i gcrích chúraimí an ENTSO don Leictreachas dá dtagraítear in Airteagal 8(1), (2) agus (3) agus tabharfaidh sí tuarascáil don Choimisiún.

Na cóid líonra a tarraingíodh suas faoi Airteagal 8(2) agus na cóid líonra a forbraíodh i gcomhréir le hAirteagal 6(1) go dtí (10) ach nach bhfuil glactha ag an gCoimisiún faoi Airteagal 6(11), déanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht ar an mbealach a chuireann an ENTSO don Leictreachas chun feidhme iad. I gcás inar mhainnigh an ENTSO don Leictreachas aon chód líonra den sórt sin a chur chun feidhme, tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim chuí-réasúnaithe don Choimisiún.

Déanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht agus anailís ar chur chun feidhme na gcód líonra agus na dtreoirlínte arna nglacadh ag an gCoimisiún mar a leagtar síos in Airteagal 6(11), agus ar a dtionchar ar chomhchuibheas na rialacha is infheidhme arb é is aidhm dóibh comhtháthú margaidh a éascú agus ar neamh-idirdhealú, ar iomaíocht éifeachtach agus ar fheidhmiú éifeachtach an mhargaidh, agus tabharfaidh sí tuarascáil don Choimisiún.

2. Déanfaidh an ENTSO don Leictreachas an dréachtphlean forbartha líonra agus an dréachtchlár oibre bliantúil, lena n-áirítear an fhaisnéis maidir leis an bpróiseas comhairliúcháin, a chur faoi bhráid na Gníomhaireachta chun a tuairim a fháil.

I gcás ina measfaidh an Ghníomhaireacht, laistigh de thréimhse dhá mhí ón lá a bhfaighfear iad, nach rannchuideoidh an dréachtchlár oibre bliantúil nó an dréachtphlean forbartha líonra le neamh-idirdhealú, le hiomaíocht éifeachtach nó le feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh nó le leibhéal sásúil idirnáisc trasteorann a bheidh oscailte do rochtain tríú páirtithe, tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim chuí-réasúnaithe, chomh maith le moltaí, do ENTSO don Leictreachas agus don Choimisiún.

⁽¹⁾ Cinneadh Uimh. 1364/2006/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Meán Fómhair 2006 lena leagtar síos treoirlínte do líonraí tras-Eorpacha fuinnimh (IO L 262, 22.9.2006, lch. 1).

Airteagal 10

Comhairliúcháin

1. Agus é ag ullmhú na gcód líonra, an dréachtphlean forbartha líonra agus an chlár oibre bhliantúil dá dtagraítear in Airteagal 8(1), (2) agus (3), seolfaidh an ENTSO don Leictreachas próiseas comhairliúcháin forleathan, go luath agus ar bhealach trédhearcach agus oscailte, ina n-áireofar na rannpháirtithe ábhartha go léir sa mhargadh, agus, go háirithe, na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht do na geallsealbhóirí uile, i gcomhréir lena rialacha nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 5(1). Áireofar sa chomhairliúchán sin na húdaráis rialúcháin náisiúnta agus údaráis náisiúnta eile, gnóthais soláthair agus ghiniúna, custaiméirí, úsáideoirí córais, oibreoirí córais dáileacháin, lena n-áirítear na comhlachais tionsclaíocha ábhartha, comhlachtaí teicniúla agus grúpaí de gheallsealbhóirí. Is éard a bheidh mar aidhm aige tuairimí agus moltaí na bpáirtithe ábhartha uile a shainaithint i rith an phróisis cinnteoireachta.

2. Poibleofar na doiciméid agus na miontuairiscí uile a bhaineann leis na comhairliúcháin dá dtagraítear i mír 1.

3. Sula nglacfaidh sé an clár oibre bliantúil agus na cóid líonra dá dtagraítear in Airteagal 8(1), (2) agus (3), tabharfaidh an ENTSO don Leictreachas le fios cad iad na barúlacha a fuarthas le linn an chomhairliúcháin agus an tslí inar cuireadh iad san áireamh. I gcás nach mbeidh barúlacha curtha san áireamh, tabharfaidh sé na cúiseanna atá leis sin.

Airteagal 11

Costais

Is iad na hoibreoirí córais tarchurtha a iompróidh na costais a bhaineann le gníomhaíochtaí an ENTSO don Leictreachas dá dtagraítear in Airteagal 4 go hAirteagal 12, agus cuirfear na costais sin san áireamh le linn taraifí a ríomh. Ní dhéanfaidh údaráis rialúcháin na costais sin a fhorghnóthú ach amháin má tá siad réasúnach agus comhréireach.

Airteagal 12

Comhar réigiúnach idir na hoibreoirí córais tarchurtha

1. Bunóidh na hoibreoirí córais tarchurtha comhar réigiúnach laistigh den ENTSO don Leictreachas d'fhonn rannchuidiú leis na gníomhaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 8(1), (2) agus (3). Foilseoidh siad, go háirithe, plean infheistíochta réigiúnach gach dara bliain, agus féadfaidh siad cinntí infheistíochta a ghlacadh a bheidh bunaithe ar an bplean infheistíochta réigiúnach sin.

2. Cuirfidh oibreoirí córais tarchurtha socruithe oibríochtúla chun cinn d'fhonn an bainistiú is fearr ar an líonra a áirithiú agus cuirfidh siad chun cinn malartuithe leictreachais agus leithdháileadh acmhainne trasteorann trí réitigh neamh-idirdhealaitheacha margadh-bhunaithe, agus aird chuí á tabhairt acu ar fhiúntas sonrach na gceantanna intuigthe do leithdháileadh gearrthéarmach agus ar chomhtháthú na meicníochtaí um chomhardú agus um chumhacht chúlata.

3. Féadfaidh an Coimisiún an limistéar geografach a chumhdaíonn gach struchtúr comhair réigiúnaigh a shainiú, ag féachaint do na struchtúir comhair réigiúnaigh atá ann cheana féin. Ceadófar do gach Ballstát comhar a chur chun cinn i níos mó ná limistéar geografach amháin. An beart dá dtagraítear sa chéad abairt, a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, trína fhorlíonadh, glacfar é i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 23(2).

Chuirge sin, féadfaidh an Coimisiún dul i gcomhairle leis an ENTSO don Leictreachas agus leis an nGníomhaireacht.

Airteagal 13

Meicníocht um chúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha

1. Gheobhaidh oibreoirí córais tarchurtha cúiteamh as costais a thabhaítear de thoradh sreabha leictreachais trasteorann a óstáil ar a líonraí.

2. Is iad oibreoirí córas náisiúnta tarchurtha, ina dtionscnaítear sreabha trasteorann, agus oibreoirí na gcórais ina gcríochnaíonn na sreabha sin, a íocfaidh an cúiteamh dá dtagraítear i mír 1.

3. Déanfar íocaíochtaí cúitimh ar bhonn rialta maidir le tréimhse ar leith san am atá thart. Déanfar coigeartú *ex post* ar chúiteamh a íocadh nuair is gá sin chun na costais a tabhaíodh iarbhrí a léiriú.

Cinnfear sna treoirilínte dá dtagraítear in Airteagal 18, an chéad tréimhse a ndéanfar íocaíochtaí cúitimh ina leith.

4. Ag gníomhú dó i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 23(2), cinntídh an Coimisiún méideanna na n-íocaíochtaí cúitimh a bheidh le híoc.

5. Méid na sreabh trasteorann a óstáiltear agus méid na sreabh trasteorann a ainmnítear mar shreabha a thionscnaítear agus/nó a chríochnaíonn i gcórais náisiúnta tarchurtha, cinntídh í ar bhonn na sreabh fisiciúil leictreachais a thomhastar iarbhrí le linn tréimhse ar leith.

6. Na costais a thabhaítear de thoradh sreabha leictreachais trasteorann a óstáil, suítear iad ar bhonn meánchostas incriminteach, fadtréimhseach, réamhbhreathnaitheach, ag cur san áireamh caillteanais, infheistíocht i mbonneagar nua, agus cionmhaireacht iomchuí de chostas an bhonneagair atá ann cheana, a mhéid a úsáidtear an bonneagar sin chun sreabha trasteorann a tharchur, á chur san áireamh, go háirithe, a riachtanaí atá sé slándáil an tsoláthair a ráthú. Nuair a bheidh na costais a tabhaíodh á suí, úsáidfear modheolaíochtaí costála atá caighdeánach agus aitheanta. D'fhonn an cúiteamh a fuarthas a laghdú, cuirfear san áireamh sochair a fhaigheann líonra de thoradh sreabha trasteorann a óstáil.

Airteagal 14

Muirir ar rochtain ar líonraí

1. Na muirir a ghearrfaidh oibreoirí líonra ar rochtain ar líonraí, beidh siad trédhearcach agus cuirfear san áireamh leo a

riachtanaí atá slándáil líonra agus léireofar iontu na costais iarbhrí a thabhaítear a mhéid a fhreagraíonn siad do chostais oibreora líonra atá éifeachtach agus a bhfuil struchtúr inchomparáide aige agus cuirfear na muirir sin i bhfeidhm ar mhodh neamh-idirdhealaitheach. Ní muirir achar-bhainteacha a bheidh sna muirir sin.

2. Féadfar muirear a ghearradh ar tháirgeoirí agus ar thomhaltóirí ('lód') as rochtain ar líonraí. Beidh an chionmhaireacht de mhéid iomlán na muirear líonra a iompróidh táirgeoirí níos ísle ná an chionmhaireacht a iompróidh na tomhaltóirí, faoi réir an ghá atá le comharthaí iomchuí, éifeachtúla suímh a sholáthar. Le leibhéal na dtaraifí a ghearrfar ar tháirgeoirí agus/nó ar thomhaltóirí, soláthrófar comharthaí suímh ar leibhéal an Chomhphobail, más iomchuí, agus cuirfear san áireamh ann méid na gcaillteanas líonra agus an phlódaithe líonra, agus costais na hinfeistíochta sa bhonneagar. Ní choiscfidh sé seo ar Bhallstáit comharthaí suímh a sholáthar laistigh dá gcriócha nó meicníochtaí a chur i bhfeidhm chun a áirithiú go mbeidh na muirir ar rochtain ar líonra a thabhaíonn tomhaltóirí (lód) aonfhoirmeach ar fud a gcrióch.

3. Nuair a bheidh na muirir ar rochtain ar líonra á socrú, cuirfear an méid seo a leanas san áireamh:

(a) íocaíochtaí agus fáltais a eascraíonn as an meicníocht um chúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha;

(b) íocaíochtaí iarbhrí a rinneadh agus a fuarthas mar aon le híocaíochtaí tuartha do thréimhsí ama sa todhchaí, agus a ndéantar meastachán orthu ar bhonn tréimhsí san am atá thart.

4. Ar choinníoll go mbeidh comharthaí iomchuí, éifeachtúla suímh ann, i gcomhréir le mír 2, gearrfaidh ar tháirgeoirí agus ar thomhaltóirí muirir ar rochtain ar líonraí beag beann ar thíortha cinn scríbe agus ar thíortha tionscnaimh an leictreachais, faoi seach, mar a shonraítear sa bhunsocrú tráchtála. Beidh sé seo gan dochar do mhuirir ar onnmhairí dearbhaithe nó ar allmhairí dearbhaithe a eascraíonn ón mbainistiú ar phlódú dá dtagraítear in Airteagal 16.

5. Ní bheidh aon mhuirear sonrach líonra ar idirbhearta leithleacha maidir le hidirthurais leictreachais a dhearbhaítear.

Airteagal 15

Faisnéis a chur ar fáil

1. Cuirfidh oibreoirí córais tarchurtha meicníochtaí malartuithe faisnéise i bhfeidhm chun slándáil na líonraí a áirithiú i gcomhthéacs an bhainistithe ar phlódú.

2. Foilseofar na caighdeáin sábháilteachta, oibríochtúla agus pleanála a úsáideann oibreoirí córais tarchurtha. Cuimseoidh an fhaisnéis a fhoilseofar scéim ghinearálta chun acmhainn iomlán an aistrithe agus lamháil iontaofachta na tarchurtha a ríomh ar bhonn ghnéithe leictreacha agus fisiciúla an líonra. Beidh scéimeanna den sórt sin faoi réir fhaomhadh na n-údarás rialúcháin.

3. Foilseoidh oibreoirí córais tarchurtha meastacháin ar acmhainn inaistrithe atá ar fáil do gach lá, agus léireofar iontu aon acmhainn inaistrithe atá ar fáil agus atá curtha in áirithe cheana féin. Déanfar na foilseacháin sin ag eatraimh shonraithe roimh an lá iompair agus cuimseofar iontu, in aon chás, meastacháin a dhéanfar seachtain roimh ré agus mí roimh ré, mar aon le sonrú cainníochtúil maidir le hiontaofacht tuartha na hacmhainne atá ar fáil.

4. Foilseoidh oibreoirí córais tarchurtha sonraí ábhartha maidir le réamhaisnéis chomhiomlánaithe agus éileamh iarbhair, maidir le hinfhaighteacht agus úsáid iarbhair na sócmhainní giniúna agus lóid, maidir le hinfhaighteacht agus úsáid na líonraí agus na n-idirnas, agus maidir le cumhacht agus acmhainn chúlta a achomhardú. Féadfar sonraí comhiomlánaithe meastacháin a úsáid maidir le hinfhaighteacht agus úsáid iarbhair aonad beag giniúna agus lóid.

5. Déanfaidh na rannpháirtithe margaidh lena mbaineann na sonraí ábhartha a thabhairt do na hoibreoirí córais tarchurtha.

6. Gnóthais ghiniúna ar leo nó a oibríonn sócmhainní giniúna a bhfuil acmhainn shuiteáilte 250 MW ar a laghad ag ceann amháin díobh, coimeádfaidh siad ar fáil don údarás rialúcháin náisiúnta, don údarás iomaíochta náisiúnta agus don Choimisiún, go ceann cúig bliana, na sonraí in aghaidh na huairé uile don ghléasra is gá ionas go bhfíorófar na cinntí seolta oibríochtúla go léir, mar aon leis an iompar tairsceana i malartuithe fuinnimh, ceantanna idirnascairí, margáí na gcúltacaí agus margáí thar an gcuntar. An fhaisnéis in aghaidh an ghléasra agus in aghaidh na huairé atá le stóráil, cuimsíonn sí, ach ní gá gurb iad sin amháin a bheadh i gceist léi, sonraí maidir leis an acmhainn ghiniúna agus na cúltacaí geallta atá ar fáil, lena n-áirítear leithdháileadh na gcúltacaí sin in aghaidh an ghléasra, na tráthanna a dhéantar an tairiscint agus an ghiniúint.

Airteagal 16

Prionsabail ghinearálta an bhainistithe ar phlódú

1. Tabharfar aghaidh ar fhadhbanna maidir le plódú líonra le réitigh neamh-idirdhealaitheacha margadh-bhunaithe agus a thabharfaidh comharthaí eacnamaíocha éifeachtúla do na rannpháirtithe sa mhargadh agus do na hoibreoirí córais tarchurtha lena mbaineann. Réiteofar fadhbanna an phlódaithe líonra, de rogha, trí mhodhanna a bheidh bunaithe ar neamh-idirbheart i.e. modhanna nach mbaineann le roghnú idir conarthaí rannpháirtithe leithleacha sa mhargadh.

2. Ní úsáidfear nósanna imeachta um chiorrú idirbhirt ach amháin i staideanna éigeandála ina mbeadh ar an oibreoir córais tarchurtha gníomhú ar mhodh gasta agus nach mbeadh athsheoladh nó fritrádail indéanta. Cuirfear aon nós imeachta den sórt sin i bhfeidhm ar mhodh neamh-idirdhealaitheach.

Déanfar rannpháirtithe sa mhargadh, dár leithdháileadh acmhainn, a chúiteamh as aon chiorrú, ach amháin i gcásanna *force-majeure*.

3. Cuirfear ar fáil do rannpháirtithe sa mhargadh acmhainn uasta na n-idirnas agus/nó na líonraí tarchurtha a bhfuil

tionchar acu ar shreabha trasteorann, agus na caighdeáin sábháilteachta á gcomhlíonadh maidir le hoibriú líonra shláin.

4. Cuirfidh rannpháirtithe sa mhargadh i bhfios do na hoibreoirí córais tarchurtha, tráth réasúnach roimh an tréimhse oibríochtúil ábhartha, an bhfuil sé ar intinn acu an acmhainn a leithdháileadh a úsáid. Aon acmhainn a leithdháilfear ach nach n-úsáidfear, athsheolfar isteach sa mhargadh í ar mhodh oscailte, trédhearcach agus neamhidirdhealaitheach.

5. Déanfaidh oibreoirí córais tarchurtha, a mhéid is indéanta é go teicniúil, cothromú ar riachtanais acmhainne na sreabh cumhachta leictreachais ag dul sa treo contrártha thar an líne idirnascairí phlódaithe, sa dóigh go n-úsáidfear an líne sin go huasmhéid a hacmhainne. Agus lánáird á tabhairt ar shlándáil líonra, ní dhiúltófar riamh d'aon idirbhearta a mhaolóidh an plódú.

6. Aon ioncam a eascróidh as leithdháileadh idirnas, úsáidfear é chun na gcríoch seo a leanas:

- (a) infhaighteacht iarbhair na hacmhainne a leithdháileadh a ráthú; agus/nó
- (b) infheistíocht i líonraí a chothabhálann nó a mhéadaíonn acmhainn idirnas, go háirithe trí idirnascairí nua.

Mura féidir an t-ioncam a úsáid go héifeachtúil chun na gcríoch a leagtar amach i bpointe (a) agus/nó i bpointe (b) den chéad fhomhír, féadfar é a úsáid faoi réir fhormheas údarás rialúcháin na mBallstát lena mbaineann, suas go méid uasta a chinnfidh na húdaráis rialúcháin sin, mar ioncam a chuirfidh na húdaráis rialúcháin san áireamh le linn dóibh an mhodheolaíocht a fhormheas chun taraifí líonraí a ríomh agus/nó a shocrú.

Cuirfear an chuid eile den ioncam ar líne leithleach inmheánach cuntais go dtí go bhféadfar é a chaitheamh chun na gcríoch a leagtar amach i bpointe (a) agus/nó i bpointe (b) den chéad fhomhír.

Airteagal 17

Idirnascairí nua

1. Féadfaidh na húdaráis rialúcháin idirnascairí srutha dhíriú a dhíolmhú go gceann tréimhse teoranta, arna iarraidh sin, ó fhorálacha Airteagal 16(6) den Rialachán seo agus Airteagal 9, Airteagal 31(36), agus Airteagal 36(6) agus (8) de Threoir 2009/.../CE faoi na coinníollacha seo a leanas:

- (a) feabhsaíonn an infheistíocht an iomaíocht i soláthair an leictreachais;
- (b) tá an leibhéal riosca a bhaineann leis an infheistíocht chomh mór sin nach ndéanfaí an infheistíocht mura dtabharfaí díolúine;
- (c) nach foláir go bhfuil an t-idirnascaire faoi úinéireacht duine nádúrtha nó duine dhlítheanaigh atá neamhspleách, ar a laghad ó thaobh a stádais dlí de, ó na hoibreoirí córais ar ina gcórais a thógfear an t-idirnascaire sin;
- (d) gearrfar costais ar úsáideoirí an idirnascaire sin;

(e) ó bhí oscailt pháirteach an mhargaidh ann dá dtagraítear in Airteagal 19 de Threoir 96/92/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Nollaig 1996 maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa leictreachas (¹), ní dhearnadh aon chuid de chostais caipitil ná de chostais oibriúcháin an idirnascaire a aisghabháil ó aon chuid de na muirir a gearradh as úsáid na gcóras tarchurtha nó dáileacháin a nasctar le chéile leis an idirnascaire;

(f) ní chun aimhleas na hiomaíochta ná chun aimhleas fheidhmiú éifeachtach an mhargaidh inmheánaigh sa leictreachas atá an díolúine, ná chun aimhleasa fheidhmiú éifeachtúil an chórais atá á rialú a bhfuil an t-idirnascaire nasctha leis.

2. Beidh feidhm freisin ag mír 1, i gcásanna eisceachtúla, maidir le hidirnascairí srutha ailtéarnaigh ar choinníoll go mbeidh an-chostas agus an-riosca ag baint leis an infheistíocht i gcomparáid leis na costais agus na rioscaí a thabhaítear de ghnáth nuair a dhéantar dhá chóras tarchurtha náisiúnta chomharsanacha a nascadh.

3. Beidh feidhm freisin ag mír 1 maidir le méaduithe suntasacha acmhainne in idirnascairí atá ann cheana féin.

4. Glacfaidh údaráis rialúcháin na mBallstát lena mbaineann an cinneadh maidir leis an díolúine dá dtagraítear faoi mhír 1, faoi mhír 2 agus faoi mhír 3, ar bhonn cás ar chás. Féadfar acmhainn iomlán nó cuid d'acmhainn an idirnascaire nua, nó acmhainn iomlán nó cuid d'acmhainn an idirnascaire atá ann cheana féin ach a bhfuil méadú suntasach curtha ar a acmhainn, a chumhdach le díolúine.

Agus cinneadh á dhéanamh díolúine a dheonú, breithneofar, ar bhonn cás ar chás, an gá atá le coinníollacha a fhorchur maidir le ré na díolúine agus maidir le rochtain neamhidirdheallitheach ar an idirnascaire. Agus cinneadh á dhéanamh faoi na coinníollacha sin, cuirfear san áireamh, go háirithe, an acmhainn bhreise a bheidh le tógáil nó an modhnú a bheidh le déanamh ar an acmhainn atá ann cheana, fráma ama an tionscadail agus na dálaí náisiúnta.

Sula ndeonóidh siad díolúine, déanfaidh údaráis rialúcháin na mBallstát lena mbaineann cinneadh faoi na rialacha agus faoi na meicníochtaí a bheidh ann leis an acmhainn a bhainistiú agus a leithdháileadh. Áireofar leis na rialacha um bainistiú ar phlódú go mbeidh oibleagáid ann aon acmhainn neamhúsáidte a thairiscint ar an margadh agus go mbeidh úsáideoirí i dteideal a n-acmhainní conraithe a thrádáil ar an margadh tánaisteach. Agus measúnú á dhéanamh ar na critéir dá dtagraítear i bpointe (a), pointe (b) agus pointe (f) de mhír 1 den Airteagal seo, cuirfear san áireamh torthaí an nós imeachta um leithdháileadh acmhainne.

Réasúnófar go cuí an cinneadh i dtaobh na díolúine, lena n-áirítear aon choinníollacha dá dtagraítear sa dara fohmhir den mhír seo, agus foilseofar é.

5. Ní ghlacfaidh an Ghníomhaireacht na cinntí dá dtagraítear i mír 4 ach amháin sna cásanna seo a leanas:

(a) i gcás nach raibh na húdaráis inniúla lena mbaineann in ann teacht ar chomhaontú laistigh de shé mhí ón dáta ar iarradh an díolúine os comhair an údaráis dheireanaigh de na húdaráis rialúcháin sin; nó

(b) arna iarraidh sin do na húdaráis rialúcháin lena mbaineann, go comhpháirteach.

Rachaidh an Ghníomhaireacht i gcomhairle leis na húdaráis rialúcháin lena mbaineann.

6. Ainneoin mhír 4 agus mhír 5, féadfaidh na Ballstáit a fhoráil go gcuirfidh an t-údarás rialúcháin nó go gcuirfidh an Ghníomhaireacht, de réir mar a bheidh, a thuairim nó a tuairim maidir leis an iarraidh ar dhíolúine faoi bhráid an chomhlachta ábhartha sa Bhallstát, le cinneadh foirmiúil a fháil ina taobh. Foilseofar an tuairim sin mar aon leis an gcinneadh.

7. Déanfaidh na húdaráis rialúcháin cóip de gach iarraidh ar dhíolúine a tharchur mar eolas chuig an nGníomhaireacht agus chuig an gCoimisiún, tráth a bhfaighfear í. Tabharfaidh na húdaráis rialúcháin lena mbaineann, nó an Ghníomhaireacht ('na comhlachtaí a thugann fógra'), fógra don Choimisiún faoin gcinneadh, mar aon leis an bhfaisnéis ábhartha uile a bhaineann leis an gcinneadh, gan mhoill. Féadfar an fhaisnéis sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin i bhfoirm chomhiomlán, rud a chuirfidh ar chumas an Choimisiúin teacht ar chinneadh a mbeidh bonn maith faoi. Beidh an méid seo a leanas, go háirithe, san fhaisnéis sin:

(a) na cúiseanna mionsonraithe ar ar a mbonn a deonaíodh an díolúine, lena n-áirítear an fhaisnéis airgeadais lena gcosnaítear an gá atá leis an díolúine;

(b) an anailís a rinneadh ar an tionchar a bheidh ar an iomaíocht agus ar fheidhmiú éifeachtach an mhargaidh inmheánaigh sa leictreachas, mar thoradh ar dheonú na díolúine;

(c) na cúiseanna atá leis an tréimhse ama agus an sciar d'acmhainn iomlán an idirnascaire atá i gceist a bhfuil an díolúine á deonú ina leith;

(d) toradh an chomhairliúcháin a rinneadh leis na húdaráis rialúcháin lena mbaineann.

8. Laistigh de thréimhse dhá mhí ón lá tar éis an dáta a gheofar an fógra faoi mhír 7, féadfaidh an Coimisiún cinneadh a dhéanamh lena n-iarrrar ar na comhlachtaí a thugann fógra leasú a dhéanamh ar an gcinneadh díolúine a dheonú, nó an cinneadh sin a tharraingt siar. Féadfar síneadh dhá mhí a chur leis an tréimhse dhá mhí sin i gcás ina mbeidh faisnéis bhreise á lorg ag an gCoimisiún. Is ar an lá tar éis an dáta a gheofar an fhaisnéis bhreise ina hiomláine a thosóidh an tréimhse sin. Féadfar síneadh a chur leis an tréimhse tosaigh dhá mhí freisin le toiliú an Choimisiúin agus na gcomhlachtaí a thugann fógra araon.

Mura soláthrófar an fhaisnéis a iarradh laistigh den tréimhse a leagtar síos san iarraidh, measfar go mbeidh an fógra tarraingthe siar mura rud é, roimh dhul in éag don tréimhse sin, go gcuirfear síneadh leis an tréimhse le toiliú an Choimisiúin agus na gcomhlachtaí a thugann fógra araon, sin nó mura gcuirfidh na comhlachtaí a thugann fógra, i ráiteas cuí-réasúnaithe, in iúl don Choimisiún, go measann siad go bhfuil an fógra comhiomlán.

Comhlíonfaidh na comhlachtaí a thugann fógra cinneadh an Choimisiúin an cinneadh i leith díolúine a leasú nó a chúlghairm laistigh de mhí amháin agus cuirfidh siad an Coimisiún ar an eolas dá réir sin.

Caomhnóidh an Coimisiún rúndacht aon fhaisnéise tráchtála íogaire.

(¹) IO L 27, 30.1.1997, lch. 20.

Faomhadh an Choimisiún maidir le cinneadh i leith díolúine, rachaidh sé as feidhm dhá bhliain ón dáta ar ghlacadh é, i gcás nach mbeidh an obair tógála ar an idirnascaire tosaithe faoin dáta sin nó tar éis cúig bliana ó dháta a ghlactha mura mbeidh an t-idirnascaire ag feidhmiú faoin dáta sin.

9. Féadfaidh an Coimisiún treoirlínte a ghlacadh d'fhonn na coinníollacha a leagtar síos i mír 1 den Airteagal seo a chur i bhfeidhm agus an nós imeachta a leagan amach a bheidh le leanúint d'fhonn mír 4, mír 7, agus mír 8 den Airteagal seo a chur i bhfeidhm. Na bearta sin, a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 23(2).

Airteagal 18

Treoirlínte

1. I gcás inarb iomchuí, sonrófar an méid seo a leanas leis na treoirlínte a bhaineann leis an meicníocht um chúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha, i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar amach in Airteagal 13 agus Airteagal 14:

- (a) sonraí an nós imeachta lena gcinntear cé acu d'oibreoirí na gcóras tarchurtha a dhlífidh cúiteamh a íoc as sreabha trasteorann, lena n-áirítear an scoilt idir oibreoirí na gcóras náisiúnta tarchurtha ina dtionscnaítear sreabha trasteorann agus oibreoirí na gcóras ina gcríochnaíonn na sreabha seo, i gcomhréir le hAirteagal 13(2);
- (b) sonraí an nós imeachta íocaíochta a bheidh le leanúint, lena n-áirítear an chéad tréimhse a n-íocfar cúiteamh ina leith a chinneadh, i gcomhréir leis an dara fomhír d'Airteagal 13(3);
- (c) sonraí na modheolaíochtaí lena gcinntear na sreabha trasteorann a óstáiltear agus a n-íocfar cúiteamh ina leith faoi Airteagal 13, ó thaobh cainníochta sreabha agus ó thaobh cineáil sreabha araon, agus lena gcinntear ainmniú méideanna na sreabh sin mar shreabha a thionscnaítear agus/nó a chríochnaíonn i gcórais tarchurtha na mBallstát aonair, i gcomhréir le hAirteagal 13(5);
- (d) sonraí na modheolaíochta lena gcinntear na costais agus na sochair a thabhaítear mar gheall ar shreabha trasteorann a óstáil, i gcomhréir le hAirteagal 13(6);
- (e) sonraí na cóireála ar shreabha leictreachais a thionscnaítear nó a chríochnaíonn i dtíortha lasmuigh den Limistéar Eorpach Eacnamaíoch, é seo i gcomhthéacs na meicníochta um chúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha;
- (f) rannpháirtíocht na gcóras náisiúnta atá idirnasctha trí idirnascairí srutha dhíreach, i gcomhréir le hAirteagal 13.

2. Féadfar, leis na treoirlínte, rialacha iomchuí a chinneadh freisin as a dtiocfaidh comhchuibhiú leanúnach na mbunphrionsabal lena socraítear muirir a ghearrtar ar tháirgeoirí agus ar thomhaltóirí (lód) faoi chórais taraifí náisiúnta, lena n-áirítear an mheicníocht um chúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha, a chur san áireamh sna muirir líonra náisiúnta, agus comharthaí suímh éifeachtúla agus ábhartha a sholáthar, i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar amach in Airteagal 14.

Leis na treoirlínte, forálfar go mbeidh comharthaí suímh comhchuibhithe, iomchuí, éifeachtúla ann ar leibhéal an Chomhphobail.

Ní chuirfear bac ar na Ballstáit, le haon chomhchuibhiú i ndáil leis seo, meicníochtaí a chur i bhfeidhm lena n-áiríteofar go mbeidh na muirir a bhíonn le hiompar ag custaiméirí (lód) inchomparáide ar fud a gcríche.

3. I gcás inarb iomchuí, sonrófar an méid seo a leanas freisin leis na treoirlínte lena dtugtar an t-íosleibhéal comhchuibhithe is gá chun aidhm an Rialacháin seo a bhaint amach:

- (a) mionsonraí maidir le soláthar faisnéise, i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar amach in Airteagal 15;
- (b) mionsonraí i dtaca leis na rialacha maidir le trádáil leictreachais;
- (c) mionsonraí i dtaca leis na rialacha maidir le dreasacht na hinfheistíochta d'acmhainn idirnascairí, lena n-áirítear comharthaí suímh;
- (d) mionsonraí i dtaca leis na réimsí a liostaítear in Airteagal 8(6).

4. Leagtar síos in Iarscríbhinn I treoirlínte maidir le bainistiú agus leithdháileadh acmhainn tarchurtha na n-idirnascairí atá ar fáil idir córais náisiúnta.

5. Féadfaidh an Coimisiún treoirlínte a ghlacadh i ndáil leis na saincheisteanna a liostaítear i mír 1, i mír 2 agus i mír 3 den Airteagal seo. Féadfaidh sé na treoirlínte dá dtagraítear i mír 4 den Airteagal seo a leasú, i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos in Airteagal 15 agus in Airteagal 16, ionas go gcuirfear san áireamh, go háirithe, treoirlínte mionsonraithe maidir leis na modheolaíochtaí uile um leithdháileadh acmhainne a chuirtear i bhfeidhm go praiticiúil, agus ionas go n-áiríteofar go bhforbrófar meicníochtaí um bainistiú ar phlódú ar bhealach a bheidh comhoiriúnach le spriocanna an mhargaidh inmheánaigh. I gcás inarb iomchuí, agus an leasú sin á dhéanamh, bunófar rialacha coiteanna maidir le híoschaighdeán slándála agus oibriochta i dtaobh úsáid agus oibriú an líonra, dá dtagraítear in Airteagal 15(2).

Na bearta sin, a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 23(2).

Agus treoirlínte á nglacadh nó á leasú aige, áiríteoidh an Coimisiún go ndéanfaidh siad an t-íosleibhéal comhchuibhithe is gá a sholáthar chun aidhmeanna an Rialacháin seo a bhaint amach agus nach dtéann siad thar a bhfuil riachtanach chun na críche sin.

Agus treoirlínte á nglacadh nó a leasú aige, léireoidh an Coimisiún na gníomhartha a rinne sé i ndáil le rialacha tríú tíortha, ar cuid de chóras leictreachais an Chomhphobail iad, a bheith ag comhlíonadh na dtreoirlínte atá i gceist.

Agus na treoirlínte sin á nglacadh den chéad uair, áiríteoidh an Coimisiún go gcumhdófar, le haon dréachtbheart amháin, ar a laghad na saincheisteanna dá dtagraítear i bpointe (a) agus pointe (d) de mhír 1 agus i mír 2.

*Airteagal 19***Údaráis rialúcháin**

Agus a bhfreagrachtaí á bhfeidhmiú acu, áiritheoidh na húdaráis rialúcháin go gcomhlíonfar an Rialachán seo agus go gcomhlíonfar na treoirlínte a ghlacfar de bhun Airteagal 18. I gcás inarb iomchuí chun spriocanna an Rialacháin seo a chomhlíonadh, rachaidh siad i gcomhar le chéile, leis an gCoimisiún agus leis an nGníomhaireacht i gcomhlíonadh Chaibidil IX de Threoir 2009/.../CE.

*Airteagal 20***Faisnéis a chur ar fáil agus rúndacht**

1. Déanfaidh na Ballstáit agus na húdaráis rialúcháin an fhaisnéis go léir is gá chun críocha Airteagal 13(4) agus Airteagal 18, a chur ar fáil don Choimisiún, arna iarraidh sin.

Go háirithe, chun críocha Airteagal 13(4) agus (6), soláthróidh na húdaráis rialúcháin, ar bhonn tráthrialta, faisnéis maidir le costais iarbhair a thabhaíonn na hoibreoirí náisiúnta córais tarchuir, mar aon le sonraí agus an fhaisnéis uile is ábhartha maidir leis an sreabhadh fisiciúil i líonraí na n-oibreoirí córais tarchurtha agus maidir le costas na líonraí.

Socróidh an Coimisiún teorainn ama réasúnta chun faisnéis a chur ar fáil, agus castacht na faisnéise is gá agus an phráinn a ghabhann leis an ngá sin á gcur san áireamh.

2. Mura soláthraíonn an Ballstát ná an t-údarás rialúcháin lena mbaineann an fhaisnéis sin faoin teorainn ama a shocraítear de bhun mhír 1 den Airteagal seo, féadfaidh an Coimisiún an fhaisnéis uile is gá chun críche Airteagal 13(4) agus Airteagal 18 a iarraidh go díreach ar na gnóthais lena mbaineann.

Agus iarraidh ar fhaisnéis á seoladh aige chuig gnóthas, seolfaidh an Coimisiún cóip den iarraidh, an tráth céanna, chuig údarás rialúcháin an Bhallstáit a bhfuil ceannoifig an ghnóthais suite ina chríoch.

3. Ina iarraidh ar fhaisnéis, luafaidh an Coimisiún bonn dlíthiúil na hiarrata sin, an teorainn ama ar laistigh di is gá an fhaisnéis a chur ar fáil, cuspóir na hiarrata, agus na pionóis dá bhforáiltear in Airteagal 22(2) mar gheall ar fhaisnéis a chur ar fáil atá mícheart, neamhiomlán nó míthreorach. Socróidh an Coimisiún teorainn ama réasúnta, agus castacht na faisnéise is gá agus an phráinn a ghabhann leis an ngá sin á gcur san áireamh.

4. Úinéirí na ngnóthas nó a n-ionadaithe agus, i gcás daoine dlítheanacha, na daoine a bhfuil údarú acu a bheith ina n-ionadaithe dóibh faoin dlí nó faoina n-ionstraim chorpraithe, cuirfidh siad ar fáil an fhaisnéis a iarrtar. Dlíodóirí atá údaraithe mar is cuí chun gníomhú, féadfaidh siad an fhaisnéis a chur ar fáil thar ceann a gcliant, ach beidh freagracht iomlán fós ar an gcliant i gcás ina mbeidh an fhaisnéis neamhiomlán, mícheart nó míthreorach.

5. Mura soláthraíonn gnóthas an fhaisnéis a iarrtar faoin teorainn ama a shocraíonn an Coimisiún nó má sholáthraíonn sé faisnéis neamhiomlán, féadfaidh an Coimisiún, le cinneadh, a cheangal go soláthrófar an fhaisnéis. Sonrófar, leis an gcinneadh,

an fhaisnéis a theastaítear agus socrófar teorainn ama iomchuí inar féidir í a chur ar fáil. Sonrófar leis, na pionóis dá bhforáiltear in Airteagal 22(2). Sonrófar leis freisin, an ceart atá ann go ndéanfaidh Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach an cinneadh a athbhreithniú.

Seolfaidh an Coimisiún, an tráth céanna, cóip dá chinneadh chuig údaráis rialúcháin an Bhallstáit a bhfuil cónaí ar an duine ann nó a bhfuil ceannoifig an ghnóthais suite ina chríoch.

6. An fhaisnéis dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2, ní úsáidfear í ach amháin chun críocha Airteagal 13(4) agus Airteagal 18.

Ní nochtfaidh an Coimisiún aon fhaisnéis a gheofar de bhun an Rialacháin seo is faisnéis de chineál a chumhdaítear faoi oibleagáid na rúndachta gairmiúla.

*Airteagal 21***Ceart na mBallstát foráil do bhearta níos mionsonraithe**

Beidh an Rialachán seo gan dochar do chearta na mBallstát bearta a choimeád ar bun nó a thabhairt isteach ina bhfuil forálacha níos mionsonraithe ná na forálacha a leagtar amach sa Rialachán seo agus sna treoirlínte dá dtagraítear in Airteagal 18.

*Airteagal 22***Pionóis**

1. Gan dochar do mhír 2, leagfaidh na Ballstáit síos rialacha maidir leis na pionóis a bheidh infheidhme i gcás sáruithe ar fhorálacha an Rialacháin seo agus glacfaidh siad na bearta uile is gá chun a áirithiú go gcuirfear chun feidhme na forálacha ain. Ní mór do na pionóis dá bhforáiltear a bheith éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún maidir leis na rialacha sin a chomhfhreagraíonn do na forálacha sin a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 faoin 1 Iúil 2004 agus tabharfaidh siad fógra don Choimisiún gan mhoill maidir le haon leasú ina dhiaidh sin a dhéanfaidh difear dóibh. Tabharfaidh siad fógra don Choimisiún maidir leis na rialacha sin nach gcomhfhreagraíonn do na forálacha a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 faoin ... (*) agus tabharfaidh siad fógra gan mhoill don Choimisiún faoi aon leasuithe a dhéanfar ina dhiaidh sin agus a dhéanfaidh difear dóibh.

2. Féadfaidh an Coimisiún, le cinneadh, fineálacha nach mó ná 1 % de láimhdeachas na bliana gnó roimhe sin a fhorchuir ar ghnóthais i gcás ina gcuirfidh siad, d'aonghnó nó go faillíoch, faisnéis mícheart, neamhiomlán nó míthreorach ar fáil mar fhreagra ar iarraidh a rinneadh de bhun Airteagal 20(3) nó i gcás ina mainneoidh siad faisnéis a chur ar fáil taobh istigh den teorainn ama a socraíodh de bhun chéad fhomhír Airteagal 20(5).

Agus méid fineála á shocrú, tugtar aird ar a thromchúisí is a bhí neamhchomhlíonadh cheanglais na chéad fhomhíre.

3. Ní pionóis de chineál an dlí choiriúil a bheidh sna pionóis dá bhforáiltear de bhun mhír 1 agus ní cinntí de chineál an dlí choiriúil na cinntí a ghlacfar de bhun mhír 2.

(*) Dáta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo.

*Airteagal 23***An nós imeachta coiste**

1. Tabharfaidh an coiste a chuirtear ar bun le hAirteagal 46 de Threoir 2009/.../CE cúnamh don Choimisiún.

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go dtí (4) agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

*Airteagal 24***Tuarascáil an Choimisiúin**

Déanfaidh an Coimisiún monatóireacht ar chur chun feidhme an Rialacháin seo. Ina thuairisc faoi Airteagal 47(6) de Threoir 2009/.../CE, tabharfaidh an Coimisiún tuairisc freisin faoin taithí a fuarthas agus an Rialachán seo á chur i bhfeidhm. Scrúdófar, go háirithe, leis an tuarascáil, a mhéid a d'éirigh leis an Rialachán seo coinníollacha neamh-idirdhealaitheacha agus costais-léiritheacha a áirithiú do rochtain ar an líonra do mhalartuithe trasteorann leictreachais, d'fhonn cur leis an rogha atá ag an gcustaiméir i margadh inmheánach sa leictreachas a

fheidhmíonn go maith agus d'fhonn cur le slándáil fhadtéarmach an tsoláthair, agus cibé an bhfuil comharthaí éifeachtacha geografacha ann. Beidh tograí agus/nó moltaí iomchuí in éineacht leis an tuarascáil, más gá.

*Airteagal 25***Aisghairm**

Aisghairfear Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 ón ... (*). Tagairtí a dheánfar don Rialachán aisghairthe, forléireofar iad mar thagairtí don Rialachán seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla comhghaoil atá in Iarscríbhinn II.

*Airteagal 26***Teacht i bhfeidhm**

Tiocfaidh an Rialachán i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón ... (*).

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh i/sa ...

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa

An tUachtarán

...

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

...

(*) 18 mí ó theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

IARSCRÍBHINN 1

TREOIRLÍNTE MAIDIR LE BAINISTIÚ AGUS LEITHDHÁILEADH NA HACMHAINNE INAISTRITHE ATÁ AR FÁIL SNA HIDIRNAISC IDIR CHÓRAIS NÁISIÚNTA**1. Forálacha Ginearálta**

- 1.1. Déanfaidh oibreoirí córais tarchurtha (OCTanna) a ndícheall glacadh leis na hidirbhearta tráchtála go léir, lena n-áirítear iad sin ina bhfuil trádáil trasteorann i gceist.
- 1.2. Nuair nach mbeidh aon phlódú ann, ní chuirfear srian ar rochtain ar an idirnasasc. I gcás inarb amhlaidh a bheidh de ghnáth, ní bheidh aon ghá le nós imeachta buan ginearálta um leithdháileadh maidir le rochtain ar sheirbhís trasteorann tarchurtha.
- 1.3. I gcás nach mbeidh idirbhearta sceidealta tráchtála ag luí le hoibriú slán na líonraí, laghdóidh na OCTanna an plódú i gcomhlíonadh cheanglais slándála oibríochtúla an líonra, agus iad ag iarraidh a áirithiú go bhfanfaidh aon chostais ghaolmhara ar leibhéal éifeachtúil ó thaobh an gheilleagair de. Beartófar athsheoladh nó fritrádáil leasúcháin i gcás nach bhféadfar bearta is lú costas a chur i bhfeidhm.
- 1.4. Má thagann plódú struchtúrach chun cinn, cuirfidh na OCTanna chun feidhme láithreach rialacha agus socruithe iomchuí maidir le bainistiú ar phlódú, a bheidh réamhshainithe agus réamh-chomhaontaithe. Áiritheofar leis na modhanna um bainistiú ar phlódú go gcomhlíonfaidh na sreabha fisiciúla cumhachta a bhaineann leis an acmhainn tarchurtha ar fad a leithdháilfear, na caighdeáin slándála do líonraí.
- 1.5. Na modhanna a ghlacfar chun plódú a bhainistiú, tabharfaidh siad comharthaí eacnamaíocha éifeachtúla do rannpháirtithe sa mhargadh agus d'OCTanna, cuirfidh siad iomaíocht chun cinn agus beidh siad oiriúnach lena gcur i bhfeidhm ar bhonn réigiúnach agus ar fud an Chomhphobail.
- 1.6. Ní dhéanfar idirdhealú a bheidh bunaithe ar idirbheart i mbainistiú ar phlódú. Ní dhiúltófar d'iarraidh ar leith ar sheirbhís tarchurtha ach amháin nuair a chomhlíonfar na coinníollacha carnacha seo a leanas:
 - (a) go gciallóidh sreabha fisiciúla incriminteacha cumhachta a eascróidh ó ghlacadh leis an iarraidh seo nach bhféadfar oibriú slán an chórais cumhachta a ráthú a thuilleadh, agus
 - (b) go mbeidh an luach airgeadaíochta a ghabhann leis an iarraidh seo sa nós imeachta um bainistiú ar phlódú níos ísle ná na hiarrataí eile go léir a mbeartaítear glacadh leo don tseirbhís chéanna agus ar na coinníollacha céanna.
- 1.7. Nuair a bheidh réimsí iomchuí na líonraí á sainiú arb iontu, agus arb eatarthu, a bheidh feidhm ag an mbainistiú ar phlódú, beidh de threoir ag OCTanna prionsabail na héifeachtachta costais agus na prionsabail um íoslaghdú iarmhairtí diúltacha ar an margadh inmheánach sa leictreachas. Ní bheidh na OCTanna, go sonrach, in ann srian a chur ar acmhainn na n-idirnasasc d'fhonn plódú laistigh dá réimse rialaithe féin a réiteach, ach amháin ar na cúiseanna thuasluaite nó ar chúiseanna slándála oibríochtúla ⁽¹⁾. Má tharlaíonn sé sin, tabharfaidh na OCTanna cur síos air agus cuirfidh siad in iúl é go trédhearcach do na húsáideoirí córas go léir. Ní fhéadfar glacadh le staid den sórt sin ach amháin go dtí go dtiocfár ar réiteach fadtéarmach. Tabharfaidh na OCTanna cur síos ar an modheolaíocht agus ar na tionscadail chun an réiteach fadtéarmach a bhaint amach agus cuirfidh siad faoi bhráid na n-úsáideoirí córas go léir iad ar bhealach trédhearcach.
- 1.8. Nuair a bheidh an líonra á chomhardú laistigh den réimse rialaithe trí bhearta oibríochtúla sa líonra agus trí athsheoladh, tabharfaidh an OCT aird ar éifeacht na mbeart sin ar na réimsí rialaithe máguaird.
- 1.9. Faoi 1 Eanáir 2008, bunófar meicníochtaí, ar bhealach comhordaithe agus faoi choinníollacha slána oibríochtúla, chun bainistiú san aon lá amháin a dhéanamh ar phlódú acmhainne idirnascaire, d'fhonn deiseanna trádála a uasmhéadú agus d'fhonn foráil a dhéanamh do chomhardú trasteorann.
- 1.10. Déanfaidh na húdaráis rialúcháin náisiúnta measúnú go rialta ar na modhanna um bainistiú ar phlódú, agus aird ar leith á tabhairt acu ar chomhlíonadh na bprionsabal agus na rialacha a bhunaítear sa Rialachán seo agus sna treoirlínite seo agus ar chomhlíonadh na dtéarmaí agus na gcoinníollacha arna socrú ag na húdaráis rialúcháin iad féin faoi na prionsabail agus na rialacha seo. Cuimseoidh an measúnú sin comhairliúchán leis na rannpháirtithe uile sa mhargadh agus staidéir thiomnaithe.

2. Modhanna bainistithe ar phlódú

- 2.1. Beidh na modhanna bainistithe ar phlódú bunaithe ar an margadh d'fhonn trádáil éifeachtúil trasteorann a éascú. Chun na críche sin, ní dhéanfar acmhainn a leithdháileadh ach amháin trí cheantanna follasacha (acmhainn) nó trí cheantanna intuigthe (acmhainn agus fuinneamh). Féadfaidh an dá mhodh a bheith i gceist leis an idirnasasc céanna ag an am céanna. Féadfar trádáil leanúnach a úsáid maidir le trádáil san aon lá amháin.

⁽¹⁾ Ciallaíonn slándáil oibríochtúil 'an córas tarchurtha a choinneáil laistigh de theorainneacha comhaontaithe slándála'.

- 2.2. Ag brath ar na coinníollacha iomaíochta, féadfaidh sé gur gá, leis na meicníochtaí um bainistiú ar phlódú, go gceadófar leithdháileadh fadtéarmach agus gearrthéarmach ar acmhainn tarchurtha.
- 2.3. Le gach nós imeachta um leithdháileadh acmhainne, leithdháilfear codán forordaithe den acmhainn idirnaisc atá ar fáil móide aon acmhainn a bheidh fágtha agus nach mbeidh leithdháilte cheana agus aon acmhainn a scaoilfidh sealbhóirí acmhainne ó leithdháiltí roimhe sin.
- 2.4. Déanfaidh na OCTanna daingne acmhainne a bharrfheabhsú, ag cur san áireamh oibleagáidí agus cearta na nOCTanna lena mbaineann agus oibleagáidí agus cearta na rannpháirtithe sa mhargadh d'fhonn iomaíocht éifeachtach agus éifeachtúil a éascú. Féadfar codán réasúnach den acmhainn a thairiscint don mhargadh ar leibhéal laghdaithe daingne, ach cuirfear coinníollacha cruinne an iompair thar línte trasteorann in iúl do na rannpháirtithe sa mhargadh i gcónaí.
- 2.5. Cearta chun acmhainne daingne tarchurtha a bheidh sna cearta rochtana ar leithdháiltí fadtéarmacha agus meántéarmacha. Beidh siad faoi réir na bprionsabal 'mura n-úsáidfear, caillfear í' nó 'mura n-úsáidfear, díoltar í', tráth an ainmnithe.
- 2.6. Saineoidh na OCTanna struchtúr iomchuí chun acmhainn a leithdháileadh idir frámaí ama éagsúla. D'fhéadfadh go gcuimseodh sé seo rogha chun céatadán íosta acmhainn idirnaisc a chur in áirithe lena leithdháileadh go laethúil nó san aon lá amháin. Beidh struchtúr um leithdháileadh den sórt sin faoi réir athbhreithniú ag na húdaráis rialúcháin iomchuí. Le linn a dtograí a bheith á ndréachtú acu, cuirfidh na OCTanna na nithe seo san áireamh:
- (a) tréithe na margái,
 - (b) na coinníollacha oibríochtúla, amhail na himpleachtaí a bheadh ag comhardú na sceideal a dearbhaíodh go daingean,
 - (c) leibhéal comhchuibhithe na gcéatadán agus na bhfrámaí ama a ghlacfar do na meicníochtaí éagsúla leithdháilte acmhainne atá ann.
- 2.7. Ní fhéadfar, leis an leithdháileadh acmhainne, idirdhealú a dhéanamh idir rannpháirtithe sa mhargadh ar mian leo a gcearta a úsáid chun conarthaí déthaobhacha soláthair a úsáid nó chun tairiscintí a dhéanamh ar mhalartuithe fuinnimh. Glacfar na tairiscintí is airde luach, bíodh siad intuigthe nó follasach, in aon fráma ama ar leith.
- 2.8. I réigiúin ina bhfuil margái leictreachais réamh-airgeadais dea-fhorbartha a bhfuil a n-éifeachtúlacht léirithe acu, féadfar an acmhainn idirnaisc uile a leithdháileadh trí cheantanna intuigthe.
- 2.9. Seachas i gcás idirnascairí nua a thairbheoidh de dhíolúine faoi Airteagal 7 den Rialachán seo, ní cheadófar praghsanna cultaca a bhunú i modhanna leithdháilte acmhainne.
- 2.10. I bprionsabal, ceadófar do gach rannpháirtí ionchasach sa mhargadh a bheith rannpháirteach gan srian i bpróiseas an leithdháilte. Chun go seachnófar fadhbanna agus chun nach gcuirfear le fadhbanna a bhaineann le húsáid ionchasach cheannasachta aon rannpháirtí sa mhargadh, féadfaidh na húdaráis ábhartha rialúcháin agus/nó iomaíochta srianta a fhorchur i gcoitinne nó ar chuideachta aonair mar gheall ar cheannasacht sa mhargadh, nuair is iomchuí.
- 2.11. Déanfaidh rannpháirtithe sa mhargadh an úsáid a bhainfidh siad as an acmhainn a ainmniú go daingean do na OCTanna faoi spriocdháta a bheidh sainithe do gach fráma ama. Socrófar an spriocdháta sin ar dhóigh go mbeidh OCTanna in ann acmhainn nár úsáideadh a ath-shannadh lena hath-leithdháileadh sa chéad fráma ama ábhartha eile — lena n-áirítear seisiúin san aon lá amháin.
- 2.12. Déanfar an acmhainn a thrádáil ar bhonn tánaisteach gan bhac, ar choinníoll go gcuirfear an OCT ar an eolas luath go leor roimh ré. I gcás ina ndiúltóidh an OCT d'aon thrádáil tánaisteach (idirbheart), ní mór don OCT é sin a chur in iúl go soiléir do na rannpháirtithe sa mhargadh agus é a chur i bhfios don údarás rialúcháin.
- 2.13. Na hiarmhairtí airgeadais a bheadh le mainneachtain oibleagáidí a urramú maidir le hacmhainn a leithdháileadh, cuirfear iad i leith iad siúd atá freagrach as an mainneachtain sin. I gcás ina mainneoidh rannpháirtithe sa mhargadh an acmhainn a gheall siad a úsáid a úsáid, nó i gcás acmhainn a cheantáiltear go follasach, go mainneoidh rannpháirtithe thrádáil ar bhonn tánaisteach nó acmhainn a thabhairt ar ais in am trátha, caillfidh siad na cearta don acmhainn sin agus íocfaidh siad muirear costas-léiritheach. Aon mhuirir chostas-léiritheacha i leith neamhúsáide acmhainne, beidh údar maith leo agus beidh siad comhréireach. Ar an gcuma chéanna, mura gcomhlíonann OCT a chuid oibleagáidí, dlífidh sé cúiteamh a thabhairt don rannpháirtí sa mhargadh as cailliúint a cheart acmhainne. Ní chuirfear aon chailleanais iarmhartacha san áireamh chuige sin. Na heochair-choincheapa agus na modhanna chun na dliteanais a chinneadh a fhabhróidh mar thoradh ar mhainneachtain oibleagáidí a urramú, leagfar amach iad roimh ré i leith na n-iarmhairtí airgeadais, agus beidh siad faoi réir a n-athbhreithnithe ag an údarás rialúcháin náisiúnta ábhartha nó ag na húdaráis rialúcháin náisiúnta ábhartha.

3. Comhordú

- 3.1. Na OCTanna lena mbaineann, déanfaidh siad leithdháileadh acmhainne ag idirnascaire a chomhordú agus a chur chun feidhme trí na nósanna imeachta coiteanna leithdháilte. I gcásanna ina mbeifí ag súil go ndéanadh malartuithe idir dhá thír (OCTanna) difear suntasach do na coinníollacha maidir le sreabhadh fisiceach in aon tríú tír (OCT), déanfar comhordú ar mhodhanna bainistithe ar phlódú idir na OCTanna go léir a ndéanadh difear dóibh amhlaidh trí nós imeachta comhchoiteann um bainistiú ar phlódú. Áiríteoidh údaráis rialúcháin náisiúnta agus OCTanna nach ndéanfar aon nós imeachta a mbeidh tionchair shuntasacha aige ar sreabha cumhachta leictreacha fisiceacha a tharraingeofar suas go haontaobhach.

- 3.2. Déanfar modh comhordaithe coiteann um bainistiú ar phlódú agus nós imeachta leithdháilte acmhainne ar an margadh a chur i bhfeidhm ar a laghad go bliantúil, go míosúil agus lá roimh ré, faoin 1 Eanáir 2007, idir tíortha sna réigiúin seo a leanas:

- (a) Tuisceart na hEorpa (i.e. an Danmhairg, an tSualainn, an Fhionlainn, an Ghearmáin agus an Pholainn),
- (b) Iarthuaisceart na hEorpa (i.e. Benelux, an Ghearmáin agus an Fhrainc),
- (c) an Iodáil (i.e. an Iodáil, an Fhrainc, an Ghearmáin, an Ostair, an tSlóivéin agus an Ghréig),
- (d) Meánoirthear na hEorpa (i.e. an Ghearmáin, an Pholainn, Poblacht na Seice, an tSlóvaic, an Ungáir, an Ostair agus an tSlóivéin),
- (e) Iarthuaisceart na hEorpa (i.e. Benelux, an Ghearmáin agus an Fhrainc),
- (f) UK, Éire agus an Fhrainc,
- (g) na Stáit Bhaltacha (i.e. an Eastóin, an Laitvia, an Liotuáin).

San idirnasca lena mbeidh tíortha i gceist a mbeidh baint acu le níos mó ná réigiún amháin, féadfaidh an modh um bainistiú ar phlódú a chuirfear i bhfeidhm a bheith éagsúil d'fhonn go mbeadh na modhanna a chuirfear i bhfeidhm ag luí leis na modhanna a chuirfear i bhfeidhm sna réigiúin lena mbaineann na tíortha sin. Sa chás sin, molfaidh na OCTanna lena mbaineann an modh, a bheidh faoi réir athbhreithnithe ag na húdaráis rialúcháin ábhartha.

- 3.3. Na réigiúin dá dtagraítear i bpointe 2.8, féadfaidh siad an acmhainn idirnasca ar fad a leithdháileadh trí leithdháileadh a dhéanamh lá roimh ré.
- 3.4. Saineofar nósanna imeachta comhoiriúnacha um bainistiú ar phlódú sna seacht réigiún sin ar fad d'fhonn margadh inmheánach sa leictreachas atá fíor-chomhtháite a fhoirmiú. Ní thiocfaidh córais réigiúnacha neamh-chomhoiriúnacha sa bhealach ar rannpháirtithe sa mhargadh.
- 3.5. D'fhonn iomaíocht chothrom agus éifeachtach agus trádáil trasteorann a chothú, áireofar sa chomhordú idir na OCTanna laistigh de na réigiúin a leagtar amach i bpointe 3.2 na céimeanna uile ó ríomh acmhainne agus barrfheabhsú an leithdháilte go hoibriú slán an líonra, céimeanna a mbeadh sannadh soiléir freagrachta ag gabháil leo. Áireofar leis an gcomhordú sin go háirithe:
- (a) samhail choiteann tarchurtha a úsáid a bheadh ag déileáil go héifeachtach le lúbshreabha fisiceacha idirspiléacha agus ag féachaint do neamhréireachtaí idir sreabha fisiceacha agus tráchtála,
 - (b) an acmhainn a leithdháileadh agus a ainmniú chun déileáil go héifeachtach le lúbshreabha fisiceacha idirspiléacha,
 - (c) oibleagáidí comhionanna ar shealbhóirí acmhainne i dtaca le faisnéis a chur ar fáil maidir leis an úsáid atá beartaithe acu don acmhainn, i.e. úsáid na hacmhainne (do cheantanna follasacha),
 - (d) tráthchlár chomhionanna agus spriocdhátaí comhionanna,
 - (e) struchtúr comhionann maidir le hacmhainn a leithdháileadh idir frámaí ama éagsúla (e.g. 1 lá, 3 huair, 1 seachtain, etc.) agus maidir le bloic acmhainne a dhíoltar (an méid cumhachta i MW, MWh, etc.),
 - (f) réim conarthach comhsheasmhach le rannpháirtithe sa mhargadh,
 - (g) sreabha a fhóru d'fhonn na ceanglais slándála do líonraí maidir le pleanáil oibríochtúil agus maidir le hoibríochtaí fórama a chomhlíonadh,
 - (h) cuntasáocht agus socrú na ngníomhaíochtaí um bainistiú ar phlódú.
- 3.6. Áireofar sa chomhordú freisin an malartú faisnéise idir na OCTanna. Beidh nádúr, am agus minicíocht na malartuithe faisnéise ag luí leis na gníomhaíochtaí a leagtar amach i bpointe 3.5 agus ag luí le feidhmiú na margaí leictreachais. Leis an malartú faisnéise sin, cuirfear, go háirithe, ar chumas na OCTanna an réamhaisnéis is fearr a d'fhéadfaí a chur ar fáil i leith staid an líonra dhomhanda a dhéanamh d'fhonn na sreabha ina líonra agus na hacmhainní idirnasca a bheidh ar fáil a mheasúnú. Aon OCT a bheidh ag bailiú faisnéise ar son OCTanna eile, tabharfaidh sé ar ais chuig na OCTanna rannpháirteacha na torthaí maidir leis an mbailiú sonraí.

4. An tráthchlár maidir le hoibríochtaí sa mhargadh

- 4.1. Déanfar leithdháileadh na hacmhainne tarchurtha luath go leor roimh ré. Déanfaidh na OCTanna lena mbaineann, roimh gach leithdháileadh, an acmhainn a bheidh le leithdháileadh a fhoilsiú go comhpháirteach, lena gcuirfí san áireamh, i gcás inarb iomchuí, an acmhainn a scaoilfear ó aon chearta daingne tarchurtha agus, i gcás inarb ábhartha, ainmniúcháin chothromaithe ghaolmhara, mar aon le haon tréimhsí ama ina laghdófar an acmhainn nó nach mbeidh sí ar fáil (chun críche cothabhála, mar shampla).
- 4.2. Agus lánaird á tabhairt ar shlándáil líonra, déanfar ainmniúchán na gceart tarchurtha luath a dhóthain roimh ré, roimh sheisiúin lá roimh ré na margaí eagraithe ábhartha uile agus roimh fhoilsiú na hacmhainne a bheidh le leithdháileadh faoin meicníocht um leithdháileadh sa lá roimh ré nó san aon lá amháin. Déanfar ainmniúcháin na gceart tarchurtha sa mhalaire treo a chur sa líonra chun úsáid éifeachtach a bhaint as an idirnasca.

- 4.3. Déanfar leithdháiltí leanúnacha san aon lá amháin den acmhainn tarchurtha atá ar fáil do lá D ar lá D – 1 agus ar lá D, tar éis na sceidil sonraithe um tháirgeadh don lá roimh ré nó na sceidil iarbhir don lá roimh ré a eisiúint.
- 4.4. Agus an oibríocht líonra lá roimh ré á hullmhú acu, déanfaidh na OCTanna faisnéis a mhalartú le OCTanna comharsanacha, lena n-áirítear an toipeolaíocht réamh-mheasta líonra, infhaighteacht agus táirgeadh réamh-mheasta na n-aonad giniúna, agus na lódsreabha chun úsáid an líonra fhoriomláin a bharrfheabhsú trí bhearta oibríochtúla i gcomhlíonadh na rialacha maidir le hoibriú slán an líonra.
5. **Trédhearcacht**
- 5.1. Foilseoidh na OCTanna na sonraí ábhartha uile maidir le hinfhaighteacht an líonra, rochtain ar an líonra agus úsáid an líonra, lena n-áirítear tuarascáil ar cén áit agus cén fáth arb ann don phlódú, na modhanna a úsáidtear chun an plódú a bhainistiú agus na pleananna chun an plódú a bhainistiú amach anseo.
- 5.2. Foilseoidh OCTanna cur síos ginearálta ar an modh um bainistiú ar phlódú a chuirtear i bhfeidhm faoi chúinsí éagsúla chun an acmhainn a bheidh ar fáil don mhargadh a uasmhéadú, agus scéim ghinearálta chun an acmhainn idirnáisc do frámaí ama éagsúla a ríomh, a bheidh bunaithe ar fhíorghnéithe leictreacha agus fisiceacha an líonra. Beidh scéim den sórt sin faoi réir a athbhreithnithe ag údaráis rialúcháin na mBallstát lena mbaineann.
- 5.3. Na nósanna imeachta um bainistiú ar phlódú agus na nósanna imeachta um leithdháileadh acmhainne a bheidh in úsáid, mar aon leis na hamanna agus na nósanna imeachta iarratais ar acmhainn, cur síos ar na táirgí a thairgtear agus oibleagáidí agus cearta na OCTanna agus an pháirtí a gheobhaidh an acmhainn araon, lena n-áirítear na dliteanais a fhabhróidh mar thoradh ar mhainneachtain oibleagáidí a urramú, déanfaidh OCTanna cur síos mionsonraithe orthu agus cuirfidh siad ar fáil ar bhealach trédhearcach iad d'úsáideoirí ionchasacha uile an líonra.
- 5.4. Beidh na caighdeáin oibríochtúla agus na caighdeáin um pleanáil mar dhlúthchuid den fhaisnéis a fhoilseoidh na OCTanna i ndoiciméad oscailte agus poiblí. Beidh an doiciméad sin freisin faoi réir a athbhreithnithe ag na húdaráis rialúcháin náisiúnta.
- 5.5. Foilseoidh na OCTanna an fhaisnéis ábhartha uile maidir le trádáil trasteorann ar bhonn na réamhaisnéise is fearr a d'fhéadfaí a chur ar fáil. D'fhonn an oibleagáid sin a chomhlíonadh, cuirfidh na rannpháirtithe lena mbaineann sa mhargadh na sonraí ábhartha ar fáil do na OCTanna. Beidh an bealach ina ndéanfar an t-eolas sin a fhoilsiú faoi réir a athbhreithnithe ag na húdaráis rialúcháin. Foilseoidh OCTanna ar a laghad:
- (a) go bliantúil: faisnéis ar éabhlóid fhadtéarmach an bhonneagair tarchurtha agus ar a thionchar ar an acmhainn tarchurtha trasteorann;
 - (b) go míosúil: réamhaisnéisí a bheadh mí roimh ré agus bliain roimh ré maidir leis an acmhainn tarchurtha a bheidh ar fáil don mhargadh, agus an fhaisnéis uile a bheidh ar fáil don OCT tráth a ndéanfaí an ríomh réamhaisnéise (e.g. tionchar shéasúir an tsamhraidh agus an gheimhridh maidir le hacmhainn na línte, cothabháil ar an líonra, infhaighteacht na n-aonad um tháirgeadh, etc.);
 - (c) go seachtainiúil: réamhaisnéisí a bheadh seachtain roimh ré maidir leis an acmhainn tarchurtha a bheidh ar fáil don mhargadh, lena gcuirfí san áireamh an fhaisnéis uile a bheidh ar fáil don OCT tráth a ríomhfaí an réamhaisnéis, amhail réamhaisnéis na haimsire, na hoibreacha cothabhála a bheadh pleanáilte don líonra, infhaighteacht na n-aonad um tháirgeadh, etc.;
 - (d) go laethúil: an acmhainn tarchurtha a bheadh ar fáil don mhargadh lá roimh ré nó san aon lá amháin maidir le gach aonad ama sa mhargadh, lena gcuirfí san áireamh na hainmniúcháin chothromaithe uile lá roimh ré, na sceidil um tháirgeadh lá roimh ré, na réamhaisnéisí ar éileamh agus na hoibreacha cothabhála a bheadh pleanáilte don líonra;
 - (e) an acmhainn iomlán a leithdháileadh cheana féin, in aonaid ama an mhargaidh, agus na coinníollacha ábhartha uile lena bhféadfá an acmhainn a úsáid (e.g. praghas díolta ag an gceant, oibleagáidí maidir leis an acmhainn a úsáid, etc.) ionas go ndéanfar aon acmhainn a bheidh fágtha a shainaithint;
 - (f) an acmhainn a leithdháileadh, a luaithe is féidir tar éis gach leithdháileadh a dhéanamh, chomh maith le cuntas ar na praghsanna a íocadh;
 - (g) an acmhainn iomlán a úsáideadh, in aonaid ama an mhargaidh, díreach i ndiaidh ainmniúcháin;
 - (h) a ghaire is féidir don fhíoram: sreabha comhiomláinaithe réadaithe tráchtála agus fisiciúla, in aonaid ama an mhargaidh, lena n-áirítear cur síos ar thionchar aon ghníomhartha ceartaitheacha a dhéanadh OCTanna (amhail ciorrú) chun fadhbanna a réiteach sa líonra nó sa chóras;
 - (i) faisnéis *ex ante* faoi bhristeacha pleanáilte agus faisnéis *ex post* don lá roimh ré faoi bhristeacha pleanáilte agus neamhpleanáilte na n-aonad giniúna is mó ná 100 MW.
- 5.6. Beidh an fhaisnéis ábhartha uile ar fáil don mhargadh in am cuí chun gach idirbheart a chabidliú (amhail tráth chaibidliú na gconarthaí soláthair bliantúla do chustaiméirí tionsclaíocha nó an tráth a gcaithfear tairiscintí a chur chuig margáí eagraithe).
- 5.7. Foilseoidh an OCT an fhaisnéis ábhartha faoin éileamh a thuartar agus faoin nginiúint de réir na bhfrámaí ama dá dtagraítear i bpointe 5.5 agus i bpointe 5.6. Foilseoidh an OCT freisin an fhaisnéis ábhartha is gá don mhargadh trasteorann umchomhardú.
- 5.8. Nuair a dhéanfar na réamhaisnéisí a fhoilsiú, déanfar na luachanna *ex post* réadaithe don fhaisnéis a tuaradh a fhoilsiú freisin i rith na tréimhse i ndiaidh na tréimhse ama a mbaineann an réamhaisnéis léi nó ar a dhéanaí an lá dár gcionn (L + 1).

- 5.9. Déanfar an fhaisnéis go léir a fhoilsíonn na OCTanna a chur ar fáil gan bhacainn i bhfoirm a bheidh inrochtana. Beidh rochtain freisin ar na sonraí go léir trí mheán leordhóthanacha chaighdeánaithe malartuithe faisnéise, a shaineofar i ndlúthchomhar le rannpháirtithe sa mhargadh. Áireofar leis na sonraí sin faisnéis faoi thréimhsí ama atá thart nach lú ná dhá bhliain iad ionas go mbeidh rochtain ag iontrálaithe nua sa mhargadh ar na sonraí sin.
- 5.10. Malartóidh OCTanna, go tráthrialta, tacar sonraí leorchruinne maidir leis an líonra agus maidir le lód na sreibhe chun go bhféadfar lód na sreibhe a ríomh do gach OCT ina limistéar ábhartha. Déanfar an tacar sonraí céanna a chur ar fáil do na húdaráis rialúcháin agus don Choimisiún arna iarraidh sin. Áiríteoidh na húdaráis rialúcháin agus an Coimisiún go láimhseálfaidh siad an tacar sonraí sin go rúnda agus gurb amhlaidh a dhéanfaidh aon chomhairleoir a mbeidh obair anailíse á déanamh aige ar a son ar bhonn na sonraí sin.

6. Úsáid an ioncaim ó phlódú

- 6.1. Nósanna imeachta um bainistiú ar phlódú a bhaineann le fráma ama réamhshonraithe, ní fhéadfar ioncam a ghiniúint leo ach amháin i gcás ina dtarlóidh plódú i dtaca leis an bhfráma ama sin, seachas i gcás idirnascairí nua a thairbhíonn de dhíolúine faoi Airteagal 7 den Rialachán seo. Beidh an nós imeachta chun an t-ioncam sin a leithdháileadh faoi réir a athbhreithnithe ag na húdaráis rialúcháin agus ní dhéanfar leis an nós imeachta um leithdháileadh a shaobhadh i bhfabhar aon pháirtí a iarrfaidh acmhainn nó fuinneamh ná ní díspregadh a bheidh ann do laghdú an phlódaithe.
- 6.2. Beidh na húdaráis rialúcháin náisiúnta trédhearcach maidir le húsáid an ioncaim a thiocthaidh ó leithdháileadh na hacmhainne idirnáisc.
- 6.3. Déanfar an t-ioncam ó phlódú a roinnt idir na OCTanna lena mbaineann i gcomhréir leis na critéar a chomhaontóidh na OCTanna lena mbaineann agus a dhéanfaidh na húdaráis rialúcháin ábhartha a athbhreithniú.
- 6.4. Déanfaidh na OCTanna an úsáid a bhainfidh siad as aon ioncam a fhéadfaidh siad a fháil ó phlódú a leagan síos go soiléir roimh ré agus déanfaidh siad tuarascáil ar úsáid iarbhrí an ioncaim. Fíoróidh na húdaráis rialúcháin go gcomhlíonfaidh úsáid den sórt sin an Rialachán seo agus na treoirlínte seo agus go ndéanfar méid iomlán an ioncaim ó phlódú a thiocthaidh as leithdháileadh na hacmhainne idirnáisc a chaitheamh ar cheann nó níos mó den trí chríoch a leagtar amach in Airteagal 16(6) den Rialachán seo.
- 6.5. Déanfaidh na húdaráis rialúcháin, ar bhonn bliantúil agus faoin 31 Iúil gach bliain, tuarascáil a fhoilsiú lena leagfar amach méid an ioncaim a bailíodh i rith na tréimhse 12 mhí suas go dtí an 30 Meitheamh den bhliain chéanna agus an úsáid a baineadh as an ioncam sin, agus fíoróidh siad gur chomhlíon an úsáid sin an Rialachán seo agus na treoirlínte seo agus gur caitheadh méid iomlán an ioncaim ó phlódú ar cheann amháin nó níos mó den trí chríoch a fhorordaítear.
- 6.6. Úsáid an ioncaim ó phlódú le haghaidh infheistíochta chun acmhainn idirnáisc a choinneáil mar atá sí nó a mhéadú, déanfar í a shannadh de rogha do thionscnaimh shonracha réamhshainithe, lena rannchuideofar le fuascailt an phlódaithe atá ann cheana agus a fhéadfar freisin a chur chun feidhme laistigh de thréimhse réasúnach, go háirithe a mhéid a bhaineann leis an nós imeachta um údarú.

IARSCRÍBHINN II

TÁBLA COMHGAOIL

Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003	An Rialachán seo
Airteagal 1	Airteagal 1
Airteagal 2	Airteagal 2
—	Airteagal 3
—	Airteagal 4
—	Airteagal 5
—	Airteagal 6
—	Airteagal 7
—	Airteagal 8
—	Airteagal 9
—	Airteagal 10
—	Airteagal 11
—	Airteagal 12
Airteagal 3	Airteagal 13
Airteagal 4	Airteagal 14
Airteagal 5	Airteagal 15
Airteagal 6	Airteagal 16
Airteagal 7	Airteagal 17
Airteagal 8	Airteagal 18
Airteagal 9	Airteagal 19
Airteagal 10	Airteagal 20
Airteagal 11	Airteagal 21
Airteagal 12	Airteagal 22
Airteagal 13	Airteagal 23
Airteagal 14	Airteagal 24
—	Airteagal 25
Airteagal 15	Airteagal 26
Iarscríbhinn	Iarscríbhinn I

RÁITEAS AR CHÚISEANNA NA COMHAIRLE

I. RÉAMHRÁ

1. An 19 Meán Fómhair 2007, thíolaic an Coimisiún togra le haghaidh Rialacháin ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003 maidir le coinníollacha le haghaidh rochtain ar mhalartuithe trasteorann sa leictreachas, bunaithe ar Airteagal 95 den Chonradh, mar aon le pacáiste ina raibh ceithre cinn eile de thograí a bhain le margadh inmheánach an fhuinnimh.
2. Thug Coiste na Réigiún agus Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa a dtuairimí maidir leis an bpacáiste iomlán an 10 ⁽¹⁾ agus an 22 Aibreán 2008 ⁽²⁾ faoi seach.
3. Ghlac Parlaimint na hEorpa a Tuairim ⁽³⁾ ar an gcéad léamh an 18 Meitheamh 2008, agus d'fhormheas sí 32 leasú. Níor thíolaic an Coimisiún togra modhnaithe.
4. An 9 Eanáir 2009, ghlac an Chomhairle a Comhsheasamh i gcomhréir le hAirteagal 251 den Chonradh, i bhfoirm Rialacháin athmhúnaithe.

II. CUSPÓIRÍ AN TOGRA

5. Is cuid den tríú pacáiste maidir le margadh inmheánach an fhuinnimh é an togra, mar aon leis an Treoir maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa leictreachas, an Rialachán maidir le coinníollacha le haghaidh rochtain ar na líonraí tarchuradóireachta gáis nádúrtha, an Treoir maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha, agus an Rialachán lena mbunaítear Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh. Tá sé d'aidhm aige rannchuidiú leis an gcuspóir margadh inmheánach a bheadh ag feidhmiú go maith a bhaint amach tríd an méid seo a leanas go háirithe a thabhairt isteach:
 - forálacha a bhfuil sé d'aidhm acu comhar breise agus comhordú breise a bhunú idir oibreoirí na gcóras tarchuradóireachta, *inter alia*, trí Líonra Eorpach Oibreoirí na gCóras Tarchuradóireachta don Leictreachas (ENTSO don Leictreachas) a bhunú;
 - ceanglais fheabhsaithe maidir le trédhearcacht.

III. ANAILÍS AR AN gCOMHSHEASAMH

6. Barúlacha Ginearálta

- 6.1. Mheas an Chomhairle gurbh éifeachtaí agus gur thrédhearcaí an mhaise di athmhúnlú a dhéanamh ar fhorálacha an Rialacháin, gur mhó a bheadh an Rialachán ar comhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1228/2003, agus gurbh fhusa é a léamh dá ndéanfaí amhlaidh. Agus an méid sin á dhéanamh aici, áfach, tá an togra leasaitheach ón gCoimisiún á urramú go hiomlán ag an gComhairle mar phrionsabal ginearálta, sa mhéid nár theagmhaigh sí le haon fhoráil eile nár chuid den togra ón gCoimisiún í, murar rud é go raibh gá le hathruithe de bharr na n-athruithe a rinne an Chomhairle ar an togra, nó de bharr na dtagairtí a bhí le hathrú mar go ndearnadh athuimhriú ar na hAirteagail etc. A mhéid a d'fhéad sí, lean an Chomhairle cur chuige an Choimisiúin maidir leis na gcóir cheannann chéanna a chur ar earnáil an leictreachais agus a chuirtear ar earnáil an gháis.

Ghlac an Coimisiún leis na hathruithe ar fad a rinne an Chomhairle ar an togra uaidh.

- 6.2. Maidir leis na 32 leasú a ghlac Parlaimint na hEorpa lena n-áirítear leasú amháin ó bhéal, lean an Chomhairle an Coimisiún sa mhéid go ndearna sí an méid seo a leanas:
 - ghlac sí leis na seacht leasú seo a leanas
 - go hiomlán: 12;
 - go páirteach/i bprionsabal: 11, 15, 18, 24, 29 agus 32;
 - agus
 - níor ghlac sí na sé leasú seo a leanas: 5, 13, 19, 26, 27 agus 30, ar fhorais a bhain le substaint, le comhréireacht nó le foirm.

⁽¹⁾ IO C 172, 5.7.2008, lch. 55.

⁽²⁾ IO C 211, 19.8.2008, lch. 23.

⁽³⁾ Nár foilíodh fós san Iris Oifigiúil.

6.3. D'imigh an Chomhairle ón seasamh a bhí ag an gCoimisiún sa mhéid seo a leanas:

- ghlac sí le leasú amháin: 23 (go páirteach)
agus
- níor ghlac sí na 18 leasú seo a leanas: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 17, 20, 21, 22, 25, 28, 31, agus an leasú ó bhéal.

7. Barúlacha Sonracha

7.1. Maidir leis na *leasuithe ó PE* nuair a d'imigh an Chomhairle ón seasamh a bhí ag an gCoimisiún:

- (a) Ghlac an Chomhairle go páirteach le leasú 23 toisc go measann sí gur cheart go bhféadfaí ioncam ó phlódú a chur san áireamh, ar choinníollacha áirithe agus faoi theorainneacha áirithe, nuair a bheidh taraifí líonra á ríomh.
- (b) Níor ghlac an Chomhairle leis na 18 leasú a liostaítear thuas (pointe 6.3.) ar na forais seo a leanas:
 - (i) Níl gá leis na leasuithe ná ní bhaineann breisluach leo toisc go bhfoláitear na saincheisteanna go páirteach/go leordhóthanach le codanna eile den téacs nó toisc gur leor an friotal a mhol an Coimisiún: leasuithe 1, 2, 3, 4; níl gá le leasú 7 ná le leasú 8; foláitear an cheist maidir leis an leasú ó bhéal le hAirt. 8 (8 + 9).
 - (ii) Leis an leasú, tugtar isteach téacs nach bhfuil iomchuí maidir le ról na n-údarás rialúcháin, i.a. toisc go socraítear cúraimí agus cumhachtaí na n-údarás seo sa Treoir maidir le leictreachas: leasú 9; leasú 10 (ina theannta sin, d'aistrigh an Chomhairle an tAirteagal maidir le margaí miondíola chuig an Treoir maidir le leictreachas); leasú 20, 31.
 - (iii) Leasú 6, toisc nach faoin gCoimisiún atá sé pleananna oibre a dhréachtú maidir leis an líonra tarchuradóireachta.
 - (iv) Le leasú 14 agus le leasú 21, tugtar isteach téacs nach bhfreagraíonn don ról atá á thabhairt ag an gComhairle don Ghníomhaireacht; thairis sin, níl sé iomchuí, ar chúiseanna dlíthiúla, go nglacfadh ná go bhformheasfadh an Ghníomhaireacht cóid líonra ná go nglacfadh sí cinntí a mbeadh raon ginearálta acu.
 - (v) Leasú 17 toisc gur cheart do ENTSO dul i mbun na gcomhairliúchán (Airt. 10); le hAirteagal 6, cumhdaítear an comhairliúchán a bheidh le déanamh ag an nGníomhaireacht.
 - (vi) Níl leasú 22 iomchuí toisc gur cheart an ró-rialáil a sheachaint.
 - (vi) Leasú 25 toisc gur cheart comhthreomhaireacht a choinneáil leis an nós imeachta díolúine dá bhforáiltear do ghás (Airt. 35 den Treoir maidir le gás).
 - (vii) Téann leasú 28 thar raon feidhme an Rialacháin agus cuireann sé cúraimí ar Bhallstáit ar cheart gur churaimí OCTanna iad.

7.2. Maidir leis an *togra ón gCoimisiún*, thug an Chomhairle isteach modhnuithe áirithe eile (a bhaineann le substaint agus/nó foirm); leagtar amach na príomh-mhodhnuithe thíos.

(a) Deimhniúchán na nOCTanna

Mheas an Chomhairle gurbh iomchuí an chuid den nós imeachta deimhniúcháin lena leagtar amach ról an Choimisiúin sa nós imeachta seo, a aistriú ón Treoir maidir le leictreachas chuig Airteagal 3 nua den Rialachán seo.

(b) Cóid líonra a bhunú agus a mhodhnú

Mheas an Chomhairle gurbh iomchuí an nós imeachta maidir le cóid líonra a bhunú (Airt. 6) agus nós imeachta eile — ba ghiorra — maidir le cóid líonra a mhodhnú (Airt. 7) a leagan amach go mion. Ghabh na hAirteagail seo ionad Airt. 2e den togra ón gCoimisiún. Thug an Chomhairle ról soiléir don Ghníomhaireacht agus ba cheart don Ghníomhaireacht treoirlínte réime neamhcheangailteacha a fhorbairt mar bhonn do na cóid líonra a bhunóidh ENTSO, dréachtchóid líonra a athbhreithniú agus modhnuithe atá beartaithe ar na cóid líonra a mheas. Más gá, féadfaidh an Coimisiún na cóid sin a ghlacadh tríd an nós imeachta coiste chun go mbeidh siad ceangailteach (féach freisin aithris 6).

(c) *An Mhonatóireacht a dhéanfadh an Ghníomhaireacht*

Thug an Chomhairle isteach dhá mhír ina leagtar amach an ról a bheidh ag an nGníomhaireacht maidir le monatóireacht a dhéanamh ar chur chun feidhme na gcód líonra ag ENTSO (Airt. 9 (1) (fomhír 2 + fomhír 3)).

(d) *Díolúintí d'idirnascairí nua*

Maidir le díolúintí a dheonú d'idirnascairí nua idir Bhallstáit (Airt. 17), mheas an Chomhairle gurbh iomchuí nach mbeadh baint ag an nGníomhaireacht ach leis na cásanna sin ina dteipfeadh ar na húdaráis náisiúnta rialúcháin lena mbaineann teacht ar chomhaontú nó ina dtíolacfaidís iarratas comhpháirteach don Ghníomhaireacht (mír 5). Thairis sin, ba cheart go bhféadfadh na Ballstáit foráil a dhéanamh, dá mba mhian leo é, go nglacfadh comhlacht ábhartha eile de chuid an Bhallstáit an cinneadh *foirmiúil* maidir leis an díolúine, ar bhonn na tuairime ón rialálaí (mír 6).

(e) *Margaí miondíola*

Mheas an Chomhairle gurbh iomchuí go ndéanfaí athdhréachtadh ar an Airteagal maidir le margaí miondíola, agus *i.a.* an tagairt trasteorann a thógáil amach, agus í a aistriú ón Rialachán (Airt. 7a den togra ón gCoimisiún) go dtí an Treoir maidir le leictreachas (Airteagal 40 nua).

(f) *Pointí eile*

- Mheas an Chomhairle gurbh iomchuí an téarma 'plean *forbartha líonra*' a úsáid in ionad 'plean infheistíochta' agus gurbh iomchuí a shoiléiriú go bhfuil na pleananna seo *neamhcheangailteach* (Airt. 8(3)(b)).
 - I gcomhréir leis an bhformáid athmhúnlaith, thug an Chomhairle isteach Airteagal nua leis an ngníomh reachtach reatha (Airt. 25) a *chúlghairm*.
-

COMHSHEASAMH (CE) Uimh. 12/2009

a ghlac an Chomhairle an 9 Eanáir 2009

chun go nglacfaí Rialachán .../2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... maidir le coinníollacha rochtana ar na líonraí tarchurtha gáis nádúrtha agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

(2009/C 75 E/03)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiúin ⁽²⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta síos a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽³⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Is éard is aidhm don mhargadh inmheánach sa ghás, margadh atá á chur chun feidhme de réir a chéile ó 1999 ar aghaidh, rogha fhorleathan a sholáthar do thomhaltóirí uile an Chomhphobail, bídis ina saoránaigh nó ina ngnólaicthe, mar aon le deiseanna nua gnó agus breis trádála trasteorann, ionas go mbainfear amach breis éifeachtúlachta, praghsanna iomaíocha, caighdeáin seirbhíse níos airde, agus go rannchuideofar le slándáil an tsoláthair agus le hinbhuanaitheacht.
- (2) Le Treoir 2003/55/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2003 maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha ⁽⁴⁾ agus le Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Meán Fómhair 2005 maidir le coinníollacha rochtana ar líonraí tarchurtha gáis nádúrtha ⁽⁵⁾, tá rannchuidithe suntasacha déanta maidir le margadh inmheánach den sórt sin a chruthú sa ghás nádúrtha.
- (3) Taispeánann an taithí a fuarthas maidir le cur chun feidhme na chéad sraithe Treoirle i leith dea-chleachtais agus an mhonatóireacht a rinneadh orthu, a ghlac an Fóram Eorpach um Rialúcháin Gáis (Fóram Mhaidrid) in 2002, gur gá, d'fhonn cur chun feidhme iomlán na rialacha a leagtar amach sna treoirle sin sna Ballstáit uile a bhaint amach, agus d'fhonn ráthaíocht íosta ar choinníollacha rochtana ar an margadh le fírinne a chur ar fáil, foráil a dhéanamh go mbeadh na treoirle inchurtha i bhfeidhm go dlíthiúil.

(4) Glacadh dara sraith comhrialacha dar teideal 'an Dara sraith Treoirle le haghaidh Dea-chleachtais' ag an gcruinniú d'Fhóram Mhaidrid an 24 agus an 25 Meán Fómhair 2003, agus is é cuspóir an Rialacháin seo prionsabail bhunúsacha agus rialacha a leagan síos, ar bhonn an dara sraith treoirle sin, maidir le seirbhísí rochtana ar líonraí agus seirbhísí rochtana tríú páirtí, bainistiú ar phlódú, trédhearcacht, cothromú agus trádáil ceart maidir le hacmhainn.

(5) Ceadaítear oibreoir comhcheangailte córas tarchurtha agus dáileacháin le Treoir 2009/.../CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le rialacha comhchoiteanna i dtaca leis an margadh inmheánach i ngás nádúrtha ⁽⁶⁾. Dá réir sin, ní éilíonn na rialacha a leagtar amach sa Rialachán seo go ndéanfar modhnuithe ar eagrú na gcóras náisiúnta tarchurtha agus dáileacháin atá ag teacht le forálacha ábhartha Threoir 2009/.../CE.

(6) Áirítear i raon feidhme an Rialacháin seo píblínte ardhrú a nascann dáileoirí áitiúla leis an líonra gáis, píblínte nach n-úsáidtear de ghnáth i gcomhthéacs an dáileacháin áitiúil.

(7) Is gá na critéir a shonrú a gcinneann na taraifí maidir le rochtain ar an líonra dá réir, chun a áirithiú go dtiocfaidh siad go hiomlán le prionsabal an neamh-idirdhealaithe agus le riachtanais an mhargaidh inmheánaigh atá ag feidhmiú go maith agus chun go gcuirfear san áireamh ina iomláine an gá atá le sláine an chórais agus go léireofar na costais iarbhair a thabhaítear, a mhéid a fhreagraíonn na costais sin do chostais oibreora líonra atá éifeachtúil agus inchomparáide go struchtúrach agus a mhéid atá na costais trédhearcach, agus toradh iomchuí ar infheistíocht á áireamh ann, agus, i gcás inarb iomchuí, go gcuirfear san áireamh tagarmharcáil na dtaraifí a dhéanfaidh na húdaráis rialúcháin.

(8) Agus ríomh á dhéanamh ar tharaifí maidir le rochtain ar líonraí, tá sé tábhachtach go gcuirfear san áireamh na costais iarbhair a tabhaíodh, a mhéid a fhreagraíonn na costais sin do chostais oibreora líonra atá éifeachtúil agus inchomparáide go struchtúrach agus a mhéid atá na costais sin trédhearcach, chomh maith leis an ngá go gcuirfear ar fáil toradh iomchuí ar infheistíochtaí agus dreasachtaí chun bonneagar nua a thógáil. Chuige sin, agus go háirithe más ann do chomórtas éifeachtach píblíne go píblíne, beidh sé ábhartha go ndéanfaidh na húdaráis rialúcháin tagarmharcáil ar na taraifí.

(9) Ní mór úsáid socruithe margadh-bhunaithe, amhail ceantanna, chun taraifí a chinneadh a bheith ag luí leis na forálacha a leagtar síos i dTreoir 2009/.../CE.

⁽¹⁾ IO C 211, 19.8.2008, lch. 23.

⁽²⁾ IO C 172, 5.7.2008, lch. 55.

⁽³⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 9 Iúil 2008 (nár foilsíodh go fóill san Iris Oifigiúil), Comhsheasamh ón gComhairle an 9 Eanáir 2009 agus Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an ... (nár foilsíodh go fóill san Iris Oifigiúil).

⁽⁴⁾ IO L 176, 15.7.2003, lch. 57.

⁽⁵⁾ IO L 289, 3.11.2005, lch. 1.

⁽⁶⁾ IO L ...

- (10) Is gá tacar íosta chomhchoiteann seirbhísí rochtana tríú páirtí chun comhchaighdeán íosta rochtana a chur ar fáil dáiríre ar fud an Chomhphobail, chun a áirithiú go bhfuil na seirbhísí rochtana tríú páirtí ag luí le chéile go leordhóthanach agus chun na sochair a fhabhróidh ó mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha atá ag feidhmiú go maith a shaothrú.
- (11) Faoi láthair, tá constaicí ann chun gás a dhíol ar choinníollacha comhionanna, gan idirdhealú nó gan mhíbhuntáiste sa Chomhphobal. Go háirithe, níl rochtain neamh-idirdhealaitheach ar na líonraí ná leibhéal éifeachtach comhionann de mhaoirseacht rialúcháin ar fáil fós i ngach Ballstát.
- (12) Chuir an Teachtaireacht ón gCoimisiún an 10 Eanáir 2007 dar teideal 'Beartas Fuinnimh le haghaidh na hEorpa' béim ar an tábhacht atá leis an margadh inmheánach sa ghás nádúrtha a thabhairt chun críche agus margadh cothrom a chruthú do na gnóthais gáis nádúrtha go léir atá sa Chomhphobal. An Teachtaireacht ón gCoimisiún an 10 Eanáir 2007 dar teideal 'Ionchais an mhargaidh inmheánaigh sa ghás agus sa leictreachas' agus an Teachtaireacht ón gCoimisiún dar teideal 'Fiosrúchán de bhun Airteagal 17 de Rialachán (CE) Uimh. 1/2003 ar earnálacha an gháis agus an leictreachais san Eoraip (Tuarascáil Chríochnaitheach)', léiríodh iontu nach soláthraíonn na rialacha agus na bearta reatha an creat is gá chun cuspóir an mhargaidh inmheánaigh atá ag feidhmiú go maith a bhaint amach.
- (13) De bhreis ar an gcreat rialúcháin reatha a chur chun feidhme go críochnúil, ba cheart go ndéanfaí oiriúnú ar an gcreat rialúcháin don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005 i gcomhréir leis na teachtaireachtaí sin.
- (14) Is gá, go háirithe, comhoibriú breise agus comhordú breise idir oibreoirí na gcóras tarchurtha d'fhonn a áirithiú go gcruthófar cóid líonra chun rochtain éifeachtach a chur ar fáil agus a bhainistiú ar na líonraí tarchurtha thar teorainneacha, agus a áirithiú go ndéanfar pleanáil chomhordaithe agus pleanáil a bhreathnaíonn ar aghaidh go leordhóthanach agus éabhlóid fhónta ar an gcóras tarchurtha sa Chomhphobal, agus aird chuí á tabhairt ar an gcomhshaol. Ba cheart do na cóid líonra bheith i gcomhréir leis na treoirlínte réime neamhcheangailteacha a d'fhorbair an Ghníomhaireacht um Chomhar idir Rialtóirí Fuinnimh arna bunú le Rialachán (CE) Uimh. .../2009 (1) ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ('an Ghníomhaireacht'). Ba cheart go mbeadh ról ag an nGníomhaireacht agus na dréacht-chóid líonra á n-athbhreithniú, lena n-áirítear na treoirlínte réime neamhcheangailteacha a bheith á gcomhlíonadh acu, agus ba cheart go dtabharfaí de chumhacht di a mholadh go nglacfaidh an Coimisiún iad. Ba cheart don Ghníomhaireacht measúnú a dhéanamh ar na modhnuithe a mholtar a dhéanamh ar na cóid líonra agus ba cheart go dtabharfaí de chumhacht di a mholadh go nglacfaidh an Coimisiún iad. Ba cheart d'oibreoirí na gcóras tarchurtha a gcuid líonraí a oibriú i gcomhréir leis na cóid líonra sin.
- (15) Chun an bhainistiócht is fearr is féidir a áirithiú ar an líonra tarchurtha gáis sa Chomhphobal, ba cheart go gcuirfí ar bun Líonra Eorpach Oibreoirí na gCóras Tarchurtha don Ghás ('an ENTSO don Ghás'). Ba cheart go gcuirfí cúraimí an ENTSO don Ghás i gcrích i gcomhlíonadh rialacha iomaíochta an Chomhphobail a leanann de bheith infheidhme maidir le cinntí an ENTSO don Ghás. Ba cheart go saineofaí cúraimí an ENTSO don Ghás agus go n-áiríteofaí lena mhodh oibre éifeachtúlacht, a chineál ionadaíoch agus trédhearcacht. Ní cheaptar na cóid líonra a d'ullmhaigh an ENTSO don Ghás chun ionad na gcód líonra náisiúnta atá riachtanach maidir le saincheisteanna nach saincheisteanna trasteorann a ghabháil. Ós rud é go bhféadfaí dul chun cinn níos éifeachtaí a dhéanamh trí chur chuige ar an leibhéal réigiúnach, ba cheart d'oibreoirí na gcóras tarchurtha struchtúir réigiúnacha a bhunú laistigh den struchtúr iomlán comhair, agus iad ag áirithiú go bhfuil na torthaí ar an leibhéal réigiúnach comhoiriúnach leis na cóid agus leis na pleananna forbartha líonra 10 mbliana neamhcheangailteacha ar leibhéal an Chomhphobail. Tugann comhar laistigh de struchtúir réigiúnacha den sórt sin le tuiscint go ndéanfar gníomhaíochtaí líonraí a dhíchuachadh go héifeachtach ó ghníomhaíochtaí maidir le táirgeadh agus soláthar. Cheal díchuachadh den sórt sin, bíonn riosca iompair fhrithiomaíoch ann de thoradh ar an gcomhar réigiúnach idir oibreoirí na gcóras tarchurtha.
- (16) Is suim leis na rannpháirtithe uile sa mhargadh an obair a mbeifear ag súil léi ón ENTSO don Ghás. Tá sé riachtanach, dá bhrí sin, go mbeadh próiseas comhairliúcháin éifeachtach ann agus go mbeadh ról tábhachtach ag struchtúir atá ann cheana agus a cuireadh ar bun chun an próiseas comhairliúcháin a éascú agus a shruthlíniú, amhail Comhlachas na hEorpa um Athchóiriú chun Éifeachta na Malartuithe Fuinneamh, na rialtóirí náisiúnta nó an Ghníomhaireacht.
- (17) Chun iomaíocht a fheabhsú trí mhargaí mórdhíola leachtacha sa ghás, tá sé rithábhachtach go bhféadfaí an gás a thrádáil go neamhspleách ón suíomh atá aige sa chóras. An t-aon slí chun é seo a dhéanamh is ea trí shaoirse a thabhairt d'úsáideoirí an líonra acmhainn iontrála sa chóras agus acmhainn scoir as an gcóras a chur in áirithe o neamhspleách ar a chéile, agus sa chaoi sin iompar gáis a chruthú trí chriosanna seachas trí chonairí conarthacha. Thug formhór na ngeallsealbhóirí le fios cheana ag 6ú Fóram Mhaidrid an 30 agus an 31 Deireadh Fómhair 2002 gurbh é ba rogha leo córais iontrála -scoir chun forbairt iomaíochta a éascú. Níor cheart go mbeadh taraifí spleách ar an mbealach iompair; mar sin níor cheart go mbeadh baint ag an taraif a socraíodh le haghaidh pointe iontrála amháin nó níos mó leis an taraif a socraíodh le haghaidh pointe scoir amháin nó níos mó, agus *vice versa*.
- (18) Ní chiallaíonn tagairtí do chonarthaí comhchuibhithe iompair i gcomhthéacs na rochtana neamh-idirdhealaithe ar líonra oibreoirí na gcóras tarchurtha gur gá gurb ionann téarmaí agus coinníollacha na gconarthaí iompair de chuid oibreora córais ar leith i mBallstát amháin agus téarmaí agus coinníollacha oibreora eile córais sa Bhallstát sin nó i mBallstát eile, mura leagtar síos ceanglais íosta a gcaithfidh na conarthaí iompair uile iad a chomhlíonadh.

(1) IO L...

- (19) Tá plódú suntasach conarthach sna líonraí gáis. Tá na prionsabail a bhaineann le bainistiú ar phlódú agus leithdháileadh maidir le hacmhainn i gcomhair conarthaí nua nó conarthaí a aontaíodh as an nua bunaithe, dá réir sin, ar acmhainn nach bhfuil in úsáid a scaoileadh trí chead a thabhairt d'úsáideoirí an líonra an acmhainn chonraithe atá acu a fholigeann nó a athdhíol agus ar an dualgas atá ar oibreoirí na gcóras tarchurtha an acmhainn nach bhfuil in úsáid acu a thairiscint don mhargadh, ar bhonn lá roimh ré agus ar bhonn in-idirbhriste ar a laghad. I bhfianaise an méid mór conarthaí reatha agus i bhfianaise an ghá atá le cothromaíocht dháiríre a chruthú idir úsáideoirí na hacmhainne nua agus na hacmhainne atá ann cheana, ba cheart na prionsabail sin a chur i bhfeidhm maidir leis an acmhainn chonraithe go léir, lena n-áirítear na conarthaí atá ann cheana.
- (20) Cé gurb annamh plódú fisiceach na líonraí a bheith ina fhadhb sa Chomhphobal, faoi láthair, d'fhéadfadh sé a bheith ina fhadhb amach anseo. Tá sé tábhachtach, dá réir sin, an bunphrionsabal a chur ar fáil maidir le hacmhainn phlódaithe a leithdháileadh in imthosca den sórt sin.
- (21) Tá sé tugtha le fios sa mhonatóireacht a rinne na húdaráis náisiúnta rialúcháin agus an Coimisiún ar an margadh le blianta beaga anuas nach leor na ceanglais trédhearcachta reatha agus na rialacha reatha maidir le rochtain ar bhonneagar.
- (22) Tá gá le rochtain chomhionann ar fhaisnéis a bhaineann le stádas fisiceach an chórais, ionas go bhféadfadh na rannpháirtithe uile sa mhargadh measúnú a dhéanamh ar staid fhoriomlán an éilimh agus an tsoláthair agus na cúiseanna atá le gluaiseachtaí sa phraghas mórthíola a shainaithint. Áirítear leis sin faisnéis níos beaichte maidir le soláthar agus éileamh, acmhainn an líonra, sreafaí agus cothabháil, comhardú agus infhaighteacht agus úsáid stórála. I ngeall ar an tábhacht a bhaineann leis an bhfaisnéis sin d'fheidhmiú an mhargaidh, is gá maolú ar na srianta atá ann cheana ar fhoilsiú ar chúinsí rúndachta.
- (23) Maidir le ceanglais rúndachta i leith faisnéise atá íogair ó thaobh na tráchtála, tá siad ábhartha go háirithe nuair a bhaineann siad le sonraí atá de chineál straitéiseach ó thaobh tráchtála don chuideachta lena mbaineann, i gcás nach bhfuil ach úsáideoir aonair amháin ann d'áis stórála, nó i gcás ina mbaineann sonraí le pointí scoir laistigh de chóras nó d'fhochóras nach bhfuil nasctha le córas tarchurtha ná dáileacháin eile ach atá nasctha le custaiméir críochnaitheach tráchtála aonair, i gcás ina nochtadh foilsiú sonraí den sórt sin faisnéis rúnda maidir le próiseas táirgthe an chustaiméara sin.
- (24) D'fhonn muinín sa mhargadh a fheabhsú, ní foláir do na rannpháirtithe a bheith cinnte go bhféadfar iad sin a ghabhann d'iompar mí-úsáideach a chur faoi réir pionós. Ba cheart go gcuirfí ar chumas na n-údarás inniúil líomhaintí maidir le mí-úsáid an mhargaidh a fhiosrú go héifeachtach. Is gá, dá bhrí sin, go mbeadh rochtain ag na húdaráis inniúla ar shonraí a thabharfadh faisnéis maidir le cinntí oibríochtúla a dhéanfaidh na gnóthais soláthair. I gcás an mhargaidh gháis, cuirtear na cinntí sin go léir in iúl d'oibreoirí na gcóras i bhfoirm áirithe acmhainne, ainmniúchán agus sreafaí a réadaíodh. Ba cheart d'oibreoirí na gcóras an fhaisnéis sin a choimeád ar fáil do na húdaráis inniúla i gcomhair tréimhse ama áirithe.
- (25) Ní leor an rochtain ar shaoráidí stórála gáis ná ar shaoráidí gáis nádúrtha leachtaithe ('GNL'), agus is gá, dá bhrí sin, na rialacha ábhartha a fheabhsú. Is é an tátal a baineadh as monatóireacht Ghrúpa Rialtóirí na hEorpa um Leictreachas agus Ghás nach gcuirtear i bhfeidhm go leordhóthanach na treoirlínte deonacha maidir le cleachtas rochtana tríú páirtí le haghaidh oibreoirí na gcóras stórála, agus ar chomhaontaigh na geallsealbhoirí go léir ag Fóram Mhaidrid orthu, agus nach mór, dá bhrí sin, na treoirlínte sin a bheith ceangailteach.
- (26) Is meicníochtaí tábhachtacha iad córais chomhardúcháin neamh-idirdhealaithe trédhearcacha a oibríonn oibreoirí na gcóras tarchurtha, go háirithe maidir le hiontrálaithe nua ar an margadh a bhféadfadh níos mó deacrachta a bheith acu a bpunann díolacháin a chomhardú ná cuideachtaí atá bunaithe cheana laistigh den mhargadh ábhartha. Is gá dá bhrí sin rialacha a leagan síos chun a áirithiú go n-oibreoidh oibreoirí na gcóras tarchurtha meicníochtaí den sórt sin ar dhóigh a luífeadh le coinníollacha neamh-idirdhealaitheacha, trédhearcacha agus éifeachtacha rochtana ar an líonra.
- (27) Is cuid tábhachtach de mhargadh iomaíoch a fhorbairt agus de leachtacht a chruthú cearta acmhainne príomhúla a thrádáil. Ba cheart don Rialachán seo, dá bhrí sin, bunrialacha a leagan síos maidir le trádáil den sórt sin.
- (28) Ba cheart d'údarás rialúcháin náisiúnta a áirithiú go gcomhlíonfar na rialacha atá sa Rialachán seo agus sna treoirlínte a ghlacfar dá bhun.
- (29) Sna treoirlínte atá i gceangal leis an Rialachán seo, déantar rialacha cur chun feidhme mionsonraithe sonracha a shainiú ar bhonn an dara sraith Treoirlínte le haghaidh Dea-Chleachtais thuasluaite. I gcás inarb iomchuí, tiocfaidh éabhlóid ar na rialacha sin le himeacht ama, agus na difríochtaí idir na córais náisiúnta gáis á gcur san áireamh.
- (30) Agus leasú na dtreoirlínte atá san Iarscríbhinn atá i gceangal leis an Rialachán seo á bheartú aige, ba cheart don Choimisiún a áirithiú go rachfaí i gcomhairle roimh ré leis na páirtithe ábhartha uile a bhfuil baint acu leis na treoirlínte, arb iad na heagraíochtaí gairmiúla a n-ionadaithe, agus leis na Ballstáit faoi chuimsiú Fhóram Mhaidrid.
- (31) Ba cheart go mbeadh sé de cheangal ar na Ballstáit agus ar na húdaráis inniúla náisiúnta faisnéis ábhartha a chur ar fáil don Choimisiún. Ba cheart don Choimisiún plé leis an bhfaisnéis sin ar bhonn rúndachta.
- (32) Beidh an Rialachán seo agus na treoirlínte a ghlacfar i gcomhréir leis gan dochar do chur i bhfeidhm rialacha iomaíochta an Chomhphobail.

- (33) Ba cheart na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 lena leagtar síos na nósanna imeachta maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽¹⁾.
- (34) Ba cheart, go háirithe, go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún na treoirlínte a bheidh riachtanach a bhunú nó a ghlacadh chun an chéim is íosta comhchuibhithe is gá a chur ar fáil chun aidhmeanna an Rialacháin seo a bhaint amach. Ós rud é go mbeidh raon feidhme ginearálta ag na bearta sin agus go gceapfar iad chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh le heilimintí nua neamhriachtanacha, caithfear iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta lena ngabhann grinnscrúdú agus dá bhforáiltear in Airteagal 5a de Chinneadh 1999/468/CE.
- (35) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo, eadhon rialacha cothroma a chur ar bun maidir le coinníollacha rochtana ar chórais tarchurtha gáis nádúrtha, ar shaoráidí stórála agus ar shaoráidí GNL, a bhaint amach go leordhóthanach agus gur fearr is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh, de réir phrionsabal na coimhdeachta mar a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh é. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar a leagtar amach san Airteagal sin é, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (36) I bhfianaise raon feidhme na leasuithe atá á ndéanamh ar Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005, tá sé inmhianaithe, ar mhaithe le soiléireacht agus le cuíchóiriú, go ndéanfaí na forálacha i dtrácht a athmhúnlú trína dtabhairt le chéile in aon téacs amháin i Rialachán nua,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Ábhar agus raon feidhme

Is éard is aidhm don Rialachán seo:

- (a) rialacha neamh-idirdhealaitheacha maidir le coinníollacha rochtana ar chórais tarchurtha gáis nádúrtha a shocrú, agus saintréithe speisialta na margáí náisiúnta agus na margáí réigiúnacha á gcur san áireamh, d'fhonn feidhmiú ceart an mhargaidh inmheánaigh sa ghás a áirithiú;
- (b) rialacha neamh-idirdhealaitheacha maidir le coinníollacha rochtana ar shaoráidí GNL agus ar shaoráidí stórála a shocrú, agus saintréithe speisialta na margáí náisiúnta agus na margáí réigiúnacha á gcur san áireamh; agus
- (c) éascú a dhéanamh ar theacht chun cinn margaidh mhórdhíola atá ag feidhmiú go maith agus atá trédhearcach ina bhfuil ardleibhéal slándála soláthair sa ghás. Cuirtear meicníochtaí ar fáil leis chun na rialacha maidir le malartuithe trasteorann sa ghás a chomhchuibhiú.

Áireofar sna cuspóirí dá dtagraítear sa chéad fhomhír den Airteagal seo prionsabail chomhchuibhithe a shocrú i gcomhair taraifí, nó le haghaidh na modheolaíochtaí is bun lena ríomh, le

haghaidh rochtain ar an líonra, ach ní ar shaoráidí stórála, seirbhísí rochtana a bhunú do thríú páirtithe agus prionsabail chomhchuibhithe a bhaineann le leithdháileadh acmhainne agus bainistiú ar phlódú, ceanglais trédhearcachta, rialacha comhardúcháin agus muirir i leith éagothroime a chinneadh agus trádáil in acmhainn a éascú.

Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo, seachas ag Airteagal 19(4), ach amháin maidir le shaoráidí stórála a thagann faoi Airteagal 32(3) nó (4) de Threoir 2009/.../CE.

Féadfaidh na Ballstáit eintiteas nó comhlacht a chur ar bun i gcomhréir le Treoir 2009/.../CE chun ceann amháin nó níos mó de na feidhmeanna a leagtar de ghnáth ar an oibreoir córais tarchurtha a chur i gcrích agus beidh an t-eintiteas nó an comhlacht sin faoi réir cheanglais an Rialacháin seo. Beidh an t-eintiteas nó an comhlacht sin faoi réir deimhniúcháin i gcomhréir le hAirteagal 3 den Rialachán seo agus beidh sé faoi réir ceapacháin i gcomhréir le hAirteagal 10 de Threoir 2009/.../CE.

Airteagal 2

Sainmhínithe

1. Chun críoch an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn 'tarchur' gás nádúrtha a iompar trí líonra, arb é atá ann don chuid is mó píblínte ardhrú, seachas líonra réamhtheachtach píblínte agus seachas an chuid de na píblínte ardhrú a úsáidtear go príomha i gcomhthéacs an dáileacháin áitiúil ar ghás nádúrtha d'fhonn é a sheachadadh ar chustaiméirí, ach gan soláthar a áireamh ann;
- (2) ciallaíonn 'conradh iompair' conradh a chuir an t-oibreoir córais tarchurtha i gcrích le húsáideoir líonra d'fhonn tarchur a chur i gcrích;
- (3) ciallaíonn 'acmhainn' an sreabhadh uasta, arna shloinneadh i méadair chiúbacha in aghaidh an aonaid ama nó in aonad fuinnimh in aghaidh an aonaid ama, a bhfuil úsáideoir an líonra i dteideal é a bheith aige i gcomhréir le forálacha an chonartha iompair;
- (4) ciallaíonn 'acmhainn neamhúsáidte' acmhainn dhocht a fuair úsáideoir líonra faoi chonradh iompair ach nár ainmnigh an t-úsáideoir roimh an spriocdháta a sonraíodh sa chonradh;
- (5) ciallaíonn 'bainistiú ar phlódú' bainistiú phunann acmhainne an oibreora córais tarchurtha d'fhonn an úsáid optamach agus an úsáid uasta a bhaint as an acmhainn theicniúil agus brath tráthúil a dhéanamh ar an bplódú agus ar na pointí sáithiúcháin amach anseo;
- (6) ciallaíonn 'margadh tánaisteach' margadh na hacmhainne a ndéantar trádáil uirthi seachas ar an mbunmhargadh;
- (7) ciallaíonn 'ainmniúchán' an tuairisciú roimh ré a dhéanamh úsáideoir an líonra chuig an oibreoir córais tarchurtha maidir leis an sreabhadh iarbhir ar mian le húsáideoir an líonra a instealladh isteach sa chóras nó a bhaint uaidh;
- (8) ciallaíonn 'ath-ainmniúchán' an tuairisciú ina dhiaidh sin ar ainmniúchán ceartaithe;

⁽¹⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

- (9) ciallaíonn ‘sláine córais’ aon staid maidir le líonra tarchurtha, lena n-áirítear na saoráidí tarchurtha riachtanacha ina bhfanann brú agus cáilíocht an gháis nádúrtha laistigh de na teorainneacha fosta agus uasta a leag an t-oibreoir córais tarchurtha síos, ionas go ndéantar ráthú ar tharchur an gháis nádúrtha ón taobh teicniúil;
- (10) ciallaíonn ‘tréimhse chothromúcháin’ an tréimhse inar gá do gach úsáideoir líonra aistarraingt méid gáis nádúrtha, arna shloinneadh in aonaid fuinnimh, a fhritháireamh tríd an oiread céanna gáis nádúrtha a instealladh sa líonra tarchurtha i gcomhréir leis an gconradh iompair nó leis an gcód líonra;
- (11) ciallaíonn ‘úsáideoir líonra’ custaiméir nó custaiméir ionchasach de chuid oibreora córais tarchurtha, agus oibreoirí na gcóras tarchurtha iad féin, a mhéid is gá dóibh a gcuid feidhmeanna a chur i gcrích maidir leis an tarchur;
- (12) ciallaíonn ‘seirbhísí in-idirbhriste’ seirbhísí a thairgeann an t-oibreoir córais tarchurtha i dtaca le hacmhainn in-idirbhriste;
- (13) ciallaíonn ‘acmhainn in-idirbhriste’ acmhainn tarchurtha gáis a fhéadfaidh an t-oibreoir córais tarchurtha a idirbhriseadh i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos sa chonradh iompair;
- (14) ciallaíonn ‘seirbhísí fadtéarmacha’ seirbhísí a thairgeann an t-oibreoir córais tarchurtha ar bliain amháin nó níos faide a ré;
- (15) ciallaíonn ‘seirbhísí gearrthéarmacha’ seirbhísí a thairgeann an t-oibreoir córais tarchurtha ar giorra a ré ná bliain amháin;
- (16) ciallaíonn ‘acmhainn dhocht’ acmhainn tarchurtha gáis a ráthaíonn an t-oibreoir córais tarchurtha a bheith do-idirbhriste;
- (17) ciallaíonn ‘seirbhísí dochta’ seirbhísí a thairgeann an t-oibreoir córais tarchurtha i dtaca le hacmhainn dhocht;
- (18) ciallaíonn ‘acmhainn theicniúil’ an acmhainn dhocht uasta gur féidir leis an oibreoir córais tarchurtha a thairseint do na húsáideoirí líonra, agus sláine an chórais agus ceanglais an líonra tarchurtha á gcur san áireamh;
- (19) ciallaíonn ‘acmhainn chonraithe’ an acmhainn a leithdháil an t-oibreoir córais tarchurtha d’úsáideoir líonra trí bhithin chonartha iompair;
- (20) ciallaíonn ‘acmhainn atá ar fáil’ an chuid den acmhainn theicniúil nach bhfuil leithdháilte agus atá ar fáil ag an gcóras ag an nóiméad sin;
- (21) ciallaíonn ‘plódú conarthach’ staid inar mó leibhéal na hacmhainne doichte ná an acmhainn theicniúil;
- (22) ciallaíonn ‘bunmhargadh’ margadh na hacmhainne a dhéanann an t-oibreoir córais tarchurtha a thrádáil go díreach;
- (23) ciallaíonn ‘plódú fisiceach’ staid inar mó leibhéal an éilimh do sheachadtaí iarbhir ná an acmhainn theicniúil tráth éigin;
- (24) ciallaíonn ‘acmhainn saoráide GNL’ acmhainn a bheadh ag críochfort GNL do leachtú gáis nádúrtha nó d’allmhairiú, do dhí-ualú, do sheirbhísí coimhdeacha, do stóráil shealadach agus d’athghású GNL;
- (25) ciallaíonn ‘spás’ an méid gáis atá úsáideoir saoráide stórála i dteideal a úsáid chun gás a stóráil;
- (26) ciallaíonn ‘inseachadacht’ an ráta ag a bhfuil úsáideoir na saoráide stórála i dteideal gás a aistarraingt as an tsaoráid stórála;
- (27) ciallaíonn ‘in-insteallacht’ an ráta ag a bhfuil úsáideoir na saoráide stórála i dteideal gás a instealladh sa tsaoráid stórála;
- (28) ciallaíonn ‘acmhainn stórála’ aon teaglaím spáis, in-insteallachta agus inseachadachta.
2. Gan dochar do na sainmhínithe atá i mír 1 den Airteagal seo, beidh feidhm freisin ag na sainmhínithe atá in Airteagal 2 de Threoir 2009/.../CE agus atá ábhartha do chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, cé is moite den sainmhíniú a dhéantar ar tharchur i bpointe 3 den Airteagal sin.
- Beidh feidhm de réir analaí ag na sainmhínithe i dtaca le tarchur a thugtar i bpointí 3 go 23 de mhír 1 den Airteagal seo maidir le stóráil agus saoráidí GNL.

Airteagal 3

Deimhniú ar oibreoirí na gcóras tarchurtha

1. Déanfaidh an Coimisiún scrúdú ar aon fhógra i dtaca le cinneadh maidir le hoibreoir córais tarchurtha a dheimhniú faoi mar a leagtar síos é in Airteagal 10(6) agus 11(4) de Threoir 2009/.../CE, a luaithe a fhaightear é. Laistigh de dhá mhí ón lá a bhfaighfear an fógra sin, tabharfaidh an Coimisiún a thuairim uaidh chuig an údarás rialúcháin náisiúnta ábhartha maidir lena chomhchuibheas le hAirteagal 10(2) nó le hAirteagal 11, agus le hAirteagal 9(1) de Threoir 2009/.../CE.

Agus an tuairim dá dtagraítear sa chéad fhomhír á hullmhú aige, féadfaidh an Coimisiún a iarraidh ar an nGníomhaireacht a tuairim a thabhairt maidir le cinneadh an údaráis rialúcháin náisiúnta. I gcás den sórt sin, déanfar an tréimhse dhá mhí dá dtagraítear a shíneadh le dhá mhí breise.

Cheal tuairime ón gCoimisiún laistigh den tréimhse dá dtagraítear sa chéad mhír agus sa dara fhomhír, measfar nach ndearna an Coimisiún agóidí i gcoinne chinneadh an údaráis rialúcháin.

2. Tar éis dó tuairim a fháil ón gCoimisiún, déanfaidh an t-údarás rialúcháin náisiúnta, laistigh de dhá mhí, a chinneadh críochnaitheach a ghlacadh maidir le deimhniú an oibreora córais tarchurtha, agus an tuairim sin á cur san áireamh aige go mór. Foilseofar cinneadh an údaráis rialúcháin agus an tuairim ón gCoimisiún in éineacht.

3. Tráth ar bith i rith an nós imeachta, féadfaidh na húdaráis rialúcháin agus/nó an Coimisiún aon fhaisnéis atá ábhartha maidir le comhlíonadh a gcuid cúraimi faoin Airteagal seo a iarraidh ó oibreoir chórais tarchurtha agus/nó ar ghnóthas a mbíonn aon cheann de na feidhmeanna maidir le táirgeadh nó soláthar á fheidhmiú aige.

4. Caomhnóidh na húdaráis rialúcháin agus an Coimisiún rúndacht faisnéise tráchtála íogaire.

5. Féadfaidh an Coimisiún treoirlínte a ghlacadh lena leagfar amach sonraí an nós imeachta a bheidh le leanúint maidir le mír 1 agus mír 2 den Airteagal seo a chur i bhfeidhm. Na bearta sin, a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(2).

6. I gcás go mbeidh fógra faighte ag an gCoimisiún maidir le deimhniú oibreoir córais tarchurtha faoi Airteagal 9(10) de Threoir 2009/.../CE, glacfaidh an Coimisiún cinneadh maidir le deimhniú. Déanfaidh an t-údarás rialúcháin cinneadh an Choimisiúin a chomhlíonadh.

Airteagal 4

Líonra eorpach oibreoirí na gcóras tarchurtha don ghás

Maidir leis na córais tarchurtha gáis, comhoibreoidh oibreoirí uile na gcóras tarchurtha ar leibhéal an Chomhphobail tríd an ENTSO don Ghás d'fhonn cur i gcrích an mhargaidh inmheánaigh don ghás nádúrtha a chur chun cinn agus chun bainistíocht optamach agus éabhlóid fhónta theicniúil an líonra tarchurtha gáis nádúrtha a áirithiú.

Airteagal 5

An ENTSO don Ghás a bhunú

1. Faoin ... (*), déanfaidh oibreoirí na gcóras tarchurtha don ghás na doiciméid seo a leanas a thiolaicadh don Choimisiún agus don Ghníomhaireacht: dréachtreachtanna, liosta comhaltaí agus dréachttrialacha nós imeachta an ENTSO don Ghás atá le bunú, lena n-áirítear rialacha nós imeachta maidir le dul i gcomhairle le geallsealbhoirí eile.

2. Laistigh de dhá mhí tar éis di na doiciméid a fháil, déanfaidh an Ghníomhaireacht, tar éis di dul i gcomhairle leis na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht do na geallsealbhoirí uile, tuairim a thabhairt uathí don Choimisiún maidir leis na dréachtreachtanna, le liosta na gcomhaltaí agus leis na dréachttrialacha nós imeachta.

3. Laistigh de thrí mhí tar éis dó tuairim a fháil ón nGníomhaireacht, tabharfaidh an Coimisiún tuairim uaidh maidir leis na dréachtreachtanna, le liosta na gcomhaltaí agus leis na dréacht rialacha nós imeachta.

4. Laistigh de 3 mhí ón lá a bhfaighidh siad tuairim an Choimisiúin, bunóidh na hoibreoirí córais tarchurtha an ENTSO don Ghás, agus déanfaidh siad a chuid reachtanna agus a chuid rialacha nós imeachta a ghlacadh agus a fhoilsiú.

Airteagal 6

Cód líonra a bhunú

1. Déanfaidh an Coimisiún, tar éis dul i gcomhairle leis an nGníomhaireacht, leis an ENTSO don Ghás agus leis na geallsealbhoirí ábhartha eile, liosta tosaíochta bliantúil a bhunú lena sainaithneofar na réimsí a leagtar amach in Airteagal 8(6) agus a bheidh le háireamh i bhforbairt na gcód líonra.

2. Féadfaidh an Coimisiún a iarraidh ar an nGníomhaireacht treoirlíne réime neamhcheangailteach a thiolaicadh, laistigh de thréimhse réasúnta ama, nach rachaidh thar sé mhí, lena leagfar amach prionsabail shoiléire oibiachtúla, i gcomhréir le hAirteagal 8(7), maidir le forbairt a dhéanamh ar chóid líonra a bhaineann leis na réimsí a dhéanfar a shainaithint sa liosta

tosaíochta. Rannchuideoidh gach dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach leis an neamh-idirdhealú, leis an iomaíocht éifeachtach agus le feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh. Ar iarraidh réasúnaithe ón nGníomhaireacht, féadfaidh an Coimisiún síneadh a chur leis an tréimhse sin.

3. Rachaidh an Ghníomhaireacht i gcomhairle leis an ENTSO don Ghás agus leis na geallsealbhoirí iomchuí eile faoin dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach, le linn tréimhse nach lú ná dhá mhí, ar dhóigh oscailte thrédhearcach.

4. Má mheasann an Coimisiún nach rannchuidíonn an dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach leis an neamh-idirdhealú, leis an iomaíocht éifeachtach agus le feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh, féadfaidh sé a iarraidh ar an nGníomhaireacht athbhreithniú a dhéanamh ar an dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach laistigh de thréimhse réasúnta ama agus í a atíolacadh don Choimisiún.

5. Má mhainníonn an Ghníomhaireacht dréacht-treoirlíne réime neamhcheangailteach a thiolaicadh nó a atíolacadh laistigh den tréimhse a leag an Coimisiún síos faoi mhír 2 nó faoi mhír 4, déanfaidh an Coimisiún an treoirlíne neamhcheangailteach i dtrácht a tharraingt suas.

6. Iarrfaidh an Coimisiún ar an ENTSO don Ghás cód líonra, a bheidh i gcomhréir leis an treoirlíne réime neamhcheangailteach ábhartha, a thiolaicadh chuig an nGníomhaireacht laistigh de thréimhse réasúnta ama nach faide ná dhá mhí dhéag.

7. Laistigh de thréimhse trí mhí ón lá a bhfaighfear cód líonra, ar tréimhse í ar lena linn a fhéadfaidh an Ghníomhaireacht dul i gcomhairle go foirmiúil leis na geallsealbhoirí ábhartha, cuirfidh an Ghníomhaireacht tuairim réasúnaithe ar fáil chuig an ENTSO don Ghás maidir leis an gcód líonra.

8. Féadfaidh an ENTSO don Ghás an cód líonra a leasú i bhfianaise na tuairime ón nGníomhaireacht agus é a atíolacadh don Ghníomhaireacht.

9. A luaithe a bhíonn an Ghníomhaireacht sásta go bhfuil an cód líonra i gcomhréir leis na treoirlíne réime neamhcheangailteacha ábhartha, déanfaidh an Ghníomhaireacht an cód líonra a thiolaicadh chuig an gCoimisiún, agus féadfaidh sí a mholadh go nglacfar é.

10. I gcás inar mhainnigh an ENTSO don Ghás cód líonra a fhorbairt laistigh den tréimhse a leag an Coimisiún síos faoi mhír 6, féadfaidh an Coimisiún a iarraidh ar an nGníomhaireacht dréachtchód líonra a ullmhú ar bhonn na treoirlíne réime neamhcheangailteach ábhartha. Féadfaidh an Ghníomhaireacht comhairliúchán breise a sheoladh le linn di dréacht-chód líonra a ullmhú faoin mír seo. Déanfaidh an Ghníomhaireacht dréacht-chód líonra arna ullmhú faoin mhír seo a chur faoi bhráid an Choimisiúin agus féadfaidh sí a mholadh go nglacfar é.

11. Féadfaidh an Coimisiún, ar a thionscnamh féin, cóid líonra amháin nó níos mó a ghlacadh sna réimsí a liostaítear in Airteagal 8(6) i gcás inar mhainnigh an ENTSO don Ghás cód líonra a fhorbairt nó i gcás inar mhainnigh an Ghníomhaireacht dréacht-chód líonra, dá dtagraítear i mír 10 den Airteagal seo, a fhorbairt, nó ar mholadh ón nGníomhaireacht faoi mhír 9 den Airteagal seo.

I gcás ina mbeartóidh an Coimisiún cód líonra a ghlacadh ar a thionscnamh féin, féadfaidh an Coimisiún dul i gcomhairle leis an nGníomhaireacht, leis an ENTSO don Ghás agus leis na geallsealbhoirí ábhartha uile maidir leis an dréacht-chód líonra le linn tréimhse nach lú ná dhá mhí.

(*) 18 mí tar éis don Rialachán seo teacht i bhfeidhm.

Na bearta sin, a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, glactar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(2).

12. Beidh an tAirteagal seo gan dochar do cheart an Choimisiúin treoirilínte a ghlacadh agus a leasú mar a leagtar síos in Airteagal 23.

Airteagal 7

Cóid líonra a mhodhnú

1. Maidir le dréachtmhodhnuithe ar aon chód líonra arna ghlacadh faoi Airteagal 6, féadfaidh daoine ar dóigh dóibh leas a bheith acu sa chód líonra, lena n-áirítear an ENTSO don Ghás, oibreoirí córas tarchurtha, úsáideoirí líonra agus tomhaltóirí. Féadfaidh an Ghníomhaireacht modhnuithe a mholadh freisin ar a tionscnamh féin.

2. Ina Rialacha Nós Imeachta déanfaidh an Ghníomhaireacht próisis éifeachtacha a chur ar bun maidir le measúnú agus comhairliúchán críochnúil a dhéanamh i dtaobh dréachtmhodhnuithe, lena n-áirítear comhairliúcháin leis an ENTSO don Ghás agus le húsáideoirí líonra. I ndiaidh an phróisis sin, féadfaidh an Ghníomhaireacht moltaí réasúnaithe le haghaidh modhnuithe a dhéanamh don Choimisiún, lena míneofar an chaoi a luíonn aon mholtaí den sórt sin le cuspóirí na gcód líonra a leagtar amach in Airteagal 6(2).

3. Féadfaidh an Coimisiún, agus tograí ón nGníomhaireacht a cur san áireamh aige, modhnuithe a ghlacadh ar aon chód líonra arna ghlacadh faoi Airteagal 6. Glactar na bearta sin, ar bearta iad a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(2).

4. Déanfar an breithniú ar na modhnuithe a bheartaítear faoin nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 28(2) a theorannú do na gnéithe a bhaineann leis an modhnú a bheartaítear. Tá na modhnuithe sin a bheartaítear gan dochar do mhodhnuithe eile a fhéadfaidh an Coimisiún a mholadh.

Airteagal 8

Cúraimí an ENTSO don Ghás

1. Déanfaidh an ENTSO don Ghás cóid líonra a tharraingt suas sna réimsí dá dtagraítear i mír 6 den Airteagal seo tar éis don Choimisiún iarraidh a sheoladh chuige i gcomhréir le hAirteagal 6(6).

2. Féadfaidh an ENTSO don Ghás cóid líonra a tharraingt suas sna réimsí a leagtar amach i mír 6 i gcás nach mbaineann na cóid sin leis na réimsí a chumhdaítear le hiarraidh a sheol an Coimisiún chuige. Déanfar na cóid líonra sin a thíolacadh don Ghníomhaireacht i gcomhair tuairime.

3. Déanfaidh an ENTSO don Ghás an méid seo a leanas a ghlacadh:

- (a) uirlisí comhchoiteanna d'oibriú an líonra agus pleananna comhchoiteanna taighde;
- (b) plean forbartha neamhcheangailteach 10 mbliana don líonra ('plean forbartha líonra'), lena n-áirítear ionchas Eorpach maidir le leordhóthanacht an tsoláthair;
- (c) clár oibre bliantúil;
- (d) tuarascáil bhliantúil;

(e) ionchais bliantúla an tsamhraidh agus an gheimhridh maidir le soláthar.

4. Cumhdóidh an t-ionchas Eorpach maidir le leordhóthanacht an tsoláthair dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 3 leordhóthanacht fhoriomlán chóras an gháis chun éilimh reatha ar ghás agus éilimh réamh-mheasta ar ghás a sholáthar don chéad tréimhse cúig bliana eile chomh maith leis an tréimhse idir cúig bliana agus 10 mbliana ó dháta an ionchais sin. Cuirfidh an t-ionchas Eorpach maidir le leordhóthanacht an tsoláthair leis na hionchais náisiúnta ar sholáthar a ullmhóidh gach oibreoir córais tarchurtha ar leith.

5. Is éard a bheidh sa chlár oibre bliantúil dá dtagraítear i bpointe (c) de mhír 3 liosta de na cóid theicniúla a bheidh le hullmhú agus cur síos orthu, plean maidir le comhordú ar oibriú an líonra, agus gníomhaíochtaí taighde agus forbartha, a bheidh le cur i gcrích an bhliain sin, agus féilire tascach.

6. Cumhdóidh na cóid líonra dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2 na réimsí seo a leanas, agus na saintréithe réigiúnacha speisialta á gcur san áireamh, más iomchuí:

- (a) slándáil an líonra agus rialacha iontaofachta;
- (b) rialacha maidir le nascadh leis an líonra;
- (c) rialacha rochtana do thriú páirtithe;
- (d) rialacha maidir le sonraí a mhalartú agus a shocrú;
- (e) rialacha idir-inoibritheachta;
- (f) nósanna imeachta oibríochtúla i gcás éigeandála;
- (g) rialacha maidir le leithdháileadh acmhainne agus maidir le bainistiú ar phlódú;
- (h) rialacha maidir le trádáil a bhaineann le soláthar teicniúil agus le soláthar oibríochtúil i dtaca le seirbhísí rochtana agus le comhardú an chórais;
- (i) rialacha trédhearcachta;
- (j) rialacha comhardúcháin lena n-áirítear rialacha a bhaineann le líonraí maidir le nós imeachta ainmniúcháin, rialacha maidir le muirir i leith éagthoime agus rialacha maidir le comhardú oibríochtúil idir chórais oibreoirí na gcóras tarchurtha;
- (k) rialacha maidir le struchtúir chomhchuibhithe taraifí tarchurtha; agus
- (l) éifeachtúlacht fuinnimh maidir leis na líonraí gáis.

7. Ní dhéanfar na cóid líonraí a fhorbairt ach le haghaidh saincheisteanna a bhaineann le líonraí trasteorann agus ní dhéanfaidh siad dochar do cheart na mBallstát cóid náisiúnta a bhunú le haghaidh saincheisteanna nach saincheisteanna trasteorann iad.

8. Déanfaidh an ENTSO don Ghás monatóireacht agus anailís ar chur chun feidhme na gcód líonra agus na dtreoirilínte arna nglacadh ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 6(11) agus ar an tionchar a bheidh acu ar chomhchuibhiú na rialacha is infheidhme arb éard is aidhm leo comhtháthú an mhargaidh a éascú. Tuairisceoidh an ENTSO don Ghás a thorthaí don Ghníomhaireacht agus áireofar torthaí na hanailíse sa tuarascáil bhliantúil dá dtagraítear i bpointe (d) de mhír 3 den Airteagal seo.

9. Cuirfidh an ENTSO don Ghás an fhaisnéis uile ar fáil a theastóidh ón nGníomhaireacht lena curaimí faoi Airteagal 9(1) a chomhlíonadh.

10. Uair sa dá bhliain, glacfaidh agus foilseoidh an ENTSO don Ghás plean forbartha líonra dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír (3). Aireofar sa plean forbartha líonra samhaltú an líonra chomhtháite, forbairt cásanna, ionchas Eorpach ar leordhóthanacht an tsoláthair agus measúnú ar bhuanfas an chórais.

Leis an bplean forbartha líonra, déanfar an méid seo a leanas go háirithe:

- tógfar ar na pleananna náisiúnta infheistíochta, ar na pleananna réigiúnacha infheistíochta dá dtagraítear in Airteagal 12(1) agus, más iomchuí, ar na treoirlínte do na líonraí tras-Eorpacha fuinnimh i gcomhréir le Cinneadh Uimh. 1364/2006/CE ⁽¹⁾;
- maidir le hidirnaisc thrasteorann, tógfar freisin ar riachtanais réasúnta na n-úsáideoirí éagsúla líonra agus comhtháthófar tiomantais fhadtéarma ó na hinfeisteoirí dá dtagraítear in Airteagal 14 agus in Airteagal 22 de Threoir 2009/.../CE;
- sainaitheofar aon bhearnaí infheistíochta atá ann, go mór mór a mhéid a bhaineann le hacmhainní trasteorann.

11. Arna iarraidh sin don Choimisiún, cuirfidh an ENTSO don Ghás in iúl don Choimisiún na tuairimí atá aige maidir le glacadh na dtreoirlínte dá dtagraítear in Airteagal 23.

Airteagal 9

An Ghníomhaireacht i mbun monatóireachta

1. Déanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht ar chur i gcrích na gcúraimí dá dtagraítear in Airteagal 8(1), 8(2) agus 8(3) ag an ENTSO don Ghás agus tuairisceoidh sí don Choimisiún.

Maidir leis na cóid líonra arna dtarraingt suas faoi Airteagal 8(2) agus na cóid líonra arna bhforbairt i gcomhréir le hAirteagal 6(1) go (10) ach nár ghlac an Coimisiún faoi Airteagal 6(11), déanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht ar a gcur chun feidhme ag an ENTSO don Ghás. Cuirfidh an Ghníomhaireacht tuairim cuí-réasúnaithe ar fáil don Choimisiún i gcás ina mainneoidh an ENTSO don Ghás aon chóid líonra den sórt sin a chur chun feidhme.

Déanfaidh an Ghníomhaireacht monatóireacht agus anailís ar chur chun feidhme na gcód líonra agus na dtreoirlínte arna nglacadh ag an gCoimisiún faoi mar a leagtar síos in Airteagal 6(11), agus ar an tionchar a bheidh acu ar chomhchuibhiú na rialacha is infheidhme arb éard is aidhm leo comhtháthú an mhargaidh a éascú, agus ar an neamh-idirdhealú, ar an iomaíocht éifeachtach agus ar fheidhmiú éifeachtúil an mhargaidh, agus tuairisceoidh sí don Choimisiún.

2. Déanfaidh an ENTSO don Ghás an dréachtphlean forbartha líonra agus an dréachtchlár oibre bliantúil, lena n-áirítear an fhaisnéis a bhaineann leis an bpróiseas comhairliúcháin, a chur faoi bhráid na Gníomhaireachta chun tuairim a fháil uaithe ina dtaobh.

Laistigh de thréimhse dhá mhí ón lá a bhfaighidh sí iad, cuirfidh an Ghníomhaireacht tuairim cuí-réasúnaithe ar fáil, chomh maith le moltaí don ENTSO don Ghás agus don Choimisiún i gcás ina measfaidh sí, maidir leis an dréachtchlár oibre bliantúil nó maidir leis an dréachtphlean forbartha a chuir ENTSO isteach, nach rannchuidíonn siad leis an neamh-idirdhealú, leis an iomaíocht éifeachtach, le feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh

ná le leibhéal leordhóthanach idirnasctha trasteorann a bheadh oscailte don rochtain ag an tríú páirtí.

Airteagal 10

Comhairliúcháin

1. Seolfaidh an ENTSO don Ghás próiseas comhairliúcháin forleathan, go luath agus i slí oscailte, thrédhearcach, i gcomhréir leis na rialacha nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 5(1), agus é i mbun ullmhúcháin ar na cóid líonra, ar an dréachtphlean forbartha agus ar an gclár oibre bliantúil dá dtagraítear in Airteagal 8(1), (2) agus (3), ina n-áireofar na rannpháirtithe ábhartha uile sa mhargadh agus, go háirithe, na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar na geallsealbhoirí go léir. Ba cheart go n-áireofaí sa chomhairliúchán sin freisin, na húdaráis rialúcháin náisiúnta agus na húdaráis náisiúnta eile, gnóthais soláthair agus táirgthe, custaiméirí, úsáideoirí na líonraí, oibreoirí na gcóras dáileacháin, lena n-áirítear na cumainn ábhartha tionsclaíochta, na comhlachtaí ábhartha teicniúla agus na grúpaí geallsealbhoirí ábhartha. Féachfar leis an gcomhairliúchán le tuairimí agus le tograí na bpáirtithe ábhartha uile a shainaithint le linn an phróisis cinnteoireachta.

2. Déanfar na doiciméid uile agus miontuairiscí na gcruinnithe uile a bhaineann leis na comhairliúcháin dá dtagraítear i mír 1 a fhoilsiú.

3. Sula nglacfaidh sé an clár oibre bliantúil agus na cóid líonra dá dtagraítear in Airteagal 8(1), (2) agus (3), sonróidh an ENTSO don Ghás conas a cuireadh san áireamh na barúlacha a fuarthas le linn an chomhairliúcháin. I gcás nár cuireadh san áireamh na barúlacha, sonróidh sé na fáthanna nár cuireadh.

Airteagal 11

Costais

Na costais a bhfuil baint acu le gníomhaíochtaí an ENTSO don Ghás agus dá dtagraítear in Airteagal 4 go 12, is iad oibreoirí na gcóras tarchurtha a iompróidh iad agus cuirfear san áireamh iad agus na taraifí á ríomh. Ní fhormheasfaidh na húdaráis rialúcháin na costais sin ach amháin má bhíonn siad réasúnta, comhréireach.

Airteagal 12

Comhar réigiúnach idir oibreoirí na gcóras tarchurtha

1. Bunóidh oibreoirí na gcóras tarchurtha comhar réigiúnach laistigh den ENTSO don Ghás chun rannchuidiú leis na cúraimí dá dtagraítear in Airteagal 8(1), (2) agus (3). Go háirithe, foilseoidh siad plean réigiúnach infheistíochta uair sa dá bhliain, agus féadfaidh siad cinntí infheistíochta a dhéanamh a bheidh bunaithe ar an bplean réigiúnach infheistíochta sin.

2. Cuirfidh oibreoirí na gcóras tarchurtha socruithe oibríochtúla chun cinn chun bainistiú barrmhaith ar an líonra a áirithiú, agus cuirfidh siad chun cinn forbairt malartuithe fuinnimh, agus leithdháileadh acmhainne trasteorann trí réitigh neamh-idirdhealaitheacha a bheidh bunaithe ar an margadh, agus aird chuí á tabhairt ar fhiúntas sonrach na gceant intuigthe do leithdháiltí gearrthéarmacha, agus comhtháthú na meicníochtaí comhardúcháin.

⁽¹⁾ Cinneadh Uimh. 1364/2006/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Meán Fómhair lena leagtar síos treoirlínte do ghréasáin thras-Eorpacha fuinnimh (IO L 262, 22.9.2006, lch. 1).

3. Féadfaidh an Coimisiún an limistéar geografach a chumhdófar le gach struchtúr réigiúnach comhair a shainiú, agus na struchtúir réigiúnacha comhair atá ann cheana á gcur san áireamh. Ceadófar do gach Ballstát an comhar a chur chun cinn i mbreis agus in aon limistéar geografach amháin. An beart sin, dá dtagraítear sa chéad abairt, ar beart é a cheapfar chun eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, glacfar é i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(2).

Chun na críche sin, féadfaidh an Coimisiún dul i gcomhairle leis an ENTSO don Ghás agus leis an nGníomhaireacht.

Airteagal 13

Taraifí chun rochtain a fháil ar líonraí

1. Na taraifí, nó na modheolaíochtaí a úsáidfear chun iad a ríomh, arna gcur i bhfeidhm ag oibreoirí na gcóras tarchurtha agus arna bhformheas ag na húdaráis rialúcháin de bhun Airteagal 40(6) de Threoir 2009/.../CE, chomh maith leis na taraifí arna bhfoilsiú de bhun Airteagal 31(1) den Treoir sin, beidh siad trédhearcach, cuirfidh siad san áireamh an gá atá le sláine an chórais agus le feabhas a chur ar shláine an chórais agus déanfaidh siad léiriú a thabhairt ar na costais iarbhir a thabhaítear, a mhéid a fhreagraíonn na costais sin do chostais oibreora líonra atá éifeachtúil agus atá inchomparáide ó thaobh struchtúir de, agus a mhéid atá na costais sin trédhearcach, agus cuirfidh siad san áireamh toradh iomchuí ar infheistíochtaí, agus i gcás inarb iomchuí, cuirfidh siad san áireamh an tagarmharcáil a dhéanann na húdaráis rialúcháin ar tharaifí. Na taraifí, nó na modheolaíochtaí a úsáidfear chun iad a ríomh, cuirfear i bhfeidhm ar shlí neamh-idirdhealaitheach iad.

Féadfaidh na Ballstáit a chinneadh go bhféadfar taraifí a chinneadh freisin trí shocrúithe margadh-bhunaithe amhail ceantanna, ar choinníoll go mbeidh na socruithe sin agus an t-ioncam a eascroidh astu formheasta ag an údarás rialúcháin.

Na taraifí, nó na modheolaíochtaí a úsáidfear chun iad a ríomh, éascóidh siad an trádáil éifeachtúil i ngás agus éascóidh siad an iomaíocht, agus ag am céanna seachnóidh siad crosfhóirdheontais idir úsáideoirí líonraí agus cuirfidh siad dreasachtaí ar fáil don infheistíocht agus chun an idir-inoibritheacht a chothabháil nó a chruthú do líonraí tarchurtha.

Socrófar na taraifí le haghaidh úsáideoirí líonraí go leithleach le haghaidh gach pointe iontrála ar an gcóras tarchurtha agus gach pointe scoir as. Formheasfaidh na húdaráis náisiúnta rialúcháin na meicníochtaí chun costais a leithdháileadh agus an mhodheolaíocht chun rátaí a shocrú. Áiríteoidh na Ballstáit, nach ndéanfar muirir líonra a ríomh ar bhonn conairí conartha tar éis idirthréimhse, faoi ... (*).

2. Ní chuirfear, leis na taraifí ar rochtain ar líonraí, srian ar leachtacht an mhargaidh ná ní dhéanfar saobhadh ar an trádáil thar theorainneacha córas éagsúil tarchurtha. I gcás ina cuirfeadh difríochtaí idir struchtúir taraifí nó idir mheicníochtaí comhardúcháin isteach ar an trádáil idir córais tarchurtha, agus ainneoin Airteagal 40(6) de Threoir 2009/.../CE cuirfidh oibreoirí córais tarchurtha rompu, i ndlúthchomhar leis na húdaráis náisiúnta ábhartha, an cóineasú ar struchtúir taraifí

(*) Dáta dhá bhliain tar éis don Rialachán seo teacht i bhfeidhm.

agus ar phrionsabail mhuirearúcháin a bhaint amach, lena n-áirítear iad a bhaint amach i ndáil leis an gcomhardú.

Airteagal 14

Seirbhísí rochtana do thríú páirtithe a bhaineann le hoibreoirí na gcóras tarchurtha

1. Déanfaidh oibreoirí na gcóras tarchurtha an méid seo a leanas:

- áiríteoidh siad go dtairgfídh siad seirbhísí ar bhonn neamh-idirdhealaitheach do na húsáideoirí líonra uile. Go háirithe, i gcás ina mbeidh an tseirbhís chéanna á tairiscint ag oibreoir córais tarchurtha do chustaiméirí éagsúla, déanfaidh sé amhlaidh faoi théarmaí conarthacha coibhéiseacha agus faoi choinníollacha coibhéiseacha, agus conarthaí comhchuibhithe iompair á n-úsáid aige nó cód coiteann líonra arna fhormheas ag an údarás inniúil i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 40 de Threoir 2009/.../CE;
- deanfaidh siad seirbhísí rochtana atá daingean agus in-idirbhriste ar aon a sholáthar do thríú páirtithe. Beidh léargas i bpraghas na hacmhainne in-idirbhriste ar an dóchúlacht go dtarlóidh idirbhriseadh;
- tairgfídh siad seirbhísí fadtéarmacha agus seirbhísí gearrthéarmacha d'úsáideoirí na líonraí.

2. Ní bheidh sé de thoradh ar chonarthaí iompair a síníodh agus dátaí tosaithe neamhchaighdeánacha acu nó ar giorra a ré ná ré conartha chaighdeánaigh bhliantúil iompair, go mbeidh taraifí ar airde nó ar ísle go treallach iad ná mar ba cheart agus nach léiríonn luach margaidh na seirbhíse, i gcomhréir leis an bprionsabal a leagtar síos in Airteagal 13(1).

3. I gcás inarb iomchuí, féadfar seirbhísí rochtana do thríú páirtithe a dheonú faoi réir ráthaíochtaí iomchuí ó úsáideoirí an líonra maidir le creidmheasacht na n-úsáideoirí sin. Ní fhéadfaidh na ráthaíochtaí sin a bheith ina mbacainní míchuí ar iontráil sa mhargadh agus caithfidh siad a bheith neamh-idirdhealaitheach, trédhearcach agus comhréireach.

Airteagal 15

Seirbhísí rochtana do thríú páirtithe a bhaineann le saoráidí stórála agus GNL

1. Déanfaidh gach oibreoir córais GNL agus gach oibreoir córais stórála an méid seo a leanas:

- seirbhísí a thairgeadh ar bhonn neamh-idirdhealaitheach do gach aon úsáideoir líonra a dhéanfaidh freastal ar éileamh an mhargaidh; go háirithe, i gcás ina dtairgfídh oibreoir córais GNL nó oibreoir córais stórála an tseirbhís chéanna do chustaiméirí éagsúla, déanfaidh sé amhlaidh de réir téarmaí agus coinníollacha conarthacha coibhéiseacha;
- seirbhísí a thairgeadh atá comhoiriúnach le húsáid córas iompair gáis idirnasctha agus rochtain a éascú trí chomhar leis an oibreoir córais tarchurtha; agus
- aon fhaisnéis ábhartha a phoiblíú, go háirithe sonraí maidir le húsáid agus maidir le hinfaighteacht seirbhísí, i dtréimhse ama atá comhoiriúnach leis na riachtanais réasúnta tráchtála atá ag úsáideoirí saoráidí GNL nó stórála.

2. Déanfaidh gach oibreoir córais stórála an méid seo a leanas:

- (a) seirbhísí rochtana atá daingean agus in-idirbhriste araon a sholáthar do thríú páirtithe; beidh léargas i bpraghas na hacmhainne in-idirbhriste ar an dóchúlacht le hidirbhriseadh;
- (b) seirbhísí fadtéarmacha agus seirbhísí gearrthéarmacha a thairgeadh d'úsáideoirí na saoráidí stórála;
- (c) seirbhísí cuachta agus seirbhísí díchuachta spáis stórála, in-isteacht agus in-seachadtachta a thairgeadh d'úsáideoirí na saoráidí stórála.

3. Ní bheidh sé de thoradh ar na conarthaí GNL ná ar na conarthaí saoráidí stórála go mbeidh taraifí ann ar airde go treallach iad ná mar ba cheart i gcásanna ina síneofar iad:

- (a) seachas i rith bliain gáis nádúrtha a bhfuil dátaí tosaigh neamhchaighdeánacha aici; nó
- (b) ar feadh ré is giorra ná an ré a bheadh i gceist le conradh caighdeánach GNL agus stórála ar bhonn bliantúil.

4. I gcás inarb iomchuí, féadfar seirbhísí rochtana do thríú páirtithe a dheonú, faoi réir ráthaíochtaí iomchuí ó úsáideoirí an líonra maidir le creidmheasacht na n-úsáideoirí sin. Ní bheidh ráthaíochtaí den sórt sin ina mbacainní míchuí ar iontráil sa mhargadh agus beidh siad neamh-idirdhealaitheach, trédhearcach agus comhréireach.

5. Beidh cúis mhaith, bunaithe ar shrianta teicniúla, leis na teorainneacha conarthacha ar an íosmhéid is gá d'acmhainn saoráide GNL agus d'acmhainn stórála, agus ceadóidh siad d'úsáideoirí stórála níos lú rochtain a fháil ar sheirbhísí stórála.

Airteagal 16

Prionsabail maidir le meicníochtaí do leithdháileadh acmhainne agus nósanna imeachta um bainistiú ar phlódú a bhaineann le hoibreoirí na gcóras tarchurtha

1. Déanfar an acmhainn uasta ag na pointí ábhartha uile dá dtagraítear in Airteagal 18(3) a chur ar fáil do na rannpháirtithe sa mhargadh, agus sláine an chórais agus oibriú éifeachtúil an líonra á gcur san áireamh.

2. Déanfaidh an t-oibreoir córais tarchurtha meicníochtaí neamh-idirdhealaitheacha, trédhearcacha leithdháilte acmhainne a chur chun feidhme agus foilseoidh sé iad agus déanfaidh na meicníochtaí sin an méid seo a leanas:

- (a) cuirfidh siad comharthaí iomchuí eacnamaíocha ar fáil d'úsáid éifeachtúil uasta na hacmhainne teicniúla agus éascóidh siad an infheistíocht i mbonneagar nua;
 - (b) beidh siad comhoiriúnach leis na meicníochtaí margaidh, lena n-áirítear spotmhargaí agus moil trádála, agus beidh siad solúbtha agus beidh ar a gcumas, an tráth céanna, iad féin a chur in oiriúint do na himthosca margaidh atá i mbun forbartha;
 - (c) beidh siad comhoiriúnach le córais na mBallstát um rochtain ar líonraí.
3. Cuirfidh an t-oibreoir córais tarchurtha chun feidhme nósanna imeachta neamh-idirdhealaitheacha trédhearcacha um bainistiú ar phlódú, agus foilseoidh sé iad, ar nósanna imeachta iad a bheidh bunaithe ar na prionsabail seo a leanas:

- (a) go dtairgfidh an t-oibreoir córais tarchurtha, i gcás plódaithe chonarthaigh, an acmhainn atá gan úsáid don bhunmhargadh ar bhonn lá roimh ré agus ar bhonn in-idirbhriste ar a laghad;

- (b) go mbeadh úsáideoirí líonraí ar mian leo an acmhainn chonraithe gan úsáid atá acu i dteideal í a athdhíol nó a fhóigeann ar an margadh tánaisteach. Féadfaidh Ballstát a cheangal ar úsáideoirí líonra fógra nó faisnéis a thabhairt d'oibreoir an chórais tarchurtha.

4. I gcás ina mbeidh plódú fisiceach ann, cuirfidh oibreoir an chórais tarchurtha nó na húdaráis rialúcháin, de réir mar is iomchuí, meicníochtaí neamh-idirdhealaitheacha, trédhearcacha leithdháilte acmhainne i bhfeidhm.

5. Déanfaidh oibreoirí na gcóras tarchurtha measúnú go rialta ar éileamh an mhargaidh ar infheistíocht nua. Agus infheistíochtaí nua á bpleanáil, déanfaidh oibreoirí na gcóras tarchurtha measúnú ar éileamh an mhargaidh.

Airteagal 17

Prionsabail meicníochtaí leithdháilte acmhainne agus nósanna imeachta um bainistiú ar phlódú a bhaineann le saoráidí stórála agus le saoráidí GNL

1. Cuirfear an t-uasmhéid acmhainne stórála agus an t-uasmhéid acmhainne saoráide GNL ar fáil do rannpháirtithe sa mhargadh, agus sláine agus oibriú an chórais á gcur san áireamh.

2. Déanfaidh gach oibreoir córais GNL agus gach oibreoir córais stórála meicníochtaí neamh-idirdhealaitheacha trédhearcacha leithdháilte acmhainne a chur chun feidhme agus foilseoidh sé iad, agus déanfaidh na meicníochtaí sin an méid seo a leanas:

- (a) cuirfidh siad comharthaí iomchuí eacnamaíocha ar fáil d'úsáid éifeachtúil uasta na hacmhainne agus éascóidh siad an infheistíocht i mbonneagar nua;
 - (b) beidh siad comhoiriúnach le meicníocht an mhargaidh lena n-áirítear spotmhargaí agus moil trádála, agus beidh siad solúbtha an tráth céanna, agus beidh ar a gcumas iad féin a chur in oiriúint do na himthosca margaidh atá i mbun forbartha;
 - (c) beidh siad comhoiriúnach leis na córais idirnasctha um rochtain ar líonraí.
3. Áireofar bearta i gconarthaí na saoráidí GNL agus na saoráidí stórála chun bac a chur le cnapadh acmhainne, trí na prionsabail seo a leanas a chur san áireamh, a mbeidh feidhm acu i gcás plódaithe chonarthaigh:

- (a) tairgfidh an t-oibreoir córais an acmhainn saoráide GNL agus an acmhainn stórála nach bhfuil in úsáid don bhunmhargadh; i gcás na saoráidí stórála, tarlóidh sé seo ar bhonn lá roimh ré agus ar bhonn in-idirbhriste ar a laghad;
- (b) beidh úsáideoirí saoráidí GNL agus saoráidí stórála ar mian leo a n-acmhainn chonraithe a athdhíol ar an margadh tánaisteach i dteideal déanamh amhlaidh.

Airteagal 18

Ceanglais trédhearcachta a bhaineann le hoibreoirí na gcóras tarchurtha

1. Poibleoidh oibreoir an chórais tarchurtha faisnéis mhionsonraithe maidir leis na seirbhísí a bheidh á dtairiscint aige agus maidir leis na coinníollacha ábhartha a chuirfear i bhfeidhm, i dteannta na faisnéise teicniúla is gá le go mbeidh rochtain éifeachtach ar líonraí ag úsáideoirí na líonraí.

2. Chun go n-áirítear go mbeidh taraifí trédhearcacha, oibiachtúla, neamh-idirdhealaitheacha ann agus chun go n-éascófar úsáid éifeachtúil líonra an gháis, foilseoidh oibreoirí na gcóras tarchurtha nó na húdaráis náisiúnta ábhartha faisnéis atá mionsonraithe go réasúnta agus atá mionsonraithe go leordhóthanach maidir le díorthú taraife, modheolaíocht taraife agus struchtúr taraife.

3. Maidir leis na seirbhísí a sholáthraíonn siad, poibleoidh oibreoirí na gcóras tarchurtha uile faisnéis faoi na hacmhainní teicniúla, conraithe agus faoi na hacmhainní atá ar fáil, ar bhonn uimhriúil do na pointí ábhartha uile, lena n-áirítear na pointí iontrála agus na pointí scoir, ar bhonn rialta atrátha agus ar bhealach caighdeánaithe agus furasta a úsáid.

4. Maidir le pointí ábhartha an chórais tarchurtha a gcaithfear an fhaisnéis a phoibliú maidir leo, formheasfaidh na húdaráis inniúla iad tar éis dul i gcomhairle le húsáideoirí an líonra.

5. An fhaisnéis a cheanglaítear leis an Rialachán seo a thabhairt, nochtfaidh oibreoir an chórais tarchurtha i gcónaí ar bhealach atá ciallmhar, soiléir ar dhóigh inchainníochtaithe agus inrochtana go héasca agus ar bhonn neamh-idirdhealaitheach í.

6. Poibleoidh oibreoir an chórais tarchurtha faisnéis ex-ante agus ex-post a bhaineann le soláthar agus le héileamh, bunaithe ar ainmniúcháin, réamhaisnéisí agus sreabha isteach sa chóras agus amach as an gcóras a réadaíodh. Léireoidh leibhéal mionsonraithe na faisnéise a phoibleofar an fhaisnéis atá ar fáil d'oibreoir an chórais tarchurtha.

Poibleoidh oibreoir an chórais tarchurtha na bearta a ghlacfar agus na costais a thabhófar agus an t-ioncam a ghinfeadh chun an córas a chomhardú.

Tabharfaidh na rannpháirtithe sa mhargadh lena mbaineann na sonraí dá dtagraítear san Airteagal seo d'oibreoir an chórais tarchurtha.

Airteagal 19

Ceanglais trédhearcachta a bhaineann le saoráidí stórála agus le saoráidí GNL

1. Poibleoidh gach oibreoir córais GNL agus gach oibreoir córais stórála faisnéis mhionsonraithe a bhaineann leis na seirbhísí a thairgeann sé agus leis na coinníollacha ábhartha a chuirtear i bhfeidhm, mar aon leis an bhfaisnéis theicniúil is gá d'úsáideoirí na saoráidí GNL agus na saoráidí stórála chun rochtain éifeachtach a fháil ar na saoráidí GNL agus ar na saoráidí stórála.

2. Poibleoidh gach oibreoir córais GNL agus gach oibreoir córais stórála, i leith na seirbhísí arna soláthar acu, faisnéis maidir leis an acmhainneacht stórála agus GNL atá conraithe agus atá ar fáil ar bhonn uimhriúil rialta agus atrátha agus i slí caighdeánaithe atá furasta le húsáid.

3. An fhaisnéis a cheanglaítear leis an Rialachán seo a thabhairt, nochtfaidh gach oibreoir córais GNL agus gach oibreoir córais stórála i gcónaí ar bhealach atá ciallmhar, soiléir ar dhóigh inchainníochtaithe agus inrochtana go héasca agus ar bhonn neamh-idirdhealaitheach í.

4. Poibleoidh gach oibreoir córais GNL agus córais stórála an méid gáis atá i ngach saoráid stórála nó GNL, nó i ngach ngrúpa saoráidí stórála má fhreagraíonn sé seo don chaoi a dtairgtear an rochtain d'úsáideoirí na gcóras, an t-insreabhadh agus an t-eis-sreabhadh, agus an acmhainn stórála agus GNL atá ar fáil, lena n-áirítear i gcás na saoráidí sin atá díolmhaithe ó rochtain do thrú páirtithe. Cuirfear an fhaisnéis in iúl freisin d'oibreoir an chórais tarchurtha a phoibleoidh ar leibhéal comhiomlánaithe í i gcomhair gach córais nó gach fochórais ar leith mar a shainmhínítear leis na pointí ábhartha. Déanfar an fhaisnéis a nuashonrú uair in aghaidh an lae ar a laghad.

I gcásanna inarb é úsáideoir córais stórála an t-aon úsáideoir ar shaoráid stórála, féadfaidh úsáideoir an chórais stórála iarraidh réasúnaithe a chur faoi bhráid an údaráis rialúcháin náisiúnta go ndéileálfar faoi rún leis na sonraí dá dtagraítear sa chéad fhomhír. I gcás ina ndéanfaidh an t-údarás rialúcháin amach go bhfuil cúis mhaith leis an iarraidh sin, go háirithe agus an gá á chur san áireamh atá le cothromaíocht idir leas dlísteanaigh chosaint na rún gnó, a mbeadh tionchar diúltach ag a nochtadh ar straitéis tráchtála fhoriomlán úsáideoir na stórála, agus an cuspóir atá ann margadh inmheánach iomaíoch a chruthú don ghás, féadfaidh sé a cheadú nach bpoibleoidh oibreoir an chórais stórála na sonraí dá dtagraítear sa chéad fhomhír, go ceann ré nach faide ná bliain. Beidh feidhm ag an bhfomhír seo gan dochar d'obleagáidí oibreoir an chórais tarchurtha maidir le cumarsáid agus maidir le foilsíú, seachas nuair is ionann go díreach na sonraí comhiomlánaithe agus sonraí leithleacha an chórais stórála a bhfuil formheas tugtha i leith a neamhfhoilsithe ag an údarás rialúcháin.

Airteagal 20

Taifid arna gcoimeád ag oibreoirí córais

Déanfaidh oibreoirí na gcóras tarchurtha, oibreoirí na gcóras stórála agus oibreoirí na gcóras GNL an fhaisnéis uile dá dtagraítear in Airteagal 18, in Airteagal 19 agus i gCuid 3 d'Iarscríbhinn I a choimeád ar fáil do na húdaráis, lena n-áirítear an t-údarás rialúcháin náisiúnta, an t-údarás iomaíochta náisiúnta agus an Coimisiún, go ceann tréimhse cúig bliana.

Airteagal 21

Rialacha comhardúcháin agus muirir i leith éagothroidhe

1. Leagfar amach na rialacha comhardúcháin ar bhealach cothrom, neamh-idirdhealaitheach agus beidh siad bunaithe ar chritéir oibiachtúla. Beidh léargas sna rialacha comhardúcháin ar fhíor-riachtanais an chórais, agus na hacmhainní atá ar fáil ag oibreoir an chórais tarchurtha á gcur san áireamh. Beidh na rialacha comhardúcháin bunaithe ar an margadh.

2. Chun go n-éascófar glacadh tráthúil bearta ceartaitheacha ag úsáideoirí líonraí, soláthróidh oibreoir chórais tarchurtha faisnéis leordhóthanach, thráthúil, iontaofa ar líne maidir le stádas comhardúcháin na n-úsáideoirí líonraí.

Léireoidh an fhaisnéis arna soláthar an leibhéal faisnéise atá ar fáil d'oibreoir an chórais tarchurtha agus an tréimhse shocraíochta dá ríomhtar muirir i leith éagothroidhe.

Ní ghearrfar aon táille ar sholáthar na faisnéise sin.

3. Beidh léargas ar chostais sna muirir i leith éagothroime, a oiread is féidir, agus an tráth céanna beidh dreasachtaí ann d'úsáideoirí líonraí cothroime a aimsiú idir a n-ionchur gás agus a n-aistarraingt gáis. Seachnóidh siad an trasfhóirdheontasú idir úsáideoirí líonraí agus ní chuirfidh siad bac ar iontrálaithe nua sa mhargadh.

Aon mhodheolaíocht chun muirir i leith éagothroime a ríomh chomh maith leis na taraifí deiridh, poibleoidh na húdaráis inniúla nó oibreoir an chórais tarchurtha iad, de réir mar is iomchuí.

4. Áiríteoidh na Ballstáit go ndéanfaidh oibreoirí na gcóras tarchurtha a ndícheall comhchuibhiú a aimsiú idir na réimis comhardúcháin agus sruthlíniú a dhéanamh ar struchtúir agus ar leibhéal na muirear comhardúcháin chun an trádáil sa ghás a éascú.

Airteagal 22

Trádáil i gcearta acmhainne

Glacfaidh gach oibreoir chórais tarchurtha, chórais stórála agus chórais GNL bearta réasúnta chun a cheadú go bhféadfar na cearta acmhainne a thrádáil faoi shaoirse agus chun an trádáil sin a éascú. Forbróidh gach oibreoir den sórt sin ar an mbunmhargadh conarthaí agus nósanna imeachta comhchuibhithe maidir le hiompar, saoraidí GNL agus stóráil chun an trádáil thánaisteach acmhainne a éascú agus aithneoidh siad aistriú na mbuncheart acmhainne i gcás ina dtabharfaidh úsáideoirí an chórais fógra dóibh faoi.

Tabharfar fógra do na húdaráis rialúcháin faoi na conarthaí agus faoi na nósanna imeachta comhchuibhithe agus a bhaineann le hiompar, le saoraidí GNL agus le stóráil.

Airteagal 23

Treoirlínte

1. I gcás inarb iomchuí, sonrófar an méid seo a leanas sna treoirlínte lena dtugtar an méid íosta comhchuibhiúcháin is gá chun aidhm an Rialacháin seo a bhaint amach:

(a) sonraí maidir leis na seirbhísí rochtana do thríú páirtithe, lena n-áirítear cineál, fad agus ceanglais eile na seirbhísí sin, i gcomhréir le hAirteagal 14 agus le Airteagal 15;

(b) sonraí maidir leis na prionsabail is bun leis na meicníochtaí do leithdháileadh acmhainne agus sonraí maidir le cur i bhfeidhm nósanna imeachta um bainistiú ar phlódú i gcás plódaithe chonarthaigh, i gcomhréir le hAirteagal 16 agus Airteagal 17;

(c) sonraí maidir le soláthar faisnéise agus sainmhíniú ar an bhfaisnéis theicniúil a bhfuil gá ag úsáideoirí líonraí léi chun rochtain éifeachtach a fháil ar an gcóras agus sainmhíniú ar na pointí ábhartha go léir a bhaineann le ceanglais trédhearcachta, lena n-áirítear an fhaisnéis is gá a fhoilsiú ag na pointí ábhartha go léir agus an sceideal ama a leanfar agus an fhaisnéis seo á foilsiú, i gcomhréir le hAirteagal 18 agus le Airteagal 19;

(d) sonraí maidir leis an modheolaíocht i leith taraifí i ndáil le trádáil thrasteorann sa ghás nádúrtha, i gcomhréir le hAirteagal 13;

(e) sonraí maidir leis na réimsí a liostaítear in Airteagal 8(6).

2. Tá treoirlínte maidir leis na saincheisteanna a liostaítear i bpointe (a), i bpointe (b) agus i bpointe (c) de mhír 1 leagtha amach in larscríbhinn I maidir le hoibreoirí na gcóras tarchurtha.

Féadfaidh an Coimisiún treoirlínte a ghlacadh maidir leis na saincheisteanna dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo agus leasú a dhéanamh ar na treoirlínte dá dtagraítear i bpointe (a), pointe (b) agus pointe (c) den Airteagal sin. Na bearta sin, ar bearta iad a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 28(2).

3. Beidh léargas i gcur i bhfeidhm agus i leasú na dtreoirlínte arna nglacadh de bhun an Rialacháin seo ar na difríochtaí atá idir na córais náisiúnta gáis, agus dá bhrí sin, ní bheidh gá le téarmaí ná le coinníollacha mionsonraithe aonfhoirmeacha maidir le rochtain ag tríú páirtithe ar leibhéal an Chomhphobail. Féadfar ceanglais íosta a leagan síos leis na treoirlínte, áfach, chun coinníollacha neamh-idirdhealaitheacha, trédhearcacha rochtana a bheidh le baint amach chun margadh inmheánach i ngás nádúrtha a chur i gcrích, ar ceanglais iad a fhéadfar a chur i bhfeidhm ina dhiaidh sin i bhfianaise na ndifríochtaí atá idir na córais náisiúnta gáis.

Airteagal 24

Údaráis rialúcháin

Agus a bhfreagrachtaí faoin Rialachán seo á bhfeidhmiú acu, áiríteoidh na húdaráis rialúcháin go gcomhlíonfar an Rialachán seo agus na treoirlínte arna nglacadh de bhun Airteagal 23.

I gcás inarb iomchuí, rachaidh siad i gcomhar le chéile, leis an gCoimisiún agus leis an nGníomhaireacht i gcomhlíonadh Chaibidil VIII de Threoir 2009/.../CE.

Airteagal 25

Faisnéis a chur ar fáil

Déanfaidh na Ballstáit agus na húdaráis rialúcháin an fhaisnéis go léir is gá chun críocha Airteagal 23 a chur ar fáil don Choimisiún, arna iarraidh sin.

Socróidh an Coimisiún teorainn ama réasúnta chun an fhaisnéis a chur ar fáil, agus castacht na faisnéise is gá agus an phráinn a ghabhann leis an ngás sin á gcur san áireamh.

Airteagal 26

Ceart na mBallstát foráil do bhearta níos mionsonraithe

Beidh an Rialachán seo gan dochar do chearta na mBallstát bearta a choimeád ar bun nó a thabhairt isteach ina bhfuil forálacha níos mionsonraithe ná na forálacha a leagtar amach sa Rialachán seo agus sna treoirlínte dá dtagraítear in Airteagal 23.

Airteagal 27

Pionóis

1. Leagfaidh na Ballstáit síos rialacha maidir le pionóis a bheidh infheidhme i leith sáruithe ar fhorálacha an Rialacháin seo agus glacfaidh siad na bearta uile is gá lena áirithiú go gcuirfear na forálacha sin chun feidhme. Ní mór do na pionóis dá bhforáiltear a bheith éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún maidir leis na rialacha sin, ar rialacha iad a chomhfhreagraíonn do na forálacha a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005, faoin 1 Iúil 2006, agus tabharfaidh siad fógra don Choimisiún gan mhoill maidir le haon leasú ina dhiaidh sin a dhéanfaidh difear dóibh. Tabharfaidh siad fógra don Choimisiún maidir leis na rialacha sin nach gcomhfhreagraíonn d'fhorálacha a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005 faoin ... (*) agus tabharfaidh siad fógra gan mhoill don Choimisiún maidir le haon leasú ina dhiaidh sin a dhéanfaidh difear dóibh.

2. Ní pionóis de chineál an dlí choiriúil a bheidh sna pionóis dá bhforáiltear de bhun mhír 1.

Airteagal 28

An nós imeachta coiste

1. Tabharfaidh an coiste a bunaíodh le hAirteagal 50 de Threoir 2009/.../CE cúnamh don Choimisiún.

2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1) go (4) agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Airteagal 29

Tuarascáil an Choimisiúin

Déanfaidh an Coimisiún monatóireacht ar chur chun feidhme an Rialacháin seo. Ina thuarascáil faoi Airteagal 51(6) de Threoir 2009/.../CE, déanfaidh an Coimisiún cur síos freisin ar an taithí a fuarthas agus an Rialachán seo á chur i bhfeidhm. Scrúdófar, go háirithe, leis an tuarascáil, a mhéid a d'éirigh leis an Rialachán seo coinníollacha neamh-idirdhealaitheacha agus costais-léiritheacha a áirithiú do rochtain ar an líonra do líonraí tarchurtha gáis, d'fhonn cur leis an rogha atá ag an gcustaiméir i margadh inmheánach atá ag feidhmiú go maith agus d'fhonn cur le slándáil fhadtéarmach an tsoláthair. Beidh tograí agus/nó moltaí iomchuí in éineacht leis an tuarascáil, más gá.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh i/sa ...

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

...

Airteagal 30

Maoluithe agus díolúintí

Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir leis an méid seo a leanas:

- (a) córais tarchurtha gáis nádúrtha atá suite i mBallstáit, ar feadh ré na maoluithe a deonaíodh faoi Airteagal 48 de Threoir 2009/.../CE; féadfaidh na Ballstáit ar deonaíodh maolú dóibh faoi Airteagal 48 de Threoir 2009/.../CE iarratas a chur chuig an gCoimisiún ar mhaolú sealadach ar chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, ar feadh tréimhse nach faide ná dhá bhliain ón dáta a rachaidh an maolú dá dtagraítear sa phointe seo in éag;
- (b) mórbhonneagar nua, amhail idirnascairí, saoráidí GNL agus saoráidí stórála, agus méaduithe suntasacha ar acmhainn sa bhonneagar reatha agus modhnuithe ar bhonneagar den sórt sin lenar féidir foinsí nua a fhorbairt don soláthar gáis agus dá dtagraítear in Airteagal 35(1) agus (2) de Threoir 2009/.../CE atá díolmhaithe ó fhorálacha Airteagail 9, 14, 31, 32, 33 nó Airteagal 40(6), (7) agus (8) den Treoir sin, fad atá siad díolmhaithe ó na forálacha dá dtagraítear san fhomhír seo, cé is moite d'Airteagal 19(4) den Rialachán seo; nó
- (c) córais tarchurtha gáis nádúrtha ar deonaíodh maoluithe dóibh faoi Airteagal 47 de Threoir 2009/.../CE.

Airteagal 31

Aisghairm

Aisghairfear Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005 ón ... (**). Déanfar tagairtí don Rialachán aisghairthe a fhorléiriú mar thagairtí don Rialachán seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla comhghaoil atá in Iarscríbhinn II.

Airteagal 32

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón ... (**).

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

...

(*) Dáta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo.

(**) 18 mí tar éis don Rialachán seo teacht i bhfeidhm.

IARSCRÍBHINN I

TREOIRLÍNTE MAIDIR LE

1. SEIRBHÍSÍ ROCHTANA DO THRÍÚ PÁIRTITHE A BHAINNEANN LE HOIBREOIRÍ CÓRAS TARCHURTHA

1. Cuirfidh oibreoirí córas tarchurtha seirbhísí daingne agus in-idirbhriste ar fáil síos go híostréimhse aon lae amháin.
2. Déanfar conarthaí comhchuibhithe iompair agus cóid líonra chomhchoiteanna ar bhealach a éascóidh trádáil agus athúsáid acmhainne a bheidh conraithe ag úsáideoirí líonra gan cur isteach ar scaoileadh acmhainne.
3. Forbróidh oibreoirí córas tarchurtha cóid líonra agus conarthaí comhchuibhithe tar éis comhairliúcháin mar is cóir a dhéanamh leis na húsáideoirí líonra.
4. Cuirfidh oibreoirí córas tarchurtha nósanna imeachta caighdeánaithe d'ainmniúcháin agus d'athainmniúcháin chun feidhme. Forbróidh siad córais faisnéise agus modhanna leictreonacha cumarsáide chun sonraí leordhóthanacha a chur ar fáil d'úsáideoirí líonra agus chun na hidirbhearta a shimpliú, amhail ainmniúcháin, conrú na hacmhainne agus aistriú chearta acmhainne idir úsáideoirí líonra.
5. Comhchuibheidh oibreoirí córas tarchurtha nósanna imeachta foirmiúla um iarraidh agus agaí freagartha de réir an dea-chleachtais thionsclaíoch d'fhonn na hagaí freagartha a ghiorrú a mhéid is féidir. Forálfaidh siad do chórais ar-líne, scáileán-bhunaithe d'áirithiú agus do chinntiú acmhainní, agus do nósanna imeachta d'ainmniúcháin agus d'athainmniúcháin tráth nach déanaí ná an 1 Iúil 2006 tar éis dóibh dul i gcomhairle leis na húsáideoirí ábhartha líonra.
6. Ní ghearrfaidh oibreoirí córas tarchurtha táillí ar leith ar úsáideoirí líonra as iarrataí ar fhaisnéis agus as idirbhearta a bhaineann lena gconarthaí iompair agus a chuirtear i gcrích de réir rialacha agus nósanna imeachta caighdeánacha.
7. Iarrataí ar fhaisnéis a dteastaíonn costais as an ngnách nó costais iomarcacha chucu, amhail staidéir indéantachta, féadfar táillí ar leith a ghearradh ina leith, ar an gcoinníoll gur féidir na táillí sin a mhíniú mar is cuí.
8. Comhoibreoidh oibreoirí córas tarchurtha le hoibreoirí córas tarchurtha eile chun cothabháil a líonraí faoi seach a chomhordú d'fhonn aon chur isteach ar sheirbhísí tarchurtha a íoslaghú d'úsáideoirí líonra agus d'oibreoirí córas tarchurtha i gceantair eile agus d'fhonn a áirithiú go mbeidh cothrom na féinne ann ó thaobh na mbuntáistí a bhaineann le slándáil an tsoláthair, lena n-áirítear i dtaca le hidirthurais.
9. Uair amháin sa bhliain, ar a laghad, roimh spriodcháta réamhshocraithe, foilseoidh na hoibreoirí córas tarchurtha na tréimhsí cothabhála atá beartaithe agus a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar chearta úsáideoirí líonra a thagann ó chonarthaí iompair, agus foilseoidh siad an fhaisnéis oibríochtúil chomhfhreagrach le réamhfhógra leordhóthanach. Áirítear leis seo go bhfoilseofar, ar bhonn pras neamh-idirdhealaitheach, aon athruithe a bheartaítear sna tréimhsí cothabhála atá beartaithe agus go dtabharfar fógra faoi chothabháil nach raibh beartaithe roimh ré, a luaithe a bhíonn an fhaisnéis sin ar fáil, d'oibreoir chórais tarchurtha. Le linn na dtréimhsí cothabhála, foilseoidh na hoibreoirí córas tarchurtha faisnéis a thabharfar cothrom le dáta go tráthrialta maidir le mionsonraí na cothabhála agus maidir leis an ré a cheaptar a bheidh sí ar siúl agus an tionchar a bheidh aici.
10. Coinneoidh na hoibreoirí córas tarchurtha cuntas laethúil maidir leis an gcothabháil iarbhir agus maidir leis an gcur isteach iarbhir ar shreabhadh a tharla, agus cuirfidh siad ar fáil don údarás inniúil é, arna iarraidh sin dó. Cuirfear an fhaisnéis ar fáil freisin dóibh siúd a ndearna an cur isteach difear dóibh, arna iarraidh sin dóibh.

2. PRIONSABAIL MAIDIR LE MEICNÍOCHTAÍ LEITHDHÁILTE ACMHAINNE AGUS NÓSANNA IMEACHTA BAINISTITHE AR PHLÓDÚ A BHAINNEANN LE HOIBREOIRÍ CÓRAS TARCHURTHA AGUS A gCUR I BHFEIDHM I gCÁS PLÓDAITHE CHONARTHAIGH

2.1. PRIONSABAIL MAIDIR LE MEICNÍOCHTAÍ LEITHDHÁILTE ACMHAINNE AGUS NÓSANNA IMEACHTA BAINISTITHE AR PHLÓDÚ MAIDIR LE HOIBREOIRÍ CÓRAS TARCHURTHA

1. Meicníochtaí leithdháilte acmhainne agus nósanna imeachta um bainistiú ar phlódú, éascóidh siad forbairt na hiomaíochta agus forbairt thrádáil leachtach na hacmhainne agus beidh siad comhoiriúnach le meicníochtaí margaidh lena n-áirítear spotmhargaí agus moill trádála. Beidh siad solúbtha agus beidh siad in ann iad féin a chur in oiriúint do chúinsí athraitheacha an mhargaidh.
2. Sna meicníochtaí agus sna nósanna imeachta seo, cuirfear san áireamh sláine an chórais lena mbaineann mar aon le slándáil an tsoláthair.
3. Ní bheidh na meicníochtaí agus na nósanna imeachta seo ina mbac ar iontráil rannpháirtithe nua sa mhargadh ná ní chruthóidh siad bacainní nach gá ó thaobh iontrála isteach sa margadh. Ní chuirfidh siad cosc ar rannpháirtithe sa mhargadh, lena n-áirítear iontrálaithe nua sa mhargadh agus cuideachtaí a bhfuil sciar bheag den mhargadh acu, ó dhul in iomaíocht go héifeachtach.

4. Cuirfidh na meicníochtaí agus na nósanna imeachta sin comharthaí iomchuí eacnamaíocha ar fáil d'úsáid éifeachtach uasta na hacmhainne teicniúla agus éascóidh siad an infheistíocht i mbonneagar nua.
5. Cuirfear na húsáideoirí lionra ar an eolas faoin gcineál cúinsí a d'fhéadfadh difear a dhéanamh d'infhaigtheacht a n-acmhainne conraithe. Ba cheart go léireodh an fhaisnéis maidir le hidirbhriseadh an leibhéal faisnéise a bheidh ar fáil don oibreoir córais tarchurtha.
6. I gcás ina mbeadh deacrachtaí ann chun na hoibleagáidí conarthacha maidir le seachadadh a chomhlíonadh de bharr cúiseanna a bhaineann le sláine an chórais, ba cheart go gcuirfeadh na hoibreoirí córas tarchurtha na húsáideoirí lionra ar an eolas faoi agus ba cheart dóibh díriú ar réiteach neamh-idirdhealaitheach a fháil gan mhoill.

Rachaidh na hoibreoirí córas tarchurtha i gcomhairle leis na húsáideoirí lionra maidir le nósanna imeachta sula gcuirfear chun feidhme iad agus comhaontóidh siad iad leis an údarás rialúcháin.

2.2. NÓSANNA IMEACHTA UM BAINISTIÚ AR PHLÓDÚ I gCÁS PLÓDAITHE CHONARTHAIGH

1. I gcás nach n-úsáidfear an acmhainn chonraithe, cuirfidh na hoibreoirí córas tarchurtha an acmhainn sin ar fáil, ar bhonn in-idirbhriste, ar an mbunmhargadh, trí mheán conarthaí a mbeidh réanna éagsúla acu, fad nach gcuireann an t-úsáideoir lionra an acmhainn sin ar fáil ar an margadh tánaisteach ar phraghas réasúnta.
2. An t-ioncam ón acmhainn in-idirbhriste a scaoiltear, roinnfear é de réir rialacha arna leagan síos nó arna gceadú ag an údarás ábhartha rialúcháin. Beidh na rialacha sin comhoiriúnach leis an gceanglas maidir le húsáid éifeachtach agus éifeachtúil an chórais.
3. Féadfaidh na húdaráis ábhartha rialúcháin praghas réasúnta a chinneadh don acmhainn in-idirbhriste a scaoiltear agus na cúinsí sonracha atá i gceist á gcur san áireamh acu.
4. I gcás inarb iomchuí, déanfaidh na hoibreoirí córas tarchurtha iarrachtaí réasúnta cuid, ar a laghad, den acmhainn nach n-úsáidtear a thairiscint don mhargadh mar acmhainn dhaingean.

3. SAINMHÍNIÚ NA FAISNÉISE TEICNIÚLA IS GÁ LE GO mBEIDH ÚSÁIDEOIRÍ LIONRA IN ANN ROCHTAIN ÉIFEACTACH A FHÁIL AR AN gCÓRAS, SAINMHÍNIÚ NA bPOINTÍ ÁBHARTHA UILE DO RIACHTANAI TRÉDHEARCHACHTA AGUS AN FHAISNÉIS ATÁ LE FOILSIÚ AG NA POINTÍ ÁBHARTHA UILE AGUS AN SCEIDEAL AMA AR DÁ RÉIR A FHOILSEOFAR AN FHAISNÉIS SIN

3.1. SAINMHÍNIÚ NA FAISNÉISE TEICNIÚLA IS GÁ LE GO mBEIDH ÚSÁIDEOIRÍ LÍONRA IN ANN ROCHTAIN ÉIFEACTACH A FHÁIL AR AN gCÓRAS

Foilseoidh oibreoirí córas tarchurtha an fhaisnéis seo a leanas, ar a laghad, faoina gcórais agus faoina seirbhísí:

- (a) cur síos mionsonraithe agus cuimsitheach ar na seirbhísí éagsúla a thairgtear agus ar na táillí a ghearrtar orthu;
- (b) na cineálacha éagsúla conarthaí atá ar fáil do na seirbhísí sin agus, de réir mar is infheidhme, an cód lionra agus/nó na coinníollacha caighdeánacha lena leagtar amach cearta agus freagrachtaí na n-úsáideoirí lionra ar fad, lena n-áirítear conarthaí comhchuibhithe iompair agus doiciméid ábhartha eile;
- (c) na nósanna imeachta comhchuibhithe a chuirtear i bhfeidhm agus an córas tarchurtha in úsáid, lena n-áirítear sainmhíniú na n-eochairthéarmaí;
- (d) forálacha maidir le leithdháileadh acmhainne, bainistiú plódaithe agus nósanna imeachta frithchuileála agus athúsáidte;
- (e) na rialacha is infheidhme maidir le trádáil acmhainne ar an margadh tánaisteach i leith an oibreora córas tarchurtha;
- (f) más infheidhme, na leibhéil solúbthachta agus lamhálaí a chuimsítear san iompar agus i seirbhísí eile nach ngearrtar táillí ar leithligh orthu, agus aon solúbthacht a thairgtear sa bheis air sin agus na táillí comhfheagra; agus
- (g) cur síos mionsonraithe ar chóras gáis an oibreora córais tarchurtha lena sonraítear na pointí ábhartha uile a idirnascaann a chóras agus córas oibreoirí córas tarchurtha eile agus/nó bonneagar gáis amhail gás nádúrtha leachtaithe (GNL) agus bonneagar is gá chun seirbhísí coimhdeacha a sholáthar mar a shainmhínítear iad le hAirteagal 2(14) de Threoir 2009/.../CE;
- (h) faisnéis maidir le cáilíocht an gháis agus riachtanais ó thaobh brú;
- (i) na rialacha is infheidhme maidir le nascadh leis an gcóras a oibríonn an t-oibreoir córais tarchurtha;
- (j) aon fhaisnéis, agus í á cur ar fáil go pras, maidir le hathruithe a bheartaítear nó a dhéantar ar na seirbhísí nó ar na coinníollacha, lena n-áirítear na nithe a liostaítear i bpointe (a) go pointe (i).

3.2. SAINMHÍNIÚ NA bPOINTÍ ÁBHARTHA UILE DO RIACHTANAIS TRÉDHEARCACHTA

Áireofar na pointí seo a leanas, ar a laghad, mar phointí ábhartha:

- (a) na pointí iontrála uile ar líonra atá á oibriú ag oibreoir córais tarchurtha;
- (b) na príomhphointí scoir agus na príomhlimistéir scoir a chumhdóidh ar a laghad 50 % d'acmhainn imeachta iomlán líonra de chuid oibreora córais tarchurtha ar leith, lena n-áirítear na pointí scoir nó na limistéir scoir ar fad lena gcumhdaítear níos mó ná 2 % d'acmhainne iomlán an líonra;
- (c) na pointí uile lena nasctar líonraí difriúla de chuid oibreoirí córais tarchurtha;
- (d) na pointí uile lena nasctar líonra oibreora córais tarchurtha le críochfort GNL;
- (e) na pointí fíor-riachtanacha i líonra oibreora córais tarchurtha ar leith, lena n-áirítear na pointí lena nasctar le moil gáis. Gach pointe ar móide, i bhfianaise na taithí atá faighte, go mbeidh plódú fisiciúil ann, meastar gur pointe fíor-riachtanach é;
- (f) na pointí uile lena nasctar líonra oibreora córais tarchurtha ar leith le bonneagar is gá chun seirbhísí coimhdeacha a sholáthar mar a shainmhínítear iad le hAirteagal 2(14) de Threoir 2009/.../CE.

3.3. FAISNÉIS A BHEIDH LE FOILSIÚ AG NA POINTÍ ÁBHARTHA UILE AGUS AN SCEIDEAL AMA AR DÁ RÉIR A gCAITHFEAR AN FHAISNÉIS SIN A FHOILSIÚ

- 1. Foilseoidh na hoibreoirí córas tarchurtha, ag na pointí ábhartha uile, an fhaisnéis seo a leanas maidir le staid na hacmhainne síos go dtí tréimhsí laethúla ar an Idirlíon ar bhonn tráthrialta/atrátha agus ar bhealach soláimhsithe caighdeánaithe:
 - (a) acmhainn uasta theicniúil na sreabh sa dá threo;
 - (b) an acmhainn chonraithe agus in-idirbhriste iomlán;
 - (c) an acmhainn atá ar fáil.
- 2. Foilseoidh na hoibreoirí córas tarchurtha na hacmhainní atá ar fáil, do na pointí ábhartha uile, do thréimhse 18 mí ar aghaidh, ar a laghad, agus tabharfaidh siad an fhaisnéis sin chun dáta gach mí, ar a laghad, nó níos minice ná sin má bhíonn faisnéis nua ar fáil.
- 3. Foilseoidh na hoibreoirí córas tarchurtha faisnéis, agus í á tabhairt cothrom le dáta ar bhonn laethúil, maidir le hinflaightheacht na seirbhísí gearrthréimhseacha (lá roimh ré agus seachtain roimh ré) a bheidh bunaithe, inter alia, ar ainmniúcháin, ar na ceanglais chonartha reatha agus ar réamhaisnéisí fadtréimhseacha tráthrialta maidir le hacmhainní atá ar fáil ar bhonn bliantúil, ar feadh suas le deich mbliana, do na pointí ábhartha uile.
- 4. Foilseoidh na hoibreoirí córas tarchurtha uasrátaí agus íosrátaí stairiúla úsáide acmhainne de réir na míosa agus meánsreabha bliantúla do na pointí ábhartha uile do na trí bliana dheireanacha ar bhonn atrátha.
- 5. Coinneoidh na hoibreoirí córas tarchurtha cuntas laethúil ar shreabha comhiomlánaithe iarbhrí ar feadh trí mhí, ar a laghad.
- 6. Coinneoidh na hoibreoirí córas tarchurtha taifid éifeachtacha maidir leis na conarthaí acmhainne uile agus maidir leis an uile fhaisnéis ábhartha eile i dtaca le ríomh na n-acmhainní atá ar fáil agus i dtaca le rochtain orthu agus beidh rochtain ar na taifid sin ag na húdaráis ábhartha náisiúnta chun a ndualgais a chomhlíonadh.
- 7. Cuirfidh na hoibreoirí córas tarchurtha ionstraimí soláimhsithe ar fáil chun taraifí a ríomh do na seirbhísí atá ar fáil agus chun an acmhainn atá ar fáil a sheiceáil ar-líne.
- 8. I gcás nach mbeidh na hoibreoirí córas tarchurtha in ann faisnéis a fhoilsiú i gcomhréir le mír 1, mír 3 agus mír 7, rachaidh siad i gcomhairle lena n-údaráis náisiúnta ábhartha agus bunóidh siad Plean Gníomhaíochta lena chur chun feidhme, a luaite is féidir, ach tráth nach déanaí ná an 31 Nollaig 2006.

IARSCRÍBHINN II

TÁBLA COMHGHAOIL

Rialachán (CE) Uimh.1775/2005	An Rialachán seo
Airteagal 1	Airteagal 1
Airteagal 2	Airteagal 2
—	Airteagal 3
—	Airteagal 4
—	Airteagal 5
—	Airteagal 6
—	Airteagal 7
—	Airteagal 8
—	Airteagal 9
—	Airteagal 10
—	Airteagal 11
—	Airteagal 12
Airteagal 3	Airteagal 13
Airteagal 4	Airteagal 14
—	Airteagal 15
Airteagal 5	Airteagal 16
—	Airteagal 17
Airteagal 6	Airteagal 18
—	Airteagal 19
—	Airteagal 20
Airteagal 7	Airteagal 21
Airteagal 8	Airteagal 22
Airteagal 9	Airteagal 23
Airteagal 10	Airteagal 24
Airteagal 11	Airteagal 25
Airteagal 12	Airteagal 26
Airteagal 13	Airteagal 27
Airteagal 14	Airteagal 28
Airteagal 15	Airteagal 39
Airteagal 16	Airteagal 30
—	Airteagal 31
Airteagal 17	Airteagal 32
Iarscríbhinn	Iarscríbhinn I

RÁITEAS AR CHÚISEANNA NA COMHAIRLE

I. RÉAMHRÁ

1. An 19 Meán Fómhair 2007, thíolaic an Coimisiún togra le haghaidh Rialacháin ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005 maidir le coinníollacha le haghaidh rochtain ar na líonraí tarchuradóireachta gáis nádúrtha, bunaithe ar Airteagal 95 den Chonradh, mar aon le pacáiste ina raibh ceithre cinn eile de thograí a bhain le margadh inmheánach an fhuinnimh.
2. Thug Coiste na Réigiún agus Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa a dtuairimí faoin bpacáiste iomlán an 10 ⁽¹⁾ agus an 22 Aibreán 2008 ⁽²⁾ faoi seach.
3. Ghlac Parlaimint na hEorpa a Tuairim ⁽³⁾ ar an gcéad léamh an 9 Iúil 2008, agus d'fhormheas sí 47 leasú. Níor thíolaic an Coimisiún togra modhnaithe.
4. An 9 Eanáir 2009, ghlac an Chomhairle a Comhsheasamh i gcomhréir le hAirteagal 251 den Chonradh, i bhfoirm Rialacháin athmhúnaithe.

II. CUSPÓIR AN TOGRA

5. Is cuid den tríú pacáiste maidir le margadh inmheánach an fhuinnimh é an togra, mar aon leis an Treoir maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha, an Rialachán maidir le coinníollacha le haghaidh rochtain ar an líonra um malartuithe trasteorann sa leictreachas, an Treoir a bhaineann le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa leictreachas, agus an Rialachán lena mbunaítear Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialtóirí Fuinnimh. Tá sé d'aidhm aige rannchuidiú leis an gcuspóir margadh inmheánach a bheadh ag feidhmiú go maith a bhaint amach tríd an méid seo a leanas go háirithe a thabhairt isteach:
 - forálacha a bhfuil sé d'aidhm acu comhar breise agus comhordú breise a bhunú idir oibreoirí na gcóras tarchuradóireachta, *inter alia* trí líonra Eorpach Oibreoirí na gCóras Tarchuradóireachta don Ghás (ENTSO don Ghás) a bhunú;
 - ceanglais fheabhsaithe maidir le trédhearcacht;
 - forálacha a bhfuil sé d'aidhm acu feabhas a chur ar an rochtain ar shaoráidí stórála gáis agus GNL.

III. ANAILÍS AR AN gCOMHSHEASAMH

6. Barúlacha Ginearálta

- 6.1. Mheas an Chomhairle gurbh éifeachtaí agus gur thrédhearcaí an mhaise di athmhúnlú a dhéanamh ar fhorálacha an Rialacháin, gur mhó a bheadh an Rialachán ar comhréir le Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005 agus gurbh fhusa é a léamh dá ndéanfaí amhlaidh. Agus an méid sin á dhéanamh aici, áfach, tá an togra leasaitheach ón gCoimisiún á urramú go hiomlán ag an gComhairle mar phrionsabal ginearálta, sa mhéid nár theagmhaigh sí le haon fhoráil eile nár chuid den togra ón gCoimisiún í, murar rud é go raibh gá le hathruithe de bharr na n-athruithe a rinne an Chomhairle ar an togra, nó de bharr na dtagairtí a bhí le hathrú mar go ndearnadh athuimhriú ar na hAirteagail etc. A mhéid a d'fhéad sí, lean an Chomhairle cur chuige an Choimisiúin maidir leis an gcóir cheannann chéanna a chur ar earnáil an leictreachais agus ar earnáil an gháis.

Ghlac an Coimisiún leis na hathruithe go léir a rinne an Chomhairle ar an togra uaidh.

- 6.2. Maidir leis na 47 leasú a ghlac Parlaimint na hEorpa, lean an Chomhairle an Coimisiún sa mhéid go ndearna sí an méid seo a leanas:
 - ghlac sí na seacht leasú seo a leanas go páirteach/i bprionsabal: 12, 14, 16, 19, 50, 51 agus 44; agus
 - níor ghlac sí leis na sé leasú seo a leanas: 4, 7, 13, 15, 23 agus 28, ar fhorais a bhain le substaint agus/nó le foirm.

⁽¹⁾ IO C 172, 5.7.2008, lch. 55.

⁽²⁾ IO C 211, 19.8.2008, lch. 23.

⁽³⁾ Nár foilsíodh go fóill san Iris Oifigiúil.

6.3. D'imigh an Chomhairle ón seasamh a bhí ag an gCoimisiún sa mhéid seo a leanas:

- ghlac sí trí cinn de leasuithe: leasú 40 (i bprionsabal), leasú 42 (ina éirim), agus leasú 45 (go páirteach)
- agus
- níor ghlac sí leis na 31 leasú seo a leanas: 1 — 3, 5, 6, 8 — 11, 17, 18, 49, 22, 24 — 27, 29 — 31, 47, 33 — 39, 41, 43, agus 46.

7. Barúlacha Sonracha

7.1. Maidir leis na leasuithe ó PE, nuair a d'imigh an Chomhairle ón seasamh a bhí ag an gCoimisiún:

(a) Ghlac an Chomhairle leis na leasuithe seo a leanas:

- leasú 40 i bprionsabal toisc go measann sí gur gá tagairt do 'grúpa saoráidí stórála', ach gur gá freisin coinníoll a chur isteach;
- leasú 42 in éirim de bhrí go measann sí go bhféadfadh sé, ar choinníollacha áirithe agus faoi theorainneacha áirithe, go bhféadfadh sé go gcaithfí déileáil go rúnda le sonraí a mbeadh baint acu le stóráil;
- leasú 45 go páirteach trí líon saincheistean a scriosadh a raibh sé molta ag an gCoimisiún go bhféadfaí treoirlínte a ghlacadh in leith tríd an nós imeachta coiste.

(b) Níor ghlac an Chomhairle leis na 31 leasú a liostaítear thuas (pointe 6.3.) ar na forais seo a leanas:

- (i) Baineann na leasuithe seo le forálacha nach cuid den togra ón gCoimisiún iad; níor glacadh leis na leasuithe sin ar bhonn prionsabail (féach thuas faoi 6.1): leasú 24, leasú 25, agus leasú 31.
- (ii) Níl gá leis na leasuithe seo ná níl breisluach acu, go háirithe toisc go gcumhdaítear na saincheistean sin go páirteach/go leordhóthanach i gcodanna eile den téacs: leasú 2; cumhdaítear leasú 3 go leordhóthanach le haithris 14; leasuithe 5, 6, 8, 11, 17; cumhdaítear leasú 49 le hAirt. 8(8 + 9); cumhdaítear leasú 27 go leordhóthanach le hAirt. 13(1); leasú 30; cumhdaítear leasú 33 go leordhóthanach le hAirt. 1(c); cumhdaítear leasú 34 go páirteach le hAirt. 16(5); leasú 36, leasú 37 agus leasú 38(an chéad chuid); leasú 43: cumhdaítear an prionsabal le hAirteagal 1.
- (iii) Níl na leasuithe soiléir: leasú 1 agus leasú 29.
- (iv) Tá téacs á thabhairt isteach leis an leasú nach bhfuil iomchuí, i.e. toisc go leagtar amach cúraimí agus cumhachtaí na n-údarás rialúcháin sa Treoir maidir le Gás: leasú 9, leasú 10 (ina theannta sin, rinne an Chomhairle an tAirteagal maidir le margaí miondíola a aistriú chuig an Treoir maidir le gás), 38(an dara cuid), 39, 46.
- (v) Níl na leasuithe iomchuí: leasú 26 toisc go ndéileáiltear in Airt. 13 le taraifí, seachas le rialacha maidir le rochtain; leasú 47 go sonracha toisc gur scriosadh pointe b d'Airt. 16(3).
- (vi) Tugtar isteach le hAirteagal 18 téacs nach gcomhfhreagraíonn don ról atá an Chomhairle á thabhairt don Ghníomhaireacht; níl sé iomchuí, ar chúiseanna dlí, go ndéanfaidh an Ghníomhaireacht cóid líonra a ghlacadh ná a fhormheas nó go nglacfaidh sí cinntí a mbeadh raon feidhme ginearálta leo.
- (vii) Leasú 22 toisc gur cheart do ENTSO na comhairliúcháin (Airt. 10) a dhéanamh; le hAirt. 6, cumhdaítear an comhairliúchán is gá don Ghníomhaireacht a dhéanamh.
- (viii) Níl leasú 35 iomchuí toisc go bhféadfadh rórialúchán a bheith ann dá thoradh, agus ní gá an téacs a thugtar isteach le leasú 41 maidir le feidhmiú an Rialacháin.

7.2. Maidir leis an *togra ón gCoimisiún*, thug an Chomhairle isteach modhnuithe áirithe eile (ar modhnuithe iad a bhain le substaint agus/nó le foirm); leagtar amach na príomh-mhodhnuithe thíos.

(a) *Deimhniú OCTanna*

Mheas an Chomhairle gurbh iomchuí cuid den nós imeachta a aistriú chuig an gcuid den nós imeachta deimhniúcháin lena leagtar amach ról an Choimisiúin sa nós imeachta sin ón Treoir maidir le gás go dtí Airteagal 3 nua den Rialachán seo.

(b) *Cóid líonra a bhunú agus a mhodhnú*

Mheas an Chomhairle gurbh iomchuí go leagfaí amach níos mine an nós imeachta maidir le cóid líonra a bhunú (Airt. 6) agus nós imeachta eile — ar ghiorra é- maidir le cóid líonra a mhodhnú (Airt. 7). Cuireadh na hAirteagail seo in ionad Airt. 2e den togra ón gCoimisiún. Thug an Chomhairle ról soiléir don Ghníomhaireacht ar cheart di *treoirlínte neamhcheangailteacha réime* a fhorbairt mar bhonn do na cóid líonra a chuirfidh ENTSO ar bun, na dréachtchóid líonra a athbheithniú agus modhnuithe a mholfaí do na cóid líonra a mheasúnú. Más gá, féadfaidh an Coimisiún na cóid sin a ghlacadh tríd an nós imeachta coiste chun iad a dhéanamh ceangailteach (féach freisin aithris 14).

(c) *An Mhonatóireacht a dhéanfaidh an Ghníomhaireacht*

Thug an Chomhairle isteach dhá mhír ina leagtar amach an ról a bheidh ag an nGníomhaireacht maidir le monatóireacht a dhéanamh ar chur chun feidhme na gcód líonra ag ENTSO (Airt. 9(1)(fomhír 2 + fomhír 3)).

(d) *Ceanglais trédhearcachta/rúndachta*

Mheas an Chomhairle go raibh sé tábhachtach go bhféadfaí rúndacht maidir le sonraí atá íogair ó thaobh na tráchtála a áirithiú, faoi réir fhormheas an údaráis rialúcháin (aithris 23 agus Airt. 19(4)(an dara fomhír)).

(e) *Margaí miondíola*

Mheas an Chomhairle gurbh iomchuí go ndéanfaí athdhréachtú ar an Airteagal maidir le margaí miondíola, agus i.a. an tagairt trasteorann a thógáil amach, agus í a aistriú ón Rialachán (Airt. 8a den togra ón gCoimisiún) chuig an Treoir maidir le gás (Airteagal 44 nua).

(f) *Pointí eile*

- Chuir an Chomhairle isteach arís an fhomhír dheireanach d'Airteagal 1, a eascraíonn as an Rialachán reatha gáis agus atá ag teacht le héirim an togra ón gCoimisiún.
 - Mheas an Chomhairle gurbh iomchuí an téarma 'plean *forbartha líonra*' a úsáid in ionad 'plean infheistíochta' agus gurbh iomchuí a shoiléiriú go bhfuil na pleananna seo *neamhcheangailteach* (Airt. 8(3)(a)).
 - I gcomhréir leis an bhformáid athmhúnlaith, thug an Chomhairle isteach Airteagal nua leis an ngníomh reachtach reatha (Airt. 31) a *chúlghairm*.
-

COMHSHEASAMH (CE) Uimh. 13/2009

a ghlac an Chomhairle an 16 Feabhra 2009

chun go nglacfaí Rialachán .../2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... maidir le staidreamh Comhphobail a bhaineann le trádáil eachtrach a dhéanamh le tíortha nach Ballstáit iad agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1172/95 ón gComhairle

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

(2009/C 75 E/04)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 285(1) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Bhanc Ceannais na hEorpa (¹),

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh (²),

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Tá an fhaisnéis staidrimh faoi shreafaí trádála na mBallstát le tíortha nach Ballstáit iad fíorthábhachtach do bheartais eacnamaíocha agus trádála an Chomhphobail agus chun anailís a dhéanamh ar fhorbairtí an mhargaidh maidir le hearraí ar leith. Ba cheart feabhas a chur ar thrédhearcacht an chórais staidrimh ionas go mbeidh sé in ann freagairt don timpeallachta athraitheach riaracháin, agus riachtanais nua úsáideoirí a shásamh. Ba cheart, dá bhrí sin, Rialachán nua a chur in ionad Rialachán (CE) Uimh. 1172/95 ón gComhairle an 22 Bealtaine 1995 maidir le staidreamh a bhaineann le trádáil earraí ag an gComhphobal agus a Bhallstáit le tíortha nach Ballstáit iad (³), i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 285(2) den Chonradh.
- (2) Bunaítear staidreamh maidir le trádáil eachtrach ar shonraí a fhaightear ó dhearbhuíthe custaim dá bhforáiltear i Rialachán (CEE) Uimh. 2913/92 ón gComhairle an 12 Deireadh Fómhair 1992 ag bunú Chód Custaim an Chomhphobail (⁴) (dá ngairfear 'an Cód Custaim' anseo feasta). Éilítear roinnt athruithe i ngeall ar an dul chun cinn atá á dhéanamh sa lánpháirtíocht Eorpach agus i ngeall ar na hathruithe san imreiteach custaim a thagann as, lena n-áirítear údarú amháin d'úsáid an dearbhaithe shimplithe nó an nós imeachta imreitigh áitiúil, chomh maith le himreiteach láraithe, a eascróidh as an bpróiseas reatha chun an Cód Custaim a nuachóiriú, mar a leagtar síos é i Rialachán (CE) Uimh. 450/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Aibreán 2008 (⁵), lena leagtar síos an Cód Custaim Comhphobail (an Cód Custaim Nuachóirithe) (dá ngairfear anseo feasta 'an Cód Custaim Nuachóirithe'). Fágann siad gur gá an dóigh a dtionsaítear staidreamh maidir le trádáil eachtrach a choigeartú, athbhreithniú a dhéanamh ar choincheap Bhallstát an allmhairithe nó an onnmhairithe agus foinse na sonraí a shonrú ar dhóigh níos beaichte chun staidreamh Comhphobail a thiomsú.

- (3) Féadfaidh sé nach mbeadh dearbhuithe custaim ar fáil mar thoradh ar an simpliú a dhéantar ar fhoirmiúlachtaí agus ar rialuithe custaim faoin gCód Custaim Nuachóirithe. Chun go leanfar de thiomsú iomlán a dhéanamh ar staidreamh maidir le trádáil eachtrach, ba cheart bearta a ghlacadh a áiritheoidh go gcuirfidh na hoibreoírí eacnamaíocha sin a thairbhíonn den simpliú sonraí staidrimh ar fáil.
- (4) Le Cinneadh Uimh. 70/2008/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Eanáir 2008 maidir le timpeallacht gan pháipéar i ndáil le custaim agus trádáil (⁶), bunófar córas custaim leictreonach do mhaltú na sonraí a bheidh sna dearbhuithe custaim. D'fhonn an sreabhadh fisiceach trádála in earraí idir na Ballstáit agus tíortha nach Ballstáit iad a thaifead agus d'fhonn a áirithiú go mbeidh sonraí maidir le hallmhairí agus maidir le honnmhairí ar fáil sa Bhallstát lena mbaineann, beidh gá le socruithe idir na húdaráis custaim agus na húdaráis staidrimh agus ba cheart na socruithe sin a shonrú. Áirítear leis seo rialacha maidir le maltú sonraí idir lucht riaracháin na mBallstát. Ba cheart go dtairbhíodh an córas um maltú sonraí seo, a mhéid is féidir, den bhonneagar atá bunaithe ag na húdaráis custaim.
- (5) Chun onnmhairí agus allmhairí Comhphobail a leithdháileadh ar Bhallstát ar leith, is gá sonraí a thiomsú maidir le 'Ballstát an cheann scribe', i gcás allmhairí, agus 'Ballstát an onnmhairithe iarbhír', i gcás onnmhairí. Sa mheántearma, ba cheart go ndéanfaí Ballstát an allmhairithe agus Ballstát an onnmhairithe de na Ballstáit sin, chun críocha an staidrimh maidir le trádáil eachtrach.
- (6) Chun críocha an Rialacháin seo, ba cheart earraí chun críocha trádála eachtraí a aicmiú i gcomhréir leis an Ainmníocht Chomhcheangailte a bunaíodh le Rialachán (CEE) Uimh. 2658/87 ón gComhairle an 23 Iúil 1987 maidir leis an ainmníocht taraife agus staidrimh agus maidir leis an gComhtharaif Chustaim (⁷) (dá ngairfear an 'Ainmníocht Chomhcheangailte' anseo feasta).
- (7) Chun go sásófar an gá atá ag an mBanc Ceannais Eorpach agus an gá atá ag an gCoimisiún le faisnéis faoi chion an euro i dtrádáil idirnáisiúnta earraí, ba cheart airgeadra sonraiscithe na n-onnmhairí agus na n-allmhairí a thuairisciú ar leibhéal comhiomlánaithe.
- (8) Chun críocha na hidirbheartaíochta trádála agus chun críocha na bainisteoireachta ar an margadh inmheánach, ba cheart faisnéis mhionsonraithe a thabhairt don Choimisiún maidir le cóir fhathrach na n-earraí a allmhairítear isteach sa Chomhphobal.

(¹) IO C 70, 15.3.2008, lch. 1.

(²) Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 23 Méan Fómhair 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus Comhsheasamh ón gComhairle an 16 Feabhra 2009.

(³) IO L 118, 25.5.1995, lch. 10.

(⁴) IO L 302, 19.10.1992, lch. 1.

(⁵) IO L 145, 4.6.2008, lch. 1.

(⁶) IO L 23, 26.1.2008, lch. 21.

(⁷) IO L 256, 7.9.1987, lch. 1.

- (9) Le staidreamh maidir le trádáil eachtrach, soláthraítear sonraí chun comhardú na n-íocaíochtaí agus na gcuntas náisiúnta a thiomsú. Na saintréithe a fhágann gur féidir iad a oiriúnú chun críocha chomhardú na n-íocaíochtaí, ba cheart go ndéanfaí cuid den tacar éigeantach caighdeánach sonraí díobh.
- (10) Níl staidreamh na mBallstát maidir le stórais custaim agus maidir le limistéir neamhchustaim faoi réir fhorálacha comhchuibhithe. Tá tiomsú an staidrimh seo chun críocha náisiúnta roghnach fós, áfach.
- (11) Ba cheart do na Ballstáit sonraí comhiomlánaithe bliantúla maidir le trádáil, agus iad miondealaithe de réir saintréithe gnó, a sholáthar do Eurostat, a mbeadh sé ar cheann de na húsáidí a bhainfí astu éascú a dhéanamh ar an anailís ar an gcaoi a n-oibríonn cuideachtaí Eorpacha i gcomhthéacs an domhandaithe. Bunaítear an nasc idir staidreamh maidir le gnó agus staidreamh maidir le trádáil trí shonraí atá ar fáil ar an dearbhú custaim maidir leis an allmhaireoir agus maidir leis an onnmhaireoir a chumasc le sonraí a iarrtar le Rialachán (CE) Uimh. 177/2008 ó Pharlaimint na hEorpa an 20 Feabhra 2008 lena mbunaítear creat comhchoiteann do chlár ghnó chun críocha staidrimh ⁽¹⁾.
- (12) Le Rialachán (CE) Uimh. 322/97 ón gComhairle an 17 Feabhra 1997 maidir le staidreamh Comhphobail ⁽²⁾, cuirtear creat tagartha ar fáil le haghaidh na bhforálacha a leagtar síos sa Rialachán seo. Éilíonn an leibhéal fiormhionsonraithe faisnéise maidir le trádáil in earraí, áfach, rialacha sonracha i leith rúndachta má tá an staidreamh sin le bheith ábhartha.
- (13) Rialaítear tarchur na sonraí atá faoi réir rúndachta staidrimh leis na rialacha a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 322/97 ón gComhairle agus i Rialachán (Euratom, CEE) Uimh. 1588/90 ón gComhairle an 11 Meitheamh 1990 maidir le sonraí atá faoi réir rúndachta staidrimh a tharchur chuig Oifig Staidrimh na gComhphobal Eorpach ⁽³⁾. Le bearta a ghlactar i gcomhréir leis na Rialacháin sin, áirithítear cosaint fhisiceach agus cosaint loighciúil ar shonraí rúnda agus áirithítear nach dtarlóidh aon nochtheadh neamhdhleathach ná aon úsáid chun críocha nach críocha staidrimh iad nuair a dhéantar staidreamh Comhphobail a tháirgeadh agus a scaipeadh.
- (14) Agus staidreamh Comhphobail á tháirgeadh agus á scaipeadh faoin Rialachán seo, ba cheart do na húdaráis staidrimh náisiúnta agus Comhphobail na prionsabail a chur san áireamh a leagtar amach sa Chód Cleachtais do Staidreamh Eorpach a ghlac an Coiste um an gClár Staidrimh an 24 Feabhra 2005 agus a cuireadh i gceangal leis an Moladh ón gCoimisiún an 25 Bealtaine 2005 maidir le neamhspleáchas, iontaofacht agus cuntasacht na n-údarás staidrimh náisiúnta agus Comhphobail.
- (15) Ba cheart forálacha sonracha a fhoirmliú a fhanfaidh i bhfeidhm go dtí go dtabharfar sonraí breise ar an dearbhú custaim mar thoradh ar athruithe ar an reachtaíocht chustaim agus go dtí go gceanglófar le reachtaíocht an Chomhphobail malartú sonraí custaim a dhéanamh go leictreonach.
- (16) Ó tharla nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo, eadhon an creat comhchoiteann do tháirgeadh córasach staidrimh eachtrach Comhphobail a bhunú a bhaint amach go leordhóthanach agus gur fearr dá bhrí sin de bharr fhairsinge agus iarmhairtí an Rialacháin a fhéadfar é a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta mar a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh é. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar a leagtar amach san Airteagal sin é, ní théann an Rialachán seo thar mar is gá chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (17) Na bearta is gá chun an Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart iad a ghlacadh i gcomhréir le Cinneadh 1999/468/CE ón gComhairle an 28 Meitheamh 1999 ag leagan síos na nósanna imeachta maidir le feidhmiú na gcumhachtaí cur chun feidhme arna dtabhairt don Choimisiún ⁽⁴⁾.
- (18) Ba cheart, go háirithe, go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún oiriúnú a dhéanamh ar an liosta de na nósanna imeachta custaim nó de na cóireálacha nó de na húsáidí atá faofa ag lucht custaim agus lena gcinntear onnmhaire nó allmhaire chun críocha staidrimh maidir le trádáil eachtrach; rialacha éagsúla nó rialacha sonracha a ghlacadh d'earraí nó do ghluaiseachtaí a bhfuil forálacha sonracha ag teastáil, ar chúiseanna modheolaíochta, ina leith; oiriúnú a dhéanamh ar liosta na n-earraí agus na ngluaiseachtaí a eisiatar ón staidreamh maidir le trádáil eachtrach; na sonraí staidrimh eile, de bheis ar an dearbhú custaim, a shonrú do thaifid ar onnmhairí nó ar allmhairí earraí nó gluaiseachtaí áirithe; na sonraí staidrimh a shonrú, lena n-áirítear na cóid a bheidh le húsáid; ceanglais a bhunú maidir le tiomsú staidrimh; saintréithe na samplaí a shonrú; an tréimhse tuarascála agus leibhéal an chomhiomlánaithe do thíortha comhpháirtíochta, d'earraí agus d'airgeadraí a bhunú; agus oiriúnú a dhéanamh ar an spriocdháta faoina gcaithfear staidreamh a tharchur freisin, ábhar, clúdach agus athbhreithniú ar choinníollacha do staidreamh a tarchuireadh cheana féin a bhunú; agus an spriocdháta a bhunú faoina gcaithfear staidreamh a tharchur maidir le trádáil agus é miondealaithe de réir saintréithe gnó agus de réir airgeadra shonraiscthe. Ós rud é go bhfuil raon feidhme ginearálta ag na bearta sin agus gur le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú a cheapfar iad, *inter alia*, trína fhorlíonadh le heilimintí nua neamhriachtanacha, caithfear iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá bhforáiltear in Airteagal 5a de Chinneadh 1999/468/CE,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Ábhar

Leis an Rialachán seo, bunaítear creat comhchoiteann le haghaidh staidreamh Comhphobail a sholáthar go córasach a bhaineann le trádáil earraí le tíortha nach Ballstáit iad (dá ngairfear 'staidreamh maidir le trádáil eachtrach' anseo feasta).

⁽¹⁾ IO L 61, 5.3.2008, lch. 6.

⁽²⁾ IO L 52, 22.2.1997, lch. 1.

⁽³⁾ IO L 151, 15.6.2008, lch. 1.

⁽⁴⁾ IO L 184, 17.7.1999, lch. 23.

Airteagal 2**Sainmhínithe**

Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (a) ciallaíonn ‘earraí’ gach maoin shochorraithe, lena n-áirítear leictreachas;
- (b) ciallaíonn ‘críoch staidrimh an Chomhphobail’ críoch chustaim an Chomhphobail mar a shainmhínítear sa Chód Custaim í, agus Oileán Heligoland ar chríoch Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine á chur léi;
- (c) ciallaíonn ‘údaráis náisiúnta staidrimh’ na forais náisiúnta staidrimh agus na comhlachtaí eile atá freagrach i ngach Ballstát as staidreamh maidir le trádáil eachtrach a tháirgeadh;
- (d) ciallaíonn ‘údaráis chustaim’ na ‘údaráis chustaim’ mar a shainmhínítear sa Chód Custaim iad;
- (e) ciallaíonn ‘dearbhuí custaim’ an ‘dearbhuí custaim’ mar a shainmhínítear sa Chód Custaim é;
- (f) ciallaíonn ‘cinneadh ó lucht custaim’ aon ghníomh oifigiúil de chuid na n-údarás custaim a bhaineann le dearbhuithe custaim ar glacadh leo agus a bhfuil éifeacht dhlíthiúil acu maidir le duine amháin nó níos mó.

Airteagal 3**Raon feidhme**

1. Leis an staidreamh maidir le trádáil eachtrach, déanfar taifead ar allmhairithe agus ar onnmhairithe earraí.

Déanfaidh na Ballstáit taifead ar onnmhaire i gcás ina bhfágfaidh earraí críoch staidrimh an Chomhphobail i gcomhréir le ceann de na nósanna imeachta custaim seo a leanas nó i gcomhréir le ceann de na cóireálacha nó de na húsáidí atá faofa ag lucht custaim, arna leagan síos sa Chód Custaim:

- (a) onnmhairiú;
- (b) próiseáil amach;
- (c) ath-onnmhairiú tar éis próiseála isteach nó próiseála amach faoi rialú custaim.

Déanfaidh na Ballstáit taifead ar allmhaire i gcás ina dtiocfaidh earraí isteach ar chríoch staidrimh an Chomhphobail i gcomhréir le ceann amháin de na nósanna imeachta custaim seo a leanas, a leagtar síos sa Chód Custaim:

- (a) scaoileadh le haghaidh saorchúrsaíochta;
- (b) próiseáil isteach;
- (c) próiseáil faoi rialú custaim.

2. Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, arb eilimintí iad a bhaineann le hoiriúnú a dhéanamh ar an liosta de na nósanna imeachta custaim nó de na cóireálacha nó de na húsáidí atá faofa ag lucht custaim dá dtagraítear i mír 1 d'fhonn athruithe sa Chód Custaim nó forálacha a dhíorthaíonn as coinbhinsiúin idirnáisiúnta a chur san áireamh, déanfar iad a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3).

3. Ar chúiseanna modheolaíochta, éilíonn earraí áirithe nó gluaiseachtaí áirithe forálacha sonracha. Baineann sé seo le gléasraí tionsclaíocha, le soithí agus le haerárthaí, le táirgí mara, le hearraí arna seachadadh chuig soithí agus chuig aerárthaí, le

coinsíneachtaí tuislithe, le hearraí míleata, le hearraí chuig suiteálacha amach ón gcósta nó ó shuiteálacha amach ón gcósta, le spásárthaí, le leictreachas agus le gás, agus le dramhtháirgí (dá ngairfear ‘earraí sonracha nó gluaiseachtaí sonracha’ anseo feasta).

Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, agus a bhaineann le hearraí sonracha agus le gluaiseachtaí sonracha agus le forálacha éagsúla nó le forálacha sonracha a bhfuil feidhm acu maidir leo, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3).

4. Ar chúiseanna modheolaíochta, déanfar earraí áirithe nó gluaiseachtaí áirithe a eisiáil ón staidreamh maidir le trádáil eachtrach. Baineann sé seo le hór airgeadra agus le modhanna íocaíochta ar dlíthairiscintí iad; le hearraí a mbeartaítear úsáid dóibh is úsáid de nádúr taidhleoireachta nó nádúr comhchosúil, le gluaiseacht earraí idir an Ballstát atá á n-onnmhairiú agus an Ballstát atá á n-allmhairiú agus a bhfórsaí náisiúnta armtha atá lonnaithe thar lear chomh maith le hearraí áirithe a fuair agus a dhiúscair fórsaí armtha eachtracha; le hearraí áirithe nach ábhar d'idirbhirt tráchtála iad, gluaiseachtaí seoltóirí sailtíle sula seolfar iad; le hearraí atá le deisiú agus le hearraítar éis a ndeistithe, le hearraí a bhfuil úsáid le baint go sealadach astu nó le hearraí tar éis úsáid a bhaint go sealadach astu; le hiompróirí faisnéise saincheaptha agus faisnéise íoslódaithe; agus le hearraí a ndearnadh dearbhú ó bhéal do lucht custaim ina leith fad nach sáraíonn siad tairseach staidrimh luach 1 000 EUR nó nach mó a nglanmhais ná 1 000 cileagram, nó is earraí de chineál neamhthráchtála.

Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, agus a bhaineann le hearraí nó le gluaiseachtaí a eisiáil ón staidreamh maidir le trádáil eachtrach, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3).

Airteagal 4**Foinse sonraí**

1. Is é an dearbhú custaim, lena n-áirítear leasuithe nó athruithe a d'fhéadfaí a dhéanamh ar na sonraí staidrimh mar thoradh ar chinntí arna ndéanamh ag lucht custaim agus a mbeadh baint acu leis, an fhoinse sonraí le haghaidh taifead ar allmhairiú agus ar onnmhairiú earraí dá dtagraítear in Airteagal 3(1).

2. I gcás, mar thoradh ar a thuilleadh simplithe ar fhoirmiúlachtaí agus ar rialuithe custaim de bhun Airteagal 116 den Chód Custaim Nuachóirithe, nach mbeidh taifead ar onnmhairiú earraí agus ar allmhairiú earraí ar fáil d'údaráis chustaim, déanfaidh an t-oibreoir eacnamaíoch ar deonaíodh simpliú dó na sonraí staidrimh a shainítear in Airteagal 5 den Rialachán seo a chur ar fáil.

3. Féadfaidh na Ballstáit leanúint d'úsáid foinsí eile sonraí chun a staidreamh náisiúnta a thiomnú go dtí dáta cur chun feidhme mheicniócht do mhalartú comhpháirteach sonraí trí mheán leictreonach dá dtagraítear in Airteagal 7(2).

4. I gcás earraí sonracha nó gluaiseachtaí sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(3), féadfar foinsí sonraí seachas an dearbhú custaim a úsáid.

5. Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, agus a bhaineann le sonraí a thiomsú de réir mhír 2 agus mhír 4 den Airteagal seo, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3). Leis na bearta seo tabharfar lánaírd ar an ngá atá ann córas éifeachtúil a chur ar bun, rud a dhéanadh íoslaghdú ar an ualach riaracháin ar oibreoirí eacnamaíocha agus ar chórais riaracháin.

Airteagal 5

Sonraí staidrimh:

1. Gheobhaidh na Ballstáit an tacar sonraí seo a leanas ó na taifid ar allmhairí agus ar onnmhairí dá dtagraítear in Airteagal 3(1):

- (a) an sreabhadh trádála (allmhairiú, onnmhairiú);
- (b) an tréimhse tagartha mhíosúil;
- (c) luach staidrimh na n-earraí ar theorainn náisiúnta Bhallstáit an allmhairithe nó an onnmhairithe;
- (d) an chainníocht arna sloinneadh i nglanmhais agus in aonad forlíontach más rud é go sonraítear ar an dearbhú custaim í;
- (e) an trádálaí, is é sin an t-allmhaireoir/coinsín i gcás allmhairiú agus an t-onnmhaireoir/coinsíneoir i gcás onnmhairiú;
- (f) Ballstát an allmhairithe nó an onnmhairithe, is é sin an Ballstát inar taisceadh an dearbhú custaim agus, más rud é go sonraítear ar an dearbhú custaim é:
 - (i) i gcás allmhairiú, Ballstát an cheann scríbe;
 - (ii) i gcás onnmhairiú, Ballstát an onnmhairithe iarbhir;
- (g) na tíortha comhpháirtíochta, is é sin
 - (i) i gcás allmhairí, an tír tionscnaimh agus tír an choinsínithe/an tseolta;
 - (ii) i gcás onnmhairiú, tír an cheann scríbe is deireanaí a mbeifí eolach air;
- (h) na hearraí, arb éard atá iontu, de réir na hAinmníochta Comhcheangailte:
 - (i) i gcás allmhairiú, cód earraí an fho-cheanteidil Taric;
 - (ii) i gcás onnmhairiú, cód earraí fho-cheanteidil na hAinmníochta Comhcheangailte;
- (i) an cód nós imeachta custaim a bheidh le húsáid chun an nós imeachta staidrimh a chinneadh;
- (j) cineál an idirbhirt más rud é go sonraítear ar an dearbhú custaim é;
- (k) an chóir fhabhrach ar allmhairiú, i gcás ina ndeonóidh na húdaráis chustaim é;
- (l) an t-airgeadra sonraiscthe, más rud é go sonraítear ar an dearbhú custaim é;
- (m) an chóir iompair, lena sonrófar an méid seo a leanas:
 - (i) an chóir iompair ag an teorainn;
 - (ii) an chóir iompair inmheánach;
 - (iii) an coimeádán.

2. Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, agus a bhaineann leis na foinsí dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo, lena n-áirítear na cóid a bheidh le húsáid, a shonrú tuilleadh, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3).

3. I gcás nach luafar a mhalairt agus gan dochar don reachtaíocht chustaim, beidh na sonraí sa dearbhú custaim.

4. Le haghaidh earraí sonracha nó gluaiseachtaí sonracha dá dtagraítear in Airteagal 3(3) agus sonraí arna gcur ar fáil i gcomhréir le hAirteagal 4(2), d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le tacair theoranta sonraí.

Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú trína fhorlíonadh, agus a bhaineann leis na tacair theoranta sonraí sin, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3).

Airteagal 6

Tiomsú an staidrimh maidir le trádáil eachtrach

1. Tiomsóidh na Ballstáit, i gcás gach tréimhse tagartha míosúla, staidreamh ar allmhairiú agus ar onnmhairiú earraí arna shloinneadh i luach agus i gcainníocht de réir an méid seo a leanas:

- (a) an cód earraí;
- (b) Ballstáit an allmhairithe/onnmhairithe;
- (c) na tíortha comhpháirtíochta;
- (d) an nós imeachta staidrimh;
- (e) cineál an idirbhirt;
- (f) an chóir fhabhrach i gcás allmhairiú;
- (g) an chóir iompair.

Féadfaidh an Coimisiún na forálacha cur chun feidhme maidir le tiomsú an staidrimh a chinneadh i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 11(2).

2. Déanfaidh na Ballstáit staidreamh bliantúil maidir le trádáil de réir saintréithe gnó a thiomsú, eadhon an ghníomhaíocht eacnamaíoch arna déanamh ag an bhfiontar de réir na roinne nó an leibhéil 2-dhigít d'aicmiú comhchoiteann staidrimh gníomhaíochtaí eacnamaíocha sa Chomhphobal Eorpach (NACE) agus de réir na haicme méide i dtéarmaí líon na bhfostaithe.

Tiomsófar an staidreamh trí shonraí maidir le saintréithe gnó arna dtaifeadh de réir Rialachán (CE) Uimh. 177/2008 a nascadh leis na sonraí arna dtaifeadh de réir Airteagal 5(1) den Rialachán seo maidir le hallmhairí agus maidir le honnmhairí. Chuige seo, soláthróidh na húdaráis náisiúnta custaim an uimhir sainaitheantais trádálaí ábhartha do na húdaráis náisiúnta staidrimh.

Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, trína fhorlíonadh, agus a bhaineann le nascadh na sonraí agus an staidrimh sin a bheidh le tiomsú, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3).

3. Tiomsóidh na Ballstáit, gach dara bliain, staidreamh maidir le trádáil arna mhiondealú de réir an airgeadra shonraiscthe.

Tiomsóidh na Ballstáit an staidreamh trí shampla ionadaíoch de thaifid ar allmhairí agus ar onnmhairí a úsáid, ar taifid iad as dearbhuithe custaim ina bhfuil na sonraí maidir leis an airgeadra sonraiscthe. Mura mbeidh an t-airgeadra sonraiscthe a bhaineann le honnmhairí sonraithe le fáil ar an dearbhú custaim, déanfar suirbhé chun na sonraí is gá a bhailiú.

Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, agus a bhaineann le saintréithe an tsampla, leis an tréimhse tuarascála agus le leibhéal an chomhiomláinthe do thíortha comhpháirtíochta, d'earraí agus d'airgeadraí, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3).

4. Féadfaidh na Ballstáit tiomsú staidrimh bhreise chun críocha náisiúnta a chinneadh i gcás ina mbeidh na sonraí ar fáil ar an dearbhú custaim.

5. Ní bheidh sé d'oibleagáid ar na Ballstáit staidreamh ar thrádáil eachtrach a thiomsú agus a tharchur chuig an gCoimisiún (Eurostat) maidir le sonraí staidrimh nár taifeadh fós ná nach féidir a dhéaduchtú go díreach ó sonraí eile atá ar an dearbhú custaim arna thaisceadh lena n-údarais custaim, de réir an Chóid Custaim nó de réir na dtreoracha náisiúnta. Mar sin, tá tarchur an staidrimh seo a leanas roghnach do na Ballstáit:

- (a) i gcás allmhairí, Ballstát an cheann scríbe;
- (b) i gcás onnmhairí, Ballstát an onnmhairithe iarbhír;
- (c) cineál an idirbhirt.

Airteagal 7

Malartú sonraí

1. Gan mhoill agus ar a dhéanaí le linn na míosa a leanann an mhí ar glacadh leis na dearbhuithe custaim nó a raibh siad faoi réir cinntí lucht custaim a bhain leo, gheobhaidh na húdarais staidrimh náisiúnta ó údarais custaim na taifid ar na hallmhairithe agus ar na honnmhairithe a bheidh bunaithe ar na dearbhuithe a taisceadh leis na húdarais sin.

Sna taifid beidh, ar a laghad, na sonraí staidrimh sin a liostaítear in Airteagal 5 agus atá ar fáil ar an dearbhú custaim, de réir an Chóid Custaim nó de réir na dtreoracha náisiúnta.

2. Le héifeacht ón dáta a gcuirfear meicníocht chun feidhme do mhalartú comhpháirteach sonraí trí mheán leictreonach, áiritheoidh údarais custaim go dtarchuirfear taifid ar allmhairí agus ar onnmhairí chuig údarás náisiúnta staidrimh an Bhallstáit a shonraítear mar seo a leanas ar an taifead:

- (a) Ballstát an cheann scríbe, i gcás allmhairí;
- (b) Ballstát an onnmhairithe iarbhír, i gcás onnmhairí.

Déanfar an mheicníocht do mhalartú comhpháirteach sonraí a chur chun feidhme, ar a dhéanaí, nuair a bheidh Teideal 1, Caibidil 2, Roinn 1 den Chód Custaim Nuachóirithe infheidhme.

3. Na forálacha cur chun feidhme lena gcinnfear an tarchur dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo, féadfar iad a chinneadh i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 11(2).

Airteagal 8

Staidreamh maidir le trádáil eachtrach a tharchur chuig an gCoimisiún (Eurostat)

1. Tarchuirfidh na Ballstáit an staidreamh dá dtagraítear in Airteagal 6(1) chuig an gCoimisiún (Eurostat) tráth nach déanaí ná 40 lá tar éis dheireadh gach tréimhse tagartha míosúla.

Áiritheoidh na Ballstáit go gcuimseofar sa staidreamh faisnéis maidir leis na hallmhairí uile agus maidir leis na honnmhairí uile sa tréimhse tagartha a bheidh i gceist, agus coigeartú á dhéanamh i gcás nach mbeidh taifid ar fáil.

Tarchuirfidh na Ballstáit staidreamh nuashonraithe nuair a bheidh an staidreamh a tarchuireadh cheana féin faoi réir athbhreithnithe.

Áireoidh na Ballstáit sna torthaí a tharchuirfear chuig an gCoimisiún (Eurostat) aon fhaisnéis staidrimh atá faoi rún.

Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, *inter alia* trína fhorlíonadh, agus a bhaineann le hoiriúnú ar an spriocdháta le haghaidh tarchur an staidrimh, ar an ábhar, ar chumhdach agus ar choinníollacha an athbhreithnithe i gcás staidrimh a tarchuireadh cheana féin, glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3).

2. Na bearta a cheapfar le haghaidh eilimintí neamhriachtanacha den Rialachán seo a leasú, trína fhorlíonadh, agus a bhaineann leis an spriocdháta chun staidreamh a tharchur maidir le trádáil arna mhiondealú de réir saintréithe gnó dá dtagraítear in Airteagal 6(2) agus staidreamh a tharchur arna mhiondealú de réir airgeadra shonraiscthe dá dtagraítear in Airteagal 6(3), glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta rialúcháin lena ngabhann grinnscrúdú agus dá dtagraítear in Airteagal 11(3).

3. Tarchuirfidh na Ballstáit an staidreamh i bhfoirm leictreonach, i gcomhréir le caighdeán idir-mhalartaithe. Na socruithe praiticiúla do tharchur na dtorthaí, féadfar iad a chinneadh i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 11(2).

Airteagal 9

Measúnú na cáilíochta

1. Chun críche an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na gnéithe seo a leanas den cháilíocht maidir leis an staidreamh a bheidh le tarchur:

- (a) tagraíonn 'ábharthacht' don mhéid a shásaíonn an staidreamh riachtanais reatha na n-úsáideoirí agus na riachtanais a d'fhéadfadh a bheith acu;
- (b) tagraíonn 'cruinneas' do cé chomh gar is atá na meastacháin do na fíorluachanna anaithnide;
- (c) tagraíonn 'tráthúlacht' don mhoill idir an fhaisnéis a bheidh ar fáil agus an teagmhas nó an feiniméan a ndéantar cur síos air san fhaisnéis;
- (d) tagraíonn 'poncúlacht' don mhoill idir dáta eisiúna na sonraí agus an spriocdháta faoinar cheart iad a bheith seachadta;

- (e) tagraíonn 'inrochtaineacht' agus 'soiléire' do na coinníollacha agus do na rialacha mionsonraithe trína bhféadfaidh úsáideoirí sonraí a fháil, a úsáid agus a léiriú;
- (f) tagraíonn 'inchomparáideacht' do thomhas an tionchair a bhíonn ag difríochtaí i gcoincheapa, in uirlisí tomhais agus i nósanna imeachta staidrimh fheidhmigh nuair a dhéantar staidreamh a chur i gcomparáid i limistéir gheografacha éagsúla, i bhfearainn earnálacha éagsúla nó thar am;
- (g) tagraíonn 'comhchuibheas' do cé chomh leordhóthanach is atá na sonraí lena gcomhcheangal go hiontaofa i slite éagsúla agus i gcomhair úsáidí éagsúla.
2. Cuirfidh na Ballstáit tuarascáil ar fáil don Choimisiún (Eurostat) maidir le cáilíocht an staidrimh arna tharchur gach bliain.
3. Agus na gnéithe cáilíochta a leagtar síos i mír 1 den Airteagal seo á gcur i bhfeidhm maidir leis an staidreamh a chumhdaítear leis an Rialachán seo, saeofar rialacha mionsonraithe agus struchtúr na dtuarascálacha cáilíochta i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 11(2).

Déanfaidh an Coimisiún (Eurostat) measúnú ar cháilíocht an staidrimh arna tharchur.

Airteagal 10

Scaipeadh an staidrimh maidir le trádáil eachtrach

1. Ar leibhéal an Chomhphobail, scaipfidh an Coimisiún (Eurostat) staidreamh maidir le trádáil eachtrach, arna thiomsú i gcomhréir le hAirteagal 6(1) agus arna tharchur ag na Ballstáit, de réir focheannteidil na hAinmníochta Comhcheangailte ar a laghad.
- I gcás ina n-iarrfaidh allmhaireoir nó onnmhaireoir amhlaidh, agus sa chás sin maháin, ní chinnfidh údaráis náisiúnta aon Bhallstáit cibé acu an scaipfead nó nach scaipfead an staidreamh maidir le trádáil eachtrach de chuid an Bhallstáit sin lena bhféadfaí an t-allmhaireoir nó an t-onnmhaireoir sin a shainaithint, nó cibé acu an leasófar iad sa dóigh nach ndéanfaidh a scaipeadh dochar do rúndacht an staidrimh.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh i/sa ...

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

...

2. Gan dochar do scaipeadh sonraí ar an leibhéal náisiúnta, ní scaipfidh an Coimisiún (Eurostat) sonraí mionsonraithe de réir focheannteidil Taric agus fabhar más rud é go ndéanfaí an bonn a bhaint de chosaint leas an phobail, a mhéid a bhaineann le beartais tráchtála agus beartais talmhaíochta an Chomhphobail, dá mba rud é go nochtfaí iad.

Airteagal 11

An nós imeachta coiste

1. Tabharfaidh an Coiste um staidreamh a bhaineann le trádáil earraí le tíortha nach Ballstáit iad cúnamh don Choimisiún.
2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.
- Trí mhí a bheidh sa tréimhse dá bhforáiltear in Airteagal 5(6) de Chinneadh 1999/468/CE.
3. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5a(1), (2), (3) agus (4) agus ag Airteagal 7 de Chinneadh 1999/468/CE, ag féachaint d'fhorálacha Airteagal 8 de.

Airteagal 12

Aisghairm

Aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1172/95 le héifeacht ón 1 Eanáir 2010.

Leanfaidh sé d'fheidhm a bheith aige maidir le sonraí a bhaineann leis na tréimhsí tagartha roimh an 1 Eanáir 2010.

Airteagal 13

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón 1 Eanáir 2010.

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

...

RÁITEAS AR CHÚISEANNA NA COMHAIRLE

I. RÉAMHRÁ

Chuir an Coimisiún an togra thuasluaite faoi bhráid na Comhairle an 30 Deireadh Fómhair 2007 ⁽¹⁾.

Thug Parlaimint na hEorpa a Tuairim ar an togra ar an gcéad léamh an 23 Meán Fómhair 2008, agus mhol 35 cinn de leasuithe ⁽²⁾ a dhéanamh air.

Faoi nós imeachta na comhchinnteoireachta (Airteagal 251 CCE), ghlac an Chomhairle a comhsheasamh maidir leis an dréacht-Rialachán an 16 Feabhra 2009, ag féachaint don chéad léamh a rinne an Pharlaimint air.

II. CUSPÓIR

Is é cuspóir an togra seo athbhreithniú a dhéanamh ar an gcóras reatha atá ann don staidreamh maidir le trádáil in earraí le tíortha nach Ballstáit iad (Extrastat), d'fhonn an méid seo a leanas a dhéanamh:

- an reachtaíocht a shoiléiriú, a shimpliú agus a thrédhearcú;
- an córas atá ann don staidrimh maidir leis an trádáil lasmuigh den Chomhphobal a oiriúnú do na hathruithe atá le cur ar na nósanna imeachta maidir leis an dearbhú custaim, de bhar Údaruithe Aonair a bheith á dtabhairt isteach d'úsáid an dearbhaithe simplithe nó an nós imeachta imréitigh áitiúil, agus de bharr an imréitigh láraithe faoi Chód Custaim nuachóirithe an Chomhphobail;
- laghdú a dhéanamh ar 'éifeacht Rotterdam' arb é an toradh a bhíonn uirthi:
 - (a) ró-ionadaíocht sa staidreamh maidir le trádáil eachtrach ar na Ballstáit sin a bhfuil ardleibhéal imréitigh nó onnmhairithe acu ach nach bhfuil iontu ach tíortha idirthurais, rud a théann chun aimhleas na mBallstát is ceann scribe iarbhair do na hearraí nó do na Ballstáit ar iontu a sheoltar iarbhair na hearraí agus
 - (b) tuairisciú dúbailte ar na hearraí céanna in Extrastat mar earraí neamh-Chomhphobail agus arís ina dhiaidh sin in Intrastat mar earraí Comhphobail ó BS eile, agus an scéal céanna ann, a bheag nó a mhór tráth an onnmhairithe;
- cur le hábharthacht, le cruinneas, le tráthúlacht agus le hinchomparáideacht an staidrimh maidir le trádáil eachtrach, agus córas a bhunú le measúnú cáilíochta a dhéanamh;
- tacú le nascadh an staidrimh maidir le trádáil agus an staidrimh maidir le gnó;
- freagairt do riachtanais na n-úsáideoirí trí staidreamh breise a thiomsú maidir le trádáil, agus an fhaisnéis á húsáid a bhfuil teacht uirthi sna dearbhuithe custaim;
- rialú a dhéanamh, i gcomhréir leis an gCód Cleachtais do Staidreamh Eorpach, ar an rochtain phribhléideach ar shonraí íogaire maidir le trádáil eachtrach.

Cuimsítear sa togra freisin na leasuithe sin dá bhforáiltear sa Rialachán chun slándáil agus sábháilteacht earraí a thrasnaíonn teorainneacha Comhphobail a fheabhsú, ar rialachán é a ghlac an Chomhairle agus an Pharlaimint an 13 Aibreán 2005 ⁽³⁾.

III. ANAILÍS AR AN gCOMHSHEASAMH

1. Ginearálta

Ina comhsheasamh, chuir an Chomhairle san áireamh formhór mór na leasuithe ón bParlaimint agus ghlac sí téacs a bhfuil an-chosúlacht aici leis an seasamh a bhí ag an bParlaimint ar an gcéad léamh. Tagann an Chomhairle go hiomlán le cuspóir an togra, is é sin an reachtaíocht a shimpliú, an córas staidrimh maidir le trádáil lasmuigh den Chomhphobal a chur in oiriúint do na hathruithe atá le tabhairt isteach ar an reachtaíocht chustaim agus ar na nósanna imeachta custaim agus 'éifeacht Rotterdam' a laghdú. Tar éis don Chomhairle mionscrúdú a dhéanamh ar an togra le linn Uachtaránacht SI agus le linn Uachtaránacht FR, agus i bhfianaise na n-impleachtaí praiticiúla atá ag cur chun feidhme an Chóid Custaim Nuachóirithe do na riaracháin náisiúnta, don Choimisiún agus don trádáil, rinne an Chomhairle roinnt athruithe, ar athruithe teicniúla den chuid is mó iad, agus a dtugtar léargas ginearálta orthu i roinn 3.

⁽¹⁾ IO L 145, 4.6.2008, lch. 1.

⁽²⁾ Bhí 8 gcinn de leasuithe (Uimh. 1-4, 8, 16, 17 agus 19) ann nár bhain leis na leaganacha teanga uile agus dá bhrí sin níor cuireadh chun vóta iad.

⁽³⁾ Rialachán (CE) Uimh. 648/2005 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Aibreán 2005 lena leasaítear Rialachán ón gComhairle (CEE) Uimh. 2913/92 lena mbunaítear an Cód Custaim Comhphobail (IO L 117, 4.5.2005, lch. 13).

2. Leasuithe PE

2.1. *Leasuithe a chuir an Chomhairle san áireamh*

Ghlac Parlaimint na hEorpa 27 leasú ⁽¹⁾ ar an togra, agus tá 24 díobh seo á gcur san áireamh, go hiomlán nó go páirteach, sa chomhsheasamh ón gComhairle. Is iad seo a leanas na leasuithe sin: 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12 (go páirteach), 13, 14 (go páirteach), 15 (go páirteach), 20, 21 (go páirteach), 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32 (go páirteach) 33, 34 agus 35.

2.2. *Leasuithe nár chuir an Chomhairle san áireamh nó nár chuir sí san áireamh ach go páirteach*

Leasú 12

Cuireadh san áireamh go páirteach an leasú seo, cé gur cuireadh foclaíocht níos beaichte air a mheasann an Chomhairle atá níos iomchuí, maidir leis an eisceacht do dhearbhuirthe earraí ó bhéal.

Leasú 14

Cuireadh san áireamh go páirteach an leasú seo. I dtaca leis an bhforáil maidir le bearta cur chun feidhme (mír 5 nua i dtéacs na Comhairle), measann an Chomhairle gur chóir go mbainfeadh na cumhachtaí cur chun feidhme le bailiú sonraí i míreanna (nua) agus i mír 4: sonrú foinsí sonraí seachas an dearbhú custaim, agus freisin sonraí staidrimh a chuireann an t-oibreoir ar fáil agus a thairbhíonn de shimpliú breise ar fhoirmiúlachtaí agus rialú custaim. Ina theannta sin, leag an Chomhairle béim ar an ngá atá le córas éifeachtach a chur ar bun lena ndéanfaí íoslaghú ar an ualach riaracháin.

Leasú 15

Féadfaidh an Chomhairle an leasú seo a chur san áireamh go páirteach. Féadfaidh na Ballstáit leanúint de leas a bhaint as foinsí eile sonraí chun a sonraí náisiúnta a thiomsú go dtí an dáta a ndéanfar an mheicníocht do mhalartú comhpháirteach sonraí a chur chun feidhme. Athraíodh an tagairt do mhír 3 d'Airteagal 7 chuig tagairt do mhír 2 d'Airteagal 7.

Leasú 18

Measann an Chomhairle go mbeadh sé níos iomchuí foclaíocht níos cruinne a bheith ann (féach roinn 3).

Leasú 21

Measann an Chomhairle go bhféadfadh gá a bheith le tacair theoranta sonraí le haghaidh sonraí a chuirfear ar fáil de réir Airteagal 4(2) (i dtéacs an chomhsheasaimh).

Leasú 26

Measann an Chomhairle gur chóir, le héifeacht ón dáta a ndéanfar an mheicníocht do mhalartú comhpháirteach sonraí trí mheán leictreonach a chur chun feidhme, taifid ar allmhairí agus ar onnmhairí a tharchur chuig údarás náisiúnta staidrimh an Bhallstáit a shonraítear ar an taifead mar Bhallstát an cheann scríbe, i gcás allmhairí, nó mar Bhallstát an onnmhairithe iarbhír, i gcás onnmhairí.

Leasú 27

Níor chuir an Chomhairle san áireamh an leasú seo ach d'fhoráil sí do réiteach eile faoi Airteagal 4(2) (i dtéacs an chomhsheasaimh — féach roinn 3).

Leasú 32

Chuir an Chomhairle an leasú seo san áireamh go páirteach, ach chuir sí mionathrú ar an bhfoclaíocht ('de réir fho-cheanntaidil Taric agus fabhar').

3. Eilimintí nua a chuir an Chomhairle isteach

Tugann an roinn seo léargas ginearálta ar na príomheilimintí a chuir an Chomhairle isteach ina comhsheasamh, chomh maith leis na leasuithe PE a cuireadh san áireamh. Fághtar ar leataobh, d'aon ghnó, sa léargas seo, na heilimintí nua sin nach bhfuil iontu ach eilimintí teicniúla nó eilimintí a bhaineann leis an dréachtú.

⁽¹⁾ Féach fonóta 2.

Ba cheart a thabhairt faoi deara freisin go ndearnadh athstruchtúrú ar an togra agus athuimhriú ina dhiaidh sin ar na haithrisí agus ar na míreanna i roinnt Airteagal, de bharr na n-athruithe a chuir an Chomhairle isteach.

3.1. *Aithris 3*

Mínítear leis an aithris seo go bhféadfadh sé nach mbeadh dearbhuithe custaim ar fáil, de bharr go ndéantar éascuithe d'oibreoirí a thabhairt isteach faoin gCód Custaim Nuachóirithe, i bhfoirm simpliúchán ar fhoirmiúlachtaí agus ar rialuithe custaim; i gcás inar foinse sonraí staidrimh maidir le trádáil eachtrach iad na dearbhuithe sin, caithfear bearta a leagan síos leis an Rialachán lena n-áiríteofar go ndéanfaidh na hoibreoirí a ndeonófar éascuithe dóibh sonraí a chur ar fáil.

3.2. *Aithris 4*

Déantar tagairt leis an aithris seo don Treoir 'r-chustaim' ar ar a bonn atá córas custaim leictreonach á chur ar bun chun sonraí dearbhuithe custaim a mhalartú. Tá sé beartaithe go mbainfidh an córas malartaithe sonraí a úsáidfear don staidreamh tairbhe a mhéid is féidir as an mbonneagar arna bhunú ag na húdaráis Chustaim.

3.3. *Airteagal 4(2)*

Leagtar síos leis an mír seo an prionsabal gur cheart, maidir leis na hoibreoirí ar deonaíodh éascuithe dóibh, arb éascuithe iad a bhféadfadh sé tarlú dá mbarr nach mbeadh teacht ar na dearbhuithe custaim ná ar na sonraí staidrimh a bhaineann leo, gur cheart dóibh na sonraí staidrimh sin a chur ar fáil.

3.4. *Airteagal 4(5)*

Tá abairt curtha isteach ag an gComhairle d'fhonn a chinntiú go ndéanfar íoslaghdú ar an ualach riaracháin ar an trádáil agus ar riaracháin a leanfaidh ón bpróiseas bailithe sonraí.

3.5. *Airteagal 5(4)*

Tá tagairt curtha isteach ag an gComhairle do na sonraí a chuirfear ar fáil faoi Airteagal 4(2).

3.6. *Airteagal 7(2)*

Níor chuir an Chomhairle leasú PE Uimh. 26 san áireamh ina comhsheasamh (mar a mhínítear faoi Roinn 2) toisc go measann sí gur chóir do na húdaráis chustaim na sonraí a tharchur chuig údarás náisiúnta staidrimh an Bhallstáit (Ballstát an cheann scribe nó Ballstát an onnmhairithe iarbhair) ón dáta a ndéanfar an mheicníocht do mhalartú comhpháirteach sonraí trí mheán leictreonach a chur chun feidhme. Fairis sin, measann an Chomhairle gur cheart an mheicníocht sin a chur chun feidhme ar a dhéanaí nuair a bheidh an roinn ábhartha den Chód Custaim Nuachóirithe infheidhme.

IV. CONCLÚID

Measann an Chomhairle maidir lena comhsheasamh, a eascraíonn as mionscrúdú a rinneadh ar an togra le linn dhá Uachtaránacht agus a bhfuil lántacaíocht aige ón gCoimisiún, go bhfuil sé ag teacht go huile agus go hiomlán le cuspóirí an togra.

Anuas air sin, tá an formhór mór de leasuithe na Parlaiminte á gcur san áireamh sa chomhsheasamh.

Freagraíonn na heilimintí nua a chuir an Chomhairle isteach don ghá atá leis an téacs a chur in oiriúint do chora praiticiúla agus teicniúla agus cothromaíocht níos fearr a aimsiú idir ceanglais na riarachán náisiúnta agus na héascuithe custaim a thugtar don trádáil.

COMHSHEASAMH (CE) Uimh. 14/2009

a ghlac an Chomhairle an 16 Feabhra 2009

chun go nglacfaí Rialachán .../2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ... lena mbunaítear Grúpa na Rialálaithe Eorpacha Teileachumarsáide (GERT)

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

(2009/C 75 E/05)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, agus go háirithe d'Airteagal 95 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún ⁽²⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 251 den Chonradh ⁽³⁾,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) I ndáil le Treoir 2002/21/EC ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Márta 2002 maidir le comhchreat rialála i gcomhair líonraí agus seirbhísí cumarsáide leictreonaí (an Treoir Réime) ⁽⁴⁾, Treoir 2002/19/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Márta 2002 maidir le rochtain ar líonraí cumarsáide leictreonaí agus ar shaoráidí comhlachaithe, agus maidir le hidirnasca a bheith eatarthu (an Treoir um Rochtain) ⁽⁵⁾, Treoir 2002/20/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Márta 2002 maidir le húdará líonraí agus seirbhísí cumarsáide leictreonaí (an Treoir um Údará) ⁽⁶⁾, Treoir 2002/22/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Márta 2002 maidir le seirbhís uilíoch agus cearta úsáideoirí i dtaca le líonraí agus le seirbhísí cumarsáide leictreonaí (an Treoir um Sheirbhís Uilíoch) ⁽⁷⁾ agus Treoir 2002/58/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Iúil 2002 maidir le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le cosaint príobháideachais san earnáil cumarsáide leictreonaí (an Treoir um phríobháideachas agus um chumarsáid leictreonach) ⁽⁸⁾ (dá ngairtear go léir le chéile 'an Treoir Réime agus na Treoracha Sonracha'), tá sé d'aidhm acu

margadh inmheánach don chumarsáid leictreonach a chruthú sa Chomhphobail agus leibhéal ard infheistíochta, nuálaíochta agus cosanta tomhaltóirí a áirithiú trí iomaíocht neartaithe.

- (2) Is gá creat rialála an AE a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach sna Ballstáit go léir má táthar le forbairt rathúil a dhéanamh ar mhargadh inmheánach do líonraí cumarsáide leictreonaí agus do sheirbhísí cumarsáide leictreonaí. Le creat rialála an AE, leagtar síos na cuspóirí a bheidh le baint amach agus soláthraítear creat don ghníomhaíocht a bheidh le déanamh ag na húdaráis náisiúnta rialála (ÚNRanna) agus, ag an am céanna, tugann sé solúbthacht dóibh i réimsí áirithe leis na rialacha a chur i bhfeidhm i bhfianaise na gcoinníollacha náisiúnta.
- (3) I bhfianaise an ghá atá lena áirithiú go ndéanfar cleachtais comhsheasmhach rialála a fhorbairt agus go ndéanfar creat rialála an AE a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach, bhunaigh an Coimisiún, de bhun Chinneadh 2002/627/CE ón gComhairle an 29 Iúil 2002 lena mbunaítear an Grúpa Rialálaithe Eorpacha do Líonraí agus Seirbhísí Cumarsáide Leictreonaí, Grúpa na Rialálaithe Eorpacha (GRE) ⁽⁹⁾ le comhairle a chur ar an gCoimisiún agus le cúnamh a thabhairt dó agus an margadh inmheánach á fhorbairt agus, ar bhealach níos ginearálta, le seirbhís a sholáthar don idirphlé idir na ÚNRanna agus an Coimisiún.
- (4) Rannchuidigh GRE chun dul i dtreo cleachtais chomhsheasmhaigh rialála tríd an gcomhar idir na ÚNRanna agus idir na ÚNRanna agus an Coimisiún a éascú. Bhí rath ar an gcur chuige sin a d'fhéach leis an gcomhsheasmhacht a fhorbairt idir na ÚNRanna trí fhaisnéis a mhalartú agus trí eolas a mhalartú maidir leis an taithí phraiticiúil a fuarthas sa tréimhse ghairid a caitheadh ó glacadh an cur chuige sin. Caithfidh comhar agus comhordú leanúnach, treisithe a bheith ann idir na ÚNR má táthar le tuilleadh forbartha a dhéanamh ar an margadh inmheánach i líonraí agus i seirbhísí cumarsáide leictreonaí.
- (5) Chuige sin, caithfear GRE a neartú agus aitheantas a thabhairt dó i gcreat rialála an AE, mar Ghrúpa na Rialálaithe Eorpacha Teileachumarsáide (GERT). Níor cheart go mbeadh GERT ina ghníomhaireacht Chomhphobail ná níor cheart go mbeadh pearsantacht dhlítheanach aige. Ba cheart go ngabfadh GERT ionad GRE, go gcuirfeadh sé saineolas ar fáil agus go gcothódh sé muinín, de bhua a neamhspleáchais, de bhua cháilíochta a chuid comhairle agus a chuid faisnéise, de bharr thrédhearcacht a nósanna imeachta agus a mhodhanna oibríochta agus de bharr a dhíograis a bheidh sé agus a chúraimí á gcur i gcrích aige.

⁽¹⁾ IO C 224, 30.8.2008, lch. 50.

⁽²⁾ IO C 257, 9.10.2008, lch. 51.

⁽³⁾ Tuairim ó Pharlaimint na hEorpa an 24 Meán Fómhair 2008 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil). Comhsheasamh ón gComhairle an 16 Feabhra 2009 agus Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an ...

⁽⁴⁾ IO L 108, 24.4.2002, lch. 33.

⁽⁵⁾ IO L 108, 24.4.2002, lch. 7.

⁽⁶⁾ IO L 108, 24.4.2002, lch. 21.

⁽⁷⁾ IO L 108, 24.4.2002, lch. 51.

⁽⁸⁾ IO L 201, 31.7.2002, lch. 37.

⁽⁹⁾ IO L 200, 30.7.2002, lch. 38.

- (6) Ba cheart don GERT, trí shaineolas a chur le chéile, cúnamh a thabhairt do na ÚNRanna, agus níor cheart go ngabhfaidh sé ionad na bhfeidhmeanna atá acu faoi láthair ná go ndéanfaí dúbláil ar an obair atá á déanamh faoi láthair, agus ba cheart dó cúnamh a thabhairt don Choimisiún lena fhreagrachtaí a chomhall.
- (7) Ba cheart don GERT leanúint le hobair GRE, agus an comhar idir na ÚNRanna a fhorbairt, chomh maith leis an gcomhar idir na ÚNRanna agus an Coimisiún, ionas go n-áirítear go ndéanfar creat rialála an AE do líonraí agus do sheirbhísí cumarsáide leictreonaí a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach sna Ballstáit uile, agus go rannchuideofar le forbairt an mhargaidh inmheánaigh ar an gcaoi sin.
- (8) Ba cheart don GERT feidhmiú freisin mar chomhlacht machnaimh, díospóireachta agus comhairle do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle agus don Choimisiún i réimse na cumarsáide leictreonaí. Ba cheart don GERT dá réir sin comhairle a chur ar Pharlaimint na hEorpa, ar an gComhairle agus ar an gCoimisiún, arna iarraidh sin dóibh, nó ar a thionscnamh féin.
- (9) Ba cheart go ndéanfaí, in obair GERT ar an rialáil ex-ante ar mhargaí na cumarsáide leictreonaí, go háirithe i gcomhthéacs phróiseas na hanailíse margaidh. Ba cheart don GERT a chúraimí a chur i gcrích i gcomhar leis na grúpaí agus leis na coistí atá ann cheana féin, agus gan dochar dá ról, ar grúpaí agus coistí iad amhail an Coiste Cumarsáide, a bunaíodh faoi Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime), an Coiste um Raidispeictream a bunaíodh faoi Chinneadh Uimh. 676/2002/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Márta 2002 maidir le creat rialála i gcomhair an bheartais maidir le Raidispeictream sa Chomhphobal Eorpach (an Cinneadh maidir le Raidispeictream) ⁽¹⁾, an Grúpa um an mBeartas Raidispeictream a bunaíodh faoi Chinneadh 2002/622/CE ón gCoimisiún an 26 Iúil 2002 lena mbunaítear Grúpa um an mBeartas Raidispeictream ⁽²⁾, agus an Coiste Teagmhála, a bunaíodh faoi Threoir 97/36/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Meitheamh 1997 lena leasaítear Treoir 89/552/CEE maidir le comhordú forálacha áirithe arna leagan síos le dlí, le rialachán nó le gníomhaíocht riaracháin i mBallstáit maidir le tabhairt faoi ghníomhaíochtaí chraoltóireacht teilifíse ⁽³⁾.
- (10) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an ghnímh atá molta, eadhon cleachtais chomhsheasmhacha rialála a fhorbairt tuilleadh trí chomhar treisithe agus trí chomhordú treisithe idir ÚNRanna, agus idir ÚNRanna agus an Coimisiún, *inter alia*, trí mhalartú faisnéise d'fhonn an margadh inmheánach i líonraí agus i seirbhísí cumarsáide leictreonaí a fhorbairt tuilleadh, a bhaint amach go leordhóthanach i bhfianaise raon uile-AE an Rialacháin seo, agus gur fearr, dá bhrí sin, is féidir iad a bhaint amach ar leibhéal an Chomhphobail, féadfaidh an Comhphobal bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta, a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a bhaint amach,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

Ábhar, raon feidhme agus cúraimí

Airteagal 1

Ábhar, raon feidhme agus cuspóirí

1. Bunaítear grúpa comhairleach de chuid na n-údarás náisiúnta rialála (ÚNR) maidir le líonraí agus seirbhísí cumarsáide leictreonaí, dá ngairtear Grúpa na Rialálaithe Eorpacha Teileachumarsáide (GERT).
2. Gníomhóidh GERT faoi chuimsiú Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime), agus Threoracha 2002/19/CE, 2002/20/CE, 2002/21/CE, 2002/22/CE agus 2002/58/CE (na Treoracha Sonracha), eadhon maidir le ceisteanna a bhaineann le rialáil eacnamaíoch ar mhargaí na cumarsáide leictreonaí.
3. Cuirfidh GERT a chúraimí i gcrích go neamhspleách, go neamhchlaon agus go trédhearcach. Ina ghníomhaíochtaí go léir, rachaidh GERT i mbun na gculpóirí céanna leis na ÚNR a leagtar amach in Airteagal 8 de Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime). Go háirithe, cuirfidh GERT le forbairt agus le feidhmiú níos fearr an mhargaidh inmheánaigh do líonraí cumarsáide leictreonaí agus do sheirbhísí cumarsáide leictreonaí, trí iarracht a dhéanamh cur i bhfeidhm comhsheasmhach chreat rialála an AE don chumarsáid leictreonach a áirithiú.
4. Cuirfidh GERT chun cinn an comhar idir na ÚNRanna agus idir na ÚNRanna agus an Coimisiún, agus cuirfidh sé comhairle ar Pharlaimint na hEorpa, ar an gComhairle agus ar an gCoimisiún.

Airteagal 2

Ról GERT i gcur i bhfeidhm chreat rialála an AE

1. Déanfaidh GERT an méid seo a leanas:
 - (a) forbróidh sé, agus scaipfidh sé, i measc na ÚNRanna, an dea-chleachtas, amhail cur chuige coiteann agus modheolaíochtaí nó treoirínte coiteanna maidir le creat rialála an AE a chur chun feidhme;
 - (b) tabharfaidh sé cúnamh do na ÚNRanna, arna iarraidh sin air, maidir le saincheisteanna rialála, lena n-áirítear trí thuairimí a thabhairt uaidh maidir le díospóidí trasteorann i gcomhréir le hAirteagal 21 de Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime) nó cúnamh a thabhairt do na ÚNRanna i gcomhthéacs na hanailíse a dhéanfar ar na margaí ábhartha i gcomhréir le hAirteagal 16 den Treoir sin;
 - (c) tabharfaidh sé tuairimí uaidh faoi na dréachtchinntí, faoi na dréachtmholtaí agus faoi na dréacht-treoirínte ón gCoimisiún, dá dtagraítear i mír 2;
 - (d) eiseoidh sé tuarascálacha nó cuirfidh sé comhairle ar fáil, arna iarraidh sin don Choimisiún nó ar a thionscnamh féin, agus cuirfidh sé comhairle ar fáil do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle, arna iarraidh sin dóibh nó ar a thionscnamh féin, faoi aon ábhar a bhaineann leis an gcumarsáid leictreonach agus a thagann laistigh dá iniúiltacht;

⁽¹⁾ IO L 108, 24.4.2002, lch. 1.

⁽²⁾ IO L 198, 27.7.2002, lch. 49.

⁽³⁾ IO L 202, 30.7.1997, lch. 60.

(e) arna iarraidh sin air, tabharfaidh sé cúnamh do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle, don Choimisiún agus do na ÚNRanna i scaipeadh na ndea-chleachtas rialála chuig tríú tíortha.

2. Is iad seo a leanas na dréachtchinntí, na dréachtmholtaí agus na dréacht-treoirínte dá dtagraítear i mír 1(c):

(a) na cinntí agus na tuairimí faoi dhréachtbhearta ó na ÚNRanna, a bhaineann leis an sainiú margaidh, le hainmniú na ngnóthas a bhfuil cumhacht mhór ar an margadh acu agus le réitigh a fhorchur, i gcomhréir le hAirteagal 7 de Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime);

(b) na moltaí agus na treoirínte a bhaineann le foirm agus le hábhar na bhfógraí agus le leibhéal na sonraí a thabharfar iontu, i gcomhréir le hAirteagal 7a de Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime);

(c) na moltaí maidir le margaí ábhartha táirgí agus seirbhísí, i gcomhréir le hAirteagal 15 de Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime);

(d) na cinntí maidir le margaí trasnáisiúnta a shainnithint, i gcomhréir le hAirteagal 15 de Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime);

(e) na moltaí maidir le comhchuibhiú, i gcomhréir le hAirteagal 19 de Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime);

(f) na cinntí lena n-údaráítear d'ÚNR nó lena gcoiscítear ar ÚNR bearta eisceachtúla a dhéanamh, i gcomhréir le hAirteagal 8 de Threoir 2002/19/CE (an Treoir um Rochtain).

3. Cuirfidh na ÚNRanna agus an Coimisiún san áireamh go huile agus go hiomlán aon tuairim, aon chomhairle nó aon dea-chleachtas rialála a ghlacfaidh GERT.

CAIBIDIL II

Eagar GERT

Airteagal 3

Comhdhéanamh

1. Is iad a bheidh in GERT ceannairí an ÚRN, nó ionadaithe ardleibhéil ar an ÚRN, a bhunaítear i ngach Ballstát agus arb é an chéad fhreagracht atá air maoirsiú a dhéanamh ar oibriú an mhargaidh do líonraí cumarsáide leictreonaí agus do sheirbhísí cumarsáide leictreonaí ó ló go ló.

2. Comhalta ionadaíoch amháin a bheidh ann in aghaidh an Bhallstáit.

3. Beidh stádas breathnóra ag an gCoimisiún agus déanfar ionadaíocht ar leibhéal iomchuí air.

4. Beidh stádas breathnóra ag na ÚNRanna ó Stáit an Limistéir Eorpaigh Eacnamaíoch (LEE) agus ó na tíortha arb iarrthóirí iad ar aontachas leis an Aontas Eorpach agus déanfar ionadaíocht ar leibhéal iomchuí orthu.

Airteagal 4

Rialacha oibriúcháin

1. Glacfaidh GERT a rialacha nós imeachta agus cuirfidh sé ar fáil don phobal iad.

2. Glacfar tuairimí, dea-chleachtas rialála agus tuarascálacha GERT ar bhonn thromlach dhá thrian de na comhaltaí. Beidh vóta amháin ag gach comhalta.

Leagfar amach leis na rialacha nós imeachta na socruithe níos mionsonraithe lena rialáítear vótáil, lena n-áirítear na coinníollacha faoina bhféadfaidh comhalta amháin gníomhú thar ceann comhalta eile, na rialacha lena rialáítear córaim, agus na spriocdhátaí le haghaidh fógra a thabhairt faoi chruinnithe. Féadfar nósanna imeachta a leagan amach freisin leis na rialacha nós imeachta maidir le vótáil phráinneach.

Poibleofar tuairimí, dea-chleachtas rialála agus tuarascálacha a ghlacfaidh GERT, agus sonrú, arna iarraidh sin d'ÚNR, aon fhorchoimeádais a bhí aige.

3. Toghfaidh GERT a Chathaoirleach agus a Leas-Chathaoirleach as measc a chomhaltaí, faoi réir na rialacha nós imeachta. Bliain a bheidh i dtéarma oifige an Chathaoirleach agus na Leas-Chathaoirleach. Beidh an Cathaoirleach agus na Leas-Chathaoirleach freagrach as ionadaíocht a dhéanamh ar GERT.

4. Comórfaidh an Cathaoirleach cruinnithe iomlánacha den GERT agus beidh siad ann ar a laghad ceithre huair sa bhliain i ngnáthsheisiún. Comórfar cruinnithe urghnácha freisin ar thionscnamh an Chathaoirleach, arna iarraidh sin don Choimisiún nó arna iarraidh sin don tríú cuid ar a laghad de chomhaltaí GERT. Leagfaidh an Cathaoirleach síos clár an chruinnithe agus poibleofar é.

5. Féadfar obair GERT a eagrú, más gá, ina meithleacha de shaineolaithe.

6. Tabharfar cuireadh don Choimisiún chuig cruinnithe iomlánacha uile GERT agus féadfar cuireadh a thabhairt dó freastal ar mheithleacha a shaineolaithe.

7. Maidir le saineolaithe as Stáit an LEE agus le saineolaithe as na stáit sin arb iarrthóirí iad ar aontachas leis an Aontas Eorpach, féadfaidh siad páirt a ghlacadh mar bhreathnóirí i gcruinnithe GERT. Féadfaidh GERT cuireadh a thabhairt do shaineolaithe eile agus do bhreathnóirí eile freastal ar a chruinnithe.

CAIBIDIL III

Forálacha ginearálta

Airteagal 5

Comhairliúchán

I gcás inarb iomchuí, sula nglacfaidh GERT tuairim, dea-chleachtas rialála nó tuarascálacha, rachaidh sé i gcomhairle leis na páirtithe leasmhara agus tabharfaidh sé deis dóibh a mbarúlacha a thabhairt laistigh de thréimhse réasúnta. Gan dochar d'Airteagal 8, cuirfidh GERT torthaí an nós imeachta comhairliúcháin ar fáil don phobal.

*Airteagal 6***Trédhearcacht agus cuntasacht**

1. Cuirfidh GERT a chuid gníomhaíochtaí i gcrích ar bhealach fíorthrédhearcach. Áiritheoidh GERT go ndéanfar faisnéis a sholáthar don phobal agus d'aon pháirtithe leasmhara, ar faisnéis í atá oibiachtúil, iontaofa agus ar furasta teacht uirthi, go háirithe faoi thorthaí a chuid oibre.
2. Ar bhonn bliantúil, agus tar éis dó dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa, leis an gComhairle agus leis an gCoimisiún, glacfaidh GERT clár oibre don bhliain dar gcionn, tarchuirfidh sé chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCoimisiún é agus cuirfidh sé ar fáil don phobal é. Foilseoidh GERT freisin tuarascáil bhliantúil maidir lena ghníomhaíochtaí.
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle a iarraidh ar GERT iad a chur ar an eolas maidir le saincheisteanna ábhartha a bhaineann le gníomhaíochtaí GERT.

*Airteagal 7***Faisnéis a sholáthar don GERT**

Soláthróidh an Coimisiún agus na ÚNRanna an fhaisnéis a iarrfaidh GERT chun a chumasú dó a chúraimí a chur i gcrích.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh i/sa ...

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

...

Déanfar an fhaisnéis sin a bhainistiú i gcomhréir leis na rialacha a leagtar síos in Airteagal 5 de Threoir 2002/21/CE (an Treoir Réime).

*Airteagal 8***Rúndacht**

Maidir le faisnéis a phróiseálfadh sé nó a gheobhaidh sé agus ar iarraidh go ndéileálfai go rúnda léi, ní fhoilseoidh GERT ná ní nochtfaidh sé le tríú páirtithe í.

I gcás inar comhairle de chineál rúnda í an chomhairle a iarrrtar nó gur ceist de chineál rúnda í an cheist a tharraingítear anuas, beidh sé d'oibleagáid ar chomhaltaí GERT agus ar bhreathnóirí agus ar aon duine eile gan aon fhaisnéis a nochtadh ar trí obair GERT nó trí obair mheithleacha a shaineolaithe a tháinig siad uirthi.

*Airteagal 9***Teacht i bhfeidhm**

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an 31 Nollaig 2009.

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

...

RÁITEAS AR CHÚISEANNA NA COMHAIRLE

I. RÉAMHRÁ

An 16 Samhain 2007, ghlac an Coimisiún a thogra le haghaidh Rialacháin ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear Údarás Eorpach um Margadh na Cumarsáide Leictreonaí ⁽¹⁾. An 19 Samhain 2007, fuair an Chomhairle an togra ón gCoimisiún ⁽²⁾.

Ghlac Parlaimint na hEorpa a tuairim ar an gcéad léamh an 24 Meán Fómhair 2008.

Ghlac Coiste na Réigiún a thuairim an 19 Meitheamh 2008 ⁽³⁾.

Ghlac an Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta a thuairim an 29 Bealtaine 2008 ⁽⁴⁾.

Rinne an Coimisiún leasú ar a thogra an 5 Samhain 2008 ⁽⁵⁾.

An 16 Feabhra 2009, ghlac an Chomhairle a comhsheasamh.

II. CUSPÓIR

Leis an Rialachán atá beartaithe, ar cuid é den chreat rialúcháin atá ag an AE don chumarsáid leictreonach agus a thíolaic an Coimisiún i mí na Samhna 2007, féachtar le comhlacht nua Comhphobail a chruthú. Laistigh de raon feidhme na creat-Treorach agus na dTreoracha Sonracha, chuideodh sé seo le feidhmiú feabhsaithe an mhargaidh inmheánaigh i dtaca le líonraí agus seirbhísí na cumarsáide leictreonaí, lena n-áirítear, go háirithe, forbairt na cumarsáide leictreonaí tras-Chomhphobail. D'fheidhmeodh an comhlacht mar lárionad saineolais do ghréasáin agus seirbhísí na cumarsáide leictreonaí ag leibhéal an AE agus úsáid á baint as taithí na n-údarás náisiúnta rialála. Ach an creat rialúcháin a chur i bhfeidhm go seasta i dtaca le cumarsáid leictreonach, neartófaí an iomaíocht agus chuirfí leis an iomaíochas.

III. ANAILÍS AR AN gCOMHSHEASAMH

(1) Barúlacha ginearálta

Cé nach ionann formáid an ghnímh reachtúil a roghnaigh an Chomhairle agus an fhormaid a mhol an Coimisiún, tá formhór na leasuithe a ghlac Parlaimint na hEorpa ar an gcéad léamh á gcur san áireamh sa chomhsheasamh, go hiomlán, go páirteach nó ina n-éirim ghinearálta.

Tá roinnt leasuithe nua ann a bhfuil sé d'aidhm acu comhlacht solúbtha neamhspleách a chruthú a mbeadh bonn tacaíochta sa dlí príobháideach aige.

Tá cuid de na leasuithe a ghlac Parlaimint na hEorpa nach bhfuil sa chomhsheasamh toisc gur mheas an Chomhairle nach raibh gá leo nó nach bhféadfaí glacadh leo, nó i gcásanna áirithe, mar go raibh forálacha an togra bhunaigh ón gCoimisiún á gcur ar ceall nó á n-athdhréachtú ó bhonn leo.

Ghlac an Chomhairle a comhsheasamh ag féachaint leis na struchtúir atá ann cheana a fheabhsú agus a dhaingniú, go háirithe Grúpa na Rialálaithe Eorpacha (GRE). Ba cheart don chomhlacht nua atá beartaithe dul in ionad GRE agus feabhas a chur ar a fheidhmiú chun breis trédhearcachta agus éifeachtúlachta a áirithiú i bpróiseas na cinnteoireachta. Bheartaigh an Chomhairle GRE a thabhairt chun foirmiúlachta le rialachán Comhphobail, agus sainiú níos mine a dhéanamh ar a chúraimí, ar a fheidhmiú agus ar an gcaidreamh a bheadh aige leis na hinstiitíidí Comhphobail. An comhlacht nua seo, darb ainm GERT ('Group of European Regulators in Telecoms'), ní gníomhaireacht Chomhphobail a bheadh ann, ná ní bheadh pearsantacht dhlítheanach aige. Bonn tacaíochta ón dlí príobháideach a bheadh faoi. Ar an gcaoi sin, is éard a bheadh i gceist le GERT, comhlacht a bheadh solúbtha agus éifeachtúil, a mhéid a cheadódh a chumhachtaí é sin dó, agus go háirithe laistigh de raon feidhme na creat-Treorach agus na dTreoracha sonracha.

⁽¹⁾ COIM (2007) 699 leagan deireanach.

⁽²⁾ Doic. 15408/07.

⁽³⁾ IO C 257, 9.10.2008, lch. 68.

⁽⁴⁾ TEN/327-329 — CESE 984/2008 — 2007/0247 (COD) — 2007/0248 (COD) — 2007/0249 (COD).

⁽⁵⁾ COIM (2008) 720 leagan deireanach.

Chuir an Chomhairle isteach roinnt forálacha nó chuir sí athrú orthu d'fhonn go n-áiríteofaí go mbeadh comhdhéanamh GERT soiléir, go mbeadh a eagraíocht inmheánach i gcomhréir lena chumhachtaí agus go mbeadh rialacha mionsonraithe cinnteoireachta ann a bheadh simplí agus éifeachtúil. Mheas an Chomhairle, mar a mheas Parlaimint na hEorpa, go raibh sé tábhachtach go rachadh an comhlacht nua i mbun a ghníomhaíochtaí ar bhealach trédhearcach agus go dtuairisceodh sé do na hinstiúidí Eorpacha.

(2) Barúlacha sonracha

(a) Ábhar, raon feidhme agus cuspóirí

Bheadh an Chomhairle ar aon tuairim leis an gCoimisiún agus le Parlaimint na hEorpa, a mheasann gur cheart comhlacht nua a bhunú laistigh den mhargadh inmheánach do ghréasáin agus do sheirbhísí na cumarsáide leictreonaí (leasuithe 7-13). Ba cheart don chomhlacht nua, a bheadh ina chomhlacht comhchomhairleach, cúnamh a thabhairt do na hÚNRanna ('na hÚdaráis Náisiúnta Rialála') agus cúnamh a thabhairt don Choimisiún lena chúraimí a chur i gcrích (leasú 12). Ba cheart go bhfeidhmeodh sé freisin mar chomhlacht machnaimh, díospóireachta agus comhairle do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle agus don Choimisiún i réimse na cumarsáide leictreonaí, agus comhairle a chur orthu arna iarraidh sin dóibh, nó as a stuaim féin (leasuithe 17-18, 52). Ba cheart go ngabhfadh sé ionad GRE (Grúpa na Rialálaithe Eorpacha) a chuireann comhairle agus cúnamh ar fáil don Choimisiún maidir le forbairt an mhargaidh inmheánaigh (leasú 13). Ba cheart dó leanúint le hobair GRE, agus an comhar idir na húdaráis náisiúnta rialála a chur chun cinn, chomh maith leis an gcomhar idir na húdaráis náisiúnta rialála agus an Coimisiún, ionas go n-áiríteofar go ndéanfar an creat rialúcháin do líonraí cumarsáide leictreonaí agus do sheirbhísí cumarsáide leictreonaí a chur i bhfeidhm ar bhealach comhionann sna Ballstáit uile i dtreo is go rannchuideofar le forbairt an mhargaidh inmheánaigh (leasuithe 11, 48-49, 53).

Tá an Chomhairle ar aon tuairim leis an gCoimisiún agus le Parlaimint na hEorpa, go gcaithfear gníomhaíochtaí an chomhlachta nua a dhéanamh laistigh de raon feidhme na creat-Treorach agus na dTreoracha Sonracha agus go gcaithfear iad a shainiú ar bhealach soiléir (leasuithe 47-50, 56-60, 64, 69, 75-78, 80, 85, 87, 91-92, 97, 98, 99, 105). Measann an Chomhairle, mar a mheasann Parlaimint na hEorpa go bhfuil sé de chúram freisin ar GERT an dea-chleachtas rialála a shaothrú agus a scaipeadh, i measc na nÚNRanna, amhail cur chuige coiteann agus modheolaíochtaí nó treoirlínte coiteanna maidir leis an gcreat rialúcháin a chur chun feidhme (leasú 53). Aontaíonn sí freisin leis an dá instiúid eile a shíleann nár cheart go mbeadh ENISA ('European Network and Information Security Agency') ina chuid den chomhlacht nua, agus nár cheart go mbeadh aon inniúlachtaí ar an gcomhlacht nua ar leibhéal na hEorpa maidir le ceisteanna slándála líonraí agus faisnéise (leasuithe 9-10, 24, 27, 36, 50, 56, 65, 89, 107 littera (d), 143).

Murab ionann agus Parlaimint na hEorpa, measann an Chomhairle gurbh fhearr GERT (Grúpa Rialálaithe Eorpacha na Teileachumarsáide) ná ORET (Comhlacht Rialálaithe Eorpacha na Teileachumarsáide) mar theideal ar an gcomhlacht nua seo (leasú 47). Cé go n-aontaíonn an Chomhairle leis an bParlaimint gur cheart bonn níos tathagaí a bheidh ann le comhlacht den sórt sin a chruthú (leasú 8), is é an tuairim a bheadh aici maidir le GERT, nár cheart go mbeadh saintréithe na gníomhaireachta aige agus nár cheart ach oiread go mbeadh pearsantacht dhlítheanach aige (leasú 14, leasú 51). Go díreach mar a mheasann Parlaimint na hEorpa, measann an Chomhairle, go gcuirfeadh GERT saineolas ar fáil agus go gcothódh sé muinín, de bharr go mbeadh sé neamhspleách, de bharr cháilíocht na comhairle a chuirfeadh sé ar fáil agus na faisnéise a scaipfeadh sé, de bharr thrédhearcacht a nósanna imeachta agus a mhodhanna oibriúcháin agus de bharr a dhíograisí a bheadh sé agus na cúraimí a chuirfí air á gcur i gcrích (leasú 12). Measann an Chomhairle gur gá GERT a bhunú le rialachán Comhphobail chun cleachtas comhsheasmhach rialála a fhorbairt tuilleadh trí chomhar neartaithe agus trí chomhordú neartaithe idir ÚNRanna, agus idir na hÚNRanna agus an Coimisiún trí mhalartú faisnéise, d'fhonn margadh inmheánach na seirbhísí cumarsáide leictreonaí a neartú.

Le prionsabal na comhréireachta, ní fhéadfar dul níos faide ná mar atá riachtanach chun an cuspóir a bhfuiltear ag díriú air a bhaint amach. Feictear don Chomhairle go mbeidh GERT in ann an cuspóir sin a bhaint amach, ós lú an amscaíocht agus an maorlathas a bheadh ag baint leis ná gníomhaireacht Chomhphobail.

Maidir leis na cúraimí a bheadh ar GERT, measann an Chomhairle, murab ionann agus Parlaimint na hEorpa gur cheart go mbeadh gníomhaíochtaí GERT bunaithe ar cheisteanna a bhaineann le rialáil eacnamaíoch mhargaí na cumarsáide leictreonaí seachas ar chumhachtaí nach mbeadh saineiú déanta go soiléir orthu roimh ré (leasuithe 16, 19, 20, 22, 26, 28, 68, 70, 71, 79, 81-84, 86, 93, 95, 102, 103-104, 106). Ní aontaíonn an Chomhairle leis an tuairim atá ag Parlaimint na hEorpa gur cheart do GERT comhairle a chur freisin ar ghníomhaithe an mhargaidh (leasú 15, leasú 54) mar go gceapann sí gur cheart go mbeadh GERT in ann a chúraimí a chomhall go neamhspleách, agus gach coinbhleacht leasa á seachaint aige. Cé go gceapann an Chomhairle gur mhaith an rud é go ndéanadh GERT a chúraimí a chur i gcrích i gcomhar leis na grúpaí agus leis na coistí atá ann cheana féin, ní dóigh léi gurbh innholta go gcuirfeadh GERT comhairle ar na grúpaí sin ná ar na coistí sin (leasuithe 81-84, 88).

(b) *Comhdhéanamh agus rialacha oibriúcháin*

Thiocfadh an Chomhairle leis an tuairim atá ag Parlaimint na hEorpa gur cheart gurb oifigigh ardleibhéil a bheadh sa chomhlacht nua, iad ag teacht ón ÚNR a bunaíodh i ngach Ballstát agus arb é an príomhchúram atá air maoirsiú a dhéanamh ar fheidhmiú an mhargaidh do líonraí agus do sheirbhísí cumarsáide leictreonaí ó ló go ló, agus gur cheart go mbeadh comhalta amháin in aghaidh an Bhallstáit sa chomhlacht nua. Aontaíonn sí freisin go mbeadh stádas breathnóra ag an gCoimisiún (leasú 108) agus gur cheart go mbeadh uachtarán agus leasuachtarán air a thoghfaí as measc a chomhaltaí (leasú 109). Ceapann an Chomhairle, mar a cheapann Parlaimint na hEorpa, gur cheart go gcuirfeadh an comhlacht nua a chúraimí i gcrích go neamhspleách, go neamhchlaon agus go trédhearcach (leasú 112) agus gur cheart dó a chinntí a dhéanamh le tromlach dhá thrian de na comhaltaí (leasú 111). Is é an bharúil a bheadh ag an gComhairle, ach oiread le Parlaimint na hEorpa, gur cheart go gcuirfeadh na hÚNRanna agus an Coimisiún na tuairimí a d'eiseodh GERT san áireamh go huile agus go hiomlán (leasú 72).

Aontaíonn an Chomhairle gur cheart simpliú a dhéanamh ar struchtúir agus ar chúraimí an chomhlachta nua, mar atá á mholadh ag Parlaimint na hEorpa, go háirithe le hais an struchtúir atá á mholadh ag an gCoimisiún (leasú 107, pointe (d) agus pointe (e), leasuithe 115-117, 119-120, 122, 125, 129-130, 138, 143-147) agus aontaíonn sí le Parlaimint na hEorpa maidir le cuid de na rialacha oibriúcháin, mar shampla, i ndáil le glacadh rialacha nós imeachta an chomhlachta nua (leasú 111) agus i ndáil le cruinnithe a ghairm (leasú 110).

Mar sin féin, bheadh an Chomhairle i bhfabhar struchtúir eagraíochtúil agus airgeadais a bheadh níos éasca ná an struchtúr atá á mholadh ag Parlaimint na hEorpa, agus nach mbeadh an oiread maorlathais ag baint leis mar struchtúr. Ní dóigh leis an gComhairle gur gá Bord Rialálaithe a bhunú ná post a chruthú mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin le go ndéanfaí cúraimí GERT a chur i gcrích go sásúil (leasuithe 107, 108, 114, 126-127, 131, 133-139, 142). D'fhonn neamhspleáchas GERT a áirithiú, síleann an Chomhairle nár cheart do GERT maoiniú iomlán nó páirtmhaoiniú a fháil ó bhuiséad an Chomhphobail (leasú 37, 51, 168, 149-151, 153-154). Chun a chinntiú go ndéanfar prionsabal na coimhdeachta agus prionsabal na comhréireachta a chur i bhfeidhm, is é an tuairim a bheadh ag an gComhairle nach gá agus nach mbeadh sé comhréireach leis na cúraimí a cuireadh ar GERT go roghnófaí dó foirm na gníomhaireachta Comhphobail (leasuithe 14, 51, 163, 168). Maidir le dhá bhliain go leith a bheith i gceist le téarma oifige an Uachtaráin agus na Leas-Uachtarán, feictear don Chomhairle gurbh fhearr gur lú ná aon bhliain amháin an téarma oifige (leasú 109).

(c) *Trédhearcacht agus rúndacht*

Measann an Chomhairle, mar a mheasann Parlaimint na hEorpa, gur cheart, más iomchuí, go ngabhfadh GERT i gcomhairle leis na páirtithe leasmhara agus go dtabharfadh sé deis dóibh a mbarúlacha a nochtadh laistigh de thréimhse réasúnach, sula n-eiseodh sé tuairimí, sula molfadh sé cleachtais rialála níos fearr nó sula ndrúchtódh sé tuarascálacha.

Ba cheart, i bprionsabal, go bpoibleofaí torthaí an phróisis comhairliúcháin agus aon fhorchoimeádais a bheadh ag ÚNR, arna iarraidh sin don ÚNR. Aontaíonn an Chomhairle le Parlaimint na hEorpa gur cheart do GERT a chuid gníomhaíochtaí a chur i gcrích ar bhealach fíor-thrédhearcach (leasú 31).

Aontaíonn sí freisin leis an bprionsabal gur cheart do GERT a chlár oibre bliantúil a fhoilsiú chomh maith le tuarascáil bhliantúil ar a ghníomhaíochtaí, agus ba cheart dó tuairisc a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir lena ghníomhaíochtaí, cé nach ionann na rialacha oibriúcháin a mholfadh Parlaimint na hEorpa, ó thaobh coincheapa de, agus na rialacha oibriúcháin a mholfadh an Chomhairle (leasuithe 101, 118, 124, 136, 139-142, 152). Measann an Chomhairle, mar a mheasann Parlaimint na hEorpa, gur cheart do GERT prionsabal na rúndachta a urramú mar ba chóir (leasuithe 39-40, 96). Go háirithe, is dóigh leis an gComhairle nár cheart do GERT faisnéis a phróiseálfadh sé nó a gheobhaidh sé agus a n-iarrrfar go ndéileálfar go rúnda léi a fhoilsiú ná a sceitheadh le tríú páirtithe. Ní hamháin sin ach bheadh sé d'oibleagáid ar chomhaltaí GERT, agus ar bhreathnóirí agus ar aon duine eile, gan aon fhaisnéis a nochtadh ar trí obair GERT nó trí obair mheithleacha na saineolaithe a tháinig siad uirthi.